

THE
LIGHT
OF ASIA

EDWIN ARNOLD

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

The Light of Asia

Or

The Great Renunciation
(Mahabhinikkhamanam)

By

Sir Edwin Arnold,
M.A., K.C., I.E.

ဆာ အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်

အာ ရှ တို က် ရဲ့ အ လ င်း ရောင်

နိဒါန်းရေးပီး ဘာသာပြန်သူ

မောင်သာနိုး

မာတိကာ

၁။ ဘာသာပြန်သူဆီက စကားတစ်ခွန်း

၂။ စာရေးသူရဲ့ စကားချီး

၃။ အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်

ပထမကျမ်း

ဒုတိယကျမ်း

တတိယကျမ်း

စတုတ္ထကျမ်း

ပဉ္စမကျမ်း

ဆဋ္ဌမကျမ်း

သတ္တမကျမ်း

အဋ္ဌမကျမ်း

၄။ စုစု အဘိဓာန်

ဘာသာပြန်သူဆီက စကားတခွန်း

လန်ဒန်မြို့ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း တည်ရာဌာန ပြခန်းထဲမှာ ကုလားထိုင်အို တစ်လုံး ရှိတယ်။ ဒီကုလားထိုင်ကို သူ့အဖေ မွေးနှစ် တရာပြည့်တဲ့ ၁၉၃၂ (ဆာ အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်က ၁၈၃၂ ဇွန်လမှာ မွေးပါတယ်) မှာ သားကြီး ဖြစ်သူက ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းကို လှူဒါန်းခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနှစ် ဇူလိုင် ဩဂုတ် စာစောင်မှာ အသင်းရဲ့ ဝေးကြော်သံ ‘အင်္ဂလန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ’ မဂ္ဂဇင်းကို အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထုတ်တော့ သူ ဒုတိယသား ဒေါက်တာ အီမာဆန် အန်းလ်ဒ်က သူ့အဖေအကြောင်း ဆောင်းပါးရေးပီး မဂ္ဂဇင်းမှာ ထည့်တယ်။ ကုလားထိုင် ကတော့ ဆာအက်ဒွင်အန်းလ်ဒ် ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ရေးစဉ်က အများဆုံး ထိုင်ခဲ့တဲ့ ကုလားထိုင်ပါပဲ။

အနောက်နိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရောက်ရှိ ပျံ့နှံ့ပုံ သမိုင်းကို ပြောရင် ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ကို ထည့်မပြောလို့ မဖြစ်ဖူး။ ဒီစာအုပ်

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ပထမဆုံးအကြိမ် ထုတ်တာက ၁၈၇၉ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်တယ်။ (ဒီ ပထမအကြိမ်ရိုက် စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုလဲ အဒေါ်ကြီး တစ်ယောက်က လှူလို့ လန်ဒန် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း ပြခန်းမှာ ပြထားတယ်။) အဲဒီအချိန် တိုက်ဟာ အနောက်နိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်း လေ့လာသူ စတင်ပြုကြတဲ့အချိန်၊ ဘားနူး၊ ဟာဒီ၊ ဖော့စ်ဘယ်၊ မက်စ်မည်လာ၊ စတဲ့ ပညာရှင်တို့ ပိဋကကျမ်းတွေကို ပါဠိကနေ ဥရောပ ဘာသာအသီးသီး ပြန်ဆိုနေကြတဲ့ အချိန် ဖြစ်တယ်။ စပင်္ဂ်ဟာဒီလို ခရစ်ယန်သာသနာပြုတွေရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်း ရေးသားချက်တွေလဲ ပေါ်ထွန်းနေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ထွက်လာတဲ့အခါ၊ တခါထဲ အရောင်းရဆုံး ဗုဒ္ဓကျမ်းစာအုပ် ဖြစ်သွားပါ တော့တယ်။ နှစ်အနဲငယ်အတွင်းမှာပဲ အင်္ဂလန်မှာ အကြိမ် ခြောက်ဆယ်၊ အမေရိကန်မှာ အကြိမ် ရှစ်ဆယ် ထပ် - ထပ်ပီး ရိုက်ခဲ့ရတယ်။ ခုလဲ ရိုက်ရဆဲ။ အကြိမ် ရာကျော်သွားပါပီ။ အုပ်ရေအရဆိုရင်တော့ သန်းချီခဲ့ပီ။ လန်ဒန် ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ခရစ်မတ် ဟမ်းဖရီးက ‘ရာစုနှစ် တဝက်လုံး ပညာရှင်တွေ လေ့လာကြလို့ ရနိုင်မယ် မဟုတ်တဲ့ ဓမ္မပရိသတ်ကို ဒီစာအုပ်မဟာက ရခဲ့တယ်ဆိုရင် လွန်လွန်ရာ မကျပါဖူး’ လို့ ရေးတယ်။

တကယ်လဲ ဒီစာအုပ်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သူတွေ ဒုနဲ့ဒေး ဆိုနိုင်တယ်။ အနောက်နိုင်ငံက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးကို ဘယ်လိုလုပ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လာရပါသလဲလို့ မေးရင် ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ကို ဖတ်ပီး ဖြစ်လာကြောင်း ဖြေသူက အများအပြား ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဥပမာ - ၁၉၀၁ က ၁၉၁၄ ထိ ဗမာပြည်မှာ ရဟန်းဘဝနဲ့ နေသွားခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အာနန္ဒာမေတ္တေယျ (ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းရဲ့ ဆရာတဦး ဆိုပါတော့။ ၁၈ နှစ်သား (၁၈၉၀ ခုနှစ်) မှာ ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ဖတ်မိရာက နောက်ဆုံး ဗမာပြည်ရောက်လာ၊ ရဟန်းခံ၊ သာသနာပြု လုပ်ငန်းတွေ ဇောက်ချ လုပ်တဲ့ထိ ဖြစ်သွားတော့တယ်။

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

၁၉၃၇ မေလ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့က ဗုဒ္ဓပွဲတော် ကျင်းပစဉ် ကောင်အက်ဇဲလ် ရောင်းလ် ဗာစမိုင်စတာ ဆိုသူက ‘သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား’ ဆိုပီး အော်ပရာပြဇာတ် တဇာတ် အင်္ဂလိပ်မှာ ရုံတင်ခဲ့ရာမှာ အတော် အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ ဒီပြဇာတ်မှာ စကားလုံး တော်တော်များများကို ‘အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်’ ထဲက ယူသုံးထားတယ်။ (တခြား ကျမ်းများကလဲ ယူသပ။) ဂီတကိုတော့ သူကိုယ်တိုင် စီကုံးခဲ့သပေါ့။

အနောက် ဗုဒ္ဓသာသနာ လောကမှာ မှတ်တိုင်တဆူ စိုက်ထူလိုက်တဲ့ ဒီ ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ကဗျာကို ရေးဖွဲ့သူ အက်ဒွင်အန်းလ်ဒ်ဟာ ငယ်စဉ် ကတည်းက ကဗျာဗီပေါလာသူ ဖြစ်တယ်။ အောက်စဖဒ် တက္ကသိုလ်မှာ ရှိစဉ်က နယူးဒီဂစ်ဆု ရရှိလိုက်ရာမှာ ကဗျာဆရာရယ်လို့ အသိအမှတ်ပြု ခံခဲ့ရတော့တယ်။ ၁၈၅၆ ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလန်ကနေ ဣန္ဒိယပြည်ကို ပူနာမြို့က ဒက္ကာကောလိပ်မှာ ကျောင်းအုပ်ကြီး အဖြစ်နဲ့ ရောက်လာ ခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်က စပီး သူ ဣန္ဒိယ ဘာသာစကားတွေ လေ့လာခဲ့တာ သက္ကဋဘာသာမှာ အထူး ကျွမ်းကျင်ခဲ့သမို့၊ သက္ကဋဘာသာပြန်ကျမ်းတွေ အများပဲ ပြုစုခဲ့တယ်။ ရှေးဟောင်း ဣန္ဒိယစာပေကို ကမ္ဘာနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးသူ အဖြစ် ထင်ရှားလာတော့တယ်။ နာမယ်ကျော် ကျမ်းတွေကတော့ ဟိတောပဒေသ၊ ဂီတဂေါဝိန္ဒ၊ မဟာဘာရတက လက်ရွေးစင်များ ဖြစ်တဲ့ ‘ဣန္ဒိယလွမ်းချင်းများ’ နဲ့ ‘ကောင်းကင်တေးသံ’ တို့ ပါပဲ။ ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ကို အင်္ဂလန်ပြန်ရောက်လို့ ‘ဒေးတယ်လီဂရပ်စ်’ သတင်းစာမှာ ခေါင်းကြီးရေးသူ အယ်ဒီတာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော့မှ စီကုံးတာ ဖြစ်တယ်။ ယေရှုခရစ်ရဲ့ ဘဝကို ‘ကမ္ဘာ့အလင်းရောင်’ ဆိုပီး ရေးသေးတယ်။ ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ကို မမှီဖူးလို့ ပညာရှင်အများက ဝေဖန်ကြတယ်။ ၁၉၀၄ ခုနှစ် (အသက် ၇၂ နှစ်) အရွယ်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တယ်။

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ဆာ အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်က သူ့ ကဗျာကို ဘယ်ကျမ်း အခြေခံတယ်လို့ အတိအကျ ပြောပြမထားဖူး။ သူ့ စကားချီး အဆိုကတော့ ကျမ်းပေါင်းစုံက လေ့လာပီး ရေးတယ်။ စပင့်စ်ဟာဒီရဲ့ စာအုပ်က အချက်တွေ ယူသုံးတယ်လို့ ဖြစ်တယ် (စာရေးသူရဲ့ စကားချီး ရှု) ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓ စာပေအရာ နှစ်ပတ်ပညာရှင်အများကတော့ အန်းလ်ဒ်ဟာ သူ့ ကဗျာကို ‘လလိတ ဝိတ္ထာရ’ သက္ကဋကျမ်းပေါ် အဓိက အခြေခံပီး ရေးဖွဲ့တာ ဖြစ်တယ်လို့ ထောက်ပြကြပါတယ်။

‘လလိတ ဝိတ္ထာရ’ ဆိုတာ ကတော့ သက္ကဋဘာသာနဲ့ ရှိနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဝင် ကျမ်းပါ။ သက္ကဋ ဆိုပေမယ့်လို့ မြောက်ပိုင်း မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ မမှတ်လိုက်ပါနဲ့။ တောင်ပိုင်း ဟီနယာနဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းခွဲဖြစ်တဲ့ မဟာသံဃိက ဂိုဏ်းက ကျမ်းပဲ ဖြစ်တယ်။) ဒုတိယ သံဂါယနာ တင်ပီး နောက်မှာ ဟီနယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ မဟာသံဃိက၊ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒီနိ၊ ထေရာဝါဒ စသဖြင့် ဂိုဏ်း ၁၈ ဂိုဏ်း ကွဲသွားခဲ့တယ်။ ဗမာပြည်ကို ထေရာဝါဒ ထွန်းကားခဲ့တယ်။ ကမ္ဘာအေးထုတ် ကထာဝတ္ထုကျမ်း နိဒါန်း ရှု။) ဣန္ဒြိယပြည်ထဲကို မဟာမေဒင်တွေ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးတော့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်း အသီးသီးက ကျမ်းစာတွေ မီးထဲပါသွားပေမဲ့၊ မဟာသံဃိကဂိုဏ်းရဲ့ ကျမ်းစာ အများအပြား မပျက်စီးပဲ ကျန်ခဲ့တယ်။ မဟာဝတ္ထုနဲ့ လလိတ ဝိတ္ထာရတို့ဟာ အထင်ရှားဆုံးတွေပါပဲ။ နာမယ်ကျော် ကဗျာဆရာ အဿဃောသ (ခရစ်နှစ် ၁ ရာစု) ဟာလဲ မဟာသံဃိက ဂိုဏ်းဝင်တဦးပေါ့။

မဟာသံဃိက ဂိုဏ်းက ကျမ်းတစ်ကျမ်းကို အခြေခံထားတဲ့ အတွက် ထေရာဝါဒ ဗမာပြည်က မှတ်တမ်းတွေနဲ့ အချို့ နေရာမှာ ကွဲပြားတာလေးတွေ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ - ဘုရားလောင်း နိမိတ်မြင်ရာမှာ ရဟန်းမပါတာ၊ တောထွက်တော့ ရာဟုလာ မမွေးသေးတာမျိုး။ ဒါ မဆန်းပေဖူး။ ကျနော်တို့ ထေရာဝါဒဂိုဏ်းက ကျမ်းတွေထဲမှာတောင် မူကွဲကတော့ ရှိနေတာပဲ။ ဥပမာ

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

နိမိတ်လေးပါးကို တရက်ထဲ မြင်သလား၊ တရက်စီခြားပီး မြင်တာလား ဆိုတာမျိုး။ ဒါပေမဲ့ ဒီမူကွဲတာဟာ အသေးအဖွဲ အချက်မှာပါ။ အဓိက အချက်ဖြစ်တဲ့ တရားသဘောမှာတော့ ဂိုဏ်းအားလုံးက လက်ခံနိုင်တဲ့ အခြေခံ အချက်များသာ ဖြစ်ကြောင်း ပညာရှင်အများက ဝန်ခံထားကြပါတယ်။

အန်းလ်ဒ်က ဗုဒ္ဓဝင်ကို ကဗျာအဖြစ် ပြင်ပီး ရေးရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် နေရာ တော်တော်များများမှာ စိတ်ကူးနဲ့ ဖန်ဆင်းထည့်သွင်းထားရတာမျိုးလဲ ရှိပါတယ်။ ဒါကို သူ့ စကားချီထဲမှာလဲ ဝန်ခံထားတယ်။ နောက်ပီး၊ ခရစ်ယာန် အတွေးအခေါ်နဲ့ ကြီးပြင်းလာတဲ့ အနောက်တိုင်းက ပရိသတ်ကို တင်ပြရတာဖြစ်တဲ့အတွက် အရှေ့တိုင်းက ကျနော်တို့အဖို့ ဝှက်ကျနေတာမျိုးလဲ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ - ရသေ့တွေ ပျံလာတယ်ဆိုရင် အတောင်ပံနဲ့ ပျံလာလေဟန် ရေးထားတယ်။ ခရစ်ယာန် ကောင်းကင်နတ်တွေက အတောင်ပံနဲ့ ပျံကြတာကိုး။ အနောက်က လူတွေက ဘုရားလောင်း၊ ဘုရားဖြစ်ပီး ဘုရား၊ ရေရေလည်လည် နားမလည်ကြသေးတာမို့လဲ၊ သူတို့တတွေ ရောမကုန်ရလေအောင် တုသိတာနတ်ပြည်မှာ စံစဉ်ကနေ ဘုရား ဖြစ်တဲ့ထိ တရှောက်လုံး ‘ဗုဒ္ဓ’ လို့ပဲ သုံးထားတာကိုလဲ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ဘာသာပြန်သူ အနေနဲ့ ဒါတွေကို မပြင်ပဲ ဒီအတိုင်း ထားလိုက် ပါတယ်။ သိပ်အရေးမကြီးလှလို့ပါပဲ။ စကားချီးမှာ နောက်ပိုင်းခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ချဲ့ထွင်ကြပုံနဲ့ ပတ်သက်ပီးတကြောင်း နှစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ချထားတာကိုတော့ အငြင်းပွားစရာ ရှိလိမ့်မယ်လို့ ယူဆတဲ့အတွက် ဖြုတ်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။

ပထမကတော့ မူရင်းကဗျာကို စကားပြေနဲ့ပဲ အစအဆုံး ဗမာလို ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် ဒုတိယအကြိမ် စဉ်းစားမိရာမှာတော့ ကဗျာကို စကားပြေနဲ့ ပြန်ရေးရင် ကဗျာအရသာ အထိုက်အလျောက် ပေါ့သွားမယ်။ ကဗျာကို ကဗျာလို ပြန်မှသာ အရသာ ရတန်သရွေ့ ရမယ်လို့ ယူဆပြီး

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ကဗျာပြုဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ သူ့ မူရင်းကဗျာက ဗလာကဗျာ (ကာရန်မသုံးတဲ့ ကဗျာ) ပါ။ ဣအမ္မဂိုဏ်နဲ့ ပဉ္စမတြ ပါဒပြု ဖွဲ့ဆိုထားတယ်။ (ဆိုလိုတာက တပါဒမှ အက္ခရာ ဆယ်လုံး၊ နှစ်လုံးတဂိုဏ်းနဲ့ တပါဒမှာ ငါးဂိုဏ်းဖွဲ့တယ်။ ဂိုဏ်းတခုစီမှာ ရှေ့လဟု၊ နောက်ဂရု ဆိုတဲ့ ဣအမ္မဂိုဏ်း [၁-၂] ကို သုံးထားတယ်။) ကျနော် ဘာသာပြန် ကဗျာမှာတော့ သူ့လို မကြာ စနစ်ကို မသုံးတော့ဖူး။ ပါဒ ဖွဲ့ရာမှာပဲ အက္ခရာဆယ်လုံး ယူတယ်။ အက္ခရာတွေကို မကြာဂိုဏ်း မဖွဲ့ပဲ စကားပြော ရစ်သမ်နဲ့ပဲ စီကုံးလိုက်တယ်။ ဘာသာစကား နှစ်ခု မတူ ကွဲပြားမှုက ခွင့်ပြုသလောက်၊ အပိုအလိုမပါ၊ ပါဒချင်း ပါဒချင်း လုံးစေ့ ပါဠိစေ့ သာသာပြန်ထားရုံမက ကဗျာတစ်ခုလုံးရဲ့ အက္ခရာ အရေအတွက်နဲ့ ပါဒအရေအတွက်ကိုပါ မူရင်းနဲ့ အတူတူ ကျအောင် လုပ်ထားပါတယ်။

ဘာသာပြန်သူရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျနော့်တို့ ဗမာတွေအဖို့ လူတိုင်း သိပီးဖြစ်နေတဲ့ အပြင် အများအပြားကလဲ ကဗျာ ဖွဲ့ဖူးလှပီဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုပဲ (ရှေးဟောင်း ကဗျာ အမျိုးအစား ဖြစ်စေတော့) ကဗျာမြောက်အောင် ဘယ်လိုဖွဲ့သလဲ ဆိုတာကို ကျနော်တို့ရဲ့ လူကြီးလူငယ် ကဗျာဆရာတွေ နှိုင်းယှဉ် လေ့လာစေချင်တာပါပဲ။ အန်းလ်ဒ်ရဲ့ ‘အာရှတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်’ ဟာ ကဗျာအနေနဲ့ကိုက ဂန္ထဝင်တပါး ဖြစ်နေသေးတယ်။

ဒီကဗျာကို ဘာသာပြန်ရတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အကျိုးကြောင့် ပြည်သူတွေ ဘဝဆင်းရဲအပေါင်းက လွတ်မြောက်ရေး ဝိမုတ္တိ ရရှိကြကာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အမြန်ဆုံး ခံစားရကြပါစေသော။

မောင်သာနိုး

စာရေးသူရဲ့ စကားချီး

အောက်ပါကဗျာမှာ ကျုပ်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို တည်ထောင်သူ၊
ဣန္ဒြိယပြည်က ဂေါတမ မင်းသား၊ ဒီ မြင့်မြတ်တဲ့ သူရဲကောင်းနဲ့
ပြုပြင်ရေးသမားရဲ့ ဘဝနဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို သရုပ်ဖော်ဖို့၊ အဘိဓမ္မာကို ပြညွှန်ဖို့၊
စိတ်ကူး ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပါသကာ တဦးရဲ့ မဏ္ဍိုင်ကို သုံးပီး
ကြိုးစားထားတယ်။

လူသားဆက် တဆပ် အထက်က၊ ဥရောပတိုက်မှာ အာရှတိုက်က ဒီ
ယုံကြည်မှုကြီးအကြောင်း လုံးဝမသိကြသလောက်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ရာစုနှစ်
နှစ်ဆယ့်လေးစု အတွင်း တည်တံ့နေခဲ့ပီ။ ဒီနေ့မှာ ဆိုရင်၊ နောက်လိုက်ဦးရေ
အရ၊ ပျံ့နှံ့ရာ ဒေသ အကျယ်အဝန်းအရ၊ ဘယ်ဘာသာ အယူဝါဒဘက်မဆို
သာလွန် နေတယ်။ ကျုပ်တို့ လူသားမျိုးနွယ် သန်းပေါင်းလေးရာ
ခုနစ်ဆယ်ဟာ ဂေါတမရဲ့ အယူအဆတွေနဲ့ နေထိုင်ကြ - သေကြတယ်။
ဒီရှေးခေတ် ဆရာမြတ်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ရေး လွမ်းမိုးမှုဟာ လောလောဆယ်

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

အချိန်မှာ နိပေါနဲ့ သီဟိုဠ်ကနေ၊ အလယ်အာရှ၊ ဆိုက်ဗီးရီးယား၊ ဆွီဒစ် လက်ပလန်တို့ထိ ပျံ့နှံ့နေတယ်။ ဣန္ဒိယကိုယ်တိုင်ကိုလဲ ဒီမြင့်မြတ်တဲ့ ယုံကြည်မှု အင်ပိုင်ယာမှာ ထည့်သွင်းလို့ ရကောင်းပါတယ်။ အများအား ဖြင့်တော့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင် ကိုးကွယ်မှုဟာ သူ့ဇာတိ အရပ်ကနေ လွန်သွားရပီ ဖြစ်ပေမယ့်၊ ဂေါတမရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ သင်ပြမှုရဲ့ အမှတ် အသားဟာ ခုခေတ် ဗြဟ္မဏဝါဒပေါ်မှာ ဖျောက်ဖျက်မရအောင် ခပ်နှိပ် ရက်သား ဖြစ်နေတယ်။ ဟိန္ဒူတွေရဲ့ စရိုက်အပီဆုံး ဓလေ့တွေ ယုံကြည်မှု တွေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ သီလတွေရဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ သြဇာညောင်းမှု မကင်းဖူးဆိုတာ

ထင်ရှားတယ်။ ဒီတော့ လူသားထု သုံးပုံတစ်ပုံဟာ မိမိတို့ အကျင့်သီလရေး ဘာသာရေး စိတ်ကူးတွေကို ဒီ ကျော်ကြားတဲ့ မင်းသားဆီက ရကြတာပါပဲ။ သူ့ပုဂ္ဂိုလ် ဘဝဟာ လက်ရှိ အကိုးအကားများအရ မပြည့်မစုံသာ သိရပေမယ့် လို့၊ အတွေးအခေါ် သမိုင်းများမှာဖြင့် အမြင့်မားဆုံး၊ အသိမ်မွေ့ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ အကြင်နာဆုံး ဖြစ်ကြောင်းပဲ ပေါ်လွင်နေတယ်။ ခြွင်းချက်တစ်ခုပဲ ရှိရဲ့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုင်ရာ စာအုပ်တွေမှာ အချက်အလက် မညီမညွတ်တာ ပမာဒလေခ ဖြစ်တာ၊ ဖြည့်စွက်တာ၊ အဓိပ္ပါယ် အကောက်မှားတာတွေ ပါနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ တနေရာမှာတော့ တညီတညွတ်ထဲပါပဲ။ အဲဒါကတော့ - မင်းသားတပါးရဲ့ အကောင်းဆုံး အရည်အချင်းတွေကို ပညာရှင် တဦးရဲ့ အသိဉာဏ်၊ အာဇာနည် တစ်ဦးရဲ့ အားသွန် မြှုပ်နှံမှုတို့နဲ့ ပေါင်းစည်း ညီညွတ်ထားသူ ဒီဣန္ဒိယသား ဆရာမြတ်ရဲ့ စင်ကြယ်မှုနဲ့ ကြင်နာမှုကို ပျက်ပြယ်စေမယ့် အရာ၊ အပြုတခု၊ စကားတခွန်း မှတ်တမ်းတင်ထားတာ မရှိဖူး။ အမ်၊ ဘာထဲလမီဆန် အီလေးရ်လို လူမျိုးကတောင်မှ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အချက်အများ အပြားကို ယွင်းမှားစွာ အကဲဖြတ်ထားပေမယ့်လဲ၊ မင်းသား သိဒ္ဓတ္ထ အကြောင်း ပြောပြရာမှာတော့၊ ပါမောက္ခ မာကစ်မည်လာ ကိုးကားမယ်ဆို ကိုးကားထိုက်ပါတယ်။ ‘သူ့ ဘဝ ခြောက်ပြစ်ကင်းတယ်။ သူ့ရဲ့ထာဝရ

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

သူရဲကောင်းပီသမှုဟာ သူယုံကြည်မှုနဲ့ ညီတူတယ်။ သူ ဖော် ထုတ်ခဲ့တဲ့ သီအိုရီဟာ မှားတောင်မှ သူပြသသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နမူနာတွေကဖြင့် အပြစ်ဆိုဖွယ် မရှိဖူး။ သူဟာ သူပြောသွားတဲ့ အရည်အသွေးကောင်းတွေရဲ့ သက်ရှိ ပြယုဂ် ဖြစ်တယ်။ သူရဲ့ ကိုယ်ကျိုး စွန့်မှု၊ သူရဲ့ မေတ္တာစေတနာ၊ သူရဲ့ မပြောင်းလဲတဲ့ သိမ်မွေ့မှုတို့ဟာ တခဏလေးတောင် မပျက်ပြယ်ခဲ့ဖူး။

ခြောက်နှစ် တောထွက်ကာ တွေးတော ဆင်ခြင်ရင်း သူ့တရာကို သူငြိမ်ဆိတ်စွာ ပြင်ဆင်ခဲ့တယ်။ နှုတ်နဲ့ ပြောပြခြင်း၊ သွေးဆောင်ခြင်း စွမ်းပကား တခုထဲနဲ့ပဲ ဒီတရားကို ရာစုနှစ် တဝက်သာသာ ဖြန့်ချိခဲ့တယ်။ သူ့ တပည့်တွေရဲ့ လက်ထဲမှာ သူ လွန်ခဲ့တော့၊ တဘဝလုံး ကောင်းတာကို ပြုကျင့်ခဲ့သူ၊ အမှန်တရားကို တွေ့ရှိခဲ့ပီလို၊ သေချာပေါက် ယုံကြည်သူ ပညာရှင်တဦးရဲ့ တည်ငြိမ်မှု အပြည့်နဲ့ပဲ ဖြစ်တယ်' တဲ့။ ဒါကြောင့်လဲ၊ လူသားထုအပေါ် ခုလို အံ့ဖွယ်သရဲ အောင်နိုင်မှုကို ဗုဒ္ဓ ရရှိခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

ဝတ်ပြု အကျင့်ခလေ့ကို သူက တားခဲ့ပေမဲ့ (နိဗ္ဗာန် တံခါးဝ ရောက်နေချိန် မှာတောင်၊ တခြား လူများလိုပဲ ပြုကြဖို့ သူကိုယ်တိုင် ပြောခဲ့ပေမဲ့) အာရှရဲ့ မေတ္တာနဲ့ ကျေးဇူးတရားဟာ သူ့ မိန့်မှာချက်ကို မနာခံပဲ သူ့ကို ထက်သန်တဲ့ ကိုးကွယ်မှု ပြုခဲ့တော့တယ်။ ပန်းတောတွေကို သူ့ရဲ့ အစွန်းအစက်ကင်းတဲ့ စေတီတွေမှာ ချကြတယ်။ မရေတွက်နိုင်တဲ့ နှုတ်ခမ်း သန်းပေါင်းများစွာဟာ နေ့စဉ် 'ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ပါရဲ့' ဖော်မြူလာကို ရွတ်နေကြတယ်။

ဒီကဗျာထဲက ဗုဒ္ဓဟာ (တကယ်ရှိခဲ့တာ ယုံမှားစရာ မရှိပါ) နီပေါနယ်စပ်မှာ ခရစ်မတိုင်မီ ၆၂၀ ခုနှစ်က မွေးဖွားပြီး သြဒနယ် ကုသိနာဂရမှာ ၅၄၃ က လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ သက်တမ်းအရ ကြည့်ရင်၊ ဒီ လေးစားဖွယ် ဘာသာတရားနဲ့ နှိုင်းယှဉ်လိုက်တော့၊ အခြား အယူဝါဒ အများစုဟာ ငယ်နုကုန်ပါတော့တယ်။ သူ့မှာ အားလုံးအတွက် မြော်လင့်ချက် ထာဝရ မြို့မှု၊ အတိုင်းအဆမဲ့ မေတ္တာရဲ့ မသေနိုင်စွမ်း၊ အဆုံးစွန် ကောင်းကျိုးကို မပျက်ပြားနိုင်အောင် ယုံကြည်မှု အခြေခံ၊ လူသား

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

လွတ်လပ်မှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပေါ်ဖူးသမျှ ဂုဏ်ယူဖွယ် အကောင်းဆုံး ထုတ်ဖော်ချက်များ ပါရှိတယ်။

ကျုပ်ကဗျာကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးရဲ့ ပါးစပ်ထဲ ထည့်ထားတယ်။ အာရှအတွေးအခေါ်တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ခံစားနိုင်ဖို့က၊ အရှေ့တိုင်း ရှုဒေါင့်က ကြည့်မှသာ သင့်မြတ်တယ်။ ဒီ မှတ်တမ်းမှာ ပါတဲ့ အံ့ဖွယ်သရဲ ဖြစ်ရပ်တွေ၊ သူ ဖော်ပြနေတဲ့ အဘိဓမ္မာတို့ကို အခြားနည်းနဲ့ ဆိုရင် သဘာဝကျကျ ပြန်လည် ခင်းကျင်းပြနိုင်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပေဖူး။ ဥပမာ - ခေတ်သစ် သိပ္ပံပညာအဖို့ အလန့်တကြား ဖြစ်ချင်စရာ၊ ဘဝကူးပြောင်းမှု အယူအဆ ဆိုရင် ဗုဒ္ဓခေတ်က ဟိန္ဒူတွေ အဖို့ အခိုင်အမာ တည်ရှိပီး၊ လုံးဝ လက်ခံပီး ဖြစ်နေတယ်။ ယေရှုလင်ကို နဲ့လူချစ်နဲ့ဇောက သိမ်းပိုက်နေချိန်၊ နိနဲဗဲဟာ မဲဒဲတို့ လက်ထဲ ကျသွားနေချိန်၊ မာဆေလ်ကို ဖော်ကာယန်တို့ တည်ထောင် ချိန်ပေါ့။ ဒီလောက် ရှေးကျလှတဲ့ စနစ်တခုကို ဒီမှာ ရှင်းလင်း တင်ပြထားတာ ဟာဖြင့် မလွဲမရှောင်သာ မပြည့်စုံသေးဖူးပေါ့။ ကဗျာအနုပညာရဲ့ ဥပဒေသတို့ကို လိုက်နာတဲ့ အနေနဲ့လဲ၊ အဘိဓမ္မာအရ အရေးအကြီးဆုံး ပြဿနာ အများအပြား၊ ဂေါတမရဲ့ ရှည်လျားလှတဲ့ ဝါတော်စဉ် မှတ်တမ်း တို့ကို ကဗျာကယာ ကျော်လွှားခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမြင့်မြတ်တဲ့ မင်းသားရဲ့ ကြီးမြတ်လှတဲ့ စရိုက်သဘာဝ၊ သူ့ဝါဒရဲ့ ယေဘုယျ သဘောကို မျှမျှတတ သဘောပေါက်မှု ပေးနိုင်တယ် ဆိုရင်ဖြင့် ကျုပ် ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ပါပီ။ ဒုတိယ အချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပညာရှင်များ အတွင်း အကြီးအကျယ် အငြင်းပွားမှု ပေါ်နေပါတယ်။ ကျုပ်ကတော့ စပင့်ဟာဒီရဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ မပြည့်မစုံပါတဲ့ ဗုဒ္ဓစာပေ အကိုးအကားတွေကို ယူသုံးထားတယ်။ အများ လက်ခံကြတဲ့ ဇာတ်လမ်းများထဲက တပိုဒ်မကကို ပြုပြင်ထားတယ်ဆိုတာ ပညာရှင်များ တွေ့ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကဗျာများမှာ ‘နိဗ္ဗာန်’၊ ‘ဓမ္မ’၊ ‘ကမ္မ’ နဲ့ အခြား ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အချက်ကြီးများနဲ့ ပတ်သက်ပီး ဖော်ပြထားတဲ့ အမြင်တွေကတော့၊ အနဲဆုံး ပြောရရင်၊ အထိုက်အလျောက်

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

လေ့လာမှုရဲ့၊ နောက်ပီး လူသားထု သုံးပုံ တပုံဟာ ဗလာချို သဘောတရား ဆွဲမှုတွေ၊ ဘာမှ မရှိတာကို အဆုံးစွန် ပန်းတိုင် ဆိုတာတွေမှာ အတင်း အယုံခိုင်းလို့ ရမယ် မဟုတ်ဖူးဆိုတဲ့ ခိုင်မာတဲ့ ယုံကြည်ချက်တို့ရဲ့ အသီးအပွင့်များ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ဆုံး အနေနဲ့ ဒီ ‘အာရှရဲ့ အလင်းရောင်’ ကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သူ အရှင်မြတ်ကို ကြည်ညိုတဲ့ အနေနဲ့၊ သူ့ကို သတိရရာရကြောင်း အလုပ်မြတ်တွေ လုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ သုတေသီတွေကို လေးစားတဲ့ အနေနဲ့ (ကျုပ်မှာ ဒီလို အလုပ် လုပ်ဖို့ နားချိန်ရော အစွမ်းအစပါ မရှိပါ)၊ အလောတကြီး ရေးရတဲ့ ကျုပ် လေ့လာချက်ရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်များကို ခွင့်လွှတ်ကြဖို့ ကျုပ် တောင်းပန်တယ်။ နားချိန်မရှိတဲ့ အချိန်တွေအတွင်း စီကုံးရတာပါ။ အရှေ့နဲ့ အနောက် အပြန်အလှန် နားလည်ရေး အထောက်အကူ ပြုချင်တဲ့ ဆန္ဒကြောင့် ဈာန်ဝင်ခဲ့တာပါ။

ဒီစာအုပ်ရယ်၊ ကျုပ်ရဲ့ ‘ဣန္ဒြိယ တေးတကဒုတေး’ ရယ်၊ ‘ဣန္ဒြိယ လွန်းချင်းများ’ ရယ် ဟာဖြင့်၊ ဣန္ဒြိယပြည်နဲ့ ဣန္ဒြိယပြည်သူတွေကို ချစ်ခဲ့သူ တစ်ဦးကို အစဉ် သတိရအောင် ထိန်းထားမယ့် အချိန် ရောက်လာ ကောင်းမယ်လို့ ကျုပ် မြော်လင့်ရဲ့။

အက်ဒွင် အန်းလ်ဒ်

ပထမကျမ်း

နိဗ္ဗာန်နဲ့ တရားတော်တို့ကို သင်သူဆရာ။
ဂုဏ်ပြုအပ်ဆုံး၊ ဉာဏ်အရင့်ဆုံး၊ အကြင်နာဆုံး။

မြေတို့ မိုးတို့ ငရဲတို့မှာ အတုမဲ့သူ၊
မြေပေါ် မင်းသိဒ္ဓတ် တွင်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရား၊
ကမ္ဘာလောကကို ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကျမ်းစာ

လူတို့အတွက် မွေးပြန်ဖို့ သူလာခဲ့တယ်။
အမြင့်ဆုံး ဘုံအောက် မင်းလေးပါး စံနေတယ်။

တို့ကမ္ဘာ အုပ်ချုပ်သူတွေ၊ သူတို့အောက်က
ပိုနီးပေမဲ့ မြင့်တဲ့ ဘုံတွေမှာတော့
အမြင့်ဆုံး ဝိညာဉ်တို့ နှစ်သုံးသောင်း စောင့်ကြ၊

ပီး ရှင်ကြပြန်တယ်၊ အဲဒီမှာ စောင့်စဉ်
ဗုဒ္ဓမှာ သန္ဓေနိမိတ် တို့အတွက် ပေါ်လာတယ်။

နတ်တွေက နိမိတ်တွေ အကြောင်း သိသမို့ ဆိုပီ —

‘ကမ္ဘာကယ်ဖို့ ဗုဒ္ဓ သွားရဦးမယ်’တဲ့။
‘အိမ်း’တဲ့ သူက၊ ‘ကမ္ဘာကယ်ဖို့ သွားတော့မယ်။’

အကြိမ်ကြိမ်မှာ နောက်ဆုံးပ။ ငါရော ငါ့တရား
သိသူတွေပါ မွေးခြင်း၊ သေခြင်း ဆုံးပီ။
ဟိမဝန်ရဲ့ တောင်ဖက် မိုးနှင်းတို့ အောက်မှာ၊
တရားကျင့် ပြည်သူ၊ တရားစောင့် မင်းတို့ စံရာ၊
သကျတို့ အတွင်းကို ငါ ဆင်းတော့မယ်’

အဲဒီည ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနရဲ့ အပယ်မယား
မာယာ မိဖုရား၊ သူ့ သခင်ဘေး မှေးစက်စဉ်
အိပ်မက်ဆန်း မြင်တယ်။ ကောင်းကင်က ကြယ်တစင်း၊
ခမ်းနား ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ်၊ နှင်းဆီ ပုလဲရောင်၊
သဏ္ဍာန် လက္ခဏာကတော့ ဆင်ပြောင်ရဲ့ သဏ္ဍာန်နဲ့၊
အစွယ်ခြောက်ခု၊ ကာမဓုက်နို့လို ဖြူဖွေးကာ၊
ယာကနေ သူ့ဝမ်းထဲ ဝင်သတဲ့၊ နိုးတော့
လူ မိခင်ထက် ပိုတဲ့ ပီတိ သူ့ရင်
လွှမ်းပီ မြေကြီး တဝက်မှာ ချစ်ဖွယ် အလင်းရောင်
လရှေ့က လင်းတယ်။ တောင်တို့ လှုပ်၊ လှိုင်းတို့
ငြိမ်ကျ၊ နေ့မှာပွင့်မြဲ ပန်းတွေ မွန်းတည့်
ချိန်နှယ် ပွင့်လာကြ၊ အဝေးဆုံး ငရဲတို့တိုင်
မိဖုရားရဲ့ ပီတိ ပျံ့ခဲ့။ နေရောင် နွေး
တောင် အမှောင် ရွှေရောင်ပြုသလိုပဲ၊ အောက်အရပ်ဆီ
တီးတိုသံနုနု တခုက - ‘အို အသင်တို့၊
ရှင်ရမယ့် သေသူ၊ သေတဲ့ ရှင်သူတို့၊
ထကြ၊ ကြားကြ၊ မျှော်ကြ၊ ဗုဒ္ဓ လာပီ’တဲ့။

ဒီတွင် ငရဲဘုံ အသင်္ချေမှာ ငြိမ်းချမ်းမှု
ပျံ့သွား၊ ကမ္ဘာနှလုံးခုန်၊ လေတစင်း လတ်ဆတ်မှု

အသစ်နဲ့ ကုန်းတွေ ရေတွေပေါ် တိုက်လာတယ်။
 မနက် အာရုဏ် ကျင်း၊ ဒီအကြောင်းကို ပြောပြရာ၊
 ဆံဖြူ အိပ်မက်ဖတ်တို့က - 'အိပ်မက်ကောင်းပ၊
 ကက္ကဋတရာဟာ နေနဲ့ ယှဉ်နေတယ်။
 မိဖုရား သားဖွားမယ်။ အံ့ဖွယ် ပညာရှင်၊
 သတ္တဝါ အပေါင်း အကျိုးပြုမယ့် ကလေးမြတ်ပေပဲ။
 လူတို့ကို မသိမှု ကယ်တင်လိမ့်မယ်။
 ဒါမှ မဟုတ် သူ စိုးချင် ကမ္ဘာကို စိုးမယ်။'
 ဒီလိုနည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ မွေးဖွားခဲ့တယ်။

မိဖုရား မာယာ မွန်းတည့်မှာ ရပ်နေတယ်။
 နန်းတော် ဥယျာဉ် အင်ကြင်းပင် အောက်မှာပ။
 ဘုရားကျောင်းတိုင်လို ဖြောင့်စင်းတဲ့ ပင်စည်နဲ့။
 သစ်ရွက်ဝင်းဝင်း၊ ပန်းပွင့်မွှေးမွှေးတွေနဲ့။
 အချိန်ကျပီ အပင် သစ်ကိုင်းတွေကို ညွတ်ကိုင်းကာ
 မာယာ တင့်တယ်မှု အထက် ပန်းရုံ ပြုတယ်။
 မြေကြီး ပန်းတထောင်ကို ရုတ်တရက် ပွင့်စေပီး
 သလွန် ခင်းတယ်။ ရေသန့်စင်ဖို့ရာ အဆင်သင့်။
 အနားရှိ ကျောင်ဆောင်က သလင်းရောင် ရေစီးနဲ့
 စမ်းကြည်ကြည် စီးစေတယ်။ သလိုနဲ့ သားကို
 မနာမကျင် ဖွားခဲ့တယ်။ ကြော့ရှင်းတဲ့ ကိုယ်မှာ
 ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး ပါရဲ့။
 ဒီ မဟာ သတင်း နန်းတော်ဆီ ရောက်သွားတော့တယ်။

ဒါပေမဲ့ သူ့ကို နန်းတော် ဆောင်ကျဉ်းဖို့
 ဝေါယာဉ် ယူလာရာ၊ ဝေါထမ်းသူတွေမှာ

သုမေရု တောင်က ဆင်းလာတဲ့ ကမ္ဘာစိုး
မင်းကြီး လေးပါးသာ - လူ့ လုပ်ရပ်တွေကို
ကြေးပြားနဲ့ ရေမှတ်သူတွေ - အရှေ့ နတ်မင်း၊
တပ်သားတွေက ငွေဝတ်ရုံ ဝတ်၊ ပုလဲ ဒိုင်း
ကိုင်ကြတယ်။ တောင် အရပ်ရဲ့ နတ်မင်း၊ သူ့ရဲ့

မြင်းသည် ကုမ္ဘာ့တွေက မြင်းပြာ စီး၊
နီလာ ဒိုင်း ကိုင်ကြတယ်။ အနောက် အရပ် နတ်မင်း၊
နောက်လိုက် နာဂတွေ၊ သွေးနီရောင် မြင်းစီး၊
သန္တာ ဒိုင်းတွေနဲ့။ မြောက် အရပ်ရဲ့ နတ်မင်း၊
ရွှေရောင်ဝင်းဝင်း ယက္ခတွေ ဝန်းရံလို့။
မြင်းဝါတွေကို စီး၊ ရွှေဒိုင်း ကိုင်ကြတယ်။
မမြင်ရတဲ့ ခမ်းနားမှုနဲ့ လာကြကာ၊
ဝေါထမ်းကြတယ်။ တကယ်က အကြီးဆုံး နတ်တွေသာ။
နတ်နဲ့ လူ အတူ သွားကြရဲ့၊ လူကသာ မသိ။
မြေကြီးအတွက် ကောင်းကင် ပီတိ ပြည့်နေတယ်။
ဗုဒ္ဓအရှင် လာပြန်ပီ သိလို့မို့ပဲ။

ဒါပေမဲ့ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန ဒါမသိဖူး။
နိမိတ်ကြောင့် စိတ်ပျက်နေရာ၊ အိပ်မက်ဖတ်တို့
ကမ္ဘာစိုးမယ့် မင်းသားပါ ဟောကြတော့တယ်။
စကြဝတေးပ။ အနှစ်တထောင်မှာ တခါပေါ်တဲ့
မင်းမျိုး။ သူ့မှာ ရတနာ ခုနစ်ပါး ရှိရဲ့။
စကြရတနာ နတ်ဘီးဝန်း မဏိ ရတနာ။
မြင်း၊ အဿ ရတနာ၊ တိမ်တွေမှာ မြူးတဲ့
ဝကားဝင့်ဝင့် မြင်းမျိုး၊ နှင်းလို ဖွေးတဲ့ ဆင်၊
သူ့ ဘုရင် ထမ်းဖို့ မွေးတဲ့ ဟတ္ထိ ရတနာ။

ပါးနပ် လိမ်မာတဲ့ ဝန်ကြီး၊ အနိုင် မခံတဲ့
 ဗိုလ်ချုပ်ကြီး။ ပြိုင်ဖက်ကင်း အလှပိုင်ရှင် ဇနီး၊
 သာတိ ရတနာ၊ အာရဏ်ထက် ချစ်ဖွယ်ပ။
 ဒီ ဆုတွေ ရမယ့် ဒီ အံ့ဖွယ် သူငယ်အတွက်
 သူ့ မြို့မှာ ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပဖို့ ဘုရင်
 အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ လမ်းတွေ တံမျက်လှည်း။
 နှင်းဆီရနံ့ လမ်းပေါ် ကျဲပက်၊ အပင်တွေမှာ
 မီးအိမ်တွေ၊ အလံတွေ ဆွဲ၊ လူထု ကြည့်စရာ
 ဒါးကစားသမား၊ ဟန်ရေးပြသမား၊ လက်လှည့်သမား၊
 အလမ္ပါယ်၊ ဒန်းသမား၊ ကြိုးတန်းရှောက်သမားများ၊
 တဖိတ်ဖိတ် ထမိတွေ၊ အငြိမ် မနေတဲ့ ခြေထောက်မှာ
 ရယ်သွမ်းသံ မြည်ကျူးတဲ့ ဆည်းလည်းတွေနဲ့
 ကချေသည်များ၊ ဝက်ဝံ- သမင်ရေ ဝတ်သူများ၊
 ကျားယဉ်စေသူ၊ နပမ်းသမား၊ ငုံးတိုက်သမားများ၊
 အမိန့်အရ ပြည်သူကို ပျော်အောင် လုပ်ရှာကြ၊
 နောက်ပီး အဝေးက ကုန်သည်တွေ ရောက်လာကာ၊
 သားဖွားမှု သတင်းအကြား ရွှေဗျက်နဲ့ လက်ဆောင်
 ယူလာကြ။ ဆိတ်ရေ တဘက်၊ နဲ့သာဆီ၊ ကျောက်စိမ်း၊
 “ညနေ ကောင်းကင်” အရောင် ကျောက်မျက်၊ ရက်ထည်များ၊
 (နုလွန်းသမို့ ဆယ်နှစ်လွှာ ထပ်တောင် မျက်နှာမကွယ်)
 ပုလဲ စီချယ်တဲ့ ခါးဝတ်ထည်များ၊ စန္ဒကူး
 အမြို့မြို့က ပဏ္ဏာပ။ ဒါနဲ့ မင်းသားကို
 သဗ္ဗတ္ထသိဒ္ဓ၊ “အကုန်ပြည့်သူ” အတိုကောက်
 သိဒ္ဓတ္ထ မှည့်ကြတယ်။

သူစိမ်းတွေထဲမှာ
 ဆံဖြူ ရသေ့ အသိတ ပါရဲ့။ သူ့နားတို့
 မြေဆန်တာ မကြားကြာပီ၊ နတ်သံကိုသာ
 ကြားသမို့ ညောင်ပင်အောက် ဝတ်ပြုစဉ် နတ်တို့
 ဗုဒ္ဓ ဖွားကြောင်း တေးသီတာ ကြားခဲ့တယ်။
 အသက်အရ အကျင့်အရ ပညာအရာ အံ့ဖွယ်ပ။
 ကြည်ညိုဖွယ် အသွင်နဲ့ သူ ချဉ်းကပ်လာရာ၊
 ဘုရင် ဦးညွတ်၊ မိဖုရား မာယာ သားငယ်ကို
 သူတော်စင်ရဲ့ ခြေရင်း ချမယ် ပြုတယ်။
 ဒါပေမဲ့ မင်းသား မြင်တော့ အဖိုးအိုက
 “အို မိဖုရား၊ မပြုနဲ့” တဲ့။ ပီး မြေပြင်ကို
 ရှစ်ကြိမ် အိုမင်း မျက်နှာနဲ့ ခိုက်တော့တယ်။
 “အို ခလေး၊ ငါ ရှိခိုးရဲ့၊ မင်းဟာ သူပဲ။
 နှင်းဆီ အလင်း၊ ခြေဖဝါး လက္ခဏာများ၊ နူးညံ့
 ကွေးလိမ် စကြာ နွယ်ပန်း၊ လက္ခဏာကြီးပေါင်း
 သုံးဆယ်နှစ်ပါး။ လက္ခဏာငယ် ရှစ်ဆယ်တို့ကို
 ငါ မြင်ရပီ၊ မင်းဟာ ဗုဒ္ဓ ပေပဲ။
 မင်း တရားကို ဟောမယ်၊ တရားကို ကြားရသူ
 အားလုံးကို ကယ်မယ်။ ငါတော့ ကြားမယ် မဟုတ်။
 စောစောက သေချင်သူ အသေစောခဲ့ပီ။
 ဒါပေမဲ့ မင်းကို ဖူးရပီ မင်းမြတ်၊
 ဒါဟာ နှစ် အသင်္ချေမှာ တခါသာ ပွင့်တဲ့၊
 ပွင့်ပီးရင်၊ ကမ္ဘာကို ပညာရနဲ့၊ မေတ္တာ
 ပျားရည် လျှမ်းစေတဲ့၊ လူသား သစ်ပင်ပ

ပန်းပွင့် ဖြစ်တယ်။ သင့်တော်ဝင် သစ်မြစ်က
နတ် ကြာပန်း ပွင့်ပီ။ ချမ်းသာစွာ နန်းတော်၊
လုံးလုံး ချမ်းသာစွာတော့ မဟုတ်၊ သင့် ဝမ်းကို
ဒီ သူငယ်ကြောင့် ဒါးစိုက် လိမ့်။ အသင် မိဖုရား၊
ဒီ မွေးမှုကြောင့် လူနတ်တို့ ချစ်အပ်သူ၊
မြင့်မြတ်လွန်းသမို့ နောက် ဒုက္ခ မခံထိုက်ပီ၊
ဘဝဆိုတာ ဒုက္ခပဲ။ ခုနစ်ရက် နေရင်
မနာမကျင် သင့် ဒုက္ခ နိဂုံး ရောက်လိမ့်မယ်။”

ဒီတိုင်း ဖြစ်ရဲ့ ခုနစ်ရက်မြောက် ညနေမှာ
မိဖုရား မာတာ ပြုံးစက်ရာ၊ မနိုးတော့ဖူး။
တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ကို အသာရောက်သွားရာ၊
နတ် အသချေတို့ ရှိခိုးကြ ဝင်းပတဲ့
မိခင်မြတ်ကို ခယ လုပ်ကျွေးကြတယ်။
ခလေးငယ်အတွက် မွေးကျွေးပြုစုသူ ရတယ် -
မဟာ ပဇာပတိ မင်းသမီးတဲ့၊ သူ့ရင်မြွာဟာ
လောကအပေါင်းကို နှုတ်နဲ့ နှစ်သိမ့်သူရဲ့
နှုတ်ကို နို့ရည် ကျွေးခဲ့တယ်။

ရှစ်နှစ် အကြာ
သတိရှိသူ ဘုရင့်သားကို မင်းသား အတတ်များ
သင်ပေးဖို့ စဉ်းစားတယ်။ ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်များ၊
ဒုက္ခများ အံ့ဖွယ် နိမိတ်ကို ပယ်လိုတယ်။
ဒါနဲ့ မူးမတ် စုံညီ ညီလာခံမှာ၊
“မင်းကြီးတို့၊ သားတော်ကို မင်းသား တတ်စရာ

သင်ဖို့ ဘသူ ပညာအရှိဆုံးလဲ” မေးတယ်။
 ဒီ အခါ အဖြေ တသံထဲ ထွက်လာခဲ့တာက
 “မင်းမြတ် ဝိဿမိတ္တ ပညာအရှိဆုံး
 ကျမ်းစာတွေမှာ အနှံ့စပ်ဆုံး၊ သုတရော
 လက်မှု ပညာပါ။ အရာရာ အတော်ဆုံးပါ။”
 ဒါနဲ့ ဝိဿမိတ္တရောက်၊ အမိန့် နာခံ၊
 နေ့ကောင်းရက်သား တနေ့မှာတော့ မင်းသားဟာ
 ဘောင်ပတ်လည် ကျောက်မျက်တွေ စီချယ်ထားတဲ့၊
 ကျောက်မှုန့် နုနုညက်ညက် ဖြန့်ဖြူးထားတဲ့၊
 နွားနီရောင် စန္ဒကူး သင်ပုန်းကို ယူ၊ ပညာရှင် ရှေ့မှာ
 မျက်လွှာကို ချပီး ရပ်လိုက်တယ်။ ဆရာက
 “သား၊ ဒီ စာကိုရေး” ဆိုပီး ဖြေးဖြေးချင်း
 ဇာတ်မြင့်တို့သာ ကြားရတဲ့ “ဂါယတီ” ရွတ်တယ် -

သြ၊ တတ်သဝိရူ ရေနမ်
 ဘရ်ဂေါ ဒေဝဿု ဓိမဟိ
 ဓိယော ယော နုပြသောဒယာတ်။

ဗြဟ္မဏတိုင်း မနက် - ည ဘုရားရှိခိုးရာမှာ ရွတ်တဲ့ ဂါထာ။ ။ သမိတြိဝါ၊ နေကို
 ဖန်ဆင်း အသူဖြစ် ခေါ် ထားလို့ သမိတြိလဲ ခေါ်တယ်။ အဓိပ္ပါယ်က “စကြဝဠာကို
 ဖန်ဆင်းတော်မူသူရဲ့ မြတ်နိုးဖွယ် အလင်းကို စီဖြန်းကြပါတယ်။ ကိုယ်တော် (ငါတို့
 စိတ်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ အလင်ဟာ ငါတို့ ဉာဏ်အသိကို (အမှန်တရား ရှာဖွေရာမှာ)
 လမ်းညွှန်ပါစေသား” တဲ့။

“အာစရိယ၊ ငါ ရေးပီ၊” မင်းသား အနူးအညံ့
 ဖြေတယ်။ ပီး ဂါထာကို မြူမှုန်ပေါ်မှာ -
 တမျိုးထဲ မဟုတ်၊ အက္ခရာ အမျိုးမျိုးနဲ့သာ အမြန်
 ရေးတော့တယ်။ နာဂရီ ဒက္ခိဏ၊ နိ၊
 မင်္ဂလ၊ ပရုသျှ၊ ယဝ၊ တိရထိ၊ ဥတ်၊
 ဒရဒ်၊ သိချာနီ၊ မန၊ မဇ္ဈစာရ။
 ရုပ်ပုံစာနဲ့ သင်္ကေတ ဘာသာစကား၊
 ဂူနေ၊ ပင်လယ်နေ လူတို့ အမှတ်အသားများ၊
 မြေအောက် မြွေတို့ကို ရှိခိုးကြသူများ၊
 မီးလျှံနဲ့ နေဝန်းကို ကိုးကွယ်သူများ၊
 မာဂီယန်များ၊ မြေပုံပေါ် နေထိုင်သူများ၊
 လူမျိုး အပေါင်းရဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ အရေးအသားများ
 တခုပီး တစ်ခု ကညစ်နဲ့ သူရေးခြစ်တော့တယ်။
 ဆရာ ဂါထာကို စကားအစုံနဲ့ ဖတ်ပြတယ်။
 ဒီတော့ ဝိဿမိတ္တက “တော်လောက်ပီ၊
 ဂဏန်း သင်ကြစို့။”

ငါနောက်က လိုက်ဆိုလေ။
 လခံ ကို ရောက်တဲ့ထိ ရေတွက်ကြရအောင်။
 တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ တဆယ်ထိ၊ ပီး ဆယ်တွေက
 ရာတွေ၊ ထောင်တွေထိပ။” သူ့နောက်က ခလေး
 ခုတွေ၊ ဆယ်တွေ၊ ရာတွေ ရွတ်တယ်။ မနားဖူး။

နာဂရီ .. မဇ္ဈစာရ ။ ။ ရှေးခေတ် ဣန္ဒိယသုံး အက္ခရာအရေးအသားများ၊ အခု နာဂရီပဲ
 ကျန်တော့တယ်။

လမ် = တစ်သိန်း
 လမ် ပြည့်ပီ၊ ဒါပေမဲ့ အသား ဆက်ရွတ်တယ်
 “ဒီနောက်မှာ ကောဠိ၊ နဟုတ၊ နိန္ဒဟုတ၊
 ခမ္မ၊ ဝိက္ခမ္မ၊ အဗမ်၊ တက္ကတ၊
 ကုမုဒ၊ ဂုဏ္ဍိက၊ ဥပ္ပလ ပီး။
 ပုဏ္ဏရိက ကနေ ပဒုမ ရောက်သွားတယ်။
 နောက်ဆုံးဟာက ဟတ္ထဂီရိကို အမှုန့်
 ထောင်းပီး မြူတွေကို ရေတဲ့ခါ သုံးတယ်။
 ဒီနောက်လဲ ကိန်းဂဏန်း တခု ရှိပါသေးရဲ့။
 ကာထတဲ့၊ ညရဲ့၊ ကြယ်တွေ ရေရတယ်။
 ကောဠိကာထ၊ သမုဒြာ ရေစက် ရေဖို့။
 ဣဂံ၊ ဝန်းဝိုင်းတာတွေရဲ့ ကဲကုလ။
 သဗ္ဗနိက္ခေပ၊ ဒါနဲ့ ဂင်္ဂါရဲ့
 သဲတွေ ရေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အန္တရကပ်
 ရောက်လာရာ၊ ပမာဏကတော့ ဂင်္ဂါပေါင်း
 ဆယ်ကုဋေရဲ့ သဲတွေပါ။ ဒီထက် ကျယ်တဲ့
 တိုင်းတာစရာ ရှာရင်တော့ ဂဏန်း သင်္ချာဟာ
 အသင်္ချာကို ရောက်လာပါတယ်။ ဒါကတော့
 အနှစ်တသောင်းမှာ နေ့စဉ် မိုးရွာရင် အားလုံး
 ကမ္ဘာတွေပေါ် ကျမယ့် ရေစက်အပေါင်းပါပဲ။
 ဒီနောက် မဟာကပ္ပ၊ ဒါနဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတို့
 ကိုယ့် အနာဂတ်နဲ့ အတိတ်ကို တွက်ချက်ကြတယ်။

ကောဠိ ... မဟာကပ္ပ ။ ။ ရှေး ဣန္ဒိယမှာ သုံးတဲ့ ရေတွက်နည်း။ သိန်းက တက်သွားရာ အနန္တမှာ ဆုံးတယ် ကနေ့ထိလဲ ဒီရေတွက်နည်းကို သုံးဆဲ။

“ကောင်းပ” တဲ့ သုခမိန်က။ “အမြတ်ဆုံး မင်းသား၊
ဒါတွေ မင်းသိရင်၊ အလျား အတိုင်းအတာကိုရော
ငါ သင်ပေးစရာ လိုပါဦးတော့မလားကွယ်။”

ကျိုးနွံစွာ သူငယ်က ဖြေတယ် - “အာစရိယ၊
တဆိတ် နားဆင်ပါ။ ပရမာနုမြူ ဆယ်ခု
ပရသုခုမ တစ်၊ ဒီဟာ ဆယ်ခု
တြသာရန တစ်၊ တြသာရန ခုနစ်ခုက
နေခြည်ထဲ မျောတဲ့ မြူတစ်၊ မြူ ခုနစ်ခု
ကြွက် နှုတ်ခမ်းမွေ တမွေး၊ အမွေး ဆယ်ပင်က
လီချ တစ်၊ ဆယ် လီချ တယုက၊ ဆယ်
ယုက မုယော စပါးစေ့ နှလုံးသား တစ်၊ ဒါရဲ့
ခုနစ်ဆ နကျယ်ကောင်ရဲ့ ခါး။ ဒီလိုနဲ့ပဲ
မုင်္ဂ၊ မုန်ညင်း၊ မုယော စပါးတို့ရဲ့ အစေ့များ၊
ဒါ ဆယ်စေ့ လက်တဆစ်၊ ဆယ့်နှစ်လစ်ဆစ်
တထွာ၊ ဒီကနေ ဆက်ပြန်တော့ တောင်၊ တုတ် အလျား
လေးအလျား၊ လှံအလျား၊ လှံအလျားပေါင်း နှစ်ဆယ်က
တ “ရှိုက်” လို့ ခေါ်တဲ့ဟာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကတော့
အဆုပ် လေ တခါ ဖြည့် ယောက်ျား တယောက် လှမ်းမယ့် အလှမ်း၊
ဒါမျိုး လေးဆယ် တဂါဂုတ်၊ လေးဂါဂုတ်က
တယူနော ပီးတော့ ဆရာ၊ နားဆင်လိုပါရင်
တယူနော တဖက်စွန်းက တဖက်စွန်းထိ အတွင်းမှာ
နေမြူ ဘယ်နှစ်ခု ရှိကြောင်း ငါရွတ်ပြမယ်”
ပီး ချက်ချင်း ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မင်းသာငယ်

ရှေး ဣန္ဒြိယသုံး အလျား တိုင်းပုံ ဖြစ်တယ်။ နေရာရဲ့ အလျားကို တိုင်းရာမှာ သုံးတယ်။
အချိန်တိုင်းနည်း အရင်အပိုင်မှာ ဖော်ပြပြီး။

အနုမြူ စုစုပေါင်းကို ရွတ်ပြတော့တယ်။
ဒါပေမဲ့ ဝိဿမိတ္တ သူငယ် ရှေ့မှာ
ဦးခိုက် နားဆင်နေပီ။ သူက “မင်းဟာ
မင့် ဆရာတွေရဲ့ ဆရာပဲ။ မင်းက ဂုရု၊
ငါ မဟုတ်ဖူး။ အို၊ ငါ ရှိခိုးရဲ့၊ မင်းသား။
စာအုပ် မလို၊ အားလုံးကို မင်း သိကြောင်းနဲ့
ဂါရဝတရား သိကြောင်း ပြဖို့ ငါ့ကျောင်းကို
မင်း လာခဲ့တာပဲ။”

ဒီ ဂါရဝတရားကို
ဗုဒ္ဓ အရှင် သူ့ဆရာတိုင်းအပေါ်မှာ ထားတယ်။
သူတို့ ပညာကို လွန် သင်ပြရဲ့။ စကား
ညင်သာ၊ ပညာတော့ ရင့်။ အသွင်မှာ မင်းသား၊
ဟန်မူ နူးညံ့။ မဝင့်ကြွား၊ သူ့ အလိုလိုက်တတ်၊
နှလုံးသား သိမ်မွေ့၊ ကြောင်စိတ်တော့ ကင်းတဲ့ သွေး။
မင်းသားပျိုတို့ထဲမှာ သူ့ထက် ရဲရင့်တဲ့
မြင်းသည်တော် သမင်လိုက် မြင်းသီး မသွားစဖူး။
သူ့ထက် စိတ်ထက်သန်တဲ့ ရထားမောင်းသမားမျိုး
နန်းယင်ပြင်မှ ပြိုင်ပွဲဝင် မောင်းမသွားစဖူး။
ဒါပေမဲ့ လိုက်ရင်းက သူငယ် တန့်နေသမို့
သမင် လွတ်ထွက်သွားတတ်ရဲ့၊ မင်းသားတွေ
ရှုံးလို့ ဝမ်းနဲသွားရင်၊ အိပ်မက် တခုခု

သူ့ စိတ်ထဲ ဖြစ်လာရင်၊ နိုင်လှ ပြိုင်ပွဲ
 အရှုံးပေးပစ်တတ်ရဲ့။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်တွေ
 ကြာလေ တို့ အရှင် ကရုဏာ ကြီးထွားလာတယ်။
 ရွက်နု နှစ်ရွက် သစ်ပင်ကြီး ပေါက်ပွားကာ
 အရိပ် ဖြန့်ကျက်သလိုပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူငယ်ဟာ
 ဆွေးမှု၊ နာမှု၊ မျက်ရည်အကြောင်း မသိတတ်သေး၊
 ဘုရင်တို့ မခံစားရ၊ မခံစားဖူးတဲ့ အရာ
 အမည်ဆန်းတွေပဲ ထင်ရဲ့။ ကြိုရပုံက
 ဥယျာဉ်တော်ထဲမှာ နွေဦးရဲ့ တနေ့မှာ
 ဟင်္သာ တအုပ် မြောက်ဖက် ဟိမဝန္တာ ရင်ခွင်
 သိုက်မြိုဆီ နှင်ရင်း ဖြတ်ပျံသွားကြတယ်။
 နှင်းဖွေးဖွေး လမ်းအတိုင်း မေတ္တာသံတွေ ခေါ်
 ငှက်ဝင်းတို့ ပျံကြ၊ မေတ္တာ ဦးဆောင်ရဲ့။
 မင်းသား ညီအစ်ကိုတော် ဒေဝဒတ္တဟာ
 လေးကို ချိန်ရွယ်။ မြားကို လွှတ်လိုက်တဲ့အခါ၊
 အပြာရောင် လမ်းကျယ်မှာ ရှော့ဖို့ ဖြန့်ထားတဲ့
 ရှေ့ဆုံး ဟင်္သာရဲ့ တောင်ပံကား ထိသမို့၊
 ခါးသီးတဲ့ မြားတန်းလန်းနဲ့ ကျလာပေါ့၊
 ရဲဝင်းတဲ့ သွေးပန်းတွေ အမွှေးမှာ စွန်းလို့။
 ဒါကိုမြင်တော့ သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားက
 ငှက်ကို တယုတယ ကောက်၊ ပေါင်ပေါ်မှာ တင်ထား၊
 (ဗုဒ္ဓအရှင် ထိုင်သလို တင်ပလ္လင်ချိတ် ထိုင်ရက်)
 အရိုင်းကောင်ရဲ့ အကြောက်ကို အထိနဲ့ ဖြေသိမ့်ပေး၊
 ဖွာလံ အမွှေး သပ်ပေး၊ မြန်ဆန် နှလုံး ငြိမ်စေ၊
 တနာရီကမှ ပွင့်အာတဲ့ ငှက်ပျောရွက်လို

နုတဲ့ လက်ဖဝါးနဲ့ ယုယ ပွတ်သပ်ပေး၊
ဘယ်လက်က ကိုင်၊ ညာဘက်က ရက်စက်တဲ့
သံမဏိကို ဒဏ်ရာက နှုတ်၊ အေးစေတဲ့
အရွက်များ၊ ပျောက်စေမယ့် ပျားရည် တင်ပေးတယ်။
နာမူအကြောင်း သူငယ်ဟာ အသိနဲ့လှသေး သမို့
သိလိုစိတ်နဲ့ မိမိ လက်ကောက်ကြိုကို
မြှားဦး ထိုးကြည့်၊ နာတော့ မျက်လုံး ပေကလပ်၊
မျက်ရည်ရွဲကာ ငှက်ကို နှစ်သိမ့်ပြန်တယ်။

ဒီတွင် တစုံတဦး ရောက်လာပီး - “ငါ့ မင်းသား
ဟင်္သာ ပစ်တာ ဒီ နှင်းဆီပင်တို့ကြား
ကျတယ်။ ပို့ပေးဖို့ ခိုင်းတယ်။ ပေးမှာလား”

“မပေးဖူး” တဲ့ သိဒ္ဓတ္ထက။ “ငှက် သေရင်
သတ်သူထံ ပို့ပေးဖို့ သင့်မြတ်ပေမယ်။
ဟင်္သာ ရှင်နေတယ်။ ဒီ တောင်ပန်ဖြူမှာ
လှုပ်တဲ့ နတ်တမျှ အရှိန်သာ ငါ့ အကို သတ်ရဲ့။”

ဒေဝဒတ္တက ဖြေတယ် - “အရိုင်းကောင်ဟာ၊
ရှင်ရှင် သေသေ၊ ပစ်ချသူရဲ့ ဟာပဲ။
တိမ်ထဲမှာ ဘသူမှ မပိုင်၊ ကျအလာ ငါပိုင်။

ငါ့ ဆုလာပ်ကို ပေး၊ ငါ့ညီ။” တို့ အရှင်က
ဟင်္သာ လည်ကို မိမိ ပါးမွတ်မှာ ကပ်၊

တည်ကြည်စွာနဲ့ - “မဆိုနဲ့၊ ငှက်ဟာ ငါပိုင်၊
ကရုဏာ - မေတ္တာ အခွင့် အာဏာအရ ငါပိုင်
ဖြစ်မယ့် သတ္တဝါ အနန္တမှာ ပထမပဲ။

အတွင်းက လှုပ်ရွလာသမို့ ခု ငါသိပီ၊
 ငါ လူတို့ကို ကရုဏာတရား သင်ပြမယ်၊
 စကားမဲ့ လောကကို ဖွင့်ဆိုသူ ဖြစ်မယ်၊
 လူ့ ဒုက္ခတင် မဟုတ်၊ ဒုက္ခ ရေအလျှင်ကို
 စဲစေမယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်းသား အငြင်းပွား
 လိုက ပညာရှင်တို့ဆီ တင်သွင်းလေ။
 သူတို့အဆို စောင့်စို့။” ဒီလို ပြုကြရော။
 သဘင်စုံညီမှာ ပြဿနာ အခြေအတင် ငြင်းကြ၊
 အများက ဒီလို ထင်၊ အများ ဟိုလို ထင်ကြ၊
 နောက်ဆုံး အမည်မသိ ရဟန်းတပါး ထဆိုလေတယ် -
 “အသက်ဟာ တစုံတခု ဖြစ်ရင်၊ အသက် ကယ်သူဟာ
 သတ်ဖို့ အားထုတ်သူထက် သက်ရှိသတ္တဝါကို
 ပိုပိုင်ထိုက်တယ်။ သတ်သူ ဖျက်တာ၊ ဖြိုးတာ၊
 ကယ်သူ ထိန်းတာ။ ငှက် သူ့ကို ပေးပါလေ။”
 ဆုံးဖြတ်ချက် တရားတယ် အားလုံး ထင်ရဲ့။ ဘုရင်
 ပညာရှိကို ဂုဏ်ပြုဖို့ ရှာတော့၊ မရှိပီ၊
 ပါးပျဉ်းထောင် မြွေတကောင် ရှောသွားတာ တဦးမြင်သတဲ့၊
 နတ်များ ဒီလို လာမြဲပဲ။ ဗုဒ္ဓ အရှင်
 ကရုဏာ လုပ်ငန်း စခဲ့ပီ။

ဒါပေမဲ့
 ငှက်ဒုက္ခထက်၊ ပိုတဲ့ ဒုက္ခ မသိသေး။
 ငှက်လဲ အနာပျောက်တော့ မြူးကြွပြန်သွားပေါ့။
 နောက် တနေ့မှာတော့ ဘုရင်က မိန့်တယ် - “လာလေ၊
 သားချစ်၊ နွေဦးရဲ့ သာယာပုံ ရှုစမ်း။”

သီးထွက်ကောင်း မြေ ရိတ်သူကို သူ့ ရတနာ
ပေးချင်အောင် မြူဆွယ်ရပုံ၊ ငါ့နိုင်ငံ
(သုဿာန်မီးမှာ ငါလောင်ရင် မင့်နိုင်ငံ)
ပါးစပ် အားလုံး ကျွေး၊ ဘုရင့် ဘဏ္ဍာ ဖြည့်ပေးပုံ
ရှုပ။ ရွက်သစ်တွေ၊ အပွင့်ဝင်းတွေ၊ မြက်စိမ်း၊

ထွန်သံ ယက်သံနဲ့ ရတု သာစွ။” ဒါနဲ့
ရေတွင်းတွေ၊ ခြံတွေနဲ့ လမ်းထဲ ရောက်သွား၊
နန်းမြေကောင်းမှာ ခေါက်တုံ့၊ ခေါက်ပြန် နွားတို့၊
တကျိကျိ ထမ်းပိုးမှာ ပုခုံးကြီးတွေနဲ့ ရုန်း၊
ထယ်ဆွဲနေကြရဲ့။ ထယ်နောက်မှာ မြေဆီ
ချောမွေ့ နက်ရှိုင်း လှိုင်းတွေ ကြွလိမ့်နေရဲ့။
မောင်းသူတို့ ထွန်ကြောင်း နက်အောင် ခုန်ကြွကြွ
ထယ်ပေါ် ခြေနှစ်ဖက်လုံး တင်ကြ၊ ထန်းပင်တို့
ကြားမှာ လှိုင်းတွန့်တွန့် ရေ တချင်ချင် မြည်ရဲ့။
ရေစီးလေရာ ဝမ်းမြောက် မြေက သစ်ဆီ
မွှေးပင်၊ စပလင်ပင် လှုံ့တွေနဲ့ ချယ်ပေးတယ်။
တနေရာမှာတော့ ပျိုးကျဲဖို့ သွားသူတွေ။
တတောလုံး သိုက်မြိုတေးတွေနဲ့ ရယ်နေတယ်။

ခြုံတွေမှာ နွေဦးချိန် ကြည်နူးနေတဲ့
ပုတ်သင်၊ ပျား၊ နွားချေးပိုး၊ တွားသွားကောင် စတဲ့
သတ္တဝါငယ်တို့ လှုပ်ရွရွ။ သရက်ကိုင်းတို့မှာ
ပန်းရည်စုတ်တို့ လူးလား။ ဖားဖို စိမ်းမှာ
ငှက်ပန်းတိမ် တကောင်ထဲ အလုပ်များ။ ပျားတူ ငှက်လဲ
ခရမ်းရောင် လိပ်ပြာ တွန်မြည် လိုက်ဖမ်း။ အောက်မှာ

ရှဉ့်ကျားတို့ ပြေး၊ ဇရက်တို့ နားကြ၊ ကောက်ကြ၊
 ညီမညီ၊ ခုနစ်ဖော် ဆူးထဲ စကား တတွတ်တွတ်။
 တင်ကျီးငှက် ရေအိုင်ထက်မှာ တွဲလဲသာ။
 ကျွဲတို့ကြား ဗျိုင်းတို့ ငါးလိုက် ချောင်းနေကြ။
 ရွှေရောင် လေထဲ စွန်တို့ စက်ဝိုင်းဟန် လွင့်၊
 ရောင်စုံ စေတီထက် ဥဒေါင်းတို့ ပျံသန်း။
 ရေတွင်းတိုင်း ချိုးပြာတို့ တကူကူး။ အဝေးမှာ
 မင်္ဂလာဆောင် တခုမှ ရွာ ဗုံတို့ တီးမြည်ကြ။
 အားလုံး ငြိမ်းချမ်း - ဝပျောသံ။ မင်းသားမြင်၊
 ရွှင်လန်းရဲ့၊ နက်နက် ကြည့်မိတဲ့ အခါမတော့၊
 ဘဝ နှင်းဆီမှာ ပေါက်တဲ့ ဆူးတွေ မြင်ပေါ့။
 အသားမဲ လက်သမား လုပ်ခအတွက် ချွေးဒီးကျ၊
 အသက်ရှင်ရေး လုံးပန်းရှာရ။ ပူလောင်တဲ့
 အချိန်တွေမှာ မျက်ပြူး နွားတွေ မောင်းနှင်ရ၊
 ကတ္တီပါ နံပါး နှက်ရ။ နောက် မြင်ပြန်တယ် -
 ပုတ်သင် ပရွက်ကို စား၊ သူ့ကို မြွေကစား။
 နှစ်ဦးလုံးကို စွန်စား၊ သိန်းငှက် တင်ကျီးကို
 သူ ဖမ်းမိထားတာကလေး လုယူတော့တယ်။
 ကျောက်မျက်စိ လိပ်ပြာကို လိုက်ဖမ်းနေတဲ့
 ဗွက်ကို ငှက်ဘီဘူးက လိုက်။ နေရာတကာမှာ
 သတ်သူက သတ်ဖြတ်၊ သူ့အလှည့်ကျ အသတ်ခံ၊
 ဘဝဟာ သေမှုပေါ် တည်။ အလှ ပြပွဲက
 ကြီးမား၊ ရိုင်းစိုင်း ရက်စက်တဲ့ ဘဝတူချင်း
 သတ်ဖြတ်ပွဲကို ကွယ်ထားတယ်။ ပိုးက လူ
 အထိပ။ လူ လူချင်း သတ်ပြန်။ ဒါမြင်တော့

(ငတ်မွတ်တဲ့ လယ်သမား၊ ပင်ပန်းတဲ့ နွားတွေ၊
ဆိုးရွားတဲ့ ထမ်းပိုးကြောင့် ပခုံးသားတွေ အနာဖြစ်၊
အသက် ရှင်ရေးကြောင့် ဘဝကို ရန်ပွဲ ဖြစ်စေ)

သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား ညည်းမိတယ်။ “ဒါလား၊
ငါ့ကို ကြည့်ဖို့ ခေါ်တဲ့ ပျော်ဖွယ် မြေကြီး။
လယ်သမားရဲ့ ထမင်းချွေးနဲ့ ငန်စွ။ နွားတို့

ပင်ပန်းစွ။ ခြုံထဲမှာ အားနွဲ့ အားကြီး
စစ်ပွဲ ပြင်းထန်စွ။ လေ လုပ်ကြံတတ်စွ။
ရေထဲတောင် နားခိုရာ မရှိဖူး။ အနဲငယ်

ဘေးဖယ်ပ။ သင်တို့ ပြတာ တွေးပရစေ။”

ဒီလို ဆိုပီး ဗုဒ္ဓ အရှင် သပြေပင်အောက်
တင်ပလ္လင် ချိတ်၊ ရုပ်ပွားတို့ ထိုင်ဟန်မျိုးနဲ့
ထိုင်ချလိုက်တယ်။ ပထမဦးဆုံး ဘဝရဲ့

နက်ရှိုင်းတဲ့ ရောဂါကို ဆင်ခြင်ကြည့်တယ်။

သူ့ မြစ်ဖျားဟာ ဘာ၊ ကုစားရာ ဘာလဲ။
ကရုဏာ ကြီးမား၊ သတ္တဝါတို့ အတွက် မေတ္တာ
ကျယ်ပြန့်၊ ဒုက္ခ ကုစားလိုစိတ် ပြင်းသမို့

ဒါတွေ အရှိန်နဲ့ မင်းသား စိတ်ဝင်စားမှု
သက်ဝင်လာ၊ ကာမဂုဏ်နဲ့ အတ္တ အညစ်အကျေး
ပယ်ရှားကာ “လမ်း” ရဲ့ ပထမအဆင့် ဈာန်ထဲ

သူငယ် ရောက်သွားတော့တယ်။

အဲဒီအချိန်ပိုင်းမှာ

မိုးပေါ်က သူမြတ် ငါးပါး ပျံသွားတယ်။

သစ်ပင်ကို အဖြတ် ဈာန်ရှိန်ဟုန် တုံ့သွားသတဲ့။

“အဘယ် ပိုကြီးတဲ့ တန်ခိုး တို့ ယုံတာ ဆွဲသလဲ”

မြတ်စွန်းအင်ကို ခံစားမိ၊ ကြီးမြတ်တဲ့
စင်ကြယ်သူ ရှိတာ သိသမို့ မေးကြတယ်။
ဒီတွင် ငုံ့ကြည့်ရာ၊ ကယ်ဖို့ အတွေး ထက်သန်၊
နှင်းဆီ ရောင်ခြည်ဝန်း သရဖူ ဆောင်းနေတဲ့
ဗုဒ္ဓကို မြင်ပေါ့။ အပင်အုပ်ထဲက အသံ
တသံက “ရသေ့တို့၊ ဒါ လောက ကယ်မယ့်သူ။
ဆင်း ရှိခိုးကြ။” ဒါနဲ့ တောက်ပသူတို့
လာ၊ မြေပြင် သက်ဆင်း၊ ချီးကျူးတေး သီကြ။
ခရီးဆက်၊ သတင်းကောင်း နတ်တို့ဆီ သယ်သွားရဲ့။

ဘုရင့်ဆီက တဦး မင်းသားကို လိုက်ရှာရာ၊
မွန်းလွဲပီ၊ နေ အနောက် တောင်တွေဆီ သေ့ပီ၊
မင်းသားကတော့ ဝင်စားရက် တွေ့ရတယ်။
အရိပ် အားလုံး ရွှေပေမဲ့ သပြေပင်ရိပ်က
တနေရာထဲ တန့် သူ့အပေါ် ဖြန့်ကျက်နေရဲ့၊
ခေါင်းမြတ်ကို နေရောင်စောင်း ထိမှာ စိုးထင့်။
ဒီမြင်ကွင်း မြင်သူ သပြေ ပန်းပွင့်တို့ကြား
အသံတသံ ပြောဆိုတာကို ကြားခဲ့ရသတဲ့ -

“ဘုရင့်သား နေစေ။ သူ့ နှလုံးသားထဲက အရိပ်
မထွက်သွား မချင်း ငါ့ အရိပ် ရွှေ့ရှားမယ် မဟုတ်ဖူး”

ဒုတိယကျမ်း

ငါတို့ သခင် ဆယ့်ရှစ်နှစ်ရွယ် ရောက်တဲ့ခါ၊
 ခန့်ထယ်တဲ့ နန်းသုံးဆောင် ဆောက်စေလို့ ဘုရင်
 အမိန့်တော် မှတ်တယ်။ တဆောင် စတုရန်း ကျောက်ယက်မ
 ဆီဒါသား ရံလို့၊ ဆောင်းရက်မှာ နွေးဖွယ်။
 တဆောင် ရောင်စုံ ကျောက်ဖြူ၊ နွေပူမှာ အေးဖွယ်။
 တဆောင် အုတ်သား၊ အုတ်ကျွတ် ပြာပြာ ချယ်သလို၊
 စကား ပူးတဲ့ ပျိုးကျရာသီ ကြည်နူးဖွယ်။
 အမည်တွေက သုဘ၊ သုရမ္မ၊ ရမ္မ။
 ဝန်းကျင်မှာ ရသာစုံ ဥယျာဉ်တွေ ဝေလို့၊
 စမ်းချောင်း တသွင်သွင်၊ ရနံ့ မွှေးခြုံတွေ ပျံ့လို့၊
 ခန်းဆောင် ဝင်းဝင်း များစွာ၊ မြက်ခင်းလှလှ၊
 ဒါတွေ အလယ် သိဒ္ဓတ္ထ ထင်ရာ လူးလာ၊
 တနာရီ တမျိုး ရွှင်မြူးစရာ အသစ် ဖြည့်စွမ်းရဲ့။

ပျော်စရာ အချိန်တွေချည့်၊ နုပျိုတဲ့ သွေးသား
အကြွဆုံးမို့ ဘဝစိုပြေရဲ့။ ဒါပေမဲ့
တိမ်ပြေးတို့နဲ့ အတူ ကန်ငွေ မှန်လာရင်
သူ့ တွေးမှု အရိပ်တွေ ပြန်လာဆဲပါပဲ။

ဒါကို ဘုရင် မြင်တော့ အမတ်တွေကို ခေါ်တယ်၊

“အမတ်တို့၊ ရသေ့အိုကြီး ပြောခဲ့တာ၊ အိပ်မက်
ဆရာတို့ ဟောခဲ့တာ စဉ်းစားကြပါဦး။

ငါ့ နှလုံးသွေးထက် ချစ်ရတဲ့ ဒီ သူငယ်ဟာ
တလောကလုံးကို စိုးပိုင်သသူ ဖြစ်ကာ၊

ရန်သူအပေါင်း လည် တက်နင်းတဲ့ ဘုရင့်တကာ ဘုရင် -
ဖြစ်ရင်လဲ ဖြစ် (ဒါ ငါ့နှလုံးသား ဆန္ဒ)၊

စိတ်အလို ချိုးနှိမ်၊ ဆင်းရဲခံ ကျင့်၊ စိုးပိုင်
ထိုက်တာ အားလုံး စွန့်၊ ဘယ်လို အကျိုးရှိမယ်

မသိရတဲ့၊ ကျေကွဲဖွယ် နိမ့်ကျကျ လမ်း
လိုက်ရင်လဲ လိုက်မယ်၊ ဒါ သူ့ မျက်လုံးတွေ

နန်းဆောင်လယ်ကနေ တိမ်းညွှတ်နေလေတယ်။
ပညာရှိတွေကပဲ၊ ငါ့ကို အကြံပေးပါ။

ဘယ်လိုများ သူ့ခြေတို့ကို ရှောက်သင့်တဲ့
လမ်းမွန်ဖက် လှည့်အောင်၊ စိုးချင်ရင် ကမ္ဘာကို

စိုးမယ့် နိမိတ် အတိုင်း ဖြစ်အောင်၊ လုပ်ရပါမလဲ။”
အသက်အကြီးဆုံး ဖြေတယ် - “မဟာရာဇ၊ အချစ်ဟာ

စိတ်လေတွေ ကုစားလိမ့်မယ်။ ဟာနေတဲ့
သူ့ နှလုံးမှာ မိန်းမ မာယာ ပြုစားပစေ။

မိုးကို မေ့စေတဲ့ မျက်လုံးတို့၊ ဆေးသဖွယ်

နှုတ်ခမ်းတို့၊ အလှကြောင့် ဒီသူငယ် ဘယ်သိမလဲ။
ဇနီးချောတွေ၊ ကစားဖော် အလှတွေ ရှာပေးလိုက်။
ကြေးကြိုးတွေနဲ့ ထိန်းမရတဲ့ စိတ်တွေကို လုံမ ဆံပင် အသာချည်နှောင်ရဲ့။”

အများ သဘောညီရဲ့။

ဘုရင်က ဖြေတယ် - “တို့ သူ့ဖို့ ဇနီးရှာရင်၊
အချစ် ဆိုတာ တခြား မျက်စေ့နဲ့ ရွေးတတ်တယ်။
တို့က အလှ ဥယျာဉ်ထဲမှာ လှည့်လည်ပါ။
ကြိုက်ရာ ပန်းခူးပါ ခိုင်းရင်၊ သူ ပြီးပီး
သူ မသိတဲ့ ချမ်းသာကို အသာ ရှောင်လိမ့်မယ်။”

ဒီတော့ တဦးက တင်တယ် - “ကြမ္မာ မြား မပျံ့မချင်း
ဗာရသိင်္ဂီ လှည့်လည်မပ၊ တဦး နှစ်လိုဖွယ်၊
တဦး မျက်နှာ နိဗ္ဗာန် ထင်ရမယ်။ တဦး ရုပ်
ကမ္ဘာကို နှိုးသူ အာရဏ် ဖျော့ထက် လှမယ်။
မင်းမြတ်၊ ဒီလိုပြု၊ ပွဲတော် တခု အမိန့်မှတ်၊
နိုင်ငံ လုံမများ နုပျိုမှု၊ လှမှု၊
သကျတို့ထုံး အားကစားမှု ပြိုင်ကြစေ။
မိန်းမလှတို့ကို မင်းသား ဆုပေးပါစေ။
ချစ်ဖွယ် အောင်သူတို့ သူ့ခုံ ဖြတ်သွားရာ၊
တဦးတလေ သူ့ပါးနုက အဆွေး ပြောင်းစေသလား
အကဲခတ်မယ့် သူများ ရှိနေကြရမယ်။
ဒီနည်း အချစ်ရဲ့ မျက်စေ့နဲ့ အချစ်ကို ရွေး၊
မင်းသားကို ပျော်မှုဆီ ဉာဏ်ဆင် လှည့်ခေါ်ကြမယ်။”
ဒါ ကောင်းတယ် ထင်ရတယ်။ ဒါနဲ့ တနေ့မှာ
မောင်းကြေးနင်းလည်၊ ငယ်ရွယ် လှပသူတွေ

နန်းတော် လာစေတယ်။ အမိန့်တော် မှတ်တာက
 ပျော်ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပမယ်။ မင်းသားက
 ဆု ချီးမြှင့်မယ်။ အားလုံးအဖို့ အကောင်းစားတွေ၊
 အလှဆုံး အရွေးခံ အကောင်းဆုံးဆု။ ဒီလိုနဲ့
 ကပိလဝတ္ထု သူတွေ နန်းဝ စုပေါ့၊
 မဲမှောင် ဆံကေ အသစ် ဖီးသင်း - ထုံးဖွဲ့လို့၊
 မျက်တောင်တွေကို ဆေးဘောင်နဲ့ အရောင်ချယ်လို့၊
 ရေမိုးချိုး၊ နံ့သာသ၊ အလွင်ဆုံး တဘက်တွေ
 အဝတ်တွေခြုံ၊ တိလ်က အမှတ်တွေ ဝင်းလို့။
 လှပေ ပြပွဲ - ဣန္ဒိယ သူလေးတွေ
 မျက်ပြူးကျယ် မြေမှာ စိုက် ပလ္လင်ရှေ့ ဖြေးဖြေး
 ရှောက်သွားရှာကြ။ မင်းသားကို မြင်တဲ့ခါ
 ရာဇဂုဏ်ထက် ပိုတဲ့ အရှိန်တခု နှလုံးသားကို
 ခုန်စေတော့တယ်။ ထိုင်ပုံက ရာဂကင်း၊
 သိမ်မွေ့၊ အလှမ်းဝေးလှရဲ့။ လုံမ အသီးသီး
 မျက်လွှာချကာ ဆုယူတယ်။ မကြည့် ဝံ့ဝံ့။
 လူတွေက မိန်းမလှတဦး ပြိုင်ဖက်တွေထက်
 တော်ဝင် အပြုံး ထိုက်တန်ကြောင်း ဟစ်ကြွေးကြရင်း၊
 လန့်နေတဲ့ သမင်မနယ် ရပ်၊ လက်တော်ကို
 မထိဝံ့ဝံ့၊ တုံ့ရီ ဆုယူ၊ အဖော်တွေဆီ
 ပြေးတော့တယ်။ ဒေဝ ဆန်လွန်း၊ မြင့်မားလွန်း၊
 သူတော်စင်၊ လုံမ လောက အထက်မှာကပဲ။
 ဒါနဲ့ မြို့တော်ရဲ့ ပန်း၊ လုံးမချောတွေ
 တဦးပီး တဦး တန်းစီ၊ လှပတဲ့ ချီပွဲ
 ဆုံးခါနီး၊ ဆုတွေ ကုန်ချိန်၊ နောက်ဆုံးမှာ

လုံမ ယသောဓရာ လာပေါ့။ သိဒ္ဓတ္ထ အနီး
ရပ်နေသူများက ဝင်းပပ လုံမ
ချဉ်းလာရာ မင်းသား တဲ့သွားတာ မြင်သတဲ့။
နတ်သွင် ရုပ်သဏ္ဍာန်၊ ပရဝတီလို ဟန်ပန်မျိုး။
ချစ်တင်းနှောချိန် သမင်မ မျက်လုံး၊ စကားနဲ့
ပန်းချီချယ်မရတဲ့ လှမျက်နှာ၊ သူ တစ်ယောက်ပဲ
(လက်နှစ်ဖက် ရင်မှာ ပိုက်ကာ) မင်းသားရဲ့ အကြည့်
အပြည့်ပြန်ကြည့်တယ်။ ခန့်ညား လည်တံ မကွေး။

“ငါ့ဖို့ လက်ဆောင် ရှိစ” မေးပီး ပြုံးရဲ့။

“လက်ဆောင် ကုန်ပီ” တဲ့ မင်းသားက။ “ဒါပေမဲ့
ဒါကို အစား ယူတော့၊ ငါ နှမ၊ မင့်အလှဟာ
တို့မြို့၊ ဂုဏ်ယူစရာပ။” ဒီတွင် မိမိ
လည်က မြ လည်ဆွဲကို ချွတ်၊ လုံမရဲ့
မဲနက်၊ ပိုးလိုနို့ ခါးမှာ ပတ်ပေးတယ်။
မျက်လုံးချင်း နှော၊ အကြည့်က အချစ် ပေါက်ပွားပေါ့။

နောက်ကြာတော့ (ဗောဓိဉာဏ် ပြည့်စုံတဲ့အခါ)
ဘာကြောင့် သကျလုံမေကို မြင်မြင်ချင်း
နှလုံးသား မီးစွဲရသလဲ မေးရာ ဗုဒ္ဓ
အရှင် ဖြေတယ် - “ထင်ကြရသလို တို့ဟာ တစ်စိမ်း
မဟုတ်ကြဖူး၊ လွန်လေပီး ကမ္ဘာတွေတုန်းက
မှဆိုးသား တဦး၊ နန္ဒာဒေဝီ တည်ရာ၊
ယမုန်ဦးမှာ တောလုံမေတွေနဲ့ ကစားစဉ်၊
ညချမ်းချိန် ယုန်တွေ ဝန်းဝိုက် ပြေးဆော့သလို
ထင်းရှူးတော သူတို့ ပြေးရာ ဒိုင်းလုပ်တယ်။

တယောက်ကို ခရေပန်းတွေ၊ တယောက်ကိုတော့ ဘုတ်နဲ့
 တောကြက် အမွှေးအတောင်တွေ၊ တယောက်ကို ထင်းရှူးသီး
 ဆင်မြန်းပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာ
 ပြေးသူ သူ့အတွက် ပထမ။ သူ့ကို သူငယ်
 သမင်ယဉ် တကောင်နဲ့ နှလုံးသား မေတ္တာ ပေးရဲ့။
 တောထဲမှာ သူတို့ နှစ်များစွာ နေခဲ့၊
 တောထဲမှာ မကွဲမကွာ သေလွန်ခဲ့ကြတယ်။
 အစေ့ပုန်း မိုးမဲ့ နှစ်များနောက်၊ အပင်ပေါက်သလို
 ကောင်းမှု - မကောင်းမှု၊ ဒုက္ခ - သုခ၊ အမုန်းနဲ့
 အချစ်၊ လွန်ပီး အမှုများ၊ ပြန်လည် ပေါ်ပေါက်ကာ
 ရွက်ဝင်း - ရွက်မဲ့၊ အသီးချို - အသီးချဉ် ဆောင်ရဲ့။
 ဒီလိုနဲ့ ငါက သူ၊ ဒင်းက ယသောဓရာ။
 မွေးခြင်း - သေခြင်း သံသရာ ဘီးဝန်း လည်စဉ်၊
 ဖြစ်ပီးသမျှ တို့နှစ်ယောက်ကြား ဖြစ်ရပေမယ်။”

ဆုပေးပွဲမှာ မင်းသားကို စောင့်သူတို့
 အကုန် မြင်ကြ၊ ကြားကြ၊ သတိရှိ ဘုရင်ကိုလဲ
 မဟာ သုပ္ပဗုဒ္ဓ သမီး ယသောဓရာ မလာခင်
 သိဒ္ဓတ္ထ ဂရုမစိုက် ထိုင်နေပုံ၊ သူ့ကို
 ရုတ်တရက် မြင်တော့ ပြောင်းလဲသွားပုံ၊ ဒင်းလေး
 သူ့ကို ကြည့်၊ သူက ဒင်းကို ကြည့်ပုံ၊ ရတနာ
 လက်ဆောင် ပေးပုံ၊ စကားပြောတဲ့ အကြည့်မှာ
 ဘာ ပါပုံ လျှောက်ကြတယ်။

ဘုရင် ပြုံးရဲ့။

“ကိုင်း၊ မြို့စရာတော့ တွေပီ၊ တို့ရဲ့ စွန်ကို
 တိမ်ယံက ဆွဲချဖို့ ဆွေးနွေးကြကုန်။
 ငါ့သား ထိမ်းမြားဆောင်နှင်းရာ လုံမကို
 တောင်းဖို့ တမန် စေကြကုန်။” သကျတို့မှာ
 ထုံး ရှိတာက - မျိုးရိုး မြင့်မြတ်၊ လှပ၊
 နှစ်လိုဖွယ် လုံမကို တောင်းရမ်းခဲ့ရင်၊
 စိန်ခေါ်မယ့် ပြိုင်ဖက်တွေ အားလုံးနဲ့ သူ
 စစ်ပညာ ကျွမ်းကျင်မှု အစွမ်းပြရမယ်။
 ဒီထုံးကို ဘုရင်တို့တောင် မချိုးဖောင်နိုင်ဖူး။
 ဒါကြောင့် သမီး ဖခင်က - “ဘုရင်ကို လျှောက်ပါ၊
 သမီးကို အဝေး - အနီး မင်းသားတို့ တောင်းနေတယ်။
 သင့် အနုဆုံး သားဟာ သူတို့ထက် လေးကို
 တင်နိုင်၊ ဒါးကို ရမ်းနိုင်၊ မြင်းနှင့်နိုင်ရင်၊
 အားလုံးမှာ အတော်ဆုံး၊ တို့အဖို့ အတော်ဆုံးပ။
 သူ့လို ရသေ့ဟန်နဲ့၊ ဒါ ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ”
 ဘုရင့် နှလုံး ကျေကွဲရာ၊ မင်းသား ခမျာ ယသောဓရာ
 ကြင်ရာအဖြစ် တောင်းခဲ့တာ အချိုးနှီး ဖြစ်ပီ။
 ဒေဝဒတ္တက လေးအရာမှာ ရှေ့တန်းက၊
 အဇ္ဈန ဒေါမာန်ပြင်း မြင်းအပေါင်းရဲ့ သခင်၊
 နန္ဒ ဒါးကစားမှာ ဗိုလ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့
 မင်းသားက အသာ ရယ်ကာ - “ဒါတွေလဲ ငါ
 တတ်တယ်။ သင့်သားဟာ လာသူအားလုံးကို
 ကြိုက်ရာ အားကစား ပြိုင်မယ် ကြေညာလိုက်ပါ။
 ဒါမျိုးကြောင့်ဖြင့် ငါ့အချစ် ဆုံးမယ် မထင်” တဲ့။

ဒါနဲ့ ထုတ်ပြန်ရ - ခုနစ်ရက် မြောက်နေ့မှာ
သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားက ယောက်ျားတို့ အတတ်
ယှဉ်လိုသူ ဘသူ့မဆို “ယှဉ်လှည့် ဆင့်ခေါ်ကြောင်း၊
အောင်နိုင်သူ သရဖူမှာ ယသောဓရာ ဖြစ်ကြောင်း။

ဒါကြောင့်၊ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၊ သကျမင်းများ၊
ဝန်းကျင် မြို့နေ တောနေများ ပြိုင်ကွင်းဆီ
သွားကြပေါ့။ လုံမလဲ သားချင်းတို့ အလယ်၊
ပန်းက ကြိုးဆင် ရွှေချိုရှင် နွားတွေနဲ့၊
ဝင်းပ ဆင်ယင် ထမ်းစင်ထက်၊ အတီးအမှုတ်နဲ့။
သတို့သမီးအဖြစ် ထမ်းဆောင်ကာ ရောက်လာခဲ့တယ်။
မင်းသွေး ဒေဝဒတ္တကရော၊ ခတ္တိယ
နန္ဒ၊ အဇူနတို့ပါ ပိုင်လိုသူ၊
လုလင် အပေါင်းရဲ့ ပန်းပ။ နောက်ဆုံးမှာတော့၊
မြင်းဖြူ ကဏ္ဍက စီးလို့ မင်းသား လာပေါ့။
ပြင်ပ ကမ္ဘာဆန်းကို အံ့ဩ၊ မြင်း ဟီးရဲ့။
သိဒ္ဓတ်လဲ တအံ့တဩ မျက်လုံးနဲ့ ငေးမိ -
ရာပေလွင်အောက် မွေးခဲ့သူ ပြည်သူအပေါင်း၊
ဘုရင်လို နန်းထက် မစံရ၊ ဘုရင်လို မစားရ၊
သုခ ဒုက္ခတော့ တူသူတွေ ချည့်သာ၊
ဒါပေမဲ့ မင်းသား ယသောဓရာ အလှ မြင်တော့
ဝင်းပပ ပြုံး၊ ပိုးသား ဇော်ကြိုးကို ဆွဲ၊
ကဏ္ဍက ကျောကျယ်ပေါ်က မြေပေါ် ခုန်ဆင်း၊
အော်တယ် - “အထိုက်တန်ဆုံး မဟုတ်သူ၊ ဒီပုလဲနဲ့
မထိုက်တန်ဖူး။ သူ့ကို တောင်းရာမှာ ငါဟာ

ဝံ့စားလွန်းရော့လား ပြိုင်ဖက်တို့ ပြကြ။”

ဒီနောက် နန္ဒ မြားပြိုင်ပွဲ စိန်ခေါ်ကာ၊
ကြေးဝါ စည်ကို ခြောက် ဂါဝုတ် အကွာ ထားတယ်။

အဇ္ဇနက ခြောက်၊ ဒေဝဒတ္တက ရှစ်။

သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားကတော့ သူ့ စည်ကို

မျဉ်းနဲ့ ဆယ်ဂါဝုတ် အဝေးမှာ ထားစေသမို့

ပစ်စရာ ကြွေစေ့မျှ ထင်ရ။ မြားလွတ်ကြရာ၊

နန္ဒ သူ့စည်၊ အဇ္ဇန သူ့စည်၊ ဖောက်ရဲ့။

ဒေဝဒတ္တ မြားကို အကျချိန်လွတ်လိုက်ရာ

ပစ်ကွင်း နှစ်ဖက်စလုံး ဖောက်ထွင်းသွားသမို့ ပရိသတ်

အံ့မဆုံး - အော်ဟစ်ကြတယ်။ ယသောရော အလှခမျာ

ရွံ့တဲ့ မျက်လုံးပေါ် ရွှေဆာရီ ဆွဲမိ၊

သူ့ မင်းသား မြားလွဲမှာ မမြင်ရက်ရှာဖူး။

သူကတော့၊ ဗလကောင်း လက်မှ တင်နိုင်တဲ့၊

ငွေကြိုးနဲ့ တန်း၊ သားရေကြိုးနဲ့ ချည်ထားတဲ့၊

သူတို့ရဲ့ သစ်စေးသုတ် ကြိမ်လေးကို ယူ၊

ခေါက်ကြည့်၊ အသာ ရယ်လိုက်၊ ကြိုးကို ဆွဲလိုက်ရာ၊

အစွန်း နှစ်စွန်း နမ်းမိ၊ ထူထဲတဲ့ လေးဝမ်း ပြတ်ရော့။

“ဒါ ကစားဖို့ အတွက်၊ အချစ်အတွက် မဟုတ်” တဲ့ “သကျ

မင်းတို့နဲ့ ပိုတန်တဲ့ လေး မရှိဖူးလား။”

တယောက်က “ဘယ်ခေတ်က မသိ ဘုရားကျောင်း ထားတဲ့၊

ဘသူမှ ကြိုးမတပ်နိုင်၊ တင်လဲ မတင်နိုင်တဲ့၊

သီဟ ဘာနု လေးတော့ ရှိရဲ့” ပြောတယ်။

“ဒီ ယောက်ျားတို့ လက်နက် ယူခဲ့ကြ” တဲ့။

ကျွဲရိုင်းချိုကို လေးကိုင်းကွေးမှာ ရွှေခက်
ချယ်ကာ သံမဏိ အနက်နဲ့ လုပ်ထားတဲ့
လေးကြီး ယူခဲ့ကြတယ်။ နှစ်ကြိမ်တိုင် သိဒ္ဓတ်

လေးရဲ့ အားကို ခူးမှာ စမ်းပီး “ဒါနဲ့
ပစ်ကြစမ်း၊ အကိုတို့” တဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူတို့
ခေါင်းမာတဲ့ လေးကိုင်း တထွာတောင် မကွေးနိုင်ကြ။
ဒီတွင် မင်းသား အနဲငယ် ကိုင်း၊ လေးကို ကွေး၊
ကြိုးစကို အထစ်မှာ အကျအန တပ်၊ ကြိုးကို
ဆတ်ခနဲ ခပ်ရာ၊ လေတုန်သွားတဲ့ လင်းယုန်
အတောင်လို ပီမြည် - ကျယ်လောင် မြည်ဟီးသွားသမို့
အိမ်မှာ မသန်စွမ်းသူတို့ အဲဒီနေ့က

“ဘာသံလဲ” မေးကြတယ်။ လူများ ဖြေရဲ့ -
“အဲဒါ သီဟဘာနု လေးက အသံပေါ့။

ဘုရင့်သားက ကြိုးတပ်ပီး ပစ်မလို လုပ်တာ”
ဒီနောက်၊ မြားတစင်း တပ်၊ ကြိုးဆွဲ၊ လွှတ်လိုက်တယ်။
မြားချွန် မိုးကို ဖောက်ခွဲ၊ အဝေးဆုံး စည်းကို
တည့်တည့် ထွင်းတော့တယ်။ ဒီတွင်လဲ မရပ်သေး၊
ကွင်းပြင် တဖက် ပျံသွားရာ မမြင်ရတော့ဖူး။

ဒီတော့ ဒေဝဒတ္တ ဒါးအရာ စိန်ခေါ်တယ်။
လက်ခြောက်လုံး တုတ်တဲ့ ထန်းပင်ကို လှဲလိုက်တယ်။
အဇူနု ခုနစ်၊ နန္ဒ ကိုးလုံးတုတ် ခုတ်ရဲ့။
ဒါပေမဲ့ သလို ပင်စည် နှစ်ပင်ပူး ပေါက်နေ၊
နှစ်ပင်လုံးကို သိဒ္ဓတ္ထ ဒါး လျှပ်တပြတ် ခုတ်၊
ထက်ရဲ့၊ ချောမွတ်လွန်းသမို့ ပင်စည် မတ်မတ်။

နန္ဒက “သူ့ ဒါး လွဲပီ” အော်၊ လုံမ
အပင်တွေ မတ်မတ် မြင်ပြန်သမို့ တုံရီမိ။

ဒီတွင် လေထဲက ကြည့်နေသူ နတ်တွေ
တောင်က လေညှင်း တိုက်စေမှ အပင်စိမ်းနှစ်ပင်
သံပေါ် တိတိပြတ် လဲရဲ့

ဒီနောက် တန်းမြင့်
မွေးမြူ၊ သတ္တိကောင်း မြင်းတွေ ယူလာကြ၊
ကွင်းကို သုံးပတ် ပတ်ကြ၊ မြင်းဖြူ ကဏ္ဍက
အလျှင်ဆုံးကို အဝေးကြီး ချန်ခဲ့၊ မြန်လွန်းသမို့
သူ့ ပစပ်က အမြှုပ် မြေကြီးပေါ် မကျခင်မှာ
အလံ နှစ်ဆယ် ပြေး ရောက်နှင့်ပီ။ နန္ဒက
“ကဏ္ဍကလို မြင်းနဲ့တော့ တိုလဲ နိုင်မှာပ။
မကျင့်ရသေးတဲ့ မြင်း ယူခဲ့။ ဘသူ အကောင်းဆုံး
တက်စီးနိုင်မလဲ၊ ကြည့်စေ။” မြင်းထိန်းတို့လဲ
ညလို မဲနက်၊ သံကြိုး သုံးကြိုး ချည်ရ၊
ကြောက်ဖွယ် မျက်လုံး၊ နှာဝကျယ်၊ လည်ဆံလွန်၊
ခွာမရိုက်၊ ကုန်းမတင်၊ ဘသူမှ မစီးပူးသေးတဲ့
မြင်း ယူခဲ့တယ်။ သုံးကြိမ် သကျမောင်တို့
သူ့ မဟာ ကျောပြင် ခုန်တက်ကြ၊ ဒေါထန် မြင်း
အမျက် ချောင်းချောင်း ပတပ်ရပ်၊ သူတို့ကို ဖုံထဲ
အရှက်တကွဲ လွှင့်ချရဲ့၊ အဇ္ဈန တယောက်ပဲ
ခုံ ခဏ မြဲခဲ့၊ သံကြိုးတို့ အလျှော့ခိုင်းပီး
နံပါးနက်ကို ရိုက်၊ ဇက် လှုပ်၊ မာန်ဝင့်တဲ့
မေးရိုးတွေ ပိုင်နိုင်စွာ ဆုပ်ကိုင် ထားရာ၊

ဒေါသ၊ အမျက်၊ ကြောက်စိတ် မုန်တိုင်း ထတဲ့ကာ
 မြင်းရိုင်း ယဉ်တဝက်နဲ့ ကွင်းတပတ် ပတ်တော့တယ်။
 ဒါပေမဲ့ ရုတ်တရက် သွားကို ဖြဲလို့ လှည့်
 အဇ္ဈနကို ခြေနဲ့ ကုပ်၊ အောက်ဆွဲချ၊
 အသေ သတ်မယ် ပြုရာ၊ မြင်းထိန်းတွေ ပြေးလာ၊
 ရူးမူးကောင် ချုပ်ကြလို့သာပ။ ဒီတော့
 လူအပေါင်းက “အသဲ မုန်တိုင်း၊ သွေး မီးလျှံနီ
 ဒီဘုတ်ကောင်ကို သိဒ္ဓတ္ထ မစွက်စေနဲ့”
 အော်ကြတယ်။ မင်းသားကတော့ “သံကြိုးတွေ
 ဖြုတ်၊ ငါ့ကို သူ့ဦးဆံပဲ ပေး” ဆိုကာ
 ဦးဆံ အသာ ဆုပ်ကိုင်၊ တီးတိုးစကား ဆိုပီး၊
 မြင်လား မျက်လုံး အစုံပေါ် ညာလက်ဝါးတင်၊
 ဒေါသ မျက်နှာပေါ် ညင်သာသာ ဆွဲချ၊
 လည်တံရော မောဟိုက် နံပါး တရှောက်ရောပ။
 ဒီတွင် ညမှောင်မြင်း လည်ကိုင်းကျ၊ ကျိုးနွံ၊
 သိမ်မွေ့ ရပ်နေတာ တအံတဩ တွေ့ရတယ်။
 တို့ သခင်ကို သိကာ ပူဇော်နေဟန်ပဲ။
 သိဒ္ဓတ္ထ တက်စဉ် အခါမှာလဲ မလှုပ်မရွံ၊
 ဒူးနဲ့ ဖက်ကြိုးထိရာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်
 အများရှေ့ သွားပြသမို့ လူတွေ အော်ကြတယ် -
 “မစမ်းနဲ့တော့၊ သိဒ္ဓတ္ထ အတော်ဆုံးပဲဟေ့။”
 ပြိုင်ဖက်အားလုံး ဖြေတယ် - “သူ အတော်ဆုံးပဲ။”
 လုံမရဲ့ ဖခင် သုပုဗ္ဗဒ္ဓက -

“အချစ်ဆုံးမို့ အတော်ဆုံး တွေချင်တာ
တို့ နှလုံးသားထဲမှာပါ။ စစ်နဲ့ လောကီ
အမှုက သင်တာထက် ပိုတဲ့ ယောက်ျားအတတ်
နှင်းဆီရုံ၊ အိပ်မက်ကြား မင်း ဘယ် တန်ခိုးနဲ့
တတ်ခဲ့သလဲ။ အောင်ဆု ရတနာ ဆင်လေတော့။

မင်းသား။” လှမ်းအခေါ် ဣန္ဒြိယ လုံမအလှ
လူအုပ် အထက်ရှိ နေရာက ထ၊ မြတ်လေး
ပန်းသရဖူကို ယူ၊ အနက်နဲ့ ရွှေပုဝါပါး
နဖူးကနေ အသာအယာ ဆွဲချလိုက်ကာ၊
လူရွယ်တို့ရှေ့ ဝင့်ကြွားကြွား ရှောက်တဲ့ကာ
နတ်ဟန်နဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ ရုပ်ရာဆီ လာခဲ့။
ညမောင် မြင်းပေါ်က ဆင်းပီးစ၊ မြင်းက
သူ့ လက်အောက်မှာ လည်ကို အနူးအညွတ် ကွေးလို့။

မင်းသားရှေ့ လုံမ ဦးညွတ်၊ မေတ္တာနဲ့
ဝင်းနေတဲ့ နတ်လို မျက်နှာ လှစ်ပြတယ်။
လည်မှာ မွှေးပျံ့ပျံ့ ပန်းကုံး စွပ်ပေးတယ်။
ရင်မှာ ခြောက်ပြစ်ကင်း ဦးခေါင်း တင်လိုက်တယ်။
ဂုဏ်ယူ မျက်လုံးနဲ့ သူ့ခြေကို ငဲ့ထိ။

“ချစ် မင်းသား၊ သင်ပိုင်တဲ့ ငါ့ကို ကြည့်ပ” တဲ့။
သူတို့ ကြည့်ကာ လူထုအပေါင်း ဝမ်းသာ မဆုံး၊
အနက်နဲ့ ရွှေ ပုဝါပါး ဆွဲချ လိုက်ပြန်ပေ။

နောင် ကြာတော့ (ဗောဓိဉာဏ် ရောက်ရှိပီး အခါ)
ဗုဒ္ဓ အရှင်ကို အကြောင်းစုံနဲ့ တကွ ဘာကြောင့်
သူ့ အနက်နဲ့ ရွှေ ဝတ်၊ ကြွားဝင့်ဝင့် ရှောက်သလဲ

မေးရာ လောက ထိပ်တင် ဖြေရဲ့ “ငါ့ အဖို့
ဒါ မသိခဲ့၊ မသိတဝက် သိတဝက်ဟန် ရှိရဲ့။
မွေးမှု သေမှု ဘီးဝန်း လည်ခဲ့ရာမှာ
အတိတ် အဖြစ်၊ အတွေးတွေ၊ မြုပ်ဘဝတွေ ပြန်လာမြဲ။
ခု ငါ သတိရပီ။ မိုး အသချေ အထက်က၊
ဟိမဝါ တောအုပ် ဆိုင်းဆိုင်း ငါ ကျက်စားခဲ့၊
ကျားပေါ့၊ အစင်းပါတဲ့ အငတ်မျိုးတွေနဲ့ ပေါ့။
ဗုဒ္ဓ ဖြစ်သူ ငါဟာ သမန်းမြက်ထဲ ဝပ်၊
ငါ အောင်းရာ တဝိုက် သေမင်းဆီ နီးသထက်နီး
မြက်စားတဲ့ နွားအုပ်ကို မျက်လုံး စိမ်းစိမ်း
ပေကလပ်နဲ့ ငေး။ ဒါမှ မဟုတ် ကြပ်တို့အောက်
ရိုင်းစိုင်း၊ မရောင့်ရဲ့၊ ငါ သားကောင်းကို လိုက်ရှာ၊
လမ်းတွေမှာ လူကို သမင်ကို အနံ့ ခံရဲ့။
တောနက်ထဲ၊ ကျူအိုင်အနီး ကြုံဆုံရတဲ့၊
အဲဒီ တုန်းက ငါ့ဘဝတူ သားတို့ အလယ်၊
တောတခွင် အကြောဆုံး ကျားမတကောင် အထီးတွေကို
စစ်ပွဲ နှဲစေတယ်။ သူ့ အရေ ရွှေလို ဝင်း၊
အနက်ချယ်၊ ငါ့အတွက် ယသောဓရာ ဆင်မြန်းလှာတဲ့
ပုဝါ လိုပဲ။ သွားနဲ့ ခြေသဲနဲ့ တောတွင်း
တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်လာချိန် တမာပင် အောက်မှာ
အလှကောင်တို့ သွေးထွက်တာ ကြည့်၊ အပိုးခံရဲ့။
မှတ်မိသေးတော့ - အဆုံးမှာ ငါ အောင်နိုင်တဲ့
စုတ်ပြတ်သူ ဟို ဒီ တောဘုရင်ရှေ့ ဟိန်းကာ
ဖြတ်ရင်း သူလာ၊ ပျိုနတဲ့ မေးရိုးနဲ့
ခုန်နေတဲ့ ငါ့ နံပါး ယက်၊ ငါနဲ့ အတူ

တောထဲ ကြွားဝင့်ဝင့် လှမ်း၊ ချစ်မဆုံး၊ လိုက်ခဲ့။
မွေးမှု သေမှု ဘီး နိမ့်ချည် မြင့်ချည် လည်ရဲ့။”

ဒါကြောင့် လုံမကို မင်းသာဆီ ပေးပီ၊
အလိုတူ လက်ရ ပစ္စည်းပ။ နက္ခတ်တို့
သာချိန် (သိုးနီ မိဿ ကောင်းကင် မင်းမူချိန်)
သကျ ထုံးတမ်း လက်ထပ်ပွဲ ကျင်းပတယ်။
ရွှေရောင် ထိုင်ဖုံးထူ၊ ကော်ဇောကို ဖြန့်ခင်း။
မင်္ဂလာ ပန်းကုံးများ ဆွဲ၊ လက်ခြည်များ စည်း။
မုန့်ချိုကို ဖဲ့၊ ဆန်နဲ့ မွေးနံ့သာ ကျဲ၊
အနီးရောင်ဆိုး နွားနို့ပေါ် ကောက်ရိုး နှစ်စ မျှော၊
ဒီ နှစ်စ နီးသွားရင် “သေထိချစ်” နိမိတ်ပေ့။
မီးဖိုကို ပတ် ခြေခုနစ်လှမ်း သုံးကြိမ် လှမ်း။
ရဟန်း သမဏတွေ လှူဒါန်း၊ စွန့်ကျဲမှုတွေ၊
ဘုရားကျောင်း ပူဇော်မှုတွေ ပြု၊ မန္တန်ရွတ်၊
သတို့သား သတို့သမီး ဝတ်ရုံစများ ချည်နှောင်၊
ဒီနောက် ဖခင် စကားဆိုတယ် “မင်းသားမြတ်၊
တို့ ပိုင်ခဲ့သူ ခုကစ သင်ပိုင်ပီ၊
သင့်ဆီ ဘဝ နှင်းလှာသူကိုကြင်နာပျဲ။”
ဒီတွင် သူတို့ ယသောဓရာ အလှကို တေးသံ၊
ခရာသံနဲ့ မင်းသား လက် အပ်နှင်း လိုက်ရဲ့။
မေတ္တာ အထွတ် အထိပ်ပ။

ဒါပေမဲ့ မေတ္တာ
တခုထဲ ဘုရင် မယုံသေး၊ မေတ္တာ အကျဉ်းထောင်ကို

ခန့်ညား လှပစွာ ဆောက်စေတော် မူသမို့
 ကမ္ဘာမြေ တခွင်လုံးမှာ မင်းသားရဲ့ စံနန်း
 ဝိဿရမ္မဝန်လို အံ့ဖွယ်သရဲ မရှိဖူး။
 ကျယ်ပြန့်တဲ့ နန်းဥယျာဉ်များ အလယ်မှာက
 စိမ်းလဲ့ တောင်ကုန်း၊ တောင်ခြေမှာ ရောဟိဏီ၊
 ဟိမဝန် ခြေရင်းက သွင်သွင် ဆင်းခဲ့ကာ
 ဂင်္ဂါ လှိုင်းတွေထဲ အခွန်ပဏ္ဍာ ဆက်သရဲ့။
 တောင်ဖက်မှာ ကောင်းကင်ဖျော့ရောင် ဂန္ထိပန်း
 ထူထဲရာ မန်ကျည်းနဲ့ အင်ကြင်းပင်အုပ်က
 ကမ္ဘာနဲ့ အဆက်ဖြတ်ထားသမို့၊ မြို့ရဲ့ ဆူသံ
 လေထဲ ပါလာရင် မမြင်ရတဲ့ ခြံက
 ပျားသံ တဝီဝီမျှသာ။ မြောက်ဖက်ဆီမှာ
 ဟိမဝန္တာ မဟာ တံတိုင်းရဲ့ ကုန်းရှောဖြူတွေ၊
 အပြာရောင်မှာ အဖွေးသား တန်းစီနေကြတယ်။
 အံ့ဖွယ်၊ လူမရောက်တဲ့ အနန္တ။ သူတို့ရဲ့
 ကုန်းမြင့်ကျယ်တွေ၊ တောင်ထွတ် - တောင်၊ တောင်စွယ်
 တောင်ကျော၊ စိမ်းလဲ့ တောင်ရှော၊ စိမ့်အေးတောင်ထိပ်၊
 ကွဲဟ တောင်ချောက်၊ စိတ်မှာ တောင်ကမ်းပါးတွေနဲ့
 စကြဝဠာဟာ အတွေး မြင့်သထက် မြင့်တက်စေ၊
 မိုးမှာ ရပ်၊ နတ်တို့နဲ့ စကားဆိုရ ထင်။
 နှင်းတို့အောက် တောမှောင်တို့ ဖြန့်၊ ခုန်ကြွကြွ
 ရေတံခွန်တွေ ဇာပေါက်၊ တိမ်ပုဝါ လွှမ်းရဲ့။
 အောက်နားမှာ ဝက်သစ်ချ - ထင်းရှူးအုပ်များ။
 ဘုတ်ငှက် ခေါ် သံ၊ ကျားသစ် အော်သံ၊ ကျောက်တုံးပေါ်
 တောဆိတ် တခွပ်ခွပ်သံ၊ ဝဲနေတဲ့ လင်းယုန်

ဟစ်သံ ပဲ့တင် ထပ်နေရဲ့။ ဒါတွေ အောက်မှာ
လွင်ပြင်ဟာ အမြတ်ဆုံး ပလ္လင်ရင်း ဝတ်ပြုရာ
ကော်ဇောနယ် လင်းရဲ့။ ဒါကို မျက်နှာပြုရာ
နန်းဆောင် ဝင်းဝင်းကို စိုက်ထူခဲ့ကြတယ်။
တောင်ကုန်း ညီညီထက် လှလှတည်၊ တဖက်တချက်
မျှော်စင်တွေ၊ ပတ်လည်မှာ ပြသဒ်တွေနဲ့။
ယက်မတွေမှာ ရှေးပုံပြင်တွေ ထုထား၊
ရာဇ၊ ခရိသျှနနဲ့ တောတွင်းသူလေးများ၊
သီတာရယ်၊ ဟာနုမာန်ရယ်၊ ဒြောပတီရယ်၊
အလယ် မုတ်ပေါ်မှာတော့ ဂနေသျှ နတ်မင်းဟာ
ပညာ၊ ဥစ္စာ ဆောင်ရာ အဝန်းနဲ့ ချိတ်နဲ့၊
သူ့ နှာမောင်း စောင်းစောင်းခွေ၊ မင်္ဂလာဟန် ထိုင်ရဲ့။
ဥယျာဉ်နဲ့ နန်းယင်ပြင် လမ်းကွေ့တွေက
ပန်းရောင် အကြောသန်း ကျောက်ဖြူနဲ့ လုပ်ထားတဲ့
အတွင်းတံခါးမဆီ ရောက်တယ်။ ကျောက်ပြာ တံခါးထုတ်။
ကျောက်ဖြူနဲ့ တံခါးခုံ၊ တံခါးတွေက စန္ဒကူး
မှန်ကူကွက် ရုပ်ပုံတွေ ထွင်းထုထားရဲ့။
ဒီက ခန်းမြင့်တွေ၊ ရိပ်သာ ပန်းရုံတွေဆီ
ခန့်ထည်တဲ့ လှေကားပေါ် ဇာကွက် ဖော်တဲ့
စင်္ကြံတရောက်၊ ရောင်စုံ အမိုးနဲ့ ပြွမ်းစုစု
တိုင်တွေအောက် မြူးကြွ လှမ်းသွားရ၊ ဒီမှာ
ကြာမျိုး ရံတဲ့ ရေပန်းတို့ ကခုန်နေ၊
ရေကြည်ထဲ ငါးတို့ နီ၊ ရွှေ၊ ပြာ လင်းနေ၊
မျက်ပြူးသမင်တို့ နေသာတဲ့ ကွက်လပ်မှာ
နှင်းဆီကြွ စားနေ၊ သက်တန့်အတောင်နဲ့ ငှက်တို့

ထန်းပင်ကြား လူးလာနေ၊ စိမ်း၊ ညို ချိုးတို့
ရွှေတိုက်ထောင့်ဝန်းမှာ သိုက်မြုံ ဆောက်နေကြ၊
ဝင်းလက်ခက် ဘေးလမ်းတွေပေါ်မှာ ဒေါင်းတို့
အမြီးလှ ဒရွတ်ဆွဲနေရာ နို့ဖြူ ဗျိုင်းနဲ့
သေးကွေးကွေး ဇီးကွက်တို့ ငြိမ်ကြည့်နေရဲ့။
ဆီးရောင် လည်တိုင် ကျေးတို့ တသီးက တသီးကူး။
အဝါရောင် ပန်းရည်စုတ်တို့ တပွင့်က တပွင့်ပျံ၊
ကြောက်တတ်တဲ့ ပုတ်သင် ဇာကွက်ပေါ် အကြောက်မဲ့
နေစာလှုံ။ ရှဉ့်တို့ လက်ထဲက အစာ စား၊
အရာရာ ငြိမ်းချမ်းစွာ။ လာပ်ကောင်းစေတတ်တဲ့
မြွေနက် အိပ်ချင်မူး အခွေ လပန်းတို့အောက်
နေလှမ်းရာမှာ ကတိုးကောင် ဆော့ကစားနေရဲ့။
မျက်ညို မျောက်တို့ ကျီးတို့နဲ့ စကားညံနေ၊
ဒီ မေတ္တာ စံအိမ် တခုလုံးမှာ ချိုသာ
ပြုစုမှု လိုလေသေးမရှိ၊ ရှုခင်းသာ
နေရာတိုင်းမှာ သိမ်မွေ့တဲ့ မျက်နှာတွေ၊
စကား ချိုသာ၊ ပြုစုဖို့ အဆင်သင့်၊ ပျော်အောင်
ပြုရတာ ပျော်၊ နာခံရတာ ဂုဏ်ယူ။
ထာဝရ ပန်းတွေ ကမ်းမှာ ဝေတဲ့ ချောင်းပမာ
လှည့်စားခံရင်း ဘဝ စီးသွားရဲ့။ ယသောဓရာ
ပြုစားရာ နန်းရဲ့ ဘုရင်မ။
အလယ်ကောင်မတော့။
ဒီခန်းမ ရာထောင်ရဲ့ ခမ်းနားမှု အလွန်မှာ၊
စိတ်ကို ငြိမ်းစေဖို့ စိတ်ကူးလှ အစွမ်းကုန်
သုံးထားတဲ့ လျှို့ဝှက် ခန်းဆောင် တဆောင်ရှိရဲ့။

အဝင်ဝ နွားနို့လို ကျောက်ဖြူနဲ့ ဆောက်ကာ၊
 နွားနို့ဖြူ ကျောက်ပြား ခင်းထားတဲ့ စကြာ
 စတုရန်းသာ။ အမိုးက ကောင်းကင်၊ အလယ်မှာ ကန်၊
 ကန်ပတ်လည်မှာ၊ လှေကား ထစ်တွေ ပေါ်မှာ၊
 နဖူးစည်း တရှောက်မှာ ကျကျနန မဟူရာ
 ကျောက်တွေ စီတပ် ချယ်လှယ် မွန်းမံထားတယ်။
 ဒီမှာ လှည့်ရတာ နွေရာသီ နှင်းပေါ်
 နှင်းရသလို အေးရဲ့။ နေခြည်တို့ ရွှေရောင်
 ကျချ၊ မုတ်နဲ့ နံရံကပ် လှိုက်မုတ် အဖြတ်
 ပျော်ဆင်း အရိပ်ဖြစ်၊ ငွေ၊ ဖြူပျော့၊ ပီးမှုပေါ့။
 ဒီပန်းရုံ အဝမှာ ချစ်ကြည် - ငြိမ်းဆိတ်စွာ
 နေ့ ကိုယ်တိုင် တန့်ရပ်၊ ညနေ ဖြစ်သွားထင်။
 အဲဒီမှာ တံခါးအလွန်မှာ ခန်းမဆောင်လေ။
 လှပျ၊ သာယာပျ၊ ကမ္ဘာ အံ့ဖွယ် တပါးပျ။
 ဆီမီးမွှေးတို့ရဲ့ အလင်းပျော့ဟာ ကမာနဲ့
 ရောင်စုံ ပါးလျား ကြယ်ပွင့် ပြတင်းတို့ကနေ
 ရွှေအခင်း ပြန့်ပြန့်များ၊ ပိုးသား အိပ်ရာများ၊
 ချစ်အပ်ဆုံးကိုသာ ဝင်ဖို့ မြှင့်ပေးတဲ့
 တင်းတိမ် မြိတ်လှတို့ အပေါ် ထိုးကျနေတယ်။
 ဒီမှာ နေ့လား ညလား ဘသူမှ မသိဖူး။
 နေထွက်စထက် လင်း၊ ညနေလောက် နုတဲ့
 အဲဒီ အလင်းပျော့ပျော့ အမြဲ ထွန်းပနေတယ်။
 မနက်လေထက် ကြည်နူးဖွယ်ဖန်၊ သန်းကောင်ယံ
 လေလောက် အေးမြတဲ့ လေချို အမြဲသွေးတယ်။
 နေ့ရော ညစောင်းတို့ ညည်းနေ၊ နေ့ရော ည

စားကောင်း ဖွယ်ရာတွေ၊ နှင်းအေး သစ်သီးတွေ
 ဟိမဝန်နှင်းနဲ့ အေးစ ရှာရဘတ်ရည်တွေ၊
 သိမ်မွေ့ ညံ့နုမှုနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ မုန့်တွေ၊
 ဆင်စွယ်ခွက်ထဲက အပင်ထွက် နို့ချိုတွေ။
 နေရော ည ခနောတာက လက်ရွေးစင်
 ကချေသည်တွေ၊ ဖလားကိုင်တွေ၊ လင်းကွင်းတီးတွေ၊
 နူးညံ့ ညိုမဲမဲ မေတ္တာ ဝန်ထမ်းတွေ။
 မင်းသား မျက်လုံး အိပ်ချင်ရင် ယပ်ခပ်ပေး၊
 နိုးလာရင်၊ ပန်းတွေကြားက တီးတိုးဟန်
 ဂီတ၊ အချစ်တေး၊ အိပ်မက်ဆန်ဆန် အကတွေ၊
 ခြေဆည်လည်းသံ၊ လက်ရမ်းဟန်၊ ငွေစောင်းကြိုး
 ခပ်သံများနဲ့ သူ့ အတွေးကို သုခဆီ
 ပြန်ပို့ပေးကြတယ်။ ကတိုးနဲ့ စကားပွင့် ရနံ့၊
 လောင်ကျွမ်းဆဲ သစ်မွှေးပေါ် ပြန့်တဲ့ အပြာရောင်
 မြူနှင်းတို့က သူ့ဝိညာဉ် ငြိမ်းစေကာ
 ယသောရော အလှဘေး မှေးစေတယ်။ ဒီလိုနဲ့
 သိဒ္ဓတ္ထ မေ့လျော့ နေခဲ့ရဲ့။

နောက်ပီး၊

ဘုရင့် အမိန့်တော်က ဒီနံရံများ အတွင်းမှာ
 သေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ ပူဆွေးခြင်း၊ နာကျင်ခြင်း၊
 ဖျားခြင်း အကြောင်း စကား မစပ်ရတဲ့။ နန်းတွင်းမှာ
 တဦးဦး နွမ်းလျခဲ့ (အကြည့်မှု့လာ၊ ကရာ
 ခြေပျော့လာခဲ့) ရင်၊ အပြစ်မဲ့ ရာဇဝတ်သား
 ဒီ ကောင်းကင်ဘုံက ပြည်နှင့် ခံရရော့။
 ဒုက္ခကို မင်းသား မြင် - ခံစားမစိုးလိုတဲ့။

အနာ - ရောဂါ၊ မျက်ရည်၊ ကြောက်စိတ်၊ မသာရှင်တို့
 ငိုသံ၊ မသာ ရှို့၊ မီးက မီးခိုးထူတို့
 ရှိရာ ပြင်ပ ကမ္ဘာ ကြမ်းအကြောင်း ပြောသူကို
 စီရင်ဖို့ မျက်ပြူး အစောင့်တွေ ကြည့်နေရဲ့။
 အဆိုတော်၊ ဝါ၊ ကချေသည် တဦးရဲ့ ဆံမှာ
 ငွေခြည်တမျှင် သန်းရင် သစ္စာဖောက်မှုပဲ။
 အာရုဏ် ကျင်းတိုင်း နွမ်းစ နှင်းဆီကို နှုတ်၊
 အရွက်နွမ်းတွေဝှက်၊ အမြင်ဆိုးသမျှ ဖယ်ရတယ်။
 ဘုရင်က - “ငေးမှိုင့်မှု၊ အကျိုးမဲ့ အတွေးတွေကို
 တွေးမှုဆီ ပို့ပေးတဲ့ အရာမျိုးတွေနဲ့
 ဝေးကာ လူရွယ်ဘဝ ကုန်လွန်သွားခဲ့ရင်၊
 လူသားအဖို့ ကြီးလွန်းတဲ့ ဒီကြမ္မာ အရိပ်ဟာ
 မှိန်ပြယ်ကောင်းရဲ့။ ဘုရင်တကား ဘုရင်၊ သူ့ခေတ်ရဲ့
 ဘုန်းသမ္ဘာရှင် အဖြစ်၊ (သူ စိုးလိုရင်) နိုင်ငံ
 အပေါင်းကို စိုးမိုးမယ့်၊ မင်းဧကရာဇ် ဆိုတဲ့
 အဆင့်မြတ် သူရောက်တာ ငါမြင်ရမယ်” တဲ့။
 ဒါကြောင့်၊ မေတ္တာက ထောင်မှူး၊ စည်းစိမ်က
 တန်း ဖြစ်နေတဲ့ ဒီ ထောင်သာယာ ပတ်လည်၊
 မမြင်နိုင်အောင် ဝေးရာမှာ ဘုရင် ဧရာမ
 တံတိုင်းတခု ဆောက်စေတယ်။ တံတိုင်းမှာ တံခါးမ တခု၊
 ကြေး ခေါက်တံခါးတွေနဲ့၊ ဒါတွေ ပတ္တာမှာ
 ပြန့်လှိမ့်ဖို့ကိုက လက်ပေါင်းတရာ လိုတယ်။
 ကြီးကျယ်လိုက်တဲ့ ဒီတံခါး ဖွင့်တဲ့ အသံကို
 ယူနော တဝက် ပြည်ပြည်က ကြားကြရတယ်။
 ဒီ တံခါးအတွင်းမှာ နောက် တံခါးတခု လုပ်ထားတယ်။

အတွင်းမှာ နောက်တခု၊ ပျော်စံနန်းက ခွာရင်
ဒီ တံခါး သုံးခုကို မင်းတုံး ချလို၊ ပိတ်လို။
တခု တခု အပေါ် သစ္စာရှိ ကင်းတပ်ချသေး။
ဘုရင့် အမိန့်က - “မင်းသားပဲ ဖြစ်ပစေ၊ ဘယ်လို
လူမှ တံခါးတွေက ဖြတ်သွားခွင့် မပြုနဲ့။
မင်းတို့ အသက်နဲ့ စောင့် - ငါ့သားပဲ ဖြစ်ပစေ။”

တတိယကျမ်း

ဒီ ပျော်ရွှင် ဘဝနဲ့ မေတ္တာ ရိပ်ငြိမ်မှာ
 ဗုဒ္ဓအရှင် အကျဉ်းကျခဲ့၊ ဒုက္ခ၊ လိုမှု၊
 နာမှု၊ ဖျားမှု၊ အိုမှု၊ သေမှု မသိဖူး။
 အိပ်ပျော်သူ အိပ်မက်ထဲ ပင်လယ်တွေ လှည့်၊
 နေ့ခင်းရဲ့ ကမ်းပေါ် နွမ်းဟိုက်စွာ ဆိုက်ကပ်၊
 အမှောင်ခရီးက ကုန်ဆန်းတွေ သယ်လာသလိုသာ။
 ဒီလိုနဲ့ မကြာ မကြာ နူးညံ့တဲ့ ခေါင်းကို
 ယသောရောရဲ့ ရင်မြွှာ မဲမဲပေါ် မှေးတင် -
 အိပ်ချင် မျက်ခွံ မယ့်လက် ယပ်ခပ်ပေးခိုက်၊
 သူ လန့်နိုး - အော်ရဲ့ - “ငါ့ လောက၊ အို လောက၊
 ငါ ကြားပီ၊ သိပီ၊ လာပီ။” သူလေးက
 မျက်ပြူး လန့်ထိပ် မေးတယ် - “ဘာဖြစ်လဲ သခင်။”
 ဒီ ချိန်မျိုးမှာ သူ့အသွင်ပေါ်က ကရုနာ
 အံ့ဖွယ်၊ သူ့မျက်နှာ နတ်မျက်နှာလိုပဲ။

သူလေး မျက်ရည်တွေ တန့်အောင် သူပြုံးရဲ့၊
 ဗီဇ အတီးခိုင်းရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကြိုးတပ်
 ဗူးကို အောက်ခုံပေါ် တင်တာနဲ့ လေဟာ
 သံစဉ်တို့ပေါ်ကျ၊ ထင်ရာ တီးနိုင်ရာ
 (ငွေကြိုးပေါ်မှာ လေ ဂီတရိုင်း ဖန်မြဲ)
 အနားတဝိုက် လျောင်းနေသူတွေ ဒါပဲ ကြားတယ်။
 မင်းသိဒ္ဓတ်တော့ နတ်တို့ တီးသံ ကြားရဲ့၊
 သူ့ နားထဲ သလို စကားတွေ သီကြသတဲ့ -

ငါတို့ဟာ လှည့်နေတဲ့ လေရဲ့ အသံတွေ၊
 ငြိမ်းမှု တမ်းတ ညည်း၊ ငြိမ်းမှု မရကြပေ။
 ကြည့်ပါ၊ လေလိုပဲ လူ့ဘဝ ဆိုတာလဲ၊
 ညည်းသံ၊ ငိုသံ၊ ရှိုက်သံ၊ မုန်တိုင်း၊ တိုက်ပွဲ။

ငါတို့ ဘာ့ကြောင့်၊ ဘယ်က၊ ဘဝ ဘယ်မှာ စ၊
 ဘဝ ဘယ်ကို သွားလဲ၊ သင်တို့ မသိနိုင်ကြ၊
 တို့လဲ သင့်လို လဟာပြင်က တစ္ဆေတွေပဲ၊
 မမြဲတဲ့ ဒုက္ခမှာ ဘာ သုခ ရမလဲ။

မပြောင်းတဲ့ သင့်စည်းစိမ် ဘာပျော်စရာ ရှိလဲ။
 မေတ္တာ မြဲခဲ့ရင်ဖြင့်၊ ကြည်နူးစရာပဲ။
 ဘဝရဲ့ လမ်း လေရဲ့ လမ်း။ အရာ အားလုံးတွေ၊
 ကြိုး အမျိုးမျိုးပေါ် မြည်တဲ့ တဒဂ် အသံတွေ။
 အို မာယာရဲ့သား၊ တို့ ကမ္ဘာ လှည့်ကြရာ၊
 ဒီ ကြိုးတွေပေါ် ငိုမိ၊ မပျော်အားကြပါ။

အပြည်ပြည်မှာ ဒုက္ခစုံ တို့ မြင်ခဲ့ပေ။
မျက်ရည်ရွှဲ မျက်လုံး၊ ဆုပ်ထားတဲ့ လက်တွေ။

ငိုရင်း လှောင်မိတယ်။ သူ့ရဲ့ မသိလို့သာ၊
သူတို့ စွဲတဲ့ ဘဝ အနှစ်မဲ့ ပြရပ်သာ။
မိုးတိမ်ကို အရပ်ခိုင်းထား၊ မြစ်ရေစီးကို
လက်နဲ့ တန့်တာကမှ ရဦးမယ့် ပုံလို့။

ကယ်တင်ရမယ့် အသင်၊ သင့် အချိန် နီးလာပေါ့၊
ကြေကွဲ ကမ္ဘာ ဒုက္ခနဲ့ စောင့်နေပါပေါ့။
မျက်ကန်း ကမ္ဘာ ဆင်းရဲ သံသာ လည်ရင်း လဲ၊
ထတော့၊ မာယာ့ ရင်သွေး၊ မအိပ်နဲ့တော့ ကွဲ။

ငါတို့ဟာ လှည့်နေတဲ့ လေရဲ့ အသံတွေ၊
မင်းသား၊ ငြိမ်းမှု ရှာဖို့ သင်လဲ လှည့်လေ။
ချစ်သူတွေကို ချစ်လို့ အချစ်စွန့်၊ ဒုက္ခ
တွက်တာ ဒုက္ခဘုံ စွန့်၊ လွတ်ရေး ရှာပ။

ဒါကြောင့်၊ ငွေကြိုးတွေပေါ် ဖြတ် တို့ ငိုတယ်၊
လောက ဓမ္မတာ မသိသေးတဲ့ သင့် တွက်ကွယ်။
ဒီလိုပဲ ဖြတ်သွားရင်း တို့ လှောင်ပြောင်လို့
သင် မြူးတူးနေရာ ချစ်ဖွယ် အရိပ်တွေကို။

ဒီနောက် ညနေချိန် လှပတဲ့ နန်းအလယ်
ယသောဓရာ အလှ လက်ကိုင်ကာ သူ ထိုင်နေစဉ်၊
ဆည်းဆာချိန် ကုန်လွယ်ဖို့ လုံမ တစ်ယောက်က -
အသံသာ ကျသွားရင် ဂီတ ဝင်ထောက်လို့ -

အချစ်အကြောင်း၊ မှော်မြင်အကြောင်း၊ အသားဖြူ လူမျိုးတွေ

နေရာ၊ ညမှာ နေ ပင်လယ်ထဲ ဆင်းရာ၊
အံ့ဖွယ် ကောင်းတဲ့၊ ဝေးလန်တဲ့ တိုင်းပြည်များ
အကြောင်း ရှေးပုံပြင် တပုံကို ပြောပြလေတယ်။

ဒီတွင် သူ သက်ပြင်းချ - “စိတြ ပုံကြောင့်
ကြိုးပေါ်က လေရဲ့တေး ငါ သတိရပီ။

ယသောဓရာ၊ မင်း ပုလဲကုံး သူ့ ဆုချလိုက်ပါ။
ငါ့ပုလဲ အသင်၊ ဒီလို ကျယ်တဲ့ ကမ္ဘာ ရှိလား။

လှိုင်းတွေထဲ နေဆင်းသွားတာ မြင်ရတဲ့
တိုင်းပြည် ရှိလား။ တို့လို နှလုံးသားတွေကော
မရေနိုင်၊ မသိနိုင်၊ မပျော်နိုင်၊ ရှိလား။ ငါတို့

သိရရင်၊ သူတို့ကို ကယ်နိုင်ကောင်းမယ။

နေ့ခင်းရဲ့ သခင် ရွှေရောင် အရှေ့ လမ်းတော်ကို
နှင်းလာတော့၊ ကမ္ဘာ အစွန်းမှာ သူ့ အလင်းရောင်ကို

ဘယ်သူတွေ၊ မနက်ခင်းရဲ့ သားသမီးတွေက
အဦးဆုံး ကြိုသလဲ ငါ မကြာမကြာ အံ့သြရဲ့။

မကြာ မကြာလဲ၊ ဇနီးဝင်း၊ မင့်လက်ထဲ ရင်ထဲ၊
ငါလေ နေဝင်ချိန် နေနဲ့ အနောက်ဆီ လိုက်၊

ညနေခင်းရဲ့ ပြည်သူတွေကို ကြည့်ဖို့

နှမ်းလျလျ တမ်းတမိရဲ့။ ငါတို့တတွေ

ချစ်ရမယ့် သူတွေ အများကြီး ရှိမယ် - နော်။

မင့် နှုတ်ခမ်းနုတွေ နမ်းယူမပစ်နိုင်တဲ့

ချစ်ခြင်းတခု အခု ငါ့မှာ ရှိပီ။ လုံမ၊

အို စိတြ၊ နတ်သမီး တိုင်းပြည် သိသူ အသင်၊

ပုံထဲက မြင်းပျံ၊ ဘယ်မှာ လံထားလဲ။

သူ့ ကျောပေါ်တက် နှင်ကာ နှင်ကာ ကမ္ဘာ အနှံ့

ကြည့်ဖို့ တရက်တာ ငါ့နန်းတော်နဲ့ လဲရဲ့။
ငါ့ထက် ကျယ်တဲ့ တိုင်းတို့ရှင် အပုပ်စားကောင်
ဟို အမွေးချို့ လင်းတရဲ့ အတောင်ရရင်လဲ၊
အမြင့်ဆုံး ဟိမဝန်ဆီ ငါ လူးလာချင် ဖိ။
နှင်းတွေပေါ် နှင်းဆီအလင်း ဖင့်နွဲ့ရာ နား၊
ဝန်းကျင်ကို ဖွေရှာ ငေးကြည့်လိုက်စမ်းမယ်။
ဘာကြောင့် ငါ မမြင်ဖူး။ မရှာဖူးခဲ့ ရသလဲ။
ကြေးတံခါးတို့ အလွန် ဘာတွေ ရှိစ ဖြေစမ်း။”

တယောက်က ဖြေတယ် - “ပထမ မြို့ပု၊ မင်းသား၊
ဘုရားကျောင်းတွေ၊ ဥယျာဉ်တွေ၊ သစ်ပင်အုပ်တွေ၊
ဒီနောက် လယ်တွေ၊ ဒီနောက် လယ်ကွင်း အသစ်တွေ၊
ရိုးတွေ၊ ကစားကွင်းတွေ၊ တကောသပီး တကောသ၊
နောက်၊ ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရရဲ့ နိုင်ငံ၊ ဒီနောက်
လူတွေ ကုဋေကုဋာနဲ့ ကျယ်လှတဲ့ ကမ္ဘာပြား။”

“ကောင်းစွာ” တဲ့ သိဒ္ဓတ္ထက၊ “ဆန္ဒ ကို
ငါ့ရထား ပြင်ဖို့ မှာလိုက်၊ နက်ဖြန် မွန်းတည့်
ငါ့ ရထား စီးပီး ဟိုမှာဖက် ထွက်ကြည့်မယ်။”

ဒါနဲ့ ဘုရင်ကို လျှောက်ကြ - “တို့အရှင်၊ သားတော်
သူ့ ရထား မွန်းတည့်မှာ ပြင်စေချင်ပါသတဲ့။
အပြင် ထွက်စီး၊ လူလောကကို ကြည့်မလိုတဲ့။”

“အိမ်” တဲ့ သတိရှင် ဘုရင်က။ “ကြည့်ချိန်တန်ပီ၊
ဒါပေမဲ့ မောင်းကြေးနင်း လည်စေ၊ မြို့တော်
ဆင်ယင်စေ၊ ဆူညံညံ မြင်ကွင်းမျိုးတွေ
မတွေ့စေနဲ့။ မျက်ကန်းတွေ၊ အင်္ဂါချို့တွေ၊
ဖျားနာသူ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုလွန်းသူတွေ၊
အနူတွေ၊ မသန်စွမ်းသူတွေ မထွက်ကြစေနဲ့။”
ဒါကြောင့် ကျောက်တုံးတွေ လှဲကျင်းကြ၊ အခေါက်ခေါက်၊
ရေသည်တို့၊ ရေပန်း သားရေအိတ်တွေနဲ့၊
လမ်းတွေ ရေဖြန်းကြ၊ အိမ်ရှင်မတို့ တံခါးဝ
အမှုန့်နီ အသစ် ဖြူးကြ၊ ပန်ကုံးသစ် ကုံးကြ၊
တံခါးရှေ့က ပင်စိမ်းခြုံကို သင်ကြတယ်။
နံရံပေါ်က ပန်းချီတွေကို ကောင်းကောင်းကြီး
ဖုံးသုတ်ကြ၊ သစ်ပင်တွေ အလံ ဆင်ယင်ကြ၊
ရုပ်တုတွေ ရွှေချ၊ လမ်းလေးခွတို့မှာ
သူရိယ ဒေဝနဲ့ နတ်ကြီးတို့ဟာ
သစ်ရွက် နတ်စင်တို့ အလယ် ဝင်းကြ၊ မြို့ဟာ
နတ်ဖန်ဆင်းတဲ့ ပြည်က မြို့တော် ထင်ရ။
ဒါ့ပြင် စည်တွေ မောင်းတွေနဲ့ လှည့်လည်ကာ
အော်ဟစ် ကျေညာတယ် - “တိုင်းသူပြည်သားတို့၊
ဘုရင့် အမိန့်တော် - အနိဋ္ဌာရုံ မှန်သမျှ ဒီနေ့
မမြင်စေရ။ မျက်မမြင်သူ၊ အင်္ဂါချို့သူ၊
ဖျားနာနေသူ၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုလှသူ။
နူသူ၊ မသန်စွမ်းသူ ဘသူမှ မထွက်စေနဲ့။”

ည မရောက်မချင်း သူသေကို ထုတ်ယူလာခြင်း၊
မီးရှို့ခြင်း မပြုရ၊ သုဒ္ဓေါဒန အမိန့်တော်။”

ဒီတော့ ကပိလဝတ္ထု တခွင်လုံး တင့်တယ်၊
အိမ်တွေ သပ်ယပ်နေချိန်မှာ မင်းသားဟာ
ထွင်းထု သစ်စေးသုတ်ထားတဲ့ ထမ်းပိုးမှာ
ပို့ကြီးတွေ အရေတွန့်၊ ပါးပျဉ်းတွဲလဲနဲ့၊
နှင်းဖြူ နွားတစ်ယှဉ်း ဆွဲ ရထားစီး ထွက်လာတယ်။
မင်းသားကို နှုတ်ဆက်သူ လူတို့ ပျော်ပုံ
တွေရတာ ကြည်နူးဖွယ်။ ဘဝဆိုတာများ
ကောင်းလေဟန် ရယ်လို့၊ ဝတ်ကောင်းစားလှ ဝတ်လို့
ပြည်သူတွေ မြင်ရ၊ သိဒ္ဓတ္ထ ပျော်မဆုံး။

“လောက လှပပေရဲ့၊ ငါ နှစ်ချိုက်ပေရဲ့။
ဘုရင် မဟုတ်တဲ့ ဒီလူတွေ ချစ်ကြင်နာကြ၊
အလုပ်လုပ်၊ ထိန်းယသူ ငါ့နှမများ လှပေ
သူတို့ သလို ရှိအောင် ငါ ဘာ လုပ်ခဲ့ပလဲ။
ငါ ချစ်ရင်တောင် ဒီခလေးတွေ သိပါ့မလား။
တို့ကို ပန်းနဲ့ ပေါက်တဲ့ ဟို သကျ သူငယ်
တင်လိုက်စမ်း၊ ငါနဲ့ အတူ ရထား စီးပစေ။
ဒီလို ပြည်မျိုး အုပ်စိုးရတာ ကောင်းစွ။
ငါ ထွက်လာလို့ သူတို့ ပျော်ကြတယ်ဆို။
ပျော်ရွှင်ရေး လွယ်စွ။ သလို အိမ်လေးတွေက
တို့မြို့ကို အပြုံးလျှံစေအောင် ကြွယ်ဝရင်
ဘယ်လောက်များများ အရာတွေ ငါမလိုပီလဲ။
တံခါးတွေ ဖြတ်မောင်း၊ ဆန္ဒ၊ ငါ မသိခဲ့တဲ့

ဒီ တင့်တယ်တဲ့ ကမ္ဘာ နောက်ထပ် ကြည့်ဦးဖို့။”

ဒါနဲ့ တံခါးတွေ ဖြတ်ခဲ့ကြ၊ ရထားဘီး တိုက်
ပျော်မဆုံး လူအုပ်ကြီး ရုံးစုနေ၊ တချို့က
နွားရှေ့က ပြေး၊ ပန်းကုံးတွေ ပစ်၊ တချို့က
ပိုးနှယ် နံပါးတွေ သပ်၊ ထမင်းနဲ့ မုန့်ကျွေး၊

အားလုံးက အော်ကြ - “မင်းသား မြတ်၊ ဇေ၊ ဇေ။”

တစ်လမ်းလုံး မြူးကြွ အသွင်တွေပဲ တွေ့ရကာ၊

လှတဲ့ အမြင်တွေပဲ ပြည့်နေစဉ် (ဘုရင်က
သလို ဖြစ်စေ မိန့်သကဲ့) လမ်းရဲ့ ခလယ်ခေါင်မှာ၊

ပုန်းရာ တဲပုတ်က ဖြေးညင်း တုံချိချိ

စုတ်ပြတ်၊ ဟောင်းဝတ်၊ ပုပ်ဟောင်တဲ့ ဒုက္ခိတ

အဖိုးအို ထွက်လာပေါ့၊ နေလောင် ကျုံ့တွ အရေ

အသားမဲ့ အရိုးမှာ သားရေ ပမာ ကပ်နေရဲ့။

နေ့ရက် အများရဲ့ ဝန်နဲ့ ခါး ကုန်းနေရဲ့။

ရှေးမျက်ရည် တိုက်စားသမို့ မျက်တွင်း နီလို့။

မျက်လုံးတွေ အရည်နဲ့ မှုံပေ၊ သွားမဲ့တဲ့

မေးရိုးဟာ လူများပုံ၊ ပျော်ပုံ မြင်လို့

ကြောက်စိတ်နဲ့၊ သွက္တာပါဒကြောင့် ခါရမ်း၊

လက်ပိန်တဖက်က တုံရီတဲ့ ကိုယ်ကို ထိန်းဖို့

တောင်စေး ဆုပ်၊ တစ်ဖက်က နံရိုး ဖြိုင်းဖြိုင်း ဖိ၊

နံကြားက နာကျင် ခက်ခဲ သက်ပြင်းထွက်။

“စွန့်ကျဲကြပါ၊ ပေးကြပါ၊ အရပ်ကတို့။” တဲ့။

“နက်ဖြန် သဘက် သေရတော့မှာပါ။” ပြောရင်း

ချောင်းဆိုးလို့ ဆို့၊ လက်ဖြန့်မြဲ၊ မျက်လုံးက

ပေကလပ်၊ အကြောဆွဲလိုက် ညည်းလိုက်၊ “ပေးကြပါ။”

ဒီတွင် ဘေးက လူတွေ သူ့ခြေချကို လိမ်ဖဲကာ လမ်းပေါ်က တွန်းထိုးပစ်ကြ။

“မင်းသား၊ မမြင်လား။ တဲစုတ်ထဲ ဝင်” ဆိုရဲ့။

ဒါပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ - “နေပစေ၊ နေပစေ။

ဆန္ဒ၊ လူလို၊ ထင်ရပေမဲ့ ထင်ရုံ၊ ကုန်းကွ၊ ဆင်းရဲ၊ ကြောက်မက်စရာ၊ ဝမ်းနဲစရာ

ဒီအရာ ဝတ္ထု ဘာလဲ။ လူတွေ တခါတလေ

ဒီလိုပဲ မွေးလာသလားဟင်။ “နက်ဖြန် သဘက်

သေရမှာပါ” ဆိုတာ ဘာပြောတာလဲ။

အစာ ရှာမရလို့ အရိုးငေါငေါ ဖြစ်တာလား။

သနားဖွယ် သူ့ကို ဘာဒုက္ခ ကြုံခဲ့လဲ။”

ဒီတော့ ရထားမှူးက ဖြေတယ် - “မင်းသားချစ်၊

ဒါ တခြား မဟုတ်ဖူး၊ သူအိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အနှစ် ရှစ်ဆယ် အထက်က သူ့ ခါးဖြောင့်စင်းရဲ့

မျက်လုံး ဝင်းလက်၊ ကိုယ်နေ ကြော့ရဲ့။ ခုတော့

ခိုးသား နှစ်တို့က သူ့ သွေး စုပ်ခဲ့ပီ။

သူ့ မီးခွက် ဆီကုန်၊ မီးစာ ကျွမ်းခဲ့ပီ။

ရှိသေးသမျှ အသက်ဟာ မငြိမ်းခင် လင်းလက်တဲ့

နှေးကွေးကွေး မီးပွားလေးမျှ။ ဒါ ဇရာပဲ။

အရှင့်သား။ ဘာလို့ မှုရမလဲ။” မင်းသားက -

“ဒါ တခြား သူများဆီ၊ အားလုံးဆီ၊ လာမလား။”

သူ့လို ဖြစ်ရတာ ကြုံတောင့် ကြုံခဲ့လား။”

“အမြတ်ဆုံး အရှင်၊ သူ့လောက် အသက်ရှည်ရင် အားလုံး
သူ့လိုပဲ ဖြစ်ရမယ်” ဆန္ဒ ဖြေတယ်။

မင်းသားက - “နို့၊ ငါ သလောက် အသက်ရှည်ရင်ကော
ဒီလို ဖြစ်မှာလား၊ နို့ပီး ယသောဓရာကော
အသက် ရှစ်ဆယ် ရှိရင် ဒီလို အိုမှာလား။
ဇာလိနီ၊ ဟတ္ထ၊ ဂေါတမီ၊ ဂင်္ဂါကော။

ပီး အခြား သူတွေကောလား။” “အိမ်း၊ အရှင်သား” လို့
ရထားမှူးက ဖြေတယ်။ ဒီတော့ မင်းသားက
“ပြန်လှည့်တော့၊ ငါ့ စံအိမ်သာ ပြန်မောင်းတော့။

မြင်မယ် မထင်ခဲ့တာ ငါ မြင်ခဲ့ရပီ။”

ဒါကို ဆင်ခြင်ပီး၊ သူ့ နန်းတော် အလှဆီ
ပူဆွေး ရုပ်သွင် သိဒ္ဓတ္ထ ပြန်ခဲ့တယ်။

ညနေစာ တည်လှာ တဲ့ မုန့်ဖြူတွေနဲ့

သစ်သီးတွေ မမြည်းစမ်း၊ ကချေသည်တို့က

မြူဖို့ ကြိုးစားတာလဲ တချက်မော့မကြည့်ဖူး။

(တခွန်းက လွဲလို့) စကားမဆို၊ ဒီတွင် ယသောဓရာ

ဝမ်းနဲ့ ပက်လက် သူ့ခြေရင်း ပုံလဲကာ

ငိုရဲ့ - “သခင် ငါ့မှာ ဖြေရာ မရပီလား။”

“အို၊ အချစ်၊ သလို ဖြေရာ ငါ့ ဝိညာဉ် တမိ၊

ဒါ ဆုံးရမယ်၊ ဆုံးလိမ့်မယ်၊ ယသောဓရာ၊

အချစ်မဲ့၊ ချစ်ဖွယ်၊ ချိနဲ့၊ အို၊ ကုန်းကွ။

အချစ်နဲ့ ဘဝကို နှမ်းခမ်းတွေနဲ့ တင်းတင်း

လှောင်ထားသမို့ နေ့ည အသက်ရှူသံ တသံထဲ

ဖြစ်ခဲ့ပေမဲ့ အချိန်က ကြားဝင်၊ ငါ့ အချစ်
မင့်အလှကို ခိုးယူလိမ့်မယ်။ အနက်ရောက် ည
ဟိုတောင်ထွတ်က နှင်းဆီအလင်း ခိုးသလိုပ။

မှိန်သွားရဲ့၊ မှိန်စဉ် မမြင်ရ။ ဒါကို ငါ
တွေ့ပီ၊ ဒါ ကြောက်စိတ်နဲ့ ငါ့နှလုံး မဲပေါ့။
ငါ့ နှလုံး စူးစိုက် တွေးနေတာက မေတ္တာဟာ
သူ့ အလှကို လူတွေ အိုစေတဲ့ အချိန်
သူသတ်လက်က ကယ်နိုင်မလား။” ဒီည သူ
မအိပ်ပဲ၊ ဖြေမရပဲ၊ ထိုင်ရဲ့။

အဲဒီ တညလုံး
ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန အိပ်မက်ဆိုးတွေ မက်တယ်။
သူ့ အိပ်မက်ရဲ့ ပထမ ကြောက်ဖွယ်က အလံ။
ကျယ်ဝန်း၊ ခမ်းနားပီး ဣန္ဒြေရဲ့ အမှတ်အသား
ရွှေ နေနဲ့ ဝင်းရဲ့။ မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်လာ၊
နတ် အောင်လံကို ဆုတ်ဖြိုကာ မြေမှုဲထဲ
လွှင့်ချပစ်တယ်။ ဒီတွင် အရိပ်လို ပရိသတ်
ရောက်လာကာ ပိုးစ အစုတ်ကို ကောက်ယူပီး
မြို့ တံခါးကနေ အရှေ့ဆီ သယ်သွားကြတယ်။
ဒုတိယ ကြောက်ဖွယ်က ဆင်ကြီးတွေ ဆယ်ကောင်၊
ငွေ အစွယ်တွေနဲ့၊ ကမ္ဘာ တုန်တဲ့ ခြေတွေနဲ့၊
တောင်ဖက် လမ်းအတိုင်း ချီတက်လာကြတော့တယ်။
ရှေ့ဆုံးက ဆင်ပေါ် ထိုင်လာသူကတော့
သားတော်ပ။ တခြား လူတွေ နောက်လိုက်တွေပ။
တတိယ ကြောက်ဖွယ်က ရထား၊ မျက်စေ့စူးဖွယ်

အလင်းနဲ့ ထွန်းပတယ်။ မီးခိုးဖြူ မှုတ်ထုတ်။
 မီးလျှံအမြှုပ် ဝါးတဲ့ မြင်းလေးကောင် ကတယ်။
 ရထားထဲမှာ သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသား ထိုင်လို့။
 စတုတ္ထ ကြောက်ဖွယ်က လည်၊ လည်နေတဲ့ ဘီး၊
 ပုံတောင်က ရွှေဝင်း၊ ကန့်ထောက်တွေ ကျောက်စီ၊
 ဘီးကွပ်မှာ အထူးအဆန်းတွေ ရေးသားထားပီး၊
 ဘီး လည်တော့ မီးလိုလို၊ ဂီတ လိုလို၊
 ပဉ္စမ ကြောက်ဖွယ်က စည်ကြီး၊ မြို့တော်နဲ့
 တောင်များ အကြား လမ်းခုလတ်မှာ ချထားတယ်။
 ဒါကို မင်းသား သံတုတ်နဲ့ တီးခတ်ရာ၊
 အသံဟာ မိုးကြိုးမုန်တိုင်းနယ် မြည်ဟည်းပီး
 ကောင်းကင်အနံ့နဲ့ အဝေးဆီ ဟိန်းသွားတော့တယ်။
 ဆဋ္ဌမ ကြောက်ဖွယ်က မျှော်စင်။ မြို့တော်ထက်
 မြင့် - မြင့်သွားခဲ့ရာ ခန့်ငြားတဲ့ ထိပ်ဟာ
 တိမ်သရဖူနဲ့ ဝင်းပ၊ ထိပ်မှာ မင်းသား
 ရပ်တဲ့ပီး လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဟိုဟိုဒီဒီ
 ချစ်ဖွယ် တောက်ပတဲ့ ကျောက်တွေ ကျတော့ရာ၊
 ကျောက်နီနဲ့ ပတ္တမြား မိုးရွာထင့်။ တကမ္ဘာလုံး
 လာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ ကျတဲ့ ရတနာတွေ
 လူကောက်ကြရဲ့။ သတ္တမ ကြောက်ဖွယ်ကတော့
 ငိုကြွေးတဲ့ အသံ၊ ကြည့်စမ်းတော့ - လူခြောက်ယောက်
 ငိုယို၊ အံတွေကို ကြိတ်၊ လက်ဝါးတွေကို
 ပစပ်မှာ တင်၊ ယူကျုံးမရ ရှောက်သွားကြပေါ့။
 ဒီကြောက်ဖွယ် ခုနစ်ပါး သူ အိပ်မက်ပါပဲ။
 ဒါပေမဲ့ အတော်ဆုံး အိပ်မက်ဖတ် ဆရာတွေ

အဓိပ္ပါယ် မဖွင့်နိုင်ဖူး။ ဘုရင် ဒေါသ ဖြစ်ကာ၊

“ငါ့ နန်းတော် အကုသိုလ် ကျရောက်လာရာ မင်းတို့ တစ်ယောက်တလေမှ နတ်မင်းတို့ ဘာနိမိတ်

ညွှန်းလိုကြောင်း ငါ့ကို ပြောမပြနိုင်ကြဖူး။”

ဒီတော့၊ ဘုရင် ကြောက်ဖွယ် ခုနစ်ပါး အိပ်မက်ကို

မြင်ရာ ဘသူမှ မဖတ်နိုင်သမို့ မြို့တော်မှာ

လူတို့ စိတ်မကောင်းကြ၊ ဒါပေမဲ့ တံခါးဆီ

ဘသူမှ မသိတဲ့၊ ရသေ့ အသွင်နဲ့၊ သမင်ရေကို

ဝတ်ရုံထားတဲ့ အဖိုးအို တစ်ဦးဝင်လာကာ၊

“ငါ့ကို ဘုရင့်ဆီ ခေါ် သွား၊ သူ အိပ်မက်ကို

ငါဖတ်နိုင်တယ်” တဲ့။ ဒီနောက် သူ သန်းကောင်ယံ

အိပ်မက်ရဲ့ လျှို့ဝှက် ခုနစ်ပါးကို ကြားတော့၊

အလေးအမြတ် ဦးညွှတ် လျှောက်ထားတယ်။ “မဟာရာဇ၊

ဒီ နန်းတော် ငါ ခရီးဦးကြိုရဲ့။ ဒီက

နေထက် ပျံ့တဲ့ အလင်းရောက် ထွက်ပေါ် လိမ့်မယ်။

ကြောက်ဖွယ် ခုနစ်ပါးဟာ မင်္ဂလာ ခုနစ်ပါးသာ။

ပထမ၊ ကျယ်ဝန်း၊ ခမ်းနား၊ ဣန္ဒြေ အမှတ်အသား

ရွှေချထားတဲ့ အလံ ကျသွား၊ ပီး ကောက်ယူ

သွားတာ မြင်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်က အယူဟောင်းတွေ

အဆုံးသတ်၊ အသစ် စတင်မယ်တဲ့။ ပြောင်းလဲမှု

ဆိုတာ လူတင်မက နတ်တို့လဲ လွန်တာပဲ။

ကမ္ဘာကို တုန်စေတဲ့ ဆင်ကြီး ဆယ်ကောင်က

ပါရမီ ဆယ်ပါးကို အဓိပ္ပါယ် ဆောင်နေတယ်။

ဒါတွေ ခွန်အားနဲ့ မင်းသား နန်းကို စွန့်၊

ကမ္ဘာကို တရားမှန်နဲ့ တုန်လှုပ်စေလိမ့်မယ်။
 ရထားဆွဲ မီးလျှံထွက် မြင်းလေးကောင်ကတော့
 သင့်သားကို သံသယနဲ့ အမှောင်ထုကနေ
 အလင်းဆီ ပို့ပေးမယ့် တရား လေးပါးပါပဲ။
 ရွှေရောင် လောင်ညှီးတဲ့ ပုံတောင်နဲ့ ဘီးကတော့
 တလောကလုံး မြင်သာအောင် သူ လည်စေမယ့်
 အဖိုးအထိုက်ဆုံး မြတ်တရားဘီးဝန်း ဖြစ်ပေတယ်။
 မင်းသား တီးခတ်လိုက်ရာ စည်သံ နိုင်ငံ
 အားလုံး လျှံသွားတဲ့ မဟာစည်ကြီးကတော့
 သူ ဟောမယ့်” တရားတော်ကု ဟောပြောမှုရဲ့
 မိုးချန်းသံပဲ။ မိုးထိ မြင့်တဲ့ မျှော်စင်
 ဒီ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားမြတ် ဖွံဖြိုးပုံပ။
 ဒီကနေ ကျဲတဲ့ ရှားပါး ရတနာတွေက
 နတ်လူကို မြတ်နိုးအပ် လိုလားအပ်တဲ့
 ပြောမကုန်တဲ့ တရားမြတ် ရတနာတွေပါပဲ။
 ဒါ မျှော်စင်ရဲ့ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်ပါ။
 နှုတ်ကို ပိတ်ကာ ငိုသူ ခြောက်ဦးကတော့
 သင့်သားက တရားစစ်နဲ့၊ မချေပနိုင်တဲ့
 စကားနဲ့၊ အမိုက်အမဲတွေ ဖြစ်ကြောင်း ပြသမယ့်
 ဆရာကြီး ခြောက်ဦးပါ။ မင်းကြီး၊ ဝမ်းမြောက်တော့၊
 အရှင်မင်းသားရဲ့ ဥစ္စဟာ မင်းအဖြစ်ထက်
 ပိုတယ်။ သူ့ သင်္ကန်းစုတ်ဟာ နုလှတဲ့
 ရွှေထည်တို့ထက် လွန်မယ်။ ဒါ သင့် အိပ်မက်။
 ခုနစ်ရက် ခုနစ်ည စေ့ရင် ဒါတွေ ဖြစ်မယ်။”
 ရသေ့ကြီး ဒီလို ပြောဆိုကာ ဖျပ်ဝပ်ခြင်း

ရှစ်မျိုးပြု၊ မြေဆို သုံးကြိမ် ထိပီးနောက်
လှည့် ထွက်သွားတယ်။ ဘုရင်က လှူဒါန်းစရာများ
သူ့နောက် လိုက်အပို့ခိုင်းတဲ့အခါ တမန်တော်တွေ

ဆိုပုံက - “စန္ဒြေကျောင်းထဲ သူဝင်လို့
သွားရာဆီ ရောက်တော့ အတွင်းမှာ ဘသူမှ မရှိ၊

ဇီးကွက်ညိုတကောင်သာ ပျံထွက်သွားရဲ့” တဲ့။
နတ်တို့ ဒီလို လာတတ်ရဲ့။

ဘုရင်ခမျာ မတော့
အံ့ဩပီး၊ စံနန်း ကချေသည်တို့ အလယ်
သိဒ္ဓတ္ထ နှလုံးသား ကျွန်ပြု ထားနိုင်ဖို့
ပျော်မှု အသစ်တွေ ဖန်တီးကြ မိန့်လိုက်တယ်။
ကြေး တံခါး အားလုံးမှာလဲ အစောင့်တပ် နှစ်ထပ်
ချလိုက်တယ်။

ကံကို ဘသူ ပိတ်ပင်နိုင်လိမ့်။

နောက်ထပ် တကြိမ် မင်းသားရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ဟာ
တံခါး ပြင်ပ ကမ္ဘာကို အချိန်ရဲ့ သဲပြင်က
ဒုက္ခ နိဂုံးဆီ၊ အပျက်ဆီသာ လှိုင်းတို့
မပြေးခဲ့ရင် သာယာမယ့် လူတို့ ဘဝကို
မြင်လိုလာပြန်တယ်။ “မြို့တော်ကို အရှိအတိုင်း
ကြည့်ခွင့်ပြုပါ” လို့ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနဆီ
ခွင့်ပန်လိုက်တယ်။ “မင်းကြီးဟာ လူတွေကို
မကောင်းတာတွေ၊ မြင်နေကျတွေ ဖယ်ရှားဖို့၊

ငါပျော်အောင် သူ့ရဲ့ မျက်နှာတွေ ပျော်ဖို့၊
 လမ်းတွေ လွင်နေဖို့၊ တကြင်တနာ ဂရုတစိုက်နဲ့
 အရင်က ခိုင်းခဲ့တယ်။ ဒါဟာ နေ့စဉ် ဘဝ
 မဟုတ်ဖူး ငါသိခဲ့ပီ။ ဖခင်၊ ငါဟာ
 နိုင်ငံနဲ့ သင်နဲ့ အနီးဆုံး ဆိုရင်၊
 ပြည်သူတွေ၊ လမ်းမတွေ၊ သာမန် ရိုးရိုး
 ဓလေ့တွေ၊ နေ့စဉ် အလုပ်တွေ၊ ဘုရင် မဟုတ်ကြတဲ့
 သူတွေ နေရတဲ့ ဘဝတွေ သိချင်ဘိ။
 ဥယျာဉ်တို့ကို လွန်ကာ အညကြ အသွင်
 သွားခွင့်ပေးပါ၊ အရှင် မင်းကြီး။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့
 ဥယျာဉ်တွေဆီ ငါပို့ ကျေကျေနပ်နပ်၊
 မကျေနပ်လဲ ပို့ အသိတိုး ပြန်ခဲ့မယ်။ အဖ။
 ဒါကြောင့်၊ တောင်းပန်ပရစေ၊ နက်ဖြန် လမ်းပေါ်
 ကျွန်များနဲ့ သွားလိုရာ သွားခွင့် ပြုပါ။”
 ဘုရင်က သူ့ ဝန်ကြီးတွေ ရှေ့၊ မိန့်ကြားတယ် -
 “ဒုတိယ အခေါက်က ပထမကို ပြင်ကောင်းရဲ့။
 သိမ်ငှက် ခေါင်းစွပ် ချွတ်တော့ အမြင်သစ် တွေ့တိုင်း
 လန့်ပုံ မှတ်သား။ ဒါပေမဲ့ လွတ်လပ်ရင်
 မျက်စေ့ ငြိမ်မြဲ။ ငါ့သား အားလုံး မြင်စေ၊
 သူ့ စိတ်ရဲ့ သတင်းစကား ငါ့ဆီ ပို့ကြစေ။”
 ဒါနဲ့ နောက်နေ့မှာ မွန်းတည့် ရောက်တဲ့ခါ။
 မင်းသားနဲ့ ဆန္ဒ တံခါးတွေ လွန်ခဲ့တယ်။
 ဘုရင့် တံဆိပ်တော် ပြတော့ တံခါးဖွင့်ပေးကြရဲ့။
 ကုန်သည် ဝတ်ရုံနဲ့က ဘုရင့်ရဲ့ သားတော်၊

စာရေး အဝတ်နဲ့က သူ့ရထားမှူး ဆိုတာကို
 တံခါးကြီးတွေ ပြန်ပိတ်သူတို့ မသိကြဖူး။
 သာမန် လမ်းက သူတို့ ခြေကျင် ထွက်ခဲ့။
 သကျ ပြည်သူ အားလုံးနဲ့ ရောနှောကာ
 မြို့ရဲ့ ပျော်ဖွယ်၊ ဆွေးဖွယ်များ ရှာကြတယ်။
 ချယ်သ လမ်းတွေ မွန်းတည့် ဆူသံ လှုပ်ရွံ့
 ဟင်းမွှေးတွေ၊ အစေ့တွေ ကြားက ဈေးသည်တွေ၊
 အဝတ်စနဲ့ ပိုက်ဆံ ကိုင်သူ ဈေးဝယ်တွေ၊
 ဟိုဟာ - ဒီဟာ ဈေးရော့ဖို့ စကားစစ်ပွဲ၊
 လမ်းဖယ်ဖို့ အော်သံ၊ ကျောက် ဘီးလုံးကြီးတွေ၊
 သန်မာ နှေးကွေး နွားတွေ၊ တကျီကျီ ဝန်စည်တွေ၊
 တေးတကြော်ကြော်နဲ့ ဝေါယာဉ် ထမ်းလာသူတွေ၊
 ရေအိုးရွက်ကာ ရေခပ် လာကြတဲ့
 အိမ်ရှင်မတွေ၊ ခါးထစ် ခွရက် ပါလာတဲ့
 မျက်မဲ ခလေးတွေ၊ ယင်တအုံအုံ မုန့်ဆိုင်တွေ၊
 ယက္ကန်းစင်က ယက္ကန်းသည်၊ ဝါးဖတ်လေး
 တချင်ချင်၊ ကြိတ်ဆုံတွေ အမှုန့်ကြိတ်၊ ခွေးတွေက
 အတိုအစရုာ၊ ကျမ်းကျင်တဲ့ သံချပ် လုပ်သမား
 ညှပ်နဲ့ တူနဲ့ သံချပ် အကျီတွေစပ်၊
 ပန်းပဲက ပေါက်တူးနဲ့ လှံကို မီးကျိုးထဲ
 အတူ နီနီရဲအောင် ထား၊ စာသင်ကျောင်းမှာ
 လခြမ်း သဏ္ဍာန် တည့်တည့် ဂုရုကို ဝိုင်းကာ
 သကျ ခလေးတွေ မန္တရားများ ရွတ်နေကြ၊
 မဟာနတ် စူဠနတ်တို့ အကြောင်း သင်ယူကြ၊
 ပန်းဆိုးသူတို့ စည်ထဲက ဆေးစိုစို

ခါးဝတ်တွေ နေလှမ်း၊ လိမ္မော်၊ နှင်းဆီ၊ အစိမ်း။
 စစ်သားတွေ ဒါး - ခိုင်း တချင်ချင် ဖြတ်သွားကြ။
 ကုလားအုပ် မောင်းသူတို့ ဖုပေါ် ယိမ်းထိုးကြ။
 မာန်ဝင့် ဗြဟ္မဏ၊ စစ်မာန်ပြည့် ခတ္တိယ၊
 နိမ့်ကျ လုပ်သား သုဒ္ဓ။ ဒီမှာ လူတအုပ်
 စကားပေါတဲ့ အလမ္ဗိယက မြွေငယ်နဲ့ နဂါး
 သက်ရှိ ကျောက်မျက်ကို လက်မှာ ရစ်ပြတာ၊
 ပါးပျဉ်းတောင် သေမင်းကို ဗူးခြောက် ဂီတနဲ့
 ဒေါမာန်ပါ ကစေတာ ဝိုင်းအုံကြည့်ကြ။
 ဟိုမှာ စည်တွေ - ချိုတွေ တန်းရှည်ကြီး တတန်း၊
 ပိုး အမိုးတွေ လွင်လွင် ချယ်သ မြင်းတွေနဲ့၊
 သတို့ သမီး အခေါ် သွားကြ။ ဒီမှာ မိန်းမ တဦး
 ယောက်ျား ကုန်သွယ်ရာက ဘေးမသီ ပြန်ရေး
 ဆုချေဖို့၊ သားဆုပန်ဖို့ ပန်းကုံးတွေ
 မုန့်တွေနဲ့ နတ်ဆီလှမ်း။ အနားမှာ ဆိုင်တွေ၊
 အသားညို အိုးထိန်းတို့ မီးခွက်နဲ့ ကြေးအိုး
 လုပ်ဖို့ ကြေးကို ဆူညံ ထကြ။ ဒီက
 သွားတော့ ဘုရားကျောင်း နံရံနဲ့ တံခါးများ၊ ပီး
 မြို့ တံတိုင်းအောက် မြစ်နဲ့ တံတား။

ဒါတွေ လွန်အလာ၊
 လမ်းလေးက သနားဖွယ် ညည်းသံ ထွက်လာတယ်။
 “ကယ်ပါ၊ သခင်တို့၊ ထူပေးကြပါ၊ ကယ်ပါ။
 အိမ် ပြန်မရောက်ခင် သေရပါလိမ့်မယ်” တဲ့။
 ရောဂါသည်ပ၊ ဆတ်ဆတ်တုန် သူ့ကိုယ်ဟာ

ရောဂါဆိုး ဖိစီး၊ အနာပြင် နီရဲတွေ
 အကွက် အကွက်ထ၊ ဖုံထဲ တွန့်လိမ် နေလေရဲ့။
 နဖူးမှာ ချွေးအေး စိမ့်စိမ့် သီးနေ၊ ပါးစပ်က
 နာလွန်းလို့ အကြော ဆွဲတာနဲ့ ရွဲ့စောင်းနေ၊
 မျက်လုံးရိုင်းတို့မှာ အတွင်း ဒုက္ခ လျှံရဲ့။
 သက်ပြင်း ရှုကာ မြက်ကို ဆုပ်ပီး ထကြည့်။
 တဝက် ထမိ၊ လဲကျ၊ ချိနဲ့ လက်ခြေ တုန်၊
 ထိပ်လန့်တကြား အော်ရော့ - “အမလေး၊ နာလှချည့်၊
 ကယ်ကြပါဗျာတို့။” သိဒ္ဓတ္ထ ပြေးသွား၊
 ညံနု လက်တွေနဲ့ ဒုက္ခသည်ကို ထူ၊
 အပြုံးချိုချိုနဲ့ မမာသူ ခေါင်း ဒူးပေါ်တင်၊
 အတွေ့နုနုကြောင့် ဒုက္ခိတ သက်သာခိုက်၊
 မေးတယ် - “အကို၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ဘာ ဒုက္ခ
 ကျရောက်သလဲ၊ ဘာကြောင့် မထနိုင်ရတာလဲ။
 ဆန္ဒ၊ သူ မောဟိုက် မြည်တမ်း၊ စကားပြောရင်
 ပင်ပန်း၊ သနားဖွယ် ညည်းတာ ဘာကြောင့်လဲ။”
 ဒီတော့ ရထားမှူးက - “မင်းသား မြတ်၊ ဒီလူ
 ရောဂါဆိုးတခု စွဲတယ်။ သူ့ မဟာဘုတ်တွေ
 ဝရန်းသုန်းကား။ သူ့ သွေးကြောတွေမှာ သွေးဟာ
 မြစ်ကောင်းတစင်း စီးရာက မီးလျှံဒီနှယ်
 ခုန်ပေါက် - ဆူပွက်ပီ။ အချိန်မှန်တဲ့ သူ့ နှလုံး
 အတီး မတတ်တဲ့ စည်သားရေလို မြန်ချည် - နှေးချည်၊
 ကြွက်သားတွေ လျှော့တိုင်တဲ့ လေကြိုးလို ရော့၊
 ပေါင်၊ ခါး၊ လည်တို့မှာ ခွန်အား ကင်းကွာပီ။

ယောက်ျားတို့ အလှ၊ ပီတိ အားလုံး မဲ့ပီ၊
ဒါ ရောဂါ တက်ချိန် လူနာ တဦးပါပဲ။
သူ့ ဒုက္ခ ဖမ်းယူဖို့ လှမ်း - လှမ်းဆွဲပုံ၊
သွေးချင်းချင်းနီ မျက်လုံးလည်၊ အံ့ကြိတ်၊
မီးခိုး မွန်သလို အသက်ရှူနေပုံ ကြည့်ပ၊
ကြည့်၊ ခု သူ သေမှာ။ ဒါပေမဲ့ မသေခင်
ရောဂါက လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်ဦးမယ်၊
ဘဝ အရင်သေတဲ့ နှစ်ကြောတွေ သတ်ဦးမယ်။
ဒုက္ခကြောင့် သူ့ ကြိုးတွေ ပြတ်ကုန်တော့မှ၊
အရိုး အားလုံးမှာ နာကျည်းတတ်တဲ့ အာရုံ
ခမ်းတော့မှ၊ ရောဂါ ထွက်ခွါ၊ တခြား နားမယ်။
အို သခင်၊ သူ့ကို ခုလို ကိုင်တာ မကောင်းဖူး။
အနာ ကူးမယ်။ သင့်ကို - သင့်ကိုတောင် - ထိမယ်။”
လူနာကို နှစ်သိမ့်ရင်းပဲ မင်းသားက -
“ဒါမျိုး တခြားသူ ရှိလား၊ အများကြီး ရှိလား။”
ခု သူ့မှာလို ငါ့မှာကော ဖြစ်နိုင်သလား။”
“သခင်မြတ်၊” ရထားမှူး ဖြေတယ်၊ “လူအားလုံးဆီ
သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးနဲ့ လာတယ်၊ ဆွေးစိတ်၊ ဒဏ်ရာ၊
ဖျားမှု၊ ခူနာ၊ သွက္ခာပါဒ၊ နူနာ၊
အပြင်းဖျား၊ အရည်ခမ်းခြောက်မှု၊ ယင်းနာ၊ ရောင်နာ
သတ္တဝါတိုင်း ဖြစ်တယ်၊ နေရာတကာ ဝင်တယ်။”
“ဒီ အနာတွေ မမြင်ရပဲ လာသလား” မင်းသား
မေးရာ ဆန္ဒက - “မမြင်ရပဲ ကိုင်တဲ့
မြွေစဉ်းလဲကို၊ တောလမ်း ဘေးမှာ ပုန်းကာ

ကာရန္တ ခြုံက ခုန်အုပ်ဖို့ စောင့်တဲ့
အစင်းအကျား သူသတ်လို၊ ဟိုလူ့ မှန် ဒီလူ့
ချန်တဲ့ မိုးကြိုးလို၊ ရောက်ချင်ရာ ရောက်
သူတို့ လာရဲ့။”

“လူတွေ လန့်နေမှာပ။”

“လန့်ရဲ့ မင်းသား။”

“ဒီည ကျန်းမာ - ချမ်းသာ
အိပ်၊ သလို နိုးမယ် ဘသူမှ မပြောနိုင်ဖူးလား။”
“မပြောနိုင်ပါ။”

“မမြင်ရပဲ၊ လာချင်တဲ့အခါ
လာတဲ့ ဒီ နာမူတွေရဲ့ အဆုံးစွန်က
အက်ကွဲတဲ့ ကိုယ်၊ ကျေကွဲတဲ့ စိတ်၊ ပီးတော့
အိုခြင်းတဲ့လား။”

“အိမ်း၊ နေရရင်ပေါ့လေ။”

“ဒုက္ခတွေကို မခံနိုင်ကြဖူး ဆိုရင်၊
မခံနိုင်လို့၊ စည်းကမ်း တခု ရှာမယ် ဆိုရင်၊
ခံမယ်၊ ဒီလူလို ချိုလွန်းလို့၊ ညည်းရုံ
ညည်းနိုင်မယ်၊ ဒီလို ဆက်နေမယ်၊ အိုမယ်၊
အိုသထက် အိုလာမယ် ဆိုရင် အဆုံး ဘာလဲ။”

“သေတယ်၊ မင်းသား။”

“သေတယ်။”

“မှန်ပါ။ တနည်းနည်း၊
တချိန်ချိန်၊ နောက်ဆုံးမှာ သေခြင်း ရောက်လာတယ်။
လူအနဲ အိုတယ်၊ အများ နာကြ ဖျားကြတယ်။
အားလုံးတော့ သေရမယ် - ဟော၊ သေသူပဲ။”

ဒီတွင် သိဒ္ဓတ် မောကြည့်ရာ မြစ်ကမ်းဆီ
အမြန် ရှောက်လာနေတဲ့ ငိုကြွေးသူ လူတအုပ်
မြင်တယ်။ ရှေ့ဆုံး လူက မီးကျိုးခဲနဲ့
မြေအိုးကို လှုပ်ရင်း၊ နောက်မှာ သားချင်းများ၊
ဆံရိပ်ဖြတ်၊ ဝမ်းနဲ အမှတ်နဲ့၊ ခါးစည်း မပါ။

“ရာမ၊ ရာမ၊ ကြားပါ၊ ရာမဆီမှာ
တောင်းခံကြ၊ အကိုတို့” အော်ရဲ့။ ဒီနောက်
အလောင်းစင်၊ ဝါးတွေ ရှက်ကာ တိုင်လေးတိုင်နဲ့။
အပေါ်မှာ မာတောင့်တောင့်၊ ခြေ ရှေ့ထုတ်၊ ပိန်ချို၊
ခေါင်း ငိုက်စိုက်ကျ၊ အမြင်မဲ့၊ နံပိန်၊ သွားဖြူ၊
အနီ အဝါ အမှုန့် ဖြူးလို့ လျောင်းလျက်က - သူသေ။
လမ်းလေးခွမှာ သူ့ကို ခေါင်းပြန် လှည့်ကာ
“ရာမ၊ ရာမ” အော်ရင်း ဆက်သယ် သွားရာ
ချောင်း နဘေး ထင်းပုံ ပုံထားရာ ရောက်လာတယ်။
ဒီအပေါ် သူ့ကို တင်၊ ထင်းမီး ဖြည့်တင်းကြ
(ဒီ အိပ်ရာ အိပ်သူ ကောင်းကောင်း အိပ်ရရဲ့၊
လေအပေါင်း တိုက်ခတ်စဉ် ဝစ်လစ်စလစ်ပေမဲ့
အေးလို့ မနိုးပီ) မကြာခင် ဒေါင့်လေးဒေါင့်မှာ
မီးလျှံနီနီ ညှိလိုက်ရာ၊ မီး တွားတက်၊
လျှာနဲ့ ရက်၊ တောက်လောင်၊ သူ့ အသားကို တွေ့တော့

တရွဲရွဲ မြည်တဲ့ လျှာတွေနဲ့ အမြန်စားသုံး၊
အရေခြောက် တဖျောက်ဖျောက်မြည်၊ အဆစ်တွေ ဖြတ်ကနဲ ပြုတ်
နောက်ဆုံး မီးခိုးထူ ပါးလာ၊ ပြာတို့သာ
နီရဲ့ - မွဲပြာ ကျလာ၊ ဟိုမှာ ဒီမှာ
အပြာထဲ ဖြူတဲ့ အရိုး - လူရဲ့ စုစုပေါင်း။

ဒီတွင် မင်းသားက “ဒါ အားလုံး ကြုံရတဲ့
အဆုံးပါ” တဲ့ ဆန္ဒက၊ “မီးပုံပေါ်က
သူ့ (ရုပ်ကြွင်း လှသမို. ကျီးတို့. ငတ်မွတ်စွာ
အာ၊ ပီး အချိုးနှိုး စားပွဲကို စွန့်ကြ) လဲ
စား၊ သောက်၊ ရယ်၊ ချစ်၊ ရှင်၊ ဘဝ မြတ်နိုးခဲ့ရဲ့။
ဒီနောက် (ဘသူ သိမလဲ) တောတွင်း မုန်တိုင်းကျ၊
လမ်းပေါ် ချော်လဲ၊ ရေကန်ထဲ ညစ်ကျစေ၊
မြွေ ကိုက်၊ ဒေါသတကြီးနဲ့ သံမဏိ အထွာဝတ်၊
အအေးမိ၊ ငါးရိုး၊ ပြုတ်ကျလာတဲ့ အုတ်ကြွပ်၊
ဒီတွင် ဘဝ အဆုံးသတ်ကာ လူသား သေရော။
စားလိုစိတ်၊ ပျော်ရွှင်မှု၊ နာကျက်မှု၊ ဘာမှ
မရှိတော့။ သူ့ နှုတ်ခမ်းပေါ် နမ်းလဲ အလကား။
မီး ပူလဲ အလကား။ သူ့ အသား လောင်ကျွမ်းလဲ
သူ မနံ၊ ဒါပေမဲ့ စန္ဒကူးနဲ့ အမွှေးတော့
ရှို့ကြတာပဲ။ သူ့ ပါးစပ် အရည် ကင်းပီ။
သူ့ နားတို့ရဲ့ ကြားမှု ပိတ်ပီ။ အမြင်လဲ
မျက်စေ့မှာ ကန်းပီ။ သူ ချစ်ခဲ့သူတွေ
ကိုးရာမဲ့ ငိုကြပေါ့။ ဘဝရဲ့ ဆီမီး
ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာတောင် ဆုံးရတော့မယ်။

နို့မို့ရင် ပိုးတို့ ဒါ စားပွဲ ကျင်းလိမ့်။
 ဒါ သတ္တဝါ အားလုံးရဲ့ ဘုံကြမ္မာပါပဲ။
 မြင့်သူ - နိမ့်သူ၊ ကောင်းသူ၊ ဆိုးသူ၊ သေရမယ်။
 ဒီနောက် အဆိုးကတော့ တနေရာမှာ တနည်းနည်း
 အသစ် စတင် ရှင်မယ် (မသိတတ်ဖူး) ဒါနဲ့
 နာခြင်း၊ ခွဲခွါခြင်း၊ မီးပုံ စပြန်မယ်။
 ဒါ သံသရာပဲ။”

ဒါပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ
 မြတ်မျက်ရည် ဝင်းတဲ့ မျက်လုံး၊ မြေကြီးကို
 မြတ်ကရုနာ လင်းတဲ့ မျက်လုံးနဲ့ မိုးဆီ
 ကြည့်၊ မိုးက မြေ၊ မြေက မိုး၊ ကြည့်လိုက်တယ်။
 ပျောက်ခဲ့၊ လွန်ခဲ့ပေမဲ့၊ ရှာနိုင်၊ မြင်ရ
 သိရတဲ့ ဒါနဲ့ ဟို ဆက်စပ်၊ သူ့စိတ်
 ထီးထီး ပျံရင်း အဝေးကအမြင် ရှာဟန်ပဲ။
 ဒီနောက် သူ့မျက်နှာဟာ ပြောမပြနိုင်တဲ့
 မေတ္တာရဲ့ ပြင်းပြမှု၊ အတိုင်းအဆ မရှိတဲ့၊
 မရောင့်ရဲနိုင်တဲ့ မျှော်လင့်ချက် ထက်သန်မှု
 တွေနဲ့ ဝင်းပကာ - “အိုး၊ ဆင်းရဲတဲ့ ကမ္ဘာ၊
 အိုး၊ သေမှု-နာမှု ပေးတဲ့ ဘဝနဲ့
 သေမှု နာမှု ဘုံ ကွန်ထဲ မိနေတဲ့
 သိသူ-မသိသူ ဘဝတူတို့၊ ငါ မြင်ပီ၊
 ကမ္ဘာမြေရဲ့ ဒုက္ခရဲ့ ကျယ်ဝန်းလှပုံ၊
 သုခ အချိုးနှီး ဖြစ်ပုံ၊ အကောင်းဆုံး ဟူသမျှ
 လှောင်ပုံ၊ အဆိုးဆုံး ဆင်းရဲပုံ ငါသိပီ။

ပျော်မှုဟာ ဆွေးမှု၊ ပျိုမှုဟာ အိုမှု၊
 အချစ်ဟာ ဆုံးမှု၊ ဘဝဟာ မုန်းဖွယ် သေမှု၊
 သေမှုဟာ သုခ အတုတွေ၊ အတု မဟုတ်တဲ့
 ဒုက္ခတွေ ဝဲလည်မယ် ဘီဆီ လူကို
 ထမ်းပိုး တပ်ပေးမယ့် မသိတဲ့ ဘဝမှာ ဆုံးတယ်။
 ငါ့ကိုလဲ ဒီ အမှား လှည့်သမို့် ရှင်ရတာ
 လှပ၊ ဘဝဟာ မပြောင်းတဲ့ ငြိမ်းမှုနဲ့ အမြဲ
 စီးတဲ့ နေရောင်ခ ချောင်းကလေး ထင်ခဲ့ပီ။
 တကယ်က ရေစီးရဲ့ ပေါချာချာ လှိုင်းဟာ
 ပန်းနဲ့ မြက်ခင်းနား သွက်သွက် ကခုန်တာ
 အပုပ် အငန် ပင်လယ်ထဲ ရေကြည်လို မြန်မြန်
 သွန်းချဖို့သာ။ ငါ့ကို ကန်းစေတဲ့ ပုဝါ
 စုတ်ပြီ။ ငါ ဒီလူတွေလိုပါပဲ။
 သူတို့ နတ်တွေဆီ တောင်းပေမဲ့ မကြားဖူး၊
 ဝါ၊ ဂရုမစိုက်ဖူး။ - အကူအညီတော့ ရှိရမယ်။
 နတ်တွေကိုယ်တိုင် အကူ လိုပုံ ရရောထင်၊
 သနားစရာ နှုတ်တွေ ငိုတော့ မကြား နိုင်ကြတာ
 မသန်စွမ်းကြလို့ပေါ့။ ငါ ကယ်နိုင်မယ့်သူ
 တဦးမှ မငိုစေရဖူး။ ဗြဟ္မာဟာ ကမ္ဘာကို
 ဖန်ဆင်းပီး ဆင်းရဲစေတာ ဖြစ်နိုင်မလား။
 အနန္တ တန်ခိုး ရှိရက် ဒီတိုင်း ပစ်ထားရင်
 သူ မကောင်းဖူး။ အနန္တ တန်ခိုးရှင် မဟုတ်ရင်လည်း
 သူ ဂေါ်ဒ် မဟုတ်ဖူး။ ဆန္ဒ။ အိမ်ပြန်မောင်းတော့။
 တော်ပီ၊ ငါ့ မျက်လုံးတွေ အတော်မြင်ခဲ့ပီ။”

ဒါကို ဘုရင် ကြားတဲ့အခါ တံခါးတို့မှာ
အစောင့် သုံးဆ ချထားလိုက်တယ်။ အဲလို အိပ်မက်ရက်
မစေ့မချင်း၊ ဝင်ရာ၊ ထွက်ရာ၊ နေ့ည မဟူ
ဘယ်သူမှ ဖြတ်မသွားရ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။

စတုတ္ထကျမ်း

ဒါပေမဲ့ ရက်စေ့တဲ့ အခါ၊ ဖြစ်ရမယ့်
တို့သခင် ခွဲခွါသွားမှု ဖြစ်ရတော့တယ်။
ဒါကြောင့် ရွှေနန်းတော်တွင်းမှာ ငိုကြွေးမှု၊
ဘုရင်အဖို့ ဆွေးမှု၊ နိုင်ငံအဝန်း ဝမ်းနဲမှု။
သတ္တဝါ အပေါင်း အဖို့တော့ လွတ်မြောက်ရေး ကြားနာ
ရသူတိုင်းကို လွတ်လပ်စေမယ့် တရားမြတ်။

နူးညံ့စွာ ဣန္ဒြိယ ညဟာ စိတြ
သုဒ္ဓ လပြည့်က လွင်ပြင်ပေါ် ကျပီ၊
သရက်တို့ နီရဲ၊ အာသောက ဖူးငုံတို့
လေညင်းကို ထုံသင်း၊ ရာမ မွေးနေ့ ရောက်၊
လယ်အားလုံး မြို့အားလုံး ဝမ်းမြောက်နေပေ။

နူးညံ့စွာ ည ဝိဿရမ္မဝန်ပေါ်ကျ၊
ပန်းတွေနဲ့ မွှေး၊ ကြယ်တွေနဲ့ ကျောက်စီလို့၊
မြင့်မား ကျယ်ပြန့် ဟိမဝန် နှင်းပြင်တွေက

ညည်းဆင်းလာတဲ့ တောင်ပေါ်လေနဲ့ အေးမြလို့။
 လဟာ အရှေ့က တောင်ထွတ်တို့ပေါ်လေနဲ့ အေးမြလို့။
 လဟာ အရှေ့က တောင်ထွတ်တို့ပေါ် တွဲလွဲ၊
 အပြောက်မွန်း မိုးခုံးထက် တက်၊ ရောဟိနီရဲ့
 လှိုင်းလေးတွေ၊ တောင်တွေ၊ လွင်တွေ၊ အိပ်နေတဲ့
 နိုင်ငံတဝန်းတို့ကို လင်းစေပီ၊ အနီးက
 စံနန်းတော် ခေါင်မိုးတို့ကို ငွေချယ်ပီ၊
 ဒီမှာ ဘာမှ မလှုပ်ရွံ့၊ အစောင့် အရိပ်အခြေ မရှိ၊
 ပြင်ပ တံခါးတို့မှာသာ အစောင့်တို့ စကားဝှက်
 “မုဒြ”၊ ပြန်လှန်စကား “အင်္ဂီန” အော်ကြကာ၊
 ကင်းစည်တို့ ထက်ဝန်းကျင် တလှည့် တီးကြရဲ့။
 ကမ္ဘာမြေ ငြိမ်ဆိတ်နေတယ်။ အစာရှာ လည်တဲ့ ခွေးအတို့ အော်သံ၊
 ဥယျာဉ်ထဲ ပရစ်တို့၊
 မနားတမ်း မြည်သံပဲ ရှိလေရဲ့။

အတွင်းမှာ—
 ဇာကွက်ဖော် ကျောက်သားထဲ လမင်းဝင်းပ
 ပုလဲခွံ နံရံတွေ၊ ရောက်စုံ ကျောက် ခင်းတဲ့
 ကြမ်းတွေကို လင်းစေ၊ နူးညံ့ညံ့ လရောင်
 ဣန္ဒြိယ လုံမေ တသင်းအပေါ် ကျနေရာ၊
 နတ်မယ်တို့ မှေးစက်ရာ ကောင်းကင်ဘုံက
 ခန်းဆောင် တဆောင်လား ထင်ရတယ်။ သိဒ္ဓတ္ထ
 မင်းသား စံနန်းက လက်ရွေးစင်တွေပ။
 နန်းတော်မှာ အဝင်းဆုံး၊ သစ္စာ အရှိဆုံးမို့၊
 အသွင်တိုင်း အိပ်ခြင်းရဲ့ ငြိမ်းမှုမှာ လှလွန်း

နေရာ၊ “အားလုံးမှာ ဒါ ပုလဲ” ဆိုမိရင်၊
 သူ့ ဘေးမှာ သူ့အလွန်မှာ လှဲနေသူက
 လှသထက် လှနေပြန်သမို့၊ ပီတိအင်းဟာ
 ဒီ အလှပွဲမှာ လှည့်မိပုံဟာ၊ ကျောက်မျက်
 ရတနာ ပြပွဲမှာ ရတနာ တခုက တခု
 ကြည့်တော့ တရောင် မမြင်ခင် တရောင် စွဲမိပုံမျိုး။
 အမှုမဲ့ အလှနဲ့ လှဲနေသမို့၊ ညိုပြာညက်
 လက်ခြေ ဖုံးတဝက်-ဖော်တဝက်။ မဲနက် ဆံကေ
 ရွှေနဲ့ ပန်းနဲ့ ထုံးဖွဲ့၊ အချိုး အဆစ် လှတဲ့
 လည်ဂုတ်မှာ လှိုင်းနက် သဏ္ဍာန် ပြေကျနေရဲ့။
 ပျော်ဖွယ် အလုပ်က အိပ်မက်လှဆီ မှေးသိပ်
 အိပ်နေကြ၊ တနေကုန် တေးသီကြ၊ ချစ်ကြ၊
 ပီး တောင်ပံအောက် ခေါင်းယှက်ကြ၊ မနက်ရောက်တော့
 သီပြန် ချစ်ပြန်တဲ့ ရတနာ ငှက်များနှယ်ပ။
 အမိုးက ငွေကြိုးနဲ့ ဆွဲကာ နံ့သာဆီ
 လောင်းတဲ့ ပန်းထု ငွေ ဆီမီးတိုင်များနဲ့
 လရောင်က အလင်းနု အရိပ်နုတွေ ဖန်ရာ၊
 တင့်တယ်မှု မျဉ်းလှတွေ မြင်နေရတယ်
 ရင်အုံရဲ့ ငြိမ်အကြွ၊ အောက်ချရက်-ယှက်ရက်
 လက်ဖဝါးနီနုတွေ၊ အဖြူ-အညို မျက်နှာတွေ၊
 မျက်ခုံးကွေးကြီးတွေ၊ နှုတ်ခမ်း ဟဟတွေ၊
 ကုန်သည်က ပုတီး ကုံးဖို့ ရွေးမယ့် ပုလဲလို
 သွားတွေ၊ ဖဲမျက်ခွံ မျက်လုံးတွေ၊ ပါးနုပေါ်
 ကျနေတဲ့ မျက်တောင်တွေ၊ ဝိုင်းစက် လက်ကောက်ဝတ်၊
 ခြုံနဲ့ ခြေကျင်း ဆင်ရာ ခြေမွတ်လေးတွေ

အိပ်သူတဦး လွန်ရင် ဂီတနု တချင်ချင်၊
 အကသစ် မင်းသား ချီးကျူးပုံ၊ မှော်လက်စွပ်၊
 နတ်လက်ဆောင် ရှာပုံ အပြုံး အိပ်မက်လေးကို
 ချိုးဖျက်လေရဲ့။ ဒီမှာ စောင်းကို ပါးအပ်
 တဦး လျောင်းစက်နေတယ်။ သူ့တေးရဲ့ နောက်ဆုံး
 သံစဉ်တို့ ဟို မျက်လုံးဝင်းတို့ အိမ်စေ၊
 မိမိ မျက်လုံး ပိတ်စေခိုက်ကလိုပဲ
 စောင်းကြိုးထဲ လက်ချောင်းတို့ ကြော့လိမ်ဆဲ။
 တဦးကတော့ ကန္တာရ သမင်ငယ် လက်မှာ
 ပွေရင်း အိပ်နေရာ၊ နောက်ပြန်ချိုလေးနဲ့
 ခေါင်းနုလေးကို ရင်သားနှစ်မြွှာ အကြား မှေး
 တင်ထားရဲ့။ အိပ်ကြတော့ နှင်းဆီနီတွေ
 စားတုန်းမို့၊ ရော့ရဲရဲ လက်က ဝါတဝက်
 နှင်းဆီကို ကိုင်ထားဆဲ၊ နှင်းဆီဖက် တခု
 သမင့် နှုတ်ခမ်းကြား ကွေးလို့။ ဒီမှာ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦး
 မြတ်လေး ဖူးတွေ ဆင် အတူ အိပ်နေကြရာ၊
 ညီအမ အလှကို ကြယ်ကြိုးနဲ့ ချည်နှောင်သလို၊
 လက်ကို လက်ချင်း၊ နှလုံးကို နှလုံးချင်း ယှက်ကာ၊
 တဦး ပန်းပွင့်ပေါ် ၊ တဦး သူ့အပေါ် ခေါင်းအုံးရဲ့။
 အခြားတဦးက မအိပ်ခင် ကျောက်မျက်တွေ လည်ဆွဲ
 သိနေတာ (မဟူရာ၊ ဩနစ်၊ ဆာဒ် သန္တာ၊
 လကျောက်) သူ့ လက်ကောက်ဝတ်မှာ ရောင်စု အခွေ
 ဝင်းနေပီး၊ အဆုံးသတ်စရာ ကျောက်၊ ရွှေနတ်တွေ၊
 စာတွေ ထွင်းထုထားတဲ့ တဘုကစ် အစိမ်းကို-
 ကြိုးမှာ မတပ်မသီသေးဖဲ ကိုင်ထားလေရဲ့။

ဥယျာဉ် စမ်းချောင်းရဲ့ စည်းသံက သိပ်သမို၊
 ကော်ဇောစုပေါ် လျောင်းနေကြ။ တဦးစီဟာ
 အရွက် ပိတ်ထားတဲ့ လုံမ နှင်းဆီ။ ဖွင့်မယ့်၊
 နေ့အလင်း လှစေမယ့် အာရုဏ်ကို စောင့်ဆဲ။
 ဒါ မင်းသားရဲ့ ပြင်ပခန်းမဆောင်ပါ။
 တင်းတိမ် အစွန်းမှာ အလှဆုံးတို့ အိပ်နေရဲ့၊
 ဒီ ငြိမ်ဆိတ်တဲ့ မေတ္တာနန်းမှာ မောင်းမ
 အချုပ် -- အင်္ဂါနဲ့ ဂေါတမီ။ ။

ရွှေခြည်နဲ့
 ပန်းထိုးထားတဲ့၊ အနီနဲ့ အပြာ၊ တင်းတိမ်ဟာ
 စန္ဒကူးသားနဲ့ ထုတဲ့ တံခါးမှာ တွဲလွဲ။
 ဒီကနေ သုံးလှမ်းလှမ်းရင် အတွင်းဆုံး အလှ
 ခန်းမြို့နဲ့ မင်္ဂလာ ကုတင်။ ငွေဝတ်နဲ့
 ပျော့အိတဲ့ စင်မြင့်ပေါ်မှာ တင်ထားသမို့
 ခြေ ကျလေရာ တမာပွင့် ပုံတွေပေါ်ကို
 နင်းရသလိုပဲ။ နံရံအားလုံး လက်ာ
 လှိုင်းရဲ့ အခွံတွေက ထွင်းတဲ့ ပုလဲပြင်တွေ။
 ကျောက်ဖြူ ခေါင်မိုးမှာ ကျောက်ပြာနဲ့ ကျောက်စိမ်း၊
 ကျောက်နီနဲ့ ကျောက်နက်ကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်
 ထွင်းထုထားတဲ့ ကြာနဲ့ ငှက်ပုံ စီတပ်
 မွန်းမံထားတယ်။ အမိုးခုံးပတ်လည်၊ ဘေးတရှောက်၊
 အပြောင်အမွမ်း ဇာကွက်တို့ ဖော်ထုတ်ထားတဲ့
 ဘောင်များ ဝန်းကျင်တဝိုက် ယက်ရှယ်ချယ်ထားတယ်။
 ဒီကနေ လရောင် လေအေးတို့နဲ့ အတူ၊
 သင်းပျံ့လာတာက ရွဲလ်နဲ့ စပယ် ရနံ့များ၊

ဒါတွေသယ်လာတဲ့ တင့်တယ်မှု၊ နူးညံ့
မှုတွေဟာ စံအိမ်အတွင်း အလှရှင်များက
ထွက်ထာထက်တော့ မသင်း-လှလွန်းတဲ့ သကျ
မင်းသား၊ ခန့်ငြား၊ ဝင်းပတဲ့ ယသောဓရာ။

သူ့နဘေး သိုက်မြဲနူးညံ့က ထတဝက်နဲ့၊
အပေါ်လွမ်းထည့် ခါးထိ ရှောကျလို့၊
နဖူးကို လက်နှစ်ဖက်မှာ ထည့်ရင်း၊ မင်းသမီး အလှဟာ
ကြွတဲ့ ရင်၊ စီးကျမဆုံး မျက်ရည်နဲ့ငုံ့။
သိဒ္ဓတ္ထ လက် နှုတ်ခမ်းနဲ့ သုံးကြိမ် ထိ၊
တတိယ အနမ်းမှာ ငိုတော့တယ် - “နိုးပါ၊ အရှင်၊
အရှင် စကားရဲ့ နှစ်သိမ့်မှု ပေးပါ။” သူက
“ဘာ ဖြစ်လို့လဲ၊ အသက်ရယ်” တဲ့။ ခမျာကတော့
စကားကို ထွက်မလာခင် အသစ်သာ ငိုတော့တယ်။
ပီးမှ “အို၊ မင်းသား၊ ငါ ပျော်မဆုံး အိပ်မော
ကျခဲ့တယ်။ သင့်ဖို့ ငါ ဆောင်နေတဲ့ ခလေး
ကနေ ညနေ သွက်လာတယ်။ ငါ့ နှလုံးသားဟာ
ဘဝ၊ ပီတိ၊ မေတ္တာနဲ့ နှစ်ဆ ခုန်ခဲ့သမို့၊
ဒီ ဂီတ ငါ့ကို သိပ်ခဲ့-- ဒါပေမဲ့
အိပ်တော့ ကြောက်ဖွယ် သုံးပါး မြင်ရတော့တယ်။
ဒါ တွေးပီး ခုထိ နှလုံး တုန်နေတန်းပါ။
မြင်မက်ပုံက ချိုကားကား နွားဖြူတကောင်၊
စားကျက်တို့ရဲ့ သခင်၊ လမ်းပေါ် ရှောက်လာပါတယ်၊
ရှေ့ရှာ ကျောက်မျက် တလုံး ဆင်ထားပုံကဖြင့်
ကြယ်တလုံး ကြွေကျ လာပီး လင်းနေသလိုပဲ။

နဂါးမင်း မြေအောက်မှာ နေနှယ် လင်းဖိုရာ
ဆောင်တဲ့ ကန္တ ကျောက်လိုလဲ ဖြစ်ပါတယ်။
လမ်းတွေ ဖြတ်၊ တံခါးဆီ ဖြေးဖြေး သူ့ သွားရာ၊
ဘသူမှ တားမရ၊ ဣန္ဒ ကျောင်းဆီကတော့
“သူ့ကို မတားရင် မြို့တော်ရဲ့ ဂုဏ်အသရေ
ကွယ်ပျောက်လိမ့်မယ်”ဆိုတဲ့ အသံ ထွက်လာရဲ့။
ဘသူမှတော့ မတားနိုင်ကြ။ ငါ အော် ငိုကာ၊
သူ့လည်ကို ငါ့လက်နဲ့ ဖက်ပီး ရုန်းတယ်။
တံခါးတွေ အပိတ်ခိုင်းတယ်၊ ဒါပေမဲ့ နွားမင်း
အော်မြည်၊ သူ့ခေါင်းကို အသာရမ်း လွတ်ထွက်ရင်း၊
ငါ ဖက်ထားရာက ထွက်၊ တံခါးတွေ ချိုးဖောက်၊
အစောင့်တွေ တက်ချေနှင်းကာ ထွက်သွားတော့တယ်။
နောက် အိပ်မက်ဆန်းက ဒီလိုပါ။ မျက်လုံး
ဝင်းလဲ့နဲ့ ထွန်းပြောင်တဲ့ နုတ်လေးပါး။ လှသမှ
သိနေရ တောင်ပေါ် စံ ကမ္ဘာစိုးများလို့
ထင်ရသူတွေ၊ နတ် ဗိုလ်ခြေ အနန္တတို့၊
ခြံရံကာ မိုးပေါ်က ဆင်းသက်ခဲ့ပီး
တို့မြို့ထဲ အမြန် ဝင်ကြရာ၊ တံခါးဝမှ
ဣန္ဒရဲ့ ရွှေအလံ လွင့်ပီး ကျသွားထာ
ငါ မြင်ရတယ်။ သူ့နေရာ ထိန်ထိန်ငြီး
အလံတခု ပေါ်လာပေါ့။ ဒီအလံတွန့်တွေဟာ
ငွေခြည်နဲ့ ချုပ်ထားတဲ့ ပတ္တမြားတွေရဲ့
မီးအလင်းနဲ့ လှိုင်းထနေ၊ ရောင်ခြည်တွေက
စကားလုံးသစ် ဝါကျလေးတို့ ထွက်စေရာ
စာသားက သတ္တဝါအားလုံး ရွှင်စေတယ်။

အရှေ့က နေထွက်ရဲ့ လေဟာ ညံ့နုနု
တိုက်ခတ်သမို၊ ကျောက်စီ စာလိပ်တွေ ပွင့်လာ၊
အားလုံး ဖတ်ကြရတယ်။ အံ့ဖွယ် ပန်းမိုး
(ဘယ်ဒေသက ခူးခဲ့တယ် မသိ) ရွာချ။
တို့ ပန်းရုံတွေကလို အရောင်မျိုး မဟုတ်ဖူး။”

ဒီတော့ မင်းသားက “ငါ့ ကြာပွင့်ငဲ့၊ ဒါ
အိပ်မက်ကောင်းပဲ။”

“အိမ်-၊ သခင်”တဲ့ မင်းသမီးက၊
“ဒါပေမဲ့၊ ဆုံးတော့ ကြောက်ဖွယ် အသံတသံက
အော်တယ်လေ- ‘အချိန် နီးပီ၊ အချိန် နီးပီ’တဲ့။
ဒီတွင် တတိယ အိပ်မက် လာတယ်။ သင့်ဘေး
ငါ ရှာတော့၊ အို သခင်၊ အိပ်ရာပေါ်မှာက
မပီတဲ့ ခေါင်းအုံးနဲ့ ဝတ်ရုံအလွတ်ရယ်သာ။
သခင်ကို မတွေ့ရဖူး ငါ့ ဘဝ၊ ငါ့အလင်း၊ ငါ့
ဘုရင်၊ ငါ့ ကမ္ဘာ ဖြစ်သူ သခင်ကို မတွေ့ရဖူး။
အိပ်ရက် ထတဲ့အခါ၊ ဒီ ငါ့ ရင်အောက်မှာ
စည်းနှောင်းထားတဲ့ သခင် ပုလဲခါးပတ်တာ မြွေဆိုး
ဖြစ်သွားတာ အိပ်ရက် မြင်ရတယ်၊ ငါ့ရဲ့
ခြေကျင်းတွေ ကျွတ်၊ ရွှေလက်ကောက်တွေ ပြုတ်ကျ
ငါ့ ဆံကေက စပယ်တွေ နွမ်းလျ ကျေမွ၊
ဟောဒီ ခန်းဝင် ကုတင် မြေထဲ နစ်ဝင်သွား၊
နီကျာ တင်းတိမ်လဲ စုတ်ပြွ ကျသွားတယ်။
အဝေးမှာ နွားဖြူ အောသံ ကြားလိုက်ရတယ်။

အဝေးမှာ ပန်းထိုး အလံ တဖျတ်ဖျတ် လွင့်နေတယ်။
 ဟို အော်သံ လာပြန်တယ် ‘အချိန် ကျပီ’တဲ့။
 ဒီ အသံနဲ့နဲ့အတူ (ငါ့ ဝိညာဉ် တုန်လှချည့်)
 ငါ နိုးတယ်။ အို မင်းသား၊ ဘာ နိမိတ်ပေလဲ။
 ငါ သေမလား၊ (သေတာထက် ဆိုးတာကတော့)
 သခင် ငါ့ကို စွန့် -- ကွယ်ပျောက်သွားမှာလား။”

နေ

ဝင်ချိန်ရဲ့ နောက်ဆုံး အပြုံးနှယ် သိဒ္ဓတ္ထ
 ငိုနေသူ ဇနီးအပေါ် ငဲ့တဲ့ အကြည့် ချိုရဲ့၊
 “ဖြေပါ၊ အချစ်”တဲ့။ “မပြောင်းတဲ့ အချစ်မှာ ဖြေစရာ
 ရှိခဲ့ရင်ပေါ့လေ။ မင့် အိပ်မက်တွေဟာ
 ဖြစ်မှာ တွေရဲ့ အရိပ်တွေ ဖြစ်ဦးတော့၊
 မင်းနဲ့ ငါ့မှာ ဘာပဲ ဖြစ်လာပါစေ၊
 ငါ ယသောဓရာကို ချစ်ခဲ့တယ်-ချစ်တယ် ဆိုတာ
 သိထား။ မြင်ခဲ့တဲ့ ဒုက္ခ ကမ္ဘာ ကယ်ဖို့
 ဒီလ အများမှာ ငါ တွေးခဲ့တာ မင်း အသိ၊
 အချိန် ကျလာရင် ဖြစ်မယ့်ဟာ ဖြစ်မှာပဲ။
 မသိတဲ့ သူတွေအတွက် ငါ့စိတ် ဆင်းရဲရင်၊
 ငါ့ ဒုက္ခမဟုတ်တဲ့ ဒုက္ခအတွက် ဆွေးရင်၊
 ငါ့ ဘဝ မျှယူ-ရွှင်လန်းစေတဲ့ ဘဝများ
 ရှိရာ ဒီမှာ ငါ့ အမြင့်ပျံ အတွေးတွေဟာ
 ဝဲနေမှာ ချင့်တော့။ မင်းဘဝက အချစ်ဆုံး၊
 အကြင်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး၊ အနီးဆုံး။ အို၊ ငါ့ခလေးအမေ၊
 မင့်ကိုယ်နဲ့ ငါ့ကိုယ် ဒါကို မြှော် နှောခဲ့။”

ကုန်းတွေ ပင်လယ်တွေ ဖြတ်ပီး ငါ့စိတ်ဟာ
 (အဝေးပျံတဲ့ ချိုးငှက် သားနှစ်ကောင်အတွက် ကရနာ
 ပြည့်သလို လူတွေအတွက် ကရနာ အပြည့်နဲ့)
 လှည့်ရာ ဝမ်းမြောက်တဲ့ အတောင်၊ ချစ်ကြင်တဲ့အမွှေးနဲ့
 မင့်ဆီ ပျံခဲ့တာချည့်။ မင်းဟာ ငါ့အမျိုး
 လှသမျှ အလှဆုံး၊ ကောင်းသမျှ အကောင်းဆုံး၊ နုသမျှ
 အနုဆုံး ရယ်လို့ တွေ့ကြရသူ ဖြစ်တယ်။
 အားလုံးထဲမှာ ငါအပိုင်ဆုံး သူ ဖြစ်တယ်။
 ဒါကြောင့် ဒီနောက်မှာ ဘာပဲ ဖြစ်ပါစေ၊
 အော်မြည်တဲ့ ဟို နွားဘုရင်၊ အိပ်မက်ထဲက
 တလွန်လွန် လွင့်တဲ့ ကျောက်မျက်စိ အလံတို့ကို
 ဆင်ခြင်၊ ဒါကို သေသေချာချာ ယုံတော့
 အမြဲ ငါ မင့်ကို ချစ်ခဲ့၊ အမြဲ ချစ်နေတယ်။
 အားလုံးအတွက် ရှာ၊ မင့်အတွက် အများဆုံး ရှာတယ်။
 ဒါပေမဲ့ မင်း ဖြေတော့၊ ဆွေးစရာ ကြုံရင်၊
 ငါတို့ ဒုက္ခကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ငြိမ်းမှု
 ရှိနိုင်ကောင်းမယ် ယုံကြည်ပီး မင်း ဖြေတော့။
 ဒီအပွေမှာ သစ္စာသိ အချစ်က ကျေးဇူး
 စကားဆိုပုံ၊ မေတ္တာပို့ပုံ ခံယူတော့။
 (ချစ်စိတ်ဆိုတာ ပြင်းသလောက် ချိသမို့ နဲ့ရဲ့။)
 ငါ့ကို နှုတ်ခမ်းမှာ နမ်း၊ နှလုံးသားက နှလုံးသား
 ဒီစကားတွေ သောက်သုံး၊ ဒါကို သိစမ်းတော့
 (သူများ သိမယ် မဟုတ်) သတ္တဝါ အားလုံးကို
 ချစ်သမို့ ငါမင့်ကို အချစ်ဆုံး ဖြစ်လေတယ်။
 ကဲ၊ မင်းသမီး၊ အိပ်၊ ငါ ထ၊ ကြည့်ရဦးမယ်။”

ဒီတွင် မျက်ရည် စက်လက် အိပ်၊ အိပ်ရင်းက
ဟို အိပ်မက် မြင်ပြန်သလို ညည်းရှာတယ် - “အချိန်၊
အချိန် ကျပါ” တဲ့။ သိဒ္ဓတ္ထ လှည့်လိုက်တယ်။

ဟော၊ လဟာ ကတ္တဋ္ဌ နား ဝင်းပ။ ကြယ်တွေ
ရှေးက နိမိတ် ဖတ်ခဲ့သလို ငွေရောင် အစဉ်နဲ့
တန်းစီ၊ ပြောနေကြဟန် - “ဒီညပဲ။ အသင်
ကြီးမြတ်မှုလား၊ ကောင်မှုလား၊ လမ်း ရွေးတော့။
ဘုရင်တက့ ဘုရင် လုပ်မလား၊ သရဖူမဲ့၊ အိမ်မဲ့
တကိုယ်ထဲ လှည့်လှည့်ကာ လောကကို ကယ်မလား။”

နောက်ပီး၊ အမှောင်ရဲ့ တီးတိုးသံများနဲ့အတူ
နတ်တို့ လေထဲက စကား ဆိုနေလေဟန်
ဟို သတိပေး တေး သူ့ နားထဲ ပေါ်လာတယ်။
တကယ်လဲ ဝန်းကျင်မှာ နတ်တွေသာ။ ဝင်းလဲ့
ကြယ်တွေ ကြည့်သူ တို့ သခင်ကို ကြည့်နေရဲ့။

“ငါ ထွက်တော့မယ်” တဲ့ သူက၊ “အချိန် ကျပါ၊
အပယ် အိပ်သူ၊ သင့် နှုတ်ခမ်းနုတို့က ငါ့ကို
ကမ္ဘာကို ကယ်မယ့်၊ တို့ကို ခွဲမယ့်ဆီ ဆင့်ပီ။
ဟို မိုးရဲ့ တိတ်ဆိတ်မှုမှာ ငါ့ ကြမ္မာရဲ့
သဝဏ် လင်းပြတာ ငါ ဖတ်ရပါ။ ဒီကို
ငါလာ၊ ဒီကိုပဲ နေ့ည အပေါင်းတို့က
ငါ့ကို ပို့ခဲ့ပီ။ ငါ ပိုင်နိုင်ကောင်းမယ့်
သရဖူ ငါ မယူပီ။ ငါ့ ဒါးလွတ် အရောင်ကို
စောင့်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေ ငါ ဘေးဖယ်ပီ။

ငါ့ ရထားဟာ သွေးစွန်း ဘီးတွေနဲ့ အောင်ပွဲ
 တခုက တခု မလိမ့်စေရ။ မြေကြီးဟာ ငါ
 နာမယ်ရဲ့ မှတ်တမ်းနီ မဆင်စေရ။ မြေရဲ့
 လမ်းတို့ကို ဖြေညှင်း၊ အစွန်းမဲ့ ခြေတို့နဲ့
 နင်းကာ၊ မြေကိုအိပ်ရာ၊ ဆိတ်ညံ ကန္တာရ
 ငါ့အိမ်၊ အနိမ့်ဆုံးတို့ကို ငါ့ အဖော်ပြုမယ်။
 အပယ်ခံတို့ ဝတ်တာထက် မပြောင်တဲ့ အဝတ် ဝတ်၊
 အလှူရှင်တို့ စေတနာ အရ ပေးကမ်းသမျှသာ
 စားသုံး၊ မှုံဝါးဝါးဂူ၊ တောခြံတို့က
 ပေးတာထက် မပိုတဲ့ ခမ်းနားမှုနဲ့ နေမယ်။
 ဒီလို ငါ့ပြုတာက ဘဝနဲ့ သက်ရှိ
 အားလုံးရဲ့ ငိုကြွေးသံ ငါ့နားထဲရောက်
 လာကာ၊ ငါ့ဝိညာဉ် တခုလုံး ဒီကမ္ဘာရဲ့
 ရောဂါကို သနားမှု ပြည့်လျှမ်းနေလို့ပဲ။
 အကြီးဆုံး စွန့်ခြင်း၊ အပြင်းအထန် အားထုတ်ခြင်းနဲ့
 ကုလို့ ရနိုင်မယ်ဆိုရင် ငါကုမယ်။
 နတ်ကြီး-နတ်ငယ် ဘယ်သူများ တန်ခိုးရှိသလဲ၊
 ကရုနာ ရှိသလဲ။ ဘသူ မြင်ခဲ့သလဲ- ဘယ်သူ။
 ကိုးကွယ်သူတွေအတွက် ဘာ လုပ်ပေးခဲ့သလဲ။
 ရှိခိုး၊ စပါးနဲ့ဆီ အခွန်ဆက်၊ မန္တန်တွေ
 ရွတ်၊ စူးဝါးဝါး အော်ရှာတဲ့ ယဇ်ကိုသတ်၊
 ဘုရားကျောင်း တခမ်းတနား တည်၊ သမဏတွေ ကျွေးမွေး
 ဝိသျှန၊ သီဝ၊ သူရိယတို့ ခေါ်လို၊
 လူသားမှာ ဘာများ ထူးခဲ့သလဲ။ အချီးနှီး
 မီးခိုးလို နေ့စဉ် တက်နေတဲ့ကြွားလုံး

ခြောက်လုံး ဘုရားစာတွေ သွန်သင်သူတို့ကို
 ဒုက္ခက မကယ်နိုင်ကြတဲ့ နတ်တွေပဲ။
 ဒီလို လုပ်လို့ ငါ့အကို ဘသူများ ဘဝရဲ့
 ဒုက္ခတွေ၊ ချစ်ခြင်း-ဆုံးခြင်း ဒဏ်ချက်တွေ၊
 မီးနှယ် ပူတဲ့ ဖျားမှု၊ တုန်ရီ ဖျားမှု၊
 ပြေးပြေးချင်း အိုမင်း ရင့်ရော်သွားရမှု၊
 ကြောက်ဖွယ် မဲနက်တဲ့ သေမင်း (ပီး တမလွန်မှာ
 စောင့်နေတာက) ဘီးတကြော့ ပြန်လည်လာကာ၊
 ဘဝသစ်က ဒုက္ခသစ်တွေ ဆောင်ကျဉ်းလာ၊
 ဆန္ဒသစ်တွေအတွက် အဖြစ်သစ်တွေ၊ အဆုံးမှာ
 လှည့်စားမှုဟောင်းတွေ-ဒါတွေ လွတ်ခဲ့ပလဲ။
 ငါ့နှမ ဘယ်သူများ အစာရှောင်တဲ့ အသီးအပွင့်၊
 ဘုရားစာ ရွတ်တဲ့ ကောက်နဲ့ ရရှိခဲ့သလဲ။
 နို့ ဒန်းဖြူ၊ ပင်စိမ်းရွက်လှ လှူခဲ့လို့
 သားဖွားချိန်မှာ တချက် သက်သာခဲ့ရဲ့လား။
 တချို့ နတ်တို့ကောင်း၊ တချို့ နတ်တို့ဆိုး ဖြစ်ကောင်း
 ဖြစ်မယ်၊ အလုပ်မှာတော့ ချိနဲ့ကြတာချည့်။
 သနားဖွယ်နဲ့ သနားမဲ့ချည့်။ အတိတ်နဲ့ အနာဂတ်
 ဘဝတွေ ကြည့်ရင် လူတွေလိုပဲ ဟောဒီ
 ပြောင်းလဲမှု ဘီးမှာ မကင်းသူတွေချည့်ပဲ။
 တို့ ကျမ်းစာတွေ သင်ကြားထားတဲ့ အလို အရ၊
 ဘယ်မှာပဲ စစ၊ ဘယ်ကပဲ စစ၊
 ဘဝတွေ ကြည့်ရင် လူတွေလိုပဲ ဟောဒီ
 ပြောင်းလဲမှု ဘီးမှာ မကင်းသူတွေချည့်ပဲ။
 တို့ ကျမ်းစာတွေ သင်ကြားထားတဲ့ အလို အရ၊

ဘယ်မှာပဲ စစ၊ ဘယ်ကပဲ စစ၊
 ဘဝ စက်ဝန်း လှည့်ပုံက၊ မြေမှုန့်၊ မှက်၊ ပိုး
 မြွေ၊ ငါး၊ ငှက်၊ အမွေးထူ သားရဲတိရစ္ဆာန်၊ လူ၊
 ဘီလူး၊ ဒေဝ၊ ဂေါ်ဒီတို့က တက်လာခဲ့ကာ၊
 မြေမှုန့်ဆီ ပြန်ရတာချည့်။ ဒါကြောင့် တို့
 သက်ရှိ အပေါင်းနဲ့ဘဝတူပဲ။ လူသားကို
 ကျိန်စာက ကယ်နိုင်ရင် တလောကလုံးပဲ
 ကျောချမ်းစရာ အရိပ်၊ ရက်စက်မှု အလုပ် လုပ်တဲ့
 ဒီ မသိမှု ဘေးဆိုးက လွတ်မြောက်မှုကို
 မျှဝေနိုင်ရမယ်။ အင်း၊ ကယ်နိုင်ရင်ဖြင့်။
 လမ်း ရှိရမယ်။ ခိုလှုံရာ ရှိရမယ်။
 လူတွေ ဆောင်းလေထဲ သေနေရာ နောက်ဆုံး
 ကျောက်ထဲ အေးစက်စက် ဝှက်ထားတဲ့၊ နေရဲ့
 အဖိုးတန် အလျှန် မီးကို ခတ်ယူခဲ့တယ်။
 ဝံပုလွေလို အသားစားနေရာ စပါးကို ကျဲ့၊
 အပင်ပေါက်၊ လူရဲ့ အသက်ကို မွေးမြူခဲ့တယ်။
 ရှဲ့့မဲ့-ဗလုံးဗထွေး မြည်ရာက စကား ဖြစ်လာ၊
 စိတ်ရှည် လက်တို့ အကွရာ ရေးနိုင်ခဲ့တယ်။
 ရှာခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း၊ စွန့်ခြင်းက လွဲလို
 ဘယ်နတ် ပေးလို၊ ရတာများ ရှိခဲ့သလဲ။
 ဒီတော့၊ ကြီးမြတ်၊ ကံကောင်း၊ ကြွယ်ဝ၊ ချမ်းသာ
 ကျန်းမာခြင်းနဲ့ ပြည့်၊ စိုးချင်ရင် မင်းတကဲ့
 မင်းအဖြစ် စိုးဖို့ မွေးလာသူ တဦးကသာ၊
 မနှမ်း၊ မတွန့်၊ မရင့်သေး၊ ဒုစရိုက်တို့နဲ့ ပြွမ်းတဲ့
 ဘုန်းသမ္ဘာ- ကျက်သရေတို့ကို မွေ့လျောဆဲ သူ။

ကမ္ဘာရဲ့ ချစ်ဖွယ် အကောင်းဆုံးတို့ကို အလိုကျ
 ရွေးပိုင်သူ တဦးကသာ၊ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်တဲ့
 ဒုက္ခက လွဲလို့၊ လူအနေက လွဲလို့၊
 မဆင်းရဲ၊ မနာ၊ မလိုတဲ့ ငါလို လူကသာ၊
 ပေးစရာ အများရှိတဲ့ သလို လူမျိုးကသာ၊
 ပေးမယ်၊ လူတွေ ချစ်တဲ့အတွက် စွန့်လွှတ်မယ်၊
 သစ္စာ ရှာဖို့ ကိုယ်ကို အသုံးချ သွားမယ်၊
 ငရဲမှာ ရှိရှိ၊ ကောင်းကင်တွေမှာ ဝှက်ဝှက်၊
 အနားမှာ ကပ်ကာ မမြင်ရဖဲ ဝဲနေနေ၊
 လွတ်မြောက်ရေးလမ်းကို ဆွတ်လှမ်းမယ်ဆိုရင်၊
 နောက်ဆုံး၊ အဝေးမှာ၊ တချိန်ချိန်၊ တနေရာရာမှာ၊
 သူ့ စူးစမ်း မျက်လုံးမှာ ပုဝါ လှစ်သွားမယ်၊
 သူ့ နာကျင် ခြေတို့အဖို့ လွမ်း ပွင့်သွားမယ်၊
 ကမ္ဘာ စွန့် ရှာခဲ့တာ အောင်မြင် ရရှိမယ်။
 သေခြင်း အောင်သူအဖြစ် သေမင်းက တွေ့မယ်၊
 ဒါ ငါ လုပ်မယ်၊ နိုင်ငံကို အဆုံး ခံမယ်၊
 နိုင်ငံကို ချစ်လို့၊ နာကျင်တဲ့ နှလုံးအပေါင်း
 ခုန်သံနဲ့အတူ ငါ့နှလုံး ခုန်နေလို့ပဲ။
 သိသူ၊ မသိသူ၊ ဒီက ငါ့ လူတွေ၊ ငါ့
 လူ ဖြစ်လာမယ့် သူတွေ၊ ကုဋေကုဋာတွေကို
 အခု ငါ ပြုမယ့် စွန့်ခြင်းက ကယ်လိမ့်မယ်။
 အို ခေါ်တဲ့ ကြယ်တို့။ အို ငိုကျွေးတဲ့ ကမ္ဘာ၊
 သင့်အတွက် ငါ စွန့်ပီ -- ငါ့ရဲ့ နုပျိုမှု၊
 ငါ့ ထီးနန်း၊ စည်းစိမ်၊ ငါ့ရွှေ နေ့ညတွေ၊
 ငါ့ စံနန်း -- ပီး မင့် လက်တွေ၊ အပယ် မိဖုရား၊

ကျန်အားလုံးထက် အစွန့်ရ ခက်လှလေရဲ့။
 ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာ ကယ်ရာ မင့်လဲ ကယ်မယ်။
 ဝီး မင့် သားအိမ်နုအတွင်းမှာ လှုပ်ရွှနေသူ၊
 ငါ့ခလေး။ တို့ မေတ္တာရဲ့ ပုန်းဆဲ ပန်းပွင့်။
 သူ့ကို စောင့်နှုတ်ဆက်ရင် အမိဋ္ဌာန် ပျက်လိမ့်။
 ဇနီး၊ ခလေး၊ ဖခင်၊ ပြည်သူတို့၊ ဒါမှ
 အလင်း ထွက်ပေါ်မယ်၊ သတ္တဝါတို့ကို တရားသိမယ်။
 ခု စိတ်ပိုင်းလိုက်ပီ၊ ခု ထွက်ခွါတော့မယ်။
 အပြင်း ရှာလို့၊ အားထုတ်လို့ အောင်စတမ်းဆိုရင်
 ငါ ရှာတာ မတွေ့မချင်း ပြန်လာမယ် မဟုတ်ဖူး။”

ဒါနဲ့၊ နဖူးနဲ့ ခြေတို့ကို ထိ၊ အသံမဲ့၊
 မျက်လုံးတို့ရဲ့ နှုတ်ခွန်း စကားကို အိပ်ဆဲ၊
 မျက်ရည်ရွဲဆဲ မျက်နှာပေါ် ငဲ့့ကိုင်းကာ၊
 ယဇ်ပလ္လင်ပမာ တလေးတစား အိပ်ရာကို သုံးပတ်
 ခုန်နေတဲ့ ရင်ပေါ် လက်ရှက် တင်ထားရင်း
 သူ ညင်သာသာ လှမ်းကြွနေတယ်။ သူက
 “ဘယ်တော့မှ ဒီမှာ ငါ တဖန် မအိပ်ပီ”တဲ့။
 သုံးခါ သွားမယ် ပြု၊ သုံးခါ ပြန်လှည့်မိ၊
 သူလေး အလှ ပြင်းလွန်း၊ သူ့ မေတ္တာ ကြီးလွန်း၊
 ဒီနောက် ခေါင်းပေါ် ဝတ်ရုံ ဆွဲချ၊ လှည့်ထွက်၊
 တင်းတိမ်စွန်း မလိုက်တယ်။

ကြာပွင့်တို့ရဲ့
 ပုန်းဝှက် အိပ်ခြင်းနဲ့ ငြိမ်ဆိတ် လျောင်းနေကြ-
 သူ့ ကုန္ဒိယ လုံမေ ချစ်ဖွယ် ဥယျာဉ်။

ဟို ပွင့်ဖတ်ညိုညို၊ ကြာဖူးနှစ်မြွာက
 ဂင်္ဂါနဲ့ ဂေါတမီ တဖက်တချက် စီမှာလေ။
 ဟို တဖက်မှာ ပိုးသားရွက် ညီအမ တသင်းလေ။
 “မင်းတို့ ငါ့အပေါ် ကောင်းကြရဲ့၊ အဆွေချစ်တို့၊
 ခွဲဖို့ ဝန်လေးမိ၊ မင်းတို့ကို မခွဲရင်
 တို့အားလုံး ဘာ ကြုံရမလဲ၊ ဖြေရာမဲ့
 အိုခြင်းနဲ့ ကယ်ရာမဲ့ သေခြင်းတို့သာပ။
 ကြည့်၊ ခု မင်းတို့ လျောင်းသလို သေတဲ့ ခါလဲ
 လျောင်းရမယ်။ နှင်းဆီ သေရင် ရနံ့နဲ့ အလှ
 ဘယ်ဆီ ရောက်သွားလဲ။ ဆီမီး ငြိမ်းခဲ့ရင်
 မီးတောက် ဘယ်ပြေးလဲ။ အို ည၊ သူတို့ရဲ့
 အောက်ချ မျက်လွှာတွေ ဖိ၊ နှုတ်ခမ်းတွေ ပိတ်ပ။
 မျက်ရည်နဲ့ သစ္စာ စကား ငါ့ မတားစေနဲ့။
 သူတို့ ငါ့ဘဝကို တောက်ပစေတာထက်၊
 သူတို့၊ ငါ၊ သတ္တဝါအပေါင်း သစ်ပင်တွေလို
 နေကြရတာ ပိုဆိုးရဲ့။ နွေ မည်မျှ၊
 ပီး ရော်ရွက်။ မသကာ နွေ ကြုံလာပြန်မယ်၊
 အမြစ်မှာ ပုဆိန်ကျမယ်-ဒါ ငါ မဖြစ်စေရ။
 နတ်ဘဝ နေရတဲ့ ငါ - ဒါမဖြစ်စေရ။
 ငါ နတ်လို နေရစေတော့၊ အမှောင်အောက်မှာ
 လူတွေ ညည်းနေပီ။ ခွဲတော့မယ်၊ အဆွေတို့၊
 ဘဝဟာ စွန့်ဖို့ ကောင်းတုန်း၊ စွန့်မယ်၊ သွားမယ်၊
 လွတ်မြောက်ရေးနဲ့ မသိတဲ့ အလင်း ရှာမယ်။”

ဒီနောက်၊ အိပ်သူတို့ လျောင်းရာ ဖော့နင်းကာ၊
 ညထဲ သိဒ္ဓတ္ထ ထွက်ပေါ့။ ည မျက်လုံး
 ကြယ်တွေ မေတ္တာနဲ့ သူ့ကို ကြည့်၊ ည အသက်
 လှည့်လည်လေ သူ့ ဝတ်ရုံစကို နမ်းရဲ့။
 အာရုဏ်အတွက် ကွေးဆဲ ဥယျာဉ် ပန်းတို့က
 ကတ္တိပါ နှလုံးတွေ ဖွင့်ကာ ပန်းနုနဲ့ ခရမ်း
 နဲ့သာခွက်တွေက ရနံ့တွေ သူ့ဆီ လွင့်ရဲ့။
 မြေရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ မြော်လင့်ချက် အသစ်နဲ့
 လှုပ်ရွ လာသလို ဟိမဝန်က ဣန္ဒြိယ
 သမုဒ္ဒရာ၊ ကုန်းတဝှန်း တုန်ခါသွားတယ်။ (တို့သခင်
 အထုပွတ် ဆိုင်ရာ) ကျမ်းတွေမှာ ဆိုတာက၊
 ညလင်းထိန်သွားအောင် အရှေ့ဖက် အနောက်ဖက်မှာ၊
 ကမ္ဘာ ရွှင်ပျသွားအောင် မြောက်ဖက် တောက်ဖက်မှာ
 စုလာတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာ ဗိုလ်ခြေတွေဆီက
 နတ်ဂီတသံတွေ လေထဲ လျှမ်းသွားသတဲ့။
 လောကပါလ နတ်ကြီး လေးပါးတို့လဲ၊
 နီလာ၊ ငွေ၊ ရွှေ၊ ပုလဲ လက်နက်တွေ ကိုင်တဲ့
 ဝင်းပပ နတ်စစ်သည် ဗိုလ်ခြေနဲ့ အတူ၊
 နှစ်ယောက်စီ တံခါးဝမှာ ဆင်းသက်၊ လက်ချင်း
 ဆက်ရင်း၊ ဣန္ဒြိယ မင်းသားကို ကြည့်ကြ၊
 သူ့ မျက်ရည် မျက်လုံးတွေ ကြယ်တွေဆီ မော့၊
 မေတ္တာ အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ နှုတ်ခမ်းစေ့၊ ရပ်နေရဲ့။

ဒီနောက် သူ အမှောင်ထဲ ထွက်ခဲ့ကာ အော်တယ်—
 “ဆန္ဒ၊ နိုးတော့၊ ကဏ္ဍကကို ထုတ်ခဲ့”တဲ့။

တံခါးဘေး မိမိနေရာက အသာ ထရင်း

“သခင်၊ ဘာကိုလိုပ” ရထားမှူးက ဖြေတယ်။

“လမ်းတို့ မှောင်စဉ် ညမှ ခရီးထွက်မလို့လား။”

သိဒ္ဓတ္ထက “တိုးတိုး ပြော၊ မြင်း ယူခဲ့။

အချိန် ရောက်ပီ။ ငါ့ နှလုံးသားကို လှောင်ထားရာ

ဒီ ရွှေအကျဉ်းထောင်ကို စွန့်ပီး သစ္စာကို

ရှာတော့မယ်။ လူအားလုံးတို့ရဲ့ အကျိုးအတွက်

သစ္စာကို မတွေ့မချင်း ငါ ဖွေရှာတော့မယ်။”

“အလိုလေး၊ မင်းသားငဲ့” ရထားမှူး ဖြေကြားတယ်။

“သုခေါဒနဲ့ရဲ့ သားမြတ်ဟာ အပြည်ပြည်ကို

အုပ်စိုးလို့မို့ မင်းတကာ့မင်း ဖြစ်မယ့်အချိန်

စောင့်တော့လို့ ကြယ်တွေ ကြည့်ကာ ပညာရှိ

သူမြတ်တို့ မိန့်ခဲ့တာ အချိုးနီး ဖြစ်ပလား။

ဒီက ထွက်ကာ ကြွယ်ဝတဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို

လက်လွှတ်၊ သူတောင်းစားခွက် လက်စွဲတော့ မလိုလား။

ဒီက စံနန်းတော်ကို ပိုင်တဲ့ အသင်ဟာ

ဖော်မဲ့ ကန္တာရထဲ ထွက်သွားမလို့လား။”

မင်းသား ဖြေတယ် “ဒီကို ငါ လာခဲ့တာ

ထီးနန်းအတွက် မဟုတ်ချေဖူး။ ငါ တမ်းတတဲ့

နိုင်ငံက အပြည်ပြည်ထက် သာတယ်။ အရာရာ

ပြောင်းမြဲ၊ သေမြဲ၊ ကဏ္ဍကကို ထုတ်ခဲ့တော့။”

“အလေးစားအပ်ဆုံးငဲ့” ရထားမှူး ဆိုပြန်တယ်။

“သင်သာ ချမ်းသာ ဖြစ်သူတို့ အဆွေး ချင့်ပ။

သူတို့ကို ဖြတ်ရင် ကူရာ ဘယ်ရောက်မလဲ။”

သိဒ္ဓတ္ထက “တကိုယ်ကောင်း အချစ်အရသာ အတွက်

ချစ်ဖို့ တွယ်တာတဲ့ အချစ်ဟာ မစစ်ဖူး၊ အဆွေ။

ငါ့ရဲ့ ချမ်းသာ၊ သူတို့ရဲ့ ချမ်းသာထက်

သူတို့ကို ချစ်တဲ့ ငါဟာ သူတို့နဲ့

သတ္တဝါ အပေါင်းကို မေတ္တာ စွမ်းသမျှ ကယ်ဖို့

ထွက်မယ်။ ကဏ္ဍက ယူခဲ့။”

“သခင်၊ သွားပီ” ဆိုကာ ငိုယိုရင်း ချက်ချင်း

မြင်းစောင်းဆီ သွား၊ စင်ပေါ်က ငွေဇက်နဲ့

ဇက်ကြိုးများ၊ ရင်သိုင်းကြိုး၊ အာထောက်တို့ကို

ချယူကာ၊ ပတ်ကြိုးတွေ ခိုင်ခိုင် ထုံးဖွဲ့၊

ချိတ်တွေ တွယ်ချိတ်၊ ကဏ္ဍကကို ထုတ်ခဲ့တယ်။

ကွင်းမှာ လံထားပီး၊ ဖီးသင်၊ ဆင်ယင်ပေး၊

နှင်းဖြူ အမွေးတို့ကို ပိုးသားရောင် လက်အောင် သပ်၊

ဒီနောက် မြင်းပေါ် လေးထောင် ကုန်းခံ အဝတ် တင်

ကုန်းနှီးခင်းကို ကန့်လန့် ဖြတ်ခင်း၊ ပီးမှ

ကုန်းနှီး တင်၊ ကျောက်စီ ခါးကြိုး တင်းတင်း ဆွဲ၊

နောက်ပိုင်း ကြိုးနဲ့ မေးတွေကြိုးကို အသီး တပ်၊

ရွှေကို သွန်းလုပ်တဲ့ နင်းကွင်းတွေ ကျစေ၊

ပုလဲစေ့နဲ့ ပိုးခြည် ပန်းပွားတွေ ဆင်ယင်တဲ့

ရွှေပိုက်တခုကို အားလုံးအပေါ် လွှမ်းလိုက်ကာ၊
မြင်းတော်ကို မင်းသားရုပ်ရာ နန်းတံခါးဆီ
ခေါ်ခဲ့တယ်။ သူ့သခင်ကို မြင်တဲ့အခါ သူ
ပီတိ ဖြာကာ ဝမ်းသာ အားရ နှာပေါက်
နီကျာတွေ ဖြန့်-ဟည်တော့တယ်။ ကျမ်းဂန်မှာ
ဆိုတာက “ကဏ္ဍက ဟည်သံ၊ သူ့သံခွါ
ပြင်းပြင်း နင်းသံကို အားလုံး ကြားမှာပဲ၊
မမြင်ရတဲ့ တောင်ပံတွေနဲ့ နတ်တို့က
အိပ်သူတို့နားတွေ ပိတ်ပေးကြလို့သာ။”

သိဒ္ဓတ္ထ မာန်ဝင့် ခေါင်းကို အသာဆွဲချ၊
လည်ဝင်းဝင်းကို ပွတ်သပ်ပေးဝီး- “ငြိမ်တော့၊
ကဏ္ဍကဖြူ၊ ငြိမ်၊ မြင်းသည်တော် စီးဖူးသမျှ
အဝေးဆုံး ခရီးမှာ ငါ့ကို သယ်ဆောင်တော့။
ကနေ့ည သစ္စာ ရှာဖို့ ငါ မြင်း စီးမယ်။
ရှာပုံတော် ဘယ်မှာ ဆုံးမယ် ငါ မသိဖူး။
မတွေ့မချင်း လမ်းမဆုံးမှာ တခုပဲ ငါ သိရဲ့။
ဒီတော့၊ မြင်းကောင်း၊ ကနေ့ည စွမ်းစေ၊ ရဲစေ၊
ဒါးသွား တထောင်က လမ်း မပေး ဆိုစေဦးတော့၊
မတန့်လေနဲ့။ ဘယ်တံတိုင်း ဘယ်ကျုံးကမှ ငါတို့
ခရီးကို မတားစေနဲ့။ ကြည့်၊ မင့် နံပါးကို
တို့ကာ “သွား၊ ကဏ္ဍက” အော်ရင် လေပွေတို့၊
နောက် ကျန်စေ။ မီးလို လေလိုကျင့်၊ ငါ့မြင်း။
မင့် သခင်ကို သယ်၊ ဒါမှ ကမ္ဘာကို ကယ်မယ် ဒီ
ကြီးမြတ်တဲ့ အမှုမှာ မင်းဝေစပါမယ်။

ဒီတွက် ငါ ထွက်တာ၊ လူတွေ တွက်တင် မဟုတ်၊
စကားမဲ့ပေမဲ့ တို့လို ဆင်းရဲ၊ မမြှော်တတ်၊
မြှော်ဖို့ အသိ ကင်းမဲ့သူ အားလုံးအတွက်ပဲ။
ကိုင်း၊ မင့်သခင်ကို သတ္တိပြောင်ပြောင် သယ်ရော့။”

ဒီနောက် ကုန်းနှီးပေါ် ပေါ့ပါးပါး ခုန်တက်၊
ခေါင်းခုံးခုံးလို အထိလိုက်မှာ ကဏ္ဍက ခုန်
ထွက်ရာ သံခွာတို့ ကျောက်တုံးပေါ် မီးပွင့်၊
ဇော်ကိုက်သံ တချင်ချင်ပဲ၊ ဘသူမှတော့ မကြား၊
သုဒ္ဓ ဒေဝတို့ စုရုံးလာကြကာ၊
မောရ ပန်းနီတွေ ခူး၊ သူ့ ခြေအောက်မှာ
ထူထူ ခင်း၊ မမြင်ရတဲ့ လက်တွေကလဲ
တချင်ချင် ဇော်နဲ့ဇော်ကြိုး အသံပိတ်ပေးတယ်။
နို့ပီး၊ ကျမ်းဂန်အဆိုအရ၊ အတွင်း တံခါးများအနီး
လမ်းပေါ်ကို သူတို့ ရောက်လာကြတဲ့အခါ၊
မိုးပေါ်က ယက္ခတို့က မှော် အဝတ်တွေ
မြင်းရဲ့ ခြေအောက် ချပေးသမို့ သူ သွားပုံ ညင်သာ တိတ်ဆိတ်ရဲ့။

ကြေး သုံးထပ် တံခါးဆီ
ရောက်ကြတော့၊ တန်းဖြုတ်ဖို့ ဖွင့်ဖို့ လူတရာ
မလောက်ပေမဲ့၊ ကြည့်၊ တံခါးတွေ အကုန် အသံဆိတ်ဆိတ်
ပွင့်ကြပေါ့၊ နေ့ခင်းသာ ဆိုက ကြောက်ဖွယ်
ပတ္တာတို့၊ အကိုင် ခက်တဲ့ ကြေးပြားတို့ရဲ့
မိုးချုန်းသံ နှစ်ကောသက ကြားရမှာ။

အလယ်နဲ့ ပြင်ပ တံခါးတို့လဲ ဒီလိုပဲ
 သိဒ္ဓတ္ထနဲ့ သူ့မြင်းတို့ လာတဲ့အခါ၊
 ဧရာမ တံခါးကြီးတွေ အသံ ဆိတ်ဆိတ်ပဲ
 ပွင့်ကြရဲ့၊ တံခါးတို့အရိပ် အောက်မှာတော့ကာ
 သူသေလို ဆိတ်ဆိတ်၊ လက်ရွေးစင် ကင်းတွေ၊
 လှံ-ဒါး ဘေးကျ၊ ဒိုင်း မကိုင်ဖဲ၊ စစ်ဗိုလ်တွေ၊
 စစ်သားတွေ လှဲနေရဲ့။ မင်းသား မလာခင်၊
 မလ္လာ အိပ်မေ့ လယ်ပေါ် တိုက်တဲ့ လေထက်
 အိပ်ငွေ့ ပြင်းတဲ့ လေ တိုင်သမို့ ရှုမိရင်
 အာရုံတွေ မူးမေ့ကုန်တယ်။ ဒါနဲ့ သူ
 နန်းက လွတ်ခဲ့ပေါ့။

မိုးသောက်ကြယ် အရှေ့ဖက်
 မိုးအစွန်းမှာ လှံတဝက်ခန့် အတွင်း ရောက်ရှိချိန်၊
 မြေပေါ်မှာ မနက်ခင်း လေသက်ပြင်း ချကာ
 နယ်ဖြားမြစ် အနောမာ့ လှိုင်းကို လူးလွန်ချိန်၊
 သူ ဇော်ကြိုးကို ဆွဲ၊ မြေပေါ်ခုန်ချကာ၊
 ကဏ္ဍကကို နားရွက်ကြားမှာ နမ်း၊ ဆန္ဒကို
 ချိုသာစွာ ဆိုတယ် “ဒီ မင်းပြုတဲ့ အမှု
 မင့် ကောင်းကျိုး၊ သတ္တဝါအပေါင်း ကောင်းကျိုး ဆောင်မယ်။
 မင့် မေတ္တာအတွက် ငါ မင့်ကို ချစ်တယ် သိ။
 ငါ့မြင်း ပြန်ခေါ် သွား၊ ဒီ ငါ့ခေါင်းက ပုလဲ၊
 ငါနဲ့ မအပ်တော့တဲ့ ငါ့ မင်းသား ဝတ်ရုံ၊
 ငါ့ ကျောက်စီ ဒါးလွယ် ခါးပတ်နဲ့ ဒါး၊ ဟောဒီမှာ
 ဒါးသွားမြဲနဲ့ ငါ့ ခေါင်းက ဖြတ်လိုက်တဲ့

ဆံရှည်တွေ ယသွား။ အကုန် ဘုရင့်ကို ပေးလိုက်၊
အလင်းအတွက် တကိုယ်ရေ ဖွေရှာ အားထုတ်ခဲ့လို့
ရတဲ့ ပညာတော်နဲ့ ဆယ်ပြန် မင်း အဖြစ်
မလာ မချင်း မေ့ဖို့ သိဒ္ဓတ္ထ မှာတယ် ပြော။
ငါ အောင်မြင်ရင် တကမ္ဘာလုံး ငါ့ ကမ္ဘာပဲ။
မဟာ အကျိုးပြုမှုကြောင့်၊ မေတ္တာကြောင့် ငါ့ ကမ္ဘာ။
လူအတွက် မြှော်လင့်ချက် လူမှာပဲ ရှိတယ်။
ငါ့ ကမ္ဘာကို ကယ်ဖို့ ငါ့ ကမ္ဘာကို စွန့်တဲ့
ငါ ရှာသလို ဘသူမှ မရှာသေးခဲ့စဖူး။

ပဉ္စမကျမ်း

ရာဂြိုဟ်ပတ်လည်မှာ တောင်လှငါးလုံးတို့၊
 ဗိမ္ဗသာရမင်းရဲ့မြို့ကို ရံနေတယ်။
 စပလင်နဲ့ထန်းနဲ့စိမ်းတဲ့ ဧဝဘာရ။
 ခြေရင်းမှာသာ သုတိ လှိုင်းနွေးလေးနဲ့
 စီးရာ ဝေပုလ္လ။ အငွေလျှံ ကန်တို့မှာ
 ကျောက်နက်ရိပ် ထင်ဟပ်ကာ ကျောက်မိုးတို့က
 မြေဆီမြက် စိမ့်ရာ ရိပ်သာ တပေါင်နံ။
 အရှေ့တောင်မှာ လင်းတတောင် သေလာဂီရိ။
 အရှေ့ဆီမှာ ရတနာတောင် ရတနာဂီရိ။
 ခြေနင်းကျ ကျောက်ပြားခင်း လမ်းကောက်လေးက
 ဆူးပန်းခင်းတွေ ဝါးရုံတွေ နားကနေ၊
 မှိုင်းညိုညို သရက်ပင်တွေ ဆီးပင်တွေ အောက်၊
 ဖွေးဖွေး ကျောက်တန်းတွေ၊ နဂါးသွဲ့ ကျောက်ဆောင်တွေ၊
 တောင်စောက်နိမ့်တွေ၊ တောပန်းခင်းတွေ ဖြတ်လာ၊
 နောက်ဆုံးတောင် နှာမောင်း အနောက်ပြေးဆင်းသွားပီး
 သဖန်းပင် အုပ်မိုးတဲ့ ဂူထက်မိုးနေရဲ့။

ရှုပါ။ ဒီရောက်လာသူ အသင်၊ ဖိနပ် ချွတ်လေ၊
ဦးညွတ်လေ၊ ကျယ်ပြောတဲ့ ဒီ ကမ္ဘာမြေတဝှန်း
ဒီထက် ချစ်အပ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ နေရာမရှိ။
ဒီမှာ ဗုဒ္ဓသခင် ပူပြင်းတဲ့ နွေများ။

မိုးသဲများ ၊ အေးစိမ့်မိုးသောက်၊ ညနေများ
ထိုင်ခဲ့တယ်။ လူအပေါင်း အကျိုးအတွက် သင်္ကန်းဆီး၊
လူသူတို့ဆီက ရတက်သမျှ မဖြစ်စလောက်
အစာလေး သူတောင်းစားဟန်နဲ့ စားကာ၊ ညမှာ
အိမ်မဲ့၊ တစ်ကိုယ်ထဲ၊ မြက်ပေါ် လှဲလျောင်းခဲ့တယ်။

အအိပ်မဲ့တဲ့ တောခွေးတို့ သူ့ဂူ တဝိုက်ဟောင်၊
ခြုံထဲမှာ ငတ်မွတ်တဲ့ကျား ချောင်းဟန်ရဲ့။

နေ့ရောည လောကသခင် ဒီမှာနေခဲ့
စည်းစိမ်အတွက် မွေးခဲ့တဲ့ ကိုယ်ကို ချိုးနှိမ်၊
အစာရှောင် ခဏခဏ မအိပ်ဘဲနေ။ ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ်
ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ပြင်းပျစူးစမ်း- ကြာလွန်းသမို
ရံဖန်၊ သူ့ထိုင်ခုံ ကျောက်တုံးနှယ် မလှုပ်မရှက်
သူ စီးဖြန်းခိုက်၊ သူ့ဒူးပေါ် ရှဉ့်က ခုန်၊
ကြောက်တတ်သူ ငုံးက မိမိ သားသမီးတွေ
သူ့ ခြေကြားက ခေါ် သွားပီး၊ ချိုးပြာတို့
သူ့ လက်ဘေး ခွက်ထဲက ထမင်း နှိုက်ကြရဲ့။

ဒီလိုနဲ့ သူ ကုန်းမြေ အပူ တဖိတ်ဖိတ်၊ တံတိုင်း
ကျောင်းတို့ လေပူထဲ ကချိန် မွန်းတည့်က
နေဝင်ထိ တွေးတယ်၊ မီးလျှံအလုံးကြီး လိမ့်
ဆင်းသွားတာ၊ လယ်နုအိတို့ပေါ် မရမ်းရောင်

ညနေ ရှောပြေးသွားတာ၊ ကြယ်တို့ ငြိမ်ငြိမ်
 လာနေကြတာ၊ လူစည်ကားရာ မြို့က
 စည်သားရေတို့ ခုန်တာ၊ ဇီးကွက်၊ မြေဝပ်တို့
 အော်တာလဲ မကြားဖူး။ အတွေး ခြည် မြှင်တွေကို
 ထက်ထက်သန်သန် ဖြေရှင်း၊ ဘဝ ဝက်ပါကို
 မြဲမြဲ ရှောင်ရင်း အတ္တက ခွါခဲ့တယ်။
 ဒီလိုနဲ့ထိုင်ရာ သန်ကောင်က ကမ္ဘာ ငြိမ်စေ၊
 အမှောင်ရဲ့ သားကောင်တို့သာ ခြုံထဲ တွားကြ၊
 အော်ကြ၊ လူရဲ့ မသိမှု တောနက်ကြီးထဲ
 ဘယနဲ့၊ အမုန်းတို့ အော်သလိုမျိုး။ တဏှာ၊လောဘ၊
 ဒေါသတို့ တွားသွားနေကြသလိုမျိုးပ။
 တိမ်ပင်လယ်ရဲ့ ဆယ်ပုံတပုံ ကူးခပ်ဖို့
 ခြေမြန် လ ကြာသလောက်သာ သူ အိပ်စက်တယ်။
 အာရုဏ်တု အရင် အိပ်ရာက ထ၊ တောင်ရဲ့
 စင်မြင့်မှောင်မှောင်မှာ အတွေးနဲ့ ရပ်တဲ့ ကာ၊
 အိပ်ဆဲ ကမ္ဘာကို ထက်သန်တဲ့ မျက်လုံးတွေ၊
 သက်ရှိ အားလုံး ပိုက်ထွေးတဲ့ စိတ်နဲ့ရှု၊
 မြေတို့ကို နှိုးတဲ့ မနက်ရဲ့ အနမ်း လေညင်း
 လှိုင်းတွန့် လယ်တို့ပေါ် လှုပ်ရှားလာတော့တယ်။
 အရှေ့ဆီမှာ နေ့ ဆိုတဲ့ အံ့ဖွယ်သရဲ အမှု
 စုရုံး-ကြီးထွားလာပေါ့၊ ပထမ ဆည်းဆာ
 မှုံ့မှုံ့ အာရုဏ်ပျော့ကို ည မသိသေး၊
 မကြာခင်-တောကြက်ဖ နှစ်ခွန်း မတွန်လိုက်ရပါ---
 အဖြူနား တခု၊ ကျယ်လာ၊ တောက်လာတဲ့ အဖြူရောင်၊
 ငွေရောင် ရေလျှံထဲ မှိန်ဝင်၊ ရွှေပျော့အဖြစ်

နွေးလာတဲ့ ရှေ့ပြေးကြယ်လို့ မြင့်မား၊ ထိပ်ဆုံး
တိမ်တို့မှာ မိ၊ တိမ်နားတွေမှာ ရွှေရောင်
ညီးညီး လောင်ကျွမ်းကာ၊ အနားစွန်းကနေ နန္ဒင်း၊
ကြက်သွေး၊ နီကျာ၊ ဂေါ်မုတ်တို့ ဖြာတော့တယ်။
ဒီတွင် အပြာမှာ ဝင်းဝင်း ကောင်းကင် လောင်ကျွမ်း၊
ပီတိ အလင်းရောင် ဝတ်ရုံ ရုံကာ၊ ဘဝနဲ့
ဘုန်းတန်ခိုး ဘုရင် လာချေပေါ့။

ဒီနောက် တို့အရှင်
တက်လာတဲ့ နေဝန်းကို ရသေ့ ထုံးစံအတိုင်း
နှုတ်ဆက်-- ကိုယ်လက် သုတ်သင်မှု ပြုပြီးနောက်---
ကွေ့ကောက်ကောက် လမ်းက မြို့ထဲ လာခဲ့တယ်။
ရသေ့ ထုံးစံအတိုင်း တလမ်းဝင် တလမ်းထွက်တဲ့ကာ
သပိတ်ကို လက်မှာစွဲလို့ မိမိ လိုသမျှ
မဖြစ်စလောက် အနဲငယ် ဆွမ်းခံခဲ့တယ်။ မကြာခင်
ပြည့်တာပဲ။ မြို့နေ အားလုံးက ဆိုတယ်--
“တို့အလှူခံပါ၊ အရှင်” “တို့ဆီက ယူပါ။”
နတ်လို မျက်နှာ၊ ဈာန်ဝင် မျက်လုံးကို မြင်ကြ။
မိခင်တွေ တို့သခင် ဖြတ်သွားတာ မြင်တော့၊
ခလေးတွေကို သူ့ခြေ ကုန်းအနမ်းခိုင်းကြတယ်။
သင်္ကန်းစွန်းကို နဖူးဆီ မယူကြ၊ သူ့
သပိတ် ပြေး ဖြည့်ကြ၊ နို့နဲ့မုန့် လှူကြတယ်။
ရံဖန်၊ သာသာပြေးပြေး၊ နတ်ကရုဏာနဲ့
တောက်ပ၊ ဘဝတူ အဖြစ်နဲ့သာ သူ သိတဲ့၊
သူတို့အတွက် မေတ္တာ လျှမ်းကာ ရှောက်လာစဉ်။

ဣန္ဒိယ သူတဦးရဲ့ မျက်လုံးမဲများ
 တအံ့တဩ ရုတ်ခြည်း မေတ္တာနဲ့ကြည့်၊ ခန့်ငြား
 ရုပ်ကို လေးမြတ် ရှိခိုး၊ အတွေးနု အိပ်မက်
 ရုပ်လုံးပေါ်လာတာ မြင်ရ၊ လူထက် လှ
 ကြက်သရေ ရင်မှာ မီးစွဲသလိုပ။ သူက
 သပိတ်နဲ့ သင်္ကန်းနဲ့ ရှေ့ဆက် ရှောက်သွားရဲ့။
 နှလုံးသား ဒါနကို နူးညံ့ စကားနဲ့ တုန်၊
 ဆိတ်ငြိမ် ဒေသဆီ ပြန်လာခဲ့ပီးနောက်၊
 တောင်ပေါ်မှာ သူတော်စင်တို့နဲ့ အတူထိုင်၊
 ပညာအကြောင်း၊ လမ်းအကြောင်း ကြားနာ မေးမြန်းရဲ့။

ရတနာဂီရိရဲ့ အပင်အုပ်ငြိမ်တို့ အလယ်၊
 မြို့တော်ရဲ့ အလွန်၊ ဂူတွေရဲ့ အောက်ဆီမှာ၊
 ကိုယ်ကို ဝိညာဉ်ရဲ့ ရန်သူ၊ သွေးသားကို
 နာမှု အသိ သေကာ၊ အညှင်းခံ အာရုံတို့
 ညှင်းသူကို မနှောင့်ရှက်တော့တဲ့ထိ အပြင်းအထန်
 နာကျင်မှုတွေနဲ့ ကြိုးချည်ကာ ယဉ်အောင်
 လုပ်ရမယ့် တိရစ္ဆာန်လို ယူသူ ယောဂီ၊
 ဗြဟ္မစာရီ၊ ဘိက္ခု၊ ပိန်ကျို-ပူဆွေး
 အုပ်စု တစု တကွဲစီ နေတယ်။ တချို့ နေ့ည
 လက်မြောက် ရပ်နေရာ၊ သွေးခန်း၊ ရောဂါကြောင့်
 နွမ်းလျသမို၊ တဖြေးဖြေး ပြုန်းကုန်တဲ့ အဆစ်များ
 တောင့်နေတဲ့ လက်ခြေများဟာ ပင်စည်က
 ကိုင်းခွ သေများနှယ် အရည်မဲ့ ပုခုံးကနေ
 ပြုတ်ထွက်။ တချို့လဲ လက်သီးကို ကြာကြာနဲ့
 ပြင်းပြင်း ဆုပ်ထားရာ လက်သည်းခွံတွေဟာ

လက်ဝါးပုပ်ကို ဖောက်ထွင်း။ တချို့ သံဆူးတပ်
 ဖိနပ်နဲ့ လမ်းရှောက်၊ တချို့ မီးခတ်ချွန်နဲ့ ရင်၊
 နဖူး၊ ပေါင်ကို ခြစ်၊ အမာရွတ် ထင်စေ၊ အသားကို
 တောဆူး၊ တံစို့တို့နဲ့ ချုပ်၊ ရွံ့၊ ပြာတို့ လိမ်း
 ခါးမှာ သူသေ အဝတ် ဝတ်၊ ပုပ်ဟောင်နေကြ။
 တချို့လဲ သူသေ မီးပုံကို လောင်ရာမှာ
 နေထိုင်ကာ အသေကောင်တို့ကို အဖော် လုပ်ပီး
 ညစ်ပတ် ပေကျံ လျောင်းနေကြတယ်။ စွန်တွေ
 အနားတဝိုက် သူသေကြွင်းတို့ပေါ် အော်နေရဲ့။
 တချို့ သီဝ နာမယ်ကို တနေ့ အကြိမ် ငါးရာ
 အော်ကြပီး၊ ခုန်ထွက်လုလု မြွေတွေကို
 နေလောင် လည်ပင်း၊ ဟောက်ပက် နံပါးတို့မှာ
 ရစ်၊ ခြေသေတဖက်ကို ပေါင်နောက် ပစ်ထားရဲ့။
 ဒီလိုနဲ့ ဒုက္ခသား တစု စုနေရဲ့။

မီးလို အပူကြောင့် ခေါင်းအနာလွှမ်း၊ မျက်ခမ်းစပ်၊
 အသားဆိုင် အသားမြှင်တွေ ရှုံ့တွ၊ မျက်နှာတွေ
 ငါးရက်က လူသေလို ဟောက်ပက်-ချိုင့်ဝင်၊
 တယောက် ဖုံထဲမှာ ဝပ်၊ တမွန်းတည့်က တမွန်းတည့်
 လူးဆပ် အစေ့ထောင်ကို ရေတွက် ထုတ်ယူကာ၊
 အငတ်ရဲ့ ဇွဲနဲ့ တစေ့ချင်း တစေ့ချင်း စားကာ
 အငတ်ခံနေတယ်။ တယောက်ကတော့ ရသရမက်
 မပေါ်အောင် အရွက်ခါးတွေနဲ့ အနာရှာနေရဲ့။
 နောက်၊ ကိုယ့်အင်္ဂါ ကိုယ်ဖြတ်တဲ့ ဒုက္ခသား၊
 မျက်လုံးမဲ့၊ လျှာမဲ့၊ လိင်မဲ့၊ ကျိုး၊ နားကန်း။
 ကိုယ်ကို စိတ်က ခုလို ကင်းကွာ စေတာ

ဒုက္ခ အသရေအတွက်၊ (ကျမ်းစာအဆို) ရကြမယ့်
သုခအတွက်တဲ့။ သူ့ကို ဒုက္ခတွေဟာ
ဒုက္ခ စေသူ နတ်တို့ ရှက်၊ လူတွေကို
ငရဲဆိုးတာထက် ခံနိုင်တဲ့ နတ်ပြုပေါ့။

သူတို့ကို သနားစရာ မြင်ရာ၊ ဒုက္ခသည်
အကြီးအကဲကို တို့သခင်က “ဆင်းရဲစွ၊ အရှင်၊
ဒီ လပေါင်းအများမှာ ငါ တောင်ပေါ် နေကာ
(ငါလဲ သစ္စာရှာသူဖဲ) အကိုတို့နဲ့
သင့်ကို သနားစဖွယ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ညှင်းကြတာ
မြင်ရတယ်။ ဆိုးလှတဲ့ ဘဝကို ဘာကြောင့်
ဒုက္ခ လောင်းဖြည့်သလဲ။”

ပညာရှိ ဖြေရဲ့-

“ကျမ်းအဆိုက နာကျင်မှုကို နေ့စဉ် ဘဝ၊
သေခြင်းကို ချမ်းမြေ့နားရာ ဖြစ်တဲ့အထိ၊
ကိုယ့်အသားကို ဖျက်ရက်၊ ဒီ နာမှုတွေက
ဒုစရိုက် ချေးညှော် စင်စေမယ်၊ ဝိညာဉ်လဲ
စင်ကြယ်၊ ဒုက္ခ မီးဖိုက တက်၊ အတွေးလွန်
မြင့်မြတ်-တင့်တယ်တဲ့ ဘုံများဆီ ပျံမတဲ့။”

မင်းသားက “ဣန္ဒ ပလ္လင်ကို ရွှေပုဝါလို
ရစ်ထားတဲ့၊ မိုးပေါ် လွင့်နေတဲ့ ဟို တိမ်
မုန်တိုင်းထန် ပင်လယ်က တက်ခဲ့တာပဲ။”

ဒါပေမဲ့ မျက်ရေစက်တွေ ဖြစ်၊ ပြန်ကျ
 အက်ကြောင်း၊ ချောင်းရိုး၊ ရွံ့ထူ မြစ်ရေတို့မှာ
 ကြမ်းတမ်း နာကျင် စီးကြောင်းတွေနဲ့၊ ဂင်္ဂါ၊
 သူ ထလာရာ ပင်လယ်တို့ဆီ စီးမယ်။
 ဒုက္ခ အများ ခံပီးနောက် သုခ စံသူ
 အရှင်တို့လဲ ဒီတိုင်း ဖြစ်တာ မသိလား၊ အကို။
 တက်တဲ့ အရာ ကျမြဲ၊ ဝယ်တဲ့ အရာ ကုန်မြဲ။
 ငရဲရဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ ဈေးမှာ သင့် သွေးနဲ့
 နတ်ဘုံကို ဝယ်ရင်၊ ဝယ်ထားတာ ကုန်တော့
 ဒုက္ခ စရပြန်ရော။”

“စကောင်း စမယ်။”

ရသေ့ ညည်းရှာတယ်။ “အလို၊ တို့ ဒါကို မသိဖူး၊
 ဘာမှ မသိဖူး။ ဒါပေမဲ့ ည ပီးရင်
 နေ့၊ မုန်တိုင်းနောက် ငြိမ်းမှု လာတယ်။ တို့က
 တက်လိုတဲ့ ဝိညာဉ်ကို ပိတ်ဆို့နေတဲ့
 ဒီ အသားစုတ်ကို မုန်းတယ်။ ဝိညာဉ် အကျိုးအတွက်
 သုခကြီးတွေ ရဖို့ ဒုက္ခတိုတွေ
 နတ်တို့ဆီ လောင်းကစားတယ်”

“နှစ် အသင်္ချေပဲ
 ကြာဦးတော့၊ နောက်ဆုံး ဒီ သုခတွေလဲ
 ချုပ်ရမှာပဲ” တဲ့ သူက။ “နို့မို့ရင်
 ဘဝနဲ့ မတူဖဲ မပြောင်းလဲတဲ့ ဘဝရယ်လို့

အောက်၊ ထက်၊ ဟိုဖက်၊ ရှိသလား။ ဆိုစမ်း၊ နောင်တို့၊
နတ်တွေ မြဲကြသလား။”

ယောဂီတို့က-“မမြဲ၊

မဟာ ဗြဟ္မာပဲ မြဲတယ်။ နတ်တွေ မမြဲပါ။”

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓ အရှင်က - “မြင့်မြတ်ကြဟန်၊

စိတ်ခိုင်မာဟန်နဲ့ ပညာရှိ အသင်တို့၊

ချုပ်ရမယ့်၊ အိပ်မက်မျှ ဖြစ်တဲ့ အကျိုးအတွက်

ညည်းသံ ငိုသံ ဒီအန်စာတွေ လွင့်ပစ်။

ဝိညာဉ်ကို ဆက်မသယ်အောင် ကိုယ်ကို ရှိကြ

ဖတ်ကြသလား။ မြင်းကောင်းကို အတင်းမောင်းသိုမျိုး၊

အိမ်ကို ရှာရာ ည မကျခင် လမ်းပေါ်မှာ

ပုံလဲစေတော့ မလား။ သနားဖွယ်ရာ ဆရာတို့၊

အတိတ်ကံကြောင့် နေဖို့ ရောက်လာကြရတဲ့

ဒီ အိမ်လေးကို ဖျက်ကြ ဖြိုကြတော့မလား။

သူ့ ပြတင်းတွေက အလင်းပေး-ဒီ အလင်းလေးနဲ့

အပြင်ကို မြော်ကြည့်ပီး အာရဏ် ကျင်းတော့မလား၊

လမ်းကောင်း ဘယ်ဆီ သွားလဲ သိကြရတာကို။”

သူတို့က-“တို့ ဒါလမ်းအဖြစ် ရွေးခဲ့ပီ၊

ရာဇပုတ္တ၊ လမ်းကျောက်တွေ မီးဖြစ်ဦး၊

သေရမှာ ယုံ အဆုံးတိုင် နင်းရှောက်ကြမယ်။

ပို ကောင်းမွန်တဲ့ လမ်း သိရင်၊ ပြောပါလေ။

မသိရင် ကျန်းမာစေဗျား။”

သူ ဆက်နှင့်ခဲ့တယ်။

လူတွေ သေဖို့ ကြောက်လှသမို့ ကြောက်ဖို့ ရွံ့၊

ရှင်ဖို့ တပ်လှသမို့ ဘဝကို မချစ်ရဲကြ၊

လူ ပျော်တာ ဝန်တိုတဲ့ နတ်တွေ ကြိုက်အောင်

လုပ်သလိုလို၊ ကိုယ်တိုင်ညှိ ငရဲနဲ့ ငရဲကို

တားသလိုလို၊ ကိုယ် ပျက်ပြုန်းရင် ဝိညာဉ်အဖို့

ထိုးဖောက်လွယ်မယ် အရှုံးစိတ်နဲ့ မြှော်သလိုလို၊

အပြင်းအထန် အကျင့်တွေနဲ့ ညှင်းပန်နေကြတာ

တွေ့ရတော့ အလွန်အမင်း သနားစိတ် ဖြစ်မိရဲ့။

သိဒ္ဓတ္ထ ဆိုတယ် “အလင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ကာ၊

သင်းပျံ့ပျံ့ မွှေးရနံ့နဲ့၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ မရမ်းရောင်

ဆင်ထားတဲ့ ပူဇော်မှု ဝတ်ရုံတွေနဲ့၊

ကျေးဇူး ပြကြကာ၊ မျက်နှာနုလေးတွေ

နေဖက် လှည့်ကြသူ လယ်ရဲ့ ပန်းကလေးတို့။

မင်းတို့ ဘယ်သူမှ ဘဝကို ရှောင်၊ ကိုယ့်အလှကို

မဖျက်ဆီးကြဖူး။ အို၊ မိုးကို ဖောက်ထွင်းကာ၊

မာလာယုနဲ့ ပင်လယ်ပြာအေးတို့က

တိုက်လာတဲ့ လေ သောက်လိုသူ ထန်းပင်တို့၊

ငှက်မွေး ရွက်အုပ်က နေတေးတွေ ညည်းကာ၊

ပင်ပေါက်နုနယ် အရွယ်က သီးတဲ့ အချိန်ထိ၊

ကျေနပ်နေတာ ဘာ လျှို့ဝှက်ချက် သိသလဲ။

အပင်တွေမှာ ပျော်မြူး နေကြတဲ့ အသင်တို့၊

အခုန်သွက် ကျေးတို့၊ ပျားတွေတို့၊ ဗွတ်တို့၊ ချိုးတို့၊

မင်းတို့ ဘဝကို မမုန်းကြ၊ မင်းတို့ ဘာသူမှ

လိုအင် ချုပ်တီးကာ ကောင်းဖို့ မရည်ကြဖူး။

မင်းတို့ သတ်သူ၊ အရှင်၊ လူက ပညာရှိ၊
သွေးနဲ့ မွေးတဲ့ ပညာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
ညှင်းမှုဆီ ပို့ပေါ့။”

သခင်ပြောကြားနေခိုက်၊
တခွပ်ခွပ် ခြေရဲ့ ဖုံလိပ် တောင်ပေါ်က လွင့်၊
ဆိတ်ဖြူတွေ သိုးမဲတွေ ဖြေးဖြေးဆင်းလာ၊
ဖင့်နွဲ့စရာ အရွက်တွေ ခဏခဏ လှမ်းကိုက်စား၊
ရေ လင်းရာ၊ သဖန်သီး တွဲကျရာ၊ လမ်းက
သွေဖီကြတယ်။ သူတို့ လမ်းချော်သွားတိုင်း
သိုးထိန်း အော်ကာ၊ လေးကို လွှဲကာနဲ့ပဲ၊
ငမိုက်သား အုပ်ကို မြေပြန့်ဆီ ချီစေတယ်။
အုပ်ထဲမှာ သားတစ်စုံနဲ့ သိုးမ ပါတယ်။
သိုးငယ်တကောင် ဒဏ်ရာ ရထားသမို့ နောက်က
သွေးရဲရဲနဲ့ လှမ်း၊ ရှေ့က အဖော် ခုန်ပေါက်၊
စိတ်ပူသူ သိုးမ ဟို ဒီ ပြေးရှာတယ်။
ဒီ သားငယ် ဟို သားငယ် ပျောက်မှာ တထင့်ထင့်။
ဒါကို တို့အရှင် မြင်တော့ ကြင်ကြင်နာနာ
သိုးခြေကျိုးလေး လည်ပင်းမှာ ထမ်းလိုက်ကာ
ဆိုတယ် “သနားစရာ အမွေးထူ အမေ၊ စိတ်အေးတော့၊
မင်း သွားရာ ငါ မင့်သားကို သယ်ခဲ့မယ်။
ဆုချွေတဲ့ ရှင်တွေနဲ့ ဟို ဂူတွေမှာ
ကမ္ဘာ့ ဒုက္ခတွေ ထိုင် ရှုနေတာထက်တော့
တိရစ္ဆာန်တကောင် ဒုက္ခ ရောတာက မြတ်ရဲ့။”

“ဒါထက်၊” သိုးထိန်းတို့ကို သူက “အဆွေတို့၊
မွန်းတည့်ကြီးမှာ သိုးအုပ် ဘယ် မောင်းကြမလဲ။
ညနေမှ သိုးအုပ်ကို ခြံသွင်းမြဲပါ။”

တောင်သူတို့က ဖြေတယ်-- “ယဇ် ဆိတ်တရာနဲ့
သိုးတရာ အပို့ခိုင်းလို့ပါ။ ဒီယဇ်တွေကို
ငါတို့ သခင် ဘုရင်က ဒီနေ့ည သူ့ရဲ့
နတ်တွေ ပူဇော် ပသ သတ်ဖြတ်ပါမယ်။”

ဒီတော့ သခင်က “ငါလဲ လိုက်မယ်” ဆိုကာ
ဖုံထဲ နေပူထဲ သိုးထိန်းတို့ ဘေးက
သိုးငယ်ကို ထမ်း၊ စိတ်ရှည်ရှည် ရှောက်ခဲ့တယ်။
သိုးမ ခမျာ အော်ရင်း သူ့နဲ့ တဖဝါး မခွါ။

သူတို့ မြစ်ကမ်းနဖူး ရောက်လာကြတဲ့အခါ၊
ချိုး မျက်လုံး၊ ငယ်ရွယ်၊ မျက်နှာ မျက်ရည်ရွဲ
မိန်းမ တဦး လက်အုပ်ချီကာ ဦးညွတ်ရင်း
“အရှင်” တဲ့၊ “မနေ့က ဒီက သဖန်းပင်အုပ်မှာ
ငါ့ကို ကရုနာ ပြခဲ့တာ အရှင်ပါပဲ။
ငါ ဒီမှာ တကိုယ်ထဲ ခလေးနဲ့ နေခဲ့တယ်။
သူ ပန်းတွေထဲ ရှောက်လည်ရာ မြွေကို တွေ့၊
မြွေက သူ့ လက်ကို ပတ်တော့ ရယ်မောပီး၊
အေးစက်စက် ကစားဖော်ရဲ့ လျှာနှစ်ခွဲနဲ့
ပါးစပ်ဟကို ဆော့ကစားခဲ့တယ်။ မကြာခင် သူ
ဖြူရော် ငြိမ်သက်သွားသမို့၊ ဘာ့ကြောင့် မကစားသလဲ။

ငါ့ ရင်ကို သူ့နှုတ်ခမ်းက ကွာကျစေသလဲ
 ငါ စဉ်းစားမရဖူး။ တယောက်က “သူ သေတော့မယ်” တဲ့။
 အဖိုးတန်သား အဆုံး မခံနိုင်သူ ငါကတော့
 သူ့ မျက်လုံးတွေဆီ အလင်း ပြန်ဆောင်ပေးမယ့်
 ဆေး တောင်းခဲ့တယ်။ မြွေရဲ့ အနမ်းအမှတ်လေးဟာ
 ငယ်လွန်းတယ်။ သူ့လို ချစ်စရာ ကောင်းသူကို
 မမုန်းတန်ရာဖူး။ သူ ဆော့ကစားတာကလဲ
 နာစေမယ် မဟုတ်ဖူး ထင်မိတယ်။ တယောက်က
 “တောင်ပေါ်မှာ သူတော်စင်တပါးရှိတယ်။ ဟာသူ
 သင်္ကန်းဝါဝါနဲ့ သူ အခု လာနေပီ။
 မင့်သား ရောဂါအတွက် ဆေးများ ရှိလေမလား
 ရသေ့ဆီ တောင်း” တဲ့။ ဒါနဲ့ ငါလဲ နတ်လို
 နဖူးနဲ့ သင့်ဆီ တုံတုံရီရီ လာခဲ့။
 ငိုယို၊ ခလေးမျက်နှာလွမ်း အဝတ်ကို လှစ်ပီး
 ဘာ ဆေးများ ကောင်းမလဲ ညွှန်ဖို့ တောင်းခဲ့တယ်။
 သင်က ငါ့ကို မပယ်ပါ အရှင်၊ နူးညံ့တဲ့
 မျက်လုံးတွေနဲ့ စိုက်ကြည့်၊ စိတ်ရှည် လက်နဲ့
 ထိ၊ မျက်နှာလွမ်း အဝတ် ပြန်ဖုံးပီး ဆိုတယ်

“အိမ်း၊ နှမငယ်၊ မင်း တခု ရှာနိုင်ရင်၊ ပထမ
 မင့်ကို၊ ပီး သူ့ကို ကုနိုင်မှာ ရှိရဲ့။
 ဆေးဆရာဆီ လာရင် ညွှန်းတာကို ယူလာ
 ရမြဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်၊ မုန်ညှင်းနက်စေ
 တကျပ်သားရှာချေ။ တခုတော့ သတိထားလေ၊ အဖ၊
 အမေ၊ သာသမီး၊ ကျွန်၊ သေခဲ့ဖူးရာ အိမ်က

လက်ကတော့ မယူခဲ့လေနဲ့။ ဒီအစေ့မျိုး
ရှာနိုင်မယ် ဆိုရင်တော့ ကုနိုင်မယ်” တဲ့။
ဒီလို သင် ပြောခဲ့တယ်။ အရှင်။”

သခင် အလွန်တရာ
ကြင်နာစွာ ပြုံးလိုက်တယ်- “အိမ်၊ ငါပြောရဲ့၊
အပယ် ကိသာဂေါတမီ၊ နို့ အစေ့ကိုကော မင်း
ရလား။”

“အရှင်၊ အေးသထက် အေးလာတဲ့ ခလေးကို
ရင်မှာ ပွေ့လို့ ဒီတောမှာ မြို့နားမှာ
တဲတိုင်းကိုပဲ ငါ လိုက်တောင်းခဲ့ပါတယ်။
“တဆိတ်ရှင်၊ သနားသဖြင့် မုန်ညင်းစေ့ ပေးကြပါ၊
တကျပ်သား၊ အနက်နော်။” ရှိသူတိုင်း ပေးကြရဲ့၊
ဆင်းရဲသားတိုင်း ဆင်းရဲသားကို သနားသကိုး။
ဒါပေမဲ့ ငါက ‘အဆွေရဲ့ အိမ်မှာ လင်၊
ဇနီး၊ သားသမီး၊ ကျွန်၊ တယောက်ယောက် သေခဲ့တာများ
ရှိသလား’ မေးတဲ့ခါ သူတို့က ဆိုတယ်-
“အို ညီမ၊ ဘွဲ့နယ် မေးပါလိမ့်၊ သေသူ
အလွန်မှ များပြား၊ ရှင်သူ နဲတာပ” တဲ့။
ကျေးဇူးစကားနဲ့ မုန်ညင်းစေ့ ပြန်ပေးပီး
တခြားမှာ တောင်းပြန်တယ်။ တခြားသူတို့ကလဲ
“ရှော့ မုန်ညင်းစေ့၊ ကျွန်တော့ဖြင့် ဆုံးခဲ့ရဲ့။”
“ရှော့ မုန်ညင်းစေ့၊ အိမ်ကလူဖြင့် သေပေါ့။”

“ရော့ မုန်ညှင်းစေ့၊ အစေ့ကို စိုက်သူတော့ဖြင့်
 မိုးနဲ့ ကောက်ရိတ်ချိန်ကြား သေခဲ့ပီ” တဲ့။
 အို၊ အရှင်၊ မုန်ညှင်းစေ့ ရှိပီး သေတဲ့သူ
 မရှိတဲ့ အိမ် တအိမ်လေးမှ မတွေ့ခဲ့ရပါ။
 ဒါနဲ့ နို့မစို့၊ ပြုံးလဲ မပြုံးတဲ့ ခလေးကို
 ချောင်းဘေး စပျစ်ရိုင်းတို့အောက်မှာ ထားခဲ့ကာ
 သင့်မျက်နှာရှာ၊ သင့်ခြေ နမ်းပီး၊ သူတို့။”
 ငါ့ကို ပြောသလို၊ ငါ စိုးမိသလို၊ ခု တကယ်
 ခလေး မသေခဲ့ရင်၊ ဘယ်မှာ ဒီအစေ့ကို ရှာ၊
 သေခြင်းမဲ့ ရှာမလဲ မေးဖို့ လာခဲ့တယ်။”

“ငါ့နှမ၊” သခင်က ဆိုတယ်။ “ဘသူမှ မတွေ့တာ၊
 မင့်ကို ငါ ပေးရမယ့် ဆေးပြင်း ရှာရင်း
 မင်း တွေ့ခဲ့ပီ။ မင်း ချစ်တဲ့ သူလေး မင့်
 ရင်ခွင်မှာ မနေ့ သေခဲ့တယ်။ ဒီနေ့
 တကမ္ဘာလုံး မင့်အပူမျိုး ငိုတာ မင်းသိပီ။
 မင့် မျက်ရည်တွေ တန့်ဖို့၊ အချစ်ကို အဆွေးပြု၊
 ဟောဒီ နှုတ်အ တိရစ္ဆာန်တွေကို မောင်းသလို
 ပန်းခင်း မြတ်ခင်းတွေပေါ်မှာ သူတို့ သခင်
 လူတွေကို ယဇ်ပလ္လင် မောင်းပို့နေတဲ့
 ကျိန်စာကို အောင်ဖို့ ငါ့သွေးတွေ သွန်းမယ်။
 ဒီဆေး ငါရှာရဲ့။ ခလေးကို မြေမြှုပ်လေ။

ဒါနဲ့၊ သိုးထိန်းတို့နဲ့ မင်းသား၊ သူတို့
 အတူယှဉ် မြို့ထဲ ဝင်ခဲ့ကြတယ်။ နေက

အဝေးဆီ ဖြေးညင်း သောဏရဲ့ ချောင်း ရွှေချယ်၊
 လမ်းပေါ် ၊ ဘုရင့်တပ်သားတို့ စောင့်ရာ တံခါးထဲ၊
 အရိပ်ရှည်များ ထိုးချိန်။ တို့သခင် သိုးငယ်ကို
 ထမ်းလာတာ မြင်တော့၊ အစောင့်တို့ နောက်ဆုတ်ကြ၊
 ဈေးသားတို့ လှည်းတွေကို ဘေးကပ်ပေးကြ၊
 ဈေးထဲမှာ ဝယ်သူ ရောင်းသူ လျှာ စစ်ပွဲ
 ရပ်ကာ ညင်သာတဲ့ မျက်နှာကို ငေးကြ၊
 တူကို လက်နဲ့ မြှောက်ချီရက်က ပန်းပဲဆရာ
 ထုဖို့မေ့သွား၊ ယက်ကန်းသည် ယက်ထည် ပစ်၊
 စာချီ စာလွှာ မှ၊ ငွေအမ်းသူ ကြွေစေ
 ရေတာ မှားသွား၊ စောင့်သူ မဲ့တဲ့ စပါးကို
 သီဝ နွားဖြူ ထင်သလို စား၊ နူးညံ့သလောက်
 လှပခန့်ညားမှုနဲ့ လှမ်းတဲ့ တို့သခင်
 ဖြတ်သွားတာကို နို့ညစ်သူတို့ ကြည့်ခိုက်
 နွားနို့တွေ ကြေးအိုးပေါ် လျှံထွက်ကုန်တယ်။
 တံခါးတွေမှာ ရုံးစုနေတဲ့ မိန်းမတို့
 အမေးဆုံးပ - “ယဇ်ကောင် ထမ်းလာတာ ဘသူလဲ။
 သွားပုံ လှလိုက်၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ပေးလိုက်တာ။
 ဘာဇာတ်နွယ်ပါ၊ မျက်လုံးလှတွေ ဘယ်က
 ရပါ၊ သိကြားလား၊ ဒေဝရာဇာလား” တဲ့။
 တချို့ကလဲ- “ဒါ တောင်ပေါ်မှာ ရသေ့တွေနဲ့
 အတူ သီတင်းသုံးတဲ့ သူတော်စင်ပေါ့” တဲ့၊
 သခင်ကတော့ ဈာန်ဝင်စားကာ ရှောက်လာရင်း၊
 တွေးရဲ့- “ဪ၊ သိုးထိန်း မရှိတဲ့။ လမ်းပြမယ့်

သူ မပါ ညမှာ လှည့်လည်ကြတဲ့၊ သူတို့
မျိုးဆွေ ဒီ အကောင်တွေလို သေမင့် ဒါးဆီ
မမြင်မစမ်း အော်မြည်သွားနေတဲ့ ငါ့ သိုးတွေ။”

ဒီတွင် တဦးက ဘုရင်ကို “ယဇ်ပသဖို
မင်းကြီးမှာလိုက်တဲ့ သိုးတွေကို ခေါ်ပီး
ရသေ့မြတ်တပါး ဒီ ရောက်လာကြောင်းပါ။”

ဘုရင်က ယဇ်ခန်းမထဲမှာ ရပ်နေတယ်။
တဖက်တချက်မှာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ် မြဟူဏတွေ
မန္တရား ရွက်ကြ၊ အလယ်ခေါင်က ယဇ်ပလွင်ထက်
ဟိန်းဟောက်နေတဲ့ မီးကို ထိုးပေးကြတယ်။
သစ်မွှေးတွေကနေ မီးလျှံ လျှာတွေ လက်၊
ထောပတ်၊ အမွှေးအကြိုင်၊ ဣန္ဒြေအကြိုက် သောမရည်
ပသတာတွေကို ရက်ရင်း၊ ရွဲရွဲမြည်၊
လူးလွန်နေကြရဲ့။ မီးပုံ ပတ်လည်မှာ
နေးကွေး၊ ထူပြစ်၊ နီရဲ့ ချောင်းငယ်၊ “အခိုးလူ
စီးဆင်း၊ သဲက စုတ်ယူပေမဲ့ စီးမြဲ၊
တအော်အော် ယဇ်ကောင်တို့ သွေးပ။ လှဲနေတဲ့
တကောင်က ချိုရှည်၊ အပြောက်ပြောက်နဲ့ဆိတ်၊ ခေါင်းကို
မုခုံမြတ်နဲ့ နောက်ပြန်ချည်၊ စင်းထားတဲ့
လည်မှာ ဒါး ဖိရင်း ပုဏ္ဏား-“ကြောက်ဖွယ်
နတ်တို့ ဒါဗိမ္ဗသာရရဲ့ ယဇ်အဖြစ်နဲ့
ယူနော အများက လာတာပါ။ ပန်းထွက်တဲ့
သွေးကို ကြည့် မြို့မြောက်တော့။ သင်းပျံ့ မီးမှာ

လောင်ကျွမ်းတဲ့ အသားနဲ့ခံကာ ကြည်နူးတော့၊
ဘုရင့် ပြစ်မှုတွေ ဒီ ဆိတ်ပေါ် တင်ထားစေ၊
ဒါတွေကို မီးက လောင်ကျွမ်း ဖျက်ဆီးစေ၊
ဒါတွေကို မီးက လောင်ကျွမ်း ဖျက်ဆီးစေ၊
ခု ငါ ခုတ်ပေါ့။”

ဗုဒ္ဓက နူးညံ့စွာ-

“မခုတ်စေနဲ့၊ မင်းကြီး” ဆိုတာ ယဇ်ကောင်ရဲ့
ကြိုးကွေ ဖြေရာ၊ ဘသူမှ မတား၊ သူ့အရှိန်အဝါ
ကြီးလွန်းရဲ့။ ပီး၊ ခွင့် ပန်ကာ သူ ဘဝအကြောင်း
ဟောတယ်၊ ဘဝကို အားလုံး ယူနိုင်၊ ဘသူမှ
မပေးနိုင်ဖူး၊ ဘဝကို သတ္တဝါတိုင်း ချစ်ကာ
ထိန်းဖို့ ကြိုးတယ်။ အနိမ့်ဆုံးထိ သတ္တဝါတိုင်း
မြတ်နိုး၊ သာယာ၊ အံ့ဖွယ်။ ကရုနာ ရှိရာ၊
အားလုံးအဖို့ ဆုတပီး။ ကရုနာကြောင့် ကမ္ဘာဟာ
အားနဲ့သူအဖို့ ပျော့၊ သန်သူအဖို့ မြတ်တယ်။
သိုးအုပ်ရဲ့ ဆွံ့အတဲ့ နှုတ်ခမ်းမှာ သူ
အသနားခံ စကား ထည့်ပေးကာ၊ နတ်တို့ဆီ
အသနားခံ လူဟာ အသနား ကင်းတယ်၊
သင်းတို့အဖို့ နတ်လိုပဲ။ ဘဝ အားလုံးဟာ
အမျိုးတော်တယ်။ တို့ သတ်တဲ့ သတ္တဝါတွေက
နို့နဲ့ သိုးမွေး ပဏ္ဏာသ ရှာတယ်။ ကိုယ့်ကို
သတ်တဲ့ လက်တွေကို စိတ်ချ ယုံရှာတယ်။
ကျမ်းစာတွေ တကယ် သင်ပြတာကိုလဲ သူ
ဟောတာက-သေချိန်မှာ တချို့ငှက်၊ တိရစ္ဆာန်

ဘဝ နိမ့်ဆင်း၊ ဒါတွေက တဖန် မီးလျှံကြီး
 ဖြစ်တဲ့ မီးပွား ခရီးမှာ လူ တက်ဖြစ်ရဲ့။
 သတ္တဝါရဲ့ ကြမ္မာ လမ်းကို ဟန့်တားခဲ့ရင်
 ယဇ် ပူဇော်တာ ပြစ်မှု အသစ်သာ ဖြစ်တယ်။
 ဝိညာဉ်ကို သွေးနဲ့ သန့်စင်အောင် ဆေးလို့
 မရဖူး။ နတ်တွေ ကောင်းသမို့ သွေးနဲ့ပျော်အောင်
 လုပ်မရ၊ ဆိုးသမို့ လာဘ်ထိုးမရ။ တရားမဲ့မဲ့
 ပြုခဲ့သမျှအတွက် အားလုံး ပေးကြရမယ့်
 အဖြေရဲ့ ဆံတမြှင် အလေးကို အပြစ်မဲ့ အနှောင်ခံ
 တိရစ္ဆာန်တို့ ခေါင်းပေါ် ပုံလို့လဲ မရဖူး။
 ဒါကို ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ စကြဝဠာရဲ့
 တည်မြဲတဲ့ ဂဏန်းသင်္ချာနဲ့ တွက်ရတယ်။
 ဒီသင်္ချာက သတိရှိ၊ အသိရှိ၊ အခဲမကျေ
 မရွေ့မရှား၊ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနောတို့အဖို့ အကောင်းကို
 အကောင်းနဲ့၊ အဆိုးကို အဆိုးနဲ့၊ အတိအကျ တွက်တယ်။
 အနာဂတ်အားလုံး အတိတ်ရဲ့ အသီး ဖြစ်စေတယ်။
 ဒီလို ကရုဏာ သစ္စာ ခန့်ငြားမှုနဲ့
 သနားဖွယ် စကားလုံးများ သုံးကာ သူပြောရာ၊
 ပုဏ္ဏားတို့ သတ်မှုနဲ့ နီစွေးနေတဲ့
 လက်ပေါ်အင်္ကျီ ဆွဲချ၊ ဘုရင် ချဉ်းကပ်လာ၊
 လက်အုပ်ချီ ရပ်၊ ဗုဒ္ဓကို ရှိခိုးပေါ့။

တို့သခင်က ဆက်လက်ပီး ဟောပြောရာမှာ၊
 သက်ရှိ အားလုံး မိတ်ဆွေစိတ် ပွားကြရင်၊
 သွေးကင်းစင်ကြယ်တဲ့ အစာတွေ၊ ရွှေရောင် စပါး

သစ်သီးဝင်းဝင်း၊ အားလုံးအတွက် ပေါက်နေတဲ့
အပင်ချိုတွေ၊ ရေကြည်၊ လုံလောက်တဲ့ သောက်ဖွယ်
စားဖွယ်တွေ စားသုံးရင် ဒီကမ္ဘာ လှစွ။

ဒါ ကြားရာ၊ နူးညံ့မှုအားက အောင်သမို၊
ယဇ်ဆရာတို့ကိုယ်တိုင် ယဇ်မီးလျှံတွေ ညှိမ်း၊
ယဇ် သံမဏိ ဒါးကို လွင့်ပစ်လိုက်ကြတယ်။
နိုင်ငံတဝှန်း နောက်နေ့ မောင်းကြေးနင်း လှည့်ပီး
အမိန့်တော် ပြန်တဲ့ကာ ကျောက်ပြား ကျောက်တိုင်မှာ

ဒါ ထွင်းထုတယ်-- “ဘုရင့် ဆန္ဒတော် ဒီလို၊
ယဇ် ပူဇော်ဖို့ သတ်တာ၊ စားဖို့ သတ်တာ
ရှိခဲ့လေပီ။ ဒီနောက်မှာတော့ ဘသူမှ
ဘဝ သွေးကို မဖိတ်စင်စေရ၊ အသား မစားရ
အသိပညာ တိုးပွားမြဲ၊ ဘဝ တခုထဲသာ၊
ကရုနာ ရှိသူဆီ ကရုနာ ရောက်လာမြဲ။”

ဒါ ကျောက်စာပဲ၊ အဲဒီ ခေတ်က စကာ၊
သူတော်စင် ကရုနာ နူးညံ့တဲ့ စကားနဲ့
တို့အရှင် သွန်သင်ရာ ဂင်္ဂါ ကမ်းတို့မှာ
လူနဲ့ သူ့ဝန်ထမ်း တိရစ္ဆာန်များ၊ ငှက်များ၊
သက်ရှိအပေါင်းမှာ ငြိမ်းချမ်းမှု ပျံ့တော့တယ်။

တဒင်္ဂ ဘဝရဲ့ အသက်ကိုရှု။ သုခနဲ့
ဒုက္ခ တညီတညွတ် ထမ်းပိုး တပ်ခံကြရသူ
အပေါင်းကို သခင့် နှလုံးသားက သနားတတ်လွန်းသမို့၊
ကျမ်းစာမြတ်တို့မှာ ရေးထားပုံကတော့၊
ရှေးတခေတ်က၊ ဗုဒ္ဓဟာ ဗြဟ္မဏ မျိုးမှာ

ဖြစ်ကာ၊ ဒါလိဒ ရွာအနီး၊ မုန္တခေါ်
 ကျောက်တောင်ပေါ် နေထိုင်စဉ် အခါ၊ မိုးခေါင်လို့
 မြေပြင်တဝှန်း ညှိုးလျှ၊ တောသတ္တဝါအပေါင်း အစာရေစာအတွက်
 ကစဉ့်ကလျား ထွက်ပြေးကြရဲ့။ အဲသလို အချိန်မှာ
 ရိုးတခုရဲ့ နံရံပူတို့ကြား၊ ဟင်းလင်း
 ကျောက်တုံးတွေပေါ် စန့်စန့်၊ အစာငတ် ကျားမ
 တို့သခင် ဖြတ်သွားရင်း မြင်မိ၊ မျက်လုံးမှာ
 ငယ်မှုက မီးလျှစ်မီးစိမ်း လင်း၊ တုံ့ရီ
 မေးရိုး၊ ရှုံ့တွ ပါးရိုးက လျှာ တန်းလန်း။
 မိုးကြောင့် ဆွေးနေတဲ့ သက်ငယ် ဒိုင်းကြားက
 ကျသလို၊ ရောင်စုံအရေတွန့် နံရိုးကြားက
 တွဲကျနေရဲ့။ နို့ပိန်ခြောက်ကို ငတ်မွတ်
 အော်မြည် ကျားငယ်နှစ်ကောင် ဆွဲစို့နေကြ။
 ဘာမှ မထွက်တဲ့ နို့မဲ့ နို့သီး ဝါးကြ။
 မိခင်ပိန်လဲ ဆူဆူညံညံ နှစ်ကောင်ကို
 မိခင်စိတ်အပြည့် ရက်ပေး၊ လည်က ညည်းသံ၊
 မရှိမှုထက် ပိုတဲ့ မေတ္တာနဲ့ ခါးပိုင်း
 လွှတ်ပေးထား၊ ပထမအော်သံ ယဲ့ယဲ့နဲ့၊
 ငတ်မွတ် နှုတ်သီးကို သဲပေါ် တင်တဲ့ကာ၊
 ဒုက္ခ မိုးချုန်းသံရိုင်းကို ဟစ်တော့တယ်။

ဒီ ဆင်းရဲကို မြင်ရာ ဗုဒ္ဓရဲ့ မဟာ
 ကရုနာက လွဲလို့ ဘာကမှ မမှုတော့ဖဲ
 “ဒီ တောတွင်း သူသတ်မကို ကယ်ဖို့ လမ်း
 တလမ်းပဲ ရှိတယ်” လို့ တို့သခင် စဉ်းစားတယ်။

“အစာမရလို၊ နေဝင်ချိန် သေကြတော့မယ်။ သားကောင် သွေးစွန်း၊ သွေး မရလို၊ ပိန်လိုတဲ့ သူ့ကို ဘယ်သက်ရှိ နှလုံးသားကမှ မသနား။

ငါ သူ့ကိုကျွေးရင် ငါက လွဲလို၊ ဘသူ ဆုံးမလဲ။ မေတ္တာဟာ အလွန်ဆုံး အမှု ပြုလဲ

ဘယ်မှာ ဆုံးရှုံးမလဲ။” ဒီလို ပြောပီး သူ ဖိနပ်၊ တုတ်၊ မျိုးမြတ်ခြည်၊ ခေါင်းပေါင်း၊ အဝတ်တို့ကို ငြိမ်ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ် ချွတ်ထားခဲ့ပီး၊ သဲပေါ် အစေးပင် ခြံ နောက်ကွယ်က ထွက်လာခဲ့တယ်။

“ကိုင်း၊ မိခင်၊ ဒီမှာ သင့်ဖို့ အစာလေ” တဲ့။

ဒီတွင် သေဆဲ အကောင် စူးစူးရိုင်းရိုင်း အော်၊ ခလေးတွေဆီက ခုန်၊ စေတနာ သားကောင်ကို မြေပေါ် လှဲချ၊ လက်သဲ ဒါးကောက်တွေနဲ့

သူ့ အသားကို ဖဲ့၊ အစွယ်ဝါဝါတွေ သွေးနဲ့

ရွဲရွဲ၊ ပွဲတော်တည်တော့တယ်၊ ကြောင်ကြီးရဲ့

လောင်ကျွမ်း အသက်ရှူသံဟာ ကြောက်ခြင်းကင်းတဲ့ မေတ္တာရဲ့ နောက်ဆုံး သက်မနဲ့ ရောပီ။

ဒီလို သခင်နှလုံးသား ရှေးကပဲ ကြီးခဲ့၊

ခုလို သူ့ မဟာ ကရုနာနဲ့ နတ်တွေကို

ရက်စက်စွာ ပသမှု ရပ်မှတွင် မဟုတ်။

မင်းမျိုး ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားမြတ် ရှာကြောင်း၊ သိတော့

ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရ တို့အရှင်ကို သူ့မြို့မှာ

နေဖို့ အများကြီး တောင်းပန်တယ်။ သူ ဆိုတယ်---

“သင့် မင်းသားဘဝဟာ ဒီအကျင့်တွေနဲ့ မအပ်။

သင့် လက်တွေ့ ရာဇလုံအတွက်၊ တောင်းဖို့ မဟုတ်၊
ငါနဲ့ နေပါလှည့်၊ ငါ့မှာ သား မရှိဖူး၊
သတို့သမီး လှလှနဲ့ ငါနန်းမှာ စံကာ၊
ငါ သေတဲ့ထိ ငါ့ ပြည်ကို သွန်သင်ပါ။”

သိဒ္ဓတ္ထ ပြတ်သားတဲ့ စိတ်နဲ့ ဆိုတယ်--
“မင်းမြတ်၊ ဒါတွေ ငါ့မှာ ရှိခဲ့၊ စွန့်ခဲ့။
သစ္စာရှာခဲ့၊ ခု ရှာဆဲ၊ ရှာဦးမယ်။
သိကြား နန်းတော်ရဲ့ ပုလဲ တံခါးတို့ ပွင့်ကြကာ
နတ်မယ်တို့ ဖျားစေတော့ နေမယ် မဟုတ်ဖူး။
တရား နိုင်ငံ ထူထောင်ဖို့ ငါသွားနေတယ်၊
ဂယာနဲ့ တောမြိုင် ရိပ်များဆီ ခရီးနှင်မယ်၊
အဲဒီမှာ ငါ့ဆီ အလင်း လာမယ် ထင်ရဲ့။
ဒီ အလင်းဟာ ဒီက ရသေ့တို့ကြားမှာရော၊
သျှကြတို့ကရော၊ ဝိညာဉ်ကြောင့် ငတ်ပြတ်၊
ကိုယ် မေ့ မျောတဲ့ထိ ကျင့်လို့ပါ မလာဖူး။
ရ စရာ အလင်း၊ အောင်စရာ သစ္စာ ရှိလေရဲ့။
ဆို ဆွေစစ်၊ ငါ ရရှိခဲ့ရင် မုချ
ပြန်လာကာ သင့် မေတ္တာ ဆပ်မယ်။”

ဒီတွင်
ဘုရင် ဗိမ္ဗသာရ မင်းသားကို သုံးကြိမ် ပတ်၊
သခင်ရဲ့ ခြေတို့ကို ဦးညွတ် ရှိခိုးပီး
နှုတ်ခွန်းဆက်တယ်။ ပီး ဥရဝေလဆီ
တို့အရှက် ဆက်ခဲ့တယ်။ နှစ်သိမ့်မှု မရသေး။

ခြောက်နှစ် ရှာခဲ့သမို့ ချိနဲ့၊ မျက်နှာ လျှာ
 တောင်ပေါ်နဲ့ တောအုပ်တွင်း သူတို့ကတော့
 (အာဠာရ ဥဒ္ဒကနဲ့ ရသေ့ ငါးဦးတို့)
 သူ့ကို တားကြပီး သျှကြကျမ်းတွေမှာ
 ရေးထားတာ အရှင်းသားပဲတဲ့၊ သုတိထက်၊
 သတိထက် မြင့်ပီး ဘယ်သူမှ မရနိုင်တဲ့။
 သူမြတ်ကြီးတွေတောင် မရတဲ့။ လူသားဟာ
 ဉာဏကဏ္ဍထက် ဘယ် ပို သိနိုင်မလဲ။
 ဒီကျမ်းမှာ ဗြဟ္မဟာ ကာယမဲ့၊ အပြုမဲ့
 တဏှာမဲ့၊ ငြိမ်သက်၊ ဂုဏ်မဲ့၊ မပြောင်းလဲ၊ ဘဝစစ်
 အတွေးစစ်တဲ့၊ ပီတိစစ်။ လူဟာ ဘယ်ပုံ
 ကမ္မကဏ္ဍထက် တော်မလဲ။ ဒီကျမ်းမှာ
 တဏှာနဲ့ ကံကို ခွါရှင်းကာ၊ အတ္တရဲ့
 အနှောင်အဖွဲ့က ထွက်၊ ဒီလိုနဲ့ အဝန်းမဲ့ကာ
 ဂျေဒ် ဖြစ်၊ ကျယ်ပြန့်မှုထဲကို ပျော်ဝင်သွား၊
 အမှားက အမှန်၊ ကာမ စစ်ပွဲက ထာဝရ
 ငြိမ်းမှုဆီ ပျံ၊ ဒီမှာ ငြိမ်ဆိတ်နေသတဲ့။
 မင်းသား သူတို့ စကား ကြားရဲ့။ မနှစ်သိမ့်နိုင်။

ဆဋ္ဌမကျမ်း

အလင်း နောက်ဆုံး လာရာကို မြင်လိုသူ အသင်၊
 ဂင်္ဂါ မြစ်ဝှမ်း “ဥယျာဉ် တထောင်”က အနောက်မြောက်
 သွားလေ။ နောက်ဆုံး နီလာဇန်နဲ့ မောဟန
 ချောင်းနှစ်သွယ် စတင်ရာ တောင်ကုန်းစိမ်းတို့ပေါ်
 ခြေချမိမယ်။ ဒီချောင်းတွေအတိုင်း လိုက်သွား။
 အရွယ်ကျယ် မဟူအပင်တို့အောက် သံသာရုံနဲ့
 ဘိရ် ချုံတို့ အလယ် ကွေ့ကောက် စီးသွားရာက
 မြေပြန့်မှာ ညီမ နှစ်ဖော်တို့ ဆုံစည်းရာ
 ဖလ်ဂူဟာ ကျောက်ကမ်းတွေ ဖြတ်၊ ဂါယနဲ့
 တောင်နီ ဗာရဗာန်တို့ဆီ စီးဆင်းသွားတယ်။
 ဒီ မြစ်နားမှာ ဆူး ကန္တာ ပြန့်နေရဲ့၊
 ရှေးခေတ်က ဥရုဝေလယ တွင်ခဲ့တယ်။

သဲတောင် ကျိုးကျားနဲ့။ သူ့ အစွန်းမှာ တောတတော
 အမွှေးအတောင်စိမ်းတွေ မိုးနဲ့ တစောင်း ရမ်းနေရဲ့။
 အောက်ချုံကို ဖြတ်ကာ ရေငြိမ် စီးနေရာ၊
 ကြာပြာ - ကြာဖြူတွေနဲ့ ပြောက်ပြောက်ကျားကျား၊
 ငါးတွေ လိပ်တွေလဲ နေထိုင်ကြလေရဲ့။
 အနီးမှာ သေ နာနိရွာဟာ ထန်းတို့ကြား
 အသိုက်ဖွဲ့တဲ့ မြက်အမိုးတွေ လွင့်ထူကာ၊
 ရိုးသားပြည်သူ၊ တောင်ယာအလုပ်နဲ့ အေးရဲ့။

ဒီက လူသူမနီး တောထဲမှာ နောက်တကြိမ်
 ဗုဒ္ဓ အရှင် နေ၊ လူတို့ ဒုက္ခ၊ ကံရဲ့
 လုပ်နည်းများ၊ ကျမ်းစာတို့က အယူအဆများ
 တောသတ္တဝါတို့ဆီက သင်ခန်းစာများ၊
 အားလုံး လာရာ ငြိမ်မှုရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်များ
 မြူနှင်း အင်္ဂတေ၊ ရေငွေ့ ဘောင်တန်းတွေနဲ့၊
 နီလာ၊ ဆီးကျောက်၊ မျက်ရွဲ ရောင်သွေးတွေနဲ့၊
 လှလွန်းတဲ့၊ သုညဆီ ပျော်ဝင်သွားတဲ့၊
 မိုးလယ် တိမ်တခုက တခု လွင့်တင်ထားတဲ့
 ခုံးလို၊ ကြားမှာ တည်တဲ့ ဘဝအကြောင်း တွေးတယ်။
 တလပီး တလ တို့အရှင် တောထဲမှာ ထိုင်ကာ
 ဒါတွေ ဆင်ခြင်လွန်းသမို့ ရံဖန် စားချိန်
 မေ့သွားတယ်။ နေထွက်နဲ့ မွန်းတည့် လွန်အောင်
 ကြာသွားတဲ့ အတွေးတို့က ထလိုက်တဲ့အခါ
 သပိတ် မဖြည့်ရသေးသမို့ ကြွက်ကြွက်ညံ မျောက်က
 မြေပေါ်လှုပ်ချ၊ ခရမ်းရောင် ကျေး ဆွတ်ချတဲ့၊
 ခေါင်းပေါ်က သစ်ကိုင်တို့က ကြွေကျတဲ့၊

တောသီးပဲ စားရတယ်။ ဒီတော့ သူ့အလှ
 တောသီးပွဲ စားရတယ်။ ဒီတော့ သူ့အလှ
 ပြယ်ပေါ့။ စိတ် အားထုတ်မှုနဲ့ နွမ်းတဲ့ ကိုယ်
 ဘုရားဖြစ်မှာ ပြတဲ့ လက္ခဏာ သုံးဆယ့်နှစ်
 နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ ကွယ်ပေါ့။ အင်ကြင်းကိုင်းက
 သူ့ ခြေဆီ ခြောက်သွေ့ - ရော်လျ လွင့်လာတဲ့
 သစ်ရွက်ဟာ နွေဦး စိမ်းလန်မှု နုနု
 အရိပ်ယောင်ကို ဆောင်သလောက်မှ သူဟာ သူ့ပြည်
 အလုံးရဲ့ မင်းမျိုး ပန်းပွင့်ဟန် မဆောင်ပီဖူး။

ဒီလို အချိန် တချိန် ပင်ပန်းလွန်းတဲ့ မင်းသား
 အသက်မရှူ။ သွေးမလှုပ်တော့တဲ့ အသတ်ခံရသူ
 ပမာ၊ အားအင် ကုန်ခမ်းကာ မြေပေါ် မူးမေ့
 လဲသွားတော့တယ်။ သိပ်ဖြူရော်နေတော့တယ်။
 လုံးဝ မလှုပ်မရှား။ ဒီတွင် အဲဒီလမ်းကို
 သိုးကျောင်းသားတို့ ရောက်လာ၊ မျက်ခွံတွေ ပိတ်၊
 အမည်မဲ့ အနာရဲ့ အရေးတွေ နှုတ်ခမ်းမှာ ထင်ကာ၊
 မွန်းတည့်နေရဲ့ မီးပူ ခေါင်းပေါ် ကျလို၊
 သိဒ္ဓတ္ထ လဲနေတာ မြင်တော့၊ တောသပြေ
 အကိုင်းတွေ ချိုး၊ ပန်းရုံတရုံသဖွယ် ယှက်သွယ်ပီး
 မြင့်မြတ်တဲ့ မျက်နှာပေါ် အရိပ် ပြုပေးတယ်။
 သခင့် နှုတ်ခမ်းတွေပေါ် ဆိတ်ရေအိတ် ညှစ်ပီး
 နို့နွေးနွေးကို တစက်ချင်း လောင်းချပေးတယ်။
 ဇာတ်နိမ့်သူမို့၊ မြင့်မြတ်ဟန် ထင်ရသူ
 တဦးကို မထိစေရဖူးပေ။ ကျမ်းအဆိုက။

အဲသကို စိုက်လိုက်တဲ့ မွှေ ကိုင်းတို့ဟာ
အရွက်အပွင့် ဝေဝေ အမြန် အသက်ဝင် ပေါက်လာပီး

အသီးဝင်းဝင်းတွေ ပြုတ်သိပ် ကျပ်ညပ်နေကာ၊
ငွေပွင့်တွေ ရွှေနှီ ဖောင်းကြွ ရုပ်တွေနဲ့
ချယ်လယ်ထားတဲ့၊ တောလိုက်ထွက်သူ ဘုရင်အတွက်
ထိုးတဲ့၊ ပိုးတဲနန်းနယ် တူသေးတော့သတဲ့။
ကောင်လေး သူ့ကို နတ် ထင်ပီး ရှိခိုးတယ်။
တို့အရှင် အသက် ပြန်ရှုလာ၊ ထပီး သိုးထိန်း
ကြေးအိုးထဲက နို့ တောင်းတယ်။ “အိုး၊ ငါ့အရှင်၊
သင့် ငါ မပေးနိုင်ပါ” တဲ့ သူငယ်က၊ “ငါ
သုဒ္ဓဆိုတာ မြင်စေ၊ ထိရင် ယုတ်မယ်။”
ဒီတော့ လောကထိပ်တင်က “ကရုနာနဲ့
လိုမှုဟာ အားလုံးကို ဆွေမျိုးပြုပီ။
တရောင်ထဲ ရှိတဲ့ သွေးမှာ ဇာတ်မရှိ။ အားလုံး
ငန်တဲ့ မျက်ရည်မှာ ဇာတ်မရှိ။ လူဆိုတာ
နဖူးမှာ တိလ်က အမှတ်နဲ့၊ လည်မှာ မျိုးမြတ်
ခြည်နဲ့ မွေးခဲ့တာ မဟုတ်၊ မှန်တာပြုသူ
နှစ်ထပ် ဇာတိ၊ မကောင်းပြုသူ ယုတ်ညံ့မြဲ။
သောက်စရာ ပေးပါ၊ ငါ့ညီ၊ ငါ ရှာပုံတော်
ကျူးတဲ့အခါ မင်းအဖို့ ကောင်းကျိုး ဖြစ်လိမ့်မယ်။”
ဒီတွင် တောသား နှလုံးမြူးကာ ပေးတော့တယ်။

နောက်တနေ့မှာတော့ အဲဒီလမ်းကို ကုလားရွှေ
ဆင်ယင်တဲ့ လုံမတသိုက်၊ မြို့ထဲ ထူနှု

နတ်စင်က ကချေသည်မတွေ့၊ အတီးအမှုတ်
သမားတွေနဲ့ အတူ ဖြတ်သွားကြတယ်--တဦးက
ဒေါင်းမွေး ရံတဲ့စည်ကို တီးသူ၊ တဦးက
ဗန်သုလိ ပြွေ မှုတ်သူ။ တဦး သုံးကြိုးတပ်

သီတာရံ ခပ်သူ။ ကျောက်တန်းတတန်းက တတန်း၊
ပဆစ်ကွက် လမ်းတွေ ဖြတ်၊ ပျော်ဖွယ် ပွဲ တခုဆီ
ပေါ့ပါးပါး နှင်ကြရာ၊ ငွေခြူတွေက
ခြေညှိလေးတွေမှာ တချင်ချင် မြည်သံသာ၊
လက်ကြပ် လက်ကောက်တို့ စူးရှ ခွန်းတုံ့မြည်။
သီတာရံ ဘယ်သူက ကြေးဝါ ကြိုးတို့ကို
ဖျင်းကာ ညှင်းကာ၊ ဘေးက လုံးမ တေးသီပေါ့။

“သီတာရံကို ညှင်းတော့ အကလှလှလေးပါကွယ်
မရှော့ မတင်း သီတာရံကို ညှင်းလို့ ပေးပါကွယ်၊
လူတွေ အသဲခိုက်အောင် တို့ ကပြပါမယ်။
တင်းလွန်းတဲ့ ကြိုး ပြတ်၊ တေးသံ ထွက်ပြေးရော
ရှော့လွန်းတဲ့ ကြိုးအ၊ တေးသံ သေပါရော။
မရှော့ မတင်း သီတာရံကို ညှင်းပေးပါကွယ်။”

ပြွေနဲ့ ကြိုးအလိုက် ကချေသည် တေးသီကာ။
တောလမ်း တရှောက် မြေကွက်လပ် တခုက တခုဆီ
ရောင်စုံ လိပ်ပြာ အမိုက်အမဲလို ပျံပြေးပေါ့၊
ပေါ့ဆဆ သူ့စကား လမ်းဘေး သပြေပင်အောက်
အတွေးထဲ မျှော ထိုင်နေသူ သူတော်စဉ် နား
ပဲ့တင်ထပ်မယ် မတွေးမိဖူး။ ဒါပေမဲ့

ရှုပ်တေးတို့ လွန်တော့ ဗုဒ္ဓ ခေါင်းမော့ကာ၊
 ဆိုတယ်- “လူမိုက် ပညာရှင်ကို သင်မြဲ။
 ကယ်တင်မယ့် ဂီတပြုမယ် ရည်ရွယ်ကာ
 ငါလဲ ဘဝ စောင်ကြိုး တင်းလွန်းခဲ့ပီ ထင့်။
 သစ္စာကို မြင်မှ မျက်လုံးတွေ ဝါးပီ
 အလိုဆုံး အချိန်မှာမှ ငါ့ခွန်အား ရော့ပီ၊
 လူသား လိုတဲ့ အကူမျိုး ရမှ ဖြစ်မယ်။
 ငါ သေလိမ့်၊ ငါ့ဘဝ လူအပေါင်း မြော်လင့်ချက်။”

အဲဒီ မြစ်အနီးမှာ မြေရှင်တဦး နေတယ်။
 တရားကျင့်၊ ချမ်းသာ၊ နွားအုပ်အများကို ပိုင်သူ၊
 သဘောကောင်းသူ၊ သူဆင်းရဲအပေါင်းရဲ့ မိတ်ဆွေ။
 သူ့အိမ်ကို မှီပီး ရွာနာမယ် တွင်တာ--
 “သေနာနီ” တဲ့။ ချမ်းမြေ့သာယာ နေခဲ့။
 ဇနီးက သုဇာတာတဲ့။ မျက်လုံးမဲမဲ
 လွင်ပြင်သူအားလုံးမှာ အလှဆုံးပါပဲ။
 နူးညံ့-သစ္စာရှိ၊ ရိုးသား-ကြင်နာတတ်၊
 မြင့်မြတ်တဲ့ ရုပ်သွင်၊ အားလုံးကို စကားချို
 နှစ်လိုဖွယ် ရုပ်ရည်၊ မိန်းမ ဘဝရဲ့ ပုလဲ
 ဣန္ဒြိယ အိမ်ဆိတ်ငြိမ်မှာ သူ့အရှင်နံဘေး
 အိမ်ထောင်သူခ အေးမြမြ ကုန်ခဲ့ရာ၊
 သားယောက်ျား မင်္ဂလာ ကင်းမဲ့တာ တခုပဲ။
 ဒါကြောင့် လက်ရှုမိဆီ အကြိမ်များစွာ ဆုတွေ
 ချွေခဲ့ပီ။ လပြည့်ည များစွာမှာ ထမင်း၊
 စပယ်ကုံး၊ စန္ဒကူးဆီ လက်ဆောင် ပဏ္ဏာတွေနဲ့

ကိုးဆ ကိုးလီ မဟာလိင်္ဂီကို ပတ်ကာ
 သားဆု တောင်းပီ။ သုဇာတာ ကတိပြုခဲ့-
 ဒီဆု ပြည့်ရင်၊ သူ့သစ်ပင်အောက်၊ ရွှေခွက်နဲ့
 တည်ခင်းကာ၊ ပေါများတဲ့၊ နူးညံ့လှတဲ့
 အစာကို ရုက္ခစိုးကို ပူဇော်ပါ့မယ်တဲ့။
 ဒါ ဖြစ်ခဲ့ပီ။ သူ့ကို သားလှလှကလေး
 ဖွားမြင်ခဲ့ပီ။ ခု သုံးလသားလေးပ။
 သုဇာတာ့ ရင်ကြား လျောင်းလို့။ သူ့လဲပဲ
 ကျေးဇူးတင် ခြေလှမ်းနဲ့ နတ်ဆီ လာပေါ့။
 လက်တဖက်က ဆာရီနီထွေးကို ကိုင်ကာ
 သူ ပီတိရဲ့ ကျောက်မျက် သားကို ခြုံပေး
 လက်တဖက်က လှလှလေး ကွေးမြှောက်ထားကာ၊
 နတ်မင်းဖို့ စားမြိန်စာတွေ ထည့်ထားတဲ့
 ခွက်နဲ့ ပန်းကန်ကို ခေါင်းပေါ်မှာ ထိန်းထားရဲ့။

ဒါပေမဲ့ မြေကို တံမျက်လှည်း၊ သစ်ပင်ကို
 ခြည်နီတွေ ပတ်ဖို့ လွှတ်လိုက်တဲ့ ရာဇ
 လာတဲ့ပီး- “အို၊ သခင်မ၊ ကြည့်တော့၊ ရုက္ခစိုး
 ကိုယ်ထင်ပြပီး နေရာမှာ ထိုင်နေတယ်။
 ခူးပေါ် လက်ရှက်လို့။ သူ့ခေါင်း ပတ်လည်မှာ
 အလင်းရောင် ထွန်းပနေလိုက်ပုံ ကြည့်ပါစမ်း။
 နတ်မျက်လုံးတွေနဲ့ နူးညံ့ ကြီးမြတ်ပေ။
 နတ်များ ဖူးတွေ့ရတာ ကံကောင်းလှရဲ့။”

ဒါနဲ့ (သူ့ကို နတ်ထင်ကာ) သုဇာတာ
တုံတုံရီရီ ချဉ်းလာ။ မြေကို နမ်းကာ
မျက်နှာငုံ့ပီ- “သစ်ပင်မှာ နေထိုင်တဲ့
အရှင်မြတ်၊ ကောင်းကျိုးပေးသူ၊ ကျွန်တော်မကို
ကြင်နာသူ၊ ကိုယ်ထင်ပြု ဖူးတွေ့ခံသူ၊
ထွင်းထုပီးစ ဆင်စွယ်လို ဖြူဆွတ်တဲ့
နွားနို့က လုပ်ပီးစ ဒီ နှင်းပွင့်နှယ်
နို့ခဲတို့ကို လက်ခံစေချင်ကြောင်းပါ။”

ဒီနောက် ရွှေဖလားထဲကို ဒိန်နဲ့ နို့တို့
လောင်းထည့်ကာ၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ လက်အစုံပေါ်မှာ
နှင်းဆီတို့ နှလုံးသားက ပေါင်းခံယူတဲ့
နံ့သာကို ကျောက်သလင်း ပူးထဲက သွန်းရဲ့။ သူ
စားတယ်။ စကားတခွန်း မဆို။ ဝမ်းမြောက်တဲ့ မိခင်
တလေးတစား အနားက ရပ်နေရဲ့။ ဒီအစာက
အာနိသင် ထူးခြားလှသမို့ တို့အရှင်မှာ
ခွန်အားနဲ့ ဘဝ ပြန်လည် ရခဲ့ အအိပ်မဲ့
ညများ၊ အစားမဲ့ နေ့များ အိပ်မက်ပမာသာ
ထင်ရတော့တယ်။ စိတ်လဲ သွေးသားနဲ့အတူ
ဒီအစာကောင်း မျှ၊ အမွှေးအတောင်သစ် ဆင်ဟန်ပဲ။
အဆုံးမဲ့ သဲပြင်ပေါ် ပျံလို့ ပန်းတဲ့ငှက်
ရုတ်တရက် ချောင်းတွေ့ရာ ဝမ်းမြောက်မိ၊ လည်နဲ့
ခေါင်းက သဲမှုန့်တွေ ဆေးကြောပစ်ဟန်ပဲ။
တို့အရှင် ပိုလှ၊ ရုပ်သွင် ပို ဝင်းပတာ
မြင်ရတော့ သုဇာတာ ပိုရှိခိုးရဲ့။

“သင် တကယ် နတ်လား” အသာအယာ သူ မေးလိုက်တယ်။
“ပူဇော်တာ နှစ်ချိုက်ပါစ။”

ဗုဒ္ဓက -

“ငါ့ဆီ မင်း ယူလာတာ ဘာလဲ။”

“အရှင်မြတ်”

သုဇာတာ ဖြေတယ်- “နွားအုပ်တွေထဲက
သားဖွားပီစ နွားမ တရာရဲ့ နို့ကိုယူ၊
ဒီ နို့နဲ့ နွားဖြူမ ငါးဆယ်ကို ကျွေး၊
သူတို့ နို့နဲ့ နှစ်ဆယ့်ငါးကောင်ကို ကျွေး၊
သူတို့ နို့နဲ့ ဆယ့်နှစ်ကောင်၊ သူတို့ နို့နဲ့
နွားအုပ်ထဲက အမြတ်ဆုံး အကောင်းဆုံး ခြောက်ကောင်၊
ဒီ နို့ကို အသစ် ထွန် မြေမှာ လက်ရွေးစင်
မျိုးစေ့က စိုက်၊ အစေ့တိုင်း ပုံလဲလို ရအောင်
ဆွတ်အပ်တဲ့ ဆန်နဲ့၊ စန္ဒကူးနဲ့၊ အမွှေးနဲ့၊
ငွေအိုးတွေမှာ ထည့်ပီး ကျိုချက်ပါတယ်။
ဒီလို စေတနာနဲ့ လုပ်တာက သားလေး
မွေးခဲ့ရင်၊ ကြည်နူးဝမ်းသာ ပူဇော်ပွဲ
လုပ်ပမယ် သင့်အပင်အောက် ကတိခံခဲ့ရာ
ခု သား ရပါ၊ ဘဝ ချမ်းမြေ့ပီမို့ပါ။”

အနူးအညံ့ တို့အရှင် အဝတ် နီကျာကို ဆွဲဖယ်၊
ခေါင်းလေးပေါ်မှာ ကမ္ဘာကို ကယ်တဲ့ လက်တွေ
တင်ပီး ဆိုတယ် “သင့် သုခ အခွန်ရှည်စေ၊
သူ့အပေါ် ဘဝရဲ့ ဝန်ထုပ် ပေါ့ပါးပါစေ။

မင်း ငါ့ကို ကူညီခဲ့ပီ၊ ငါ နတ် မဟုတ်၊
 မင့် အကို တဦးပဲ၊ အရင်ကတော့ မင်းသားပဲ၊
 ခု ခရီးသည် တဦး၊ သိခဲ့ရင် လူတွေရဲ့
 အမှောင်ကို လင်းပေးမယ်၊ တနေရာမှာ လင်းတဲ့
 အလင်းကို ခြောက်နှစ်လုံး နေ့ည ရှာခဲ့တယ်။
 အလင်းကို ငါတွေ့မယ်၊ ဂုဏ်ပြောင်၊ ကူကယ်မယ့်
 အလင်း အာရုဏ် ကျင်းမှ ငါ့ကိုယ် အားပြတ်ရာ၊
 ဘဝ လျှင်ဖို့ ဘဝ အလီလီက ထုတ်အပ်တဲ့
 ဒီ အစောမွန်က ပြန်ဖြည့်ခဲ့တယ်၊ နှမချော၊
 ဘဝ ကိုယ်တိုင် ဇာတိ အများဖြတ်၊ ပိုမြတ်တဲ့
 အမြင့်တွေဆီ ရောက်၊ ဒုစရိုက် စင်ကြယ်သလိုပ။
 မင်းကော ဘဝနဲ့တင် သုခချမ်းသာကို
 ရပလား။ ဘဝနဲ့ မေတ္တာနဲ့ပဲ ပီးပလား။”

သုဇာတာ ဖြေတယ် “အရှင်မြတ်၊ ငါ့နှလုံးသား
 သေးငယ်ရဲ့၊ သေးငယ်တဲ့ မိုး လယ်ကွက်ကို
 မစွတ်တတ်ပေမဲ့ ကြာခွက်ကိုတော့ ဖြည့်တယ်။
 ငါ့သခင် အလှ၊ ငါ့ခလေး အပြုံးမှာ ဘဝနေခြည်
 ထွန်းလင်းကာ၊ တို့အိမ်မှာ မေတ္တာ နွေရတု
 ကျရောက်တာ သိရရင် ငါ့အဖို့ တော်ပီ။
 အိမ်မှုအပြည့်နဲ့ နေ့ရက်တွေ သာယာရဲ့။
 နေထွက်မှာ ငါ နိုးထ၊ နတ်တွေ ရှိခိုး၊
 သီးနှံကို ထုတ်ပေး၊ ပင်စိမ်း ပင်ကိုညှို့၊
 အစေခံမတွေ့ကို တာဝန်ကိုယ်စီ ခိုင်း၊
 မွန်းတည့်မှာ ငါ့အရှင် ငါ့ပေါင်ပေါ် ခေါင်းတင်၊

တေးသံနွဲ့နွဲ့နဲ့ ယပ်အခပ်မှာ မှေးသိပ်။
 ဒီလိုနဲ့ ညနေချမ်း ညစာ စားချိန်
 သူ့ဘေးမှာ ငါ ရပ်လို့ မုန့်တွေ ကျွေးမွေး။
 ဘုရားကျောင်း သွား၊ အဆွေများနဲ့ စကားပြောပီးနောက်
 ကြယ်လေးတွေ အိပ်ဖို့ ငွေဆီမီး ညှိပေါ့။
 ဒီလို ချမ်းမြေ့တယ်၊ သားမွေးတော့ သားရဲ့
 လက်ကလေးတွေက လိုအပ်ရင် သူ့ဝိညာဉ်
 သဂ္ဂဆီ ခေါ်မယ်၊ ငါ ဘယ်မပျော် ရှိမလဲ။
 ကျမ်းစာတွေမှာ ခရီးသည် အရိပ်ရဖို့
 အပင်စိုက်၊ လူတွေ သုံးဖို့ ရေတွင်း တူးမယ်၊
 သားရတယ် ဆိုရင် သေပီးနောက် ကောင်းမတဲ့။
 ကျမ်းတွေဆိုတာ ငါ နှိမ့်ချစွာ ယုံရဲ့။
 ရှေး သူမြတ်တို့ထက် ပညာမရှိဖဲကိုး။

သူတို့က နတ်တွေနဲ့ စကားပြော၊ ဂါထာ
 မန္တရား၊ ပုည၊ သုခ လမ်းတွေ သိတယ်။
 အားလုံးအဖို့ နေရာ မရွေး၊ အချိန်မရွေး မုချ၊
 အကောင်းက အကောင်း၊ အဆိုးက အဆိုး လာရမယ်လို့
 ငါ ထင်တယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ သစ်မြစ်ကနေ
 အသီးချို၊ အဆိပ်မြစ်ကနေ အသီးခါးခါးတွေ
 သီးတာ၊ အသက်ရှင်စဉ်မှာပဲ ရန်ငြိုးက
 အမုန်း၊ မေတ္တာက အဆွေ၊ ခန္တီက ငြိမ်းမှု
 ပေးတာ မြင်ရသကိုး။ သေနေ့ ကြိုတဲ့ခါ၊
 “အခု”လောက် ကောင်းတဲ့ “နောင်”တို့ မကြုံရပီလား။
 ပို ကောင်းမှာပဲ။ စပါးစေ့လေး တစေ့ကနေ

ပုလဲ ငါးဆယ် စီတဲ့ ငှက်တောင်စိမ်း ပေါက်မြဲ။
 ကြည်လို စံကား အဖြူနဲ့ ရွှေရောင်ဟာ နွေဦး
 ဝတ်လစ်စလစ် အင်္ကျီလေးတွေထဲ ပုန်းမြဲ။
 အို၊ အရှင်၊ ခံရမယ့် ဆင်းရဲ သည်းခံသူ
 မျက်နှာ မြေပေါ် လဲစေမယ် ငါ သိရဲ့။
 ဒီ ငါ့ခလေး အရင် လွန်ရင် ငါ့ နှလုံး ကွဲမယ်
 ထင်တယ်-ငါ့ နှလုံး ကွဲပါစေ ဆုတောင်းရဲ့။
 ဒါမှ၊ သူ့အချိန် စေ့တဲ့ထိ ပြုစုသူ၊
 တာဝန်သိ၊ သစ္စာရှိ မိန်းမ ရောက်ရာ
 ဘကြူနေ၊ သူသေလေး ပိုက်၊ အရှင် စောင့်မယ်။
 သေမင်းက သေနာနီကို ခေါ်ရင်တော့၊
 ထင်းပုံပေါ်တက်၊ နေ့စဉ် လုပ်သလို သူ့ခေါင်း
 ငါ့ ပေါင်ပေါ်တင်၊ မီးညှို့ လိုက်လို့ မီးတောက်၊
 မီးခိုးတွေ လိမ့်တက်လာရင် ဝမ်းမြောက်မယ်။
 စာဆိုအရ ကုန္ဒိယသူ တဦး ဒီလို
 သေရင်၊ သူ့ မေတ္တာဟာ သူ့ခင်ပွန်းရဲ့
 ဝိညာဉ်ကို ဆံတပင် နှစ်တကုဋေ ကျနဲ့
 သဂ္ဂမှာ နေစေသတဲ့။ ဒါကြောင့် ငါ မကြောက်။
 ဒါကြောင့် ငါ ဘဝဟာ ပျော်ရွှင်တယ်၊ အရှင်မြတ်၊
 နာကျင်၊ ဆင်းရဲ၊ ရက်စက်၊ ဒုက္ခပြုမ်းတဲ့
 တခြား ဘဝတွေကို ငါ မေ့တာတော့ မဟုတ်ဖူး။
 သူတို့ကို နတ်များ မ ပါစေ။ ငါတော့။
 ကောင်းတယ် မြင်တာကလေးကို လုပ်ဖို့ ကြိုးတယ်။
 တရားကို ရိုသေစောင့်ထိန်းတယ်။ လာမယ့်ဟာ၊
 လာရမယ့်ဟာ၊ ကောင်းကောင်း လာမယ် ယုံရဲ့။”

ဒီတော့ တို့အရှင်က --- “သင်သူတွေကို မင်း
 သွန်သင်ပီ၊ ရိုးရိုး မေတ္တာနဲ့ မင်းဟာ
 ပညာထက် ပညာရင့်ရဲ့။ မသိတာပဲ။
 ကျေနပ်တော့။ တာဝန် ဝတ္တရား သိပီပဲ။
 အေးရိပ်မှာ မျိုးတူတို့ကြား ပေါက်ရောက်တော့၊
 ပန်းကလေး အသင်၊ သစ္စာ အလင်းရဲ့ မွန်းတည့်ဟာ
 တခြား နေရောင်မှာ ပွင့်ရမယ့်၊ နောင် ဘဝမှ
 မိုးဆီ ခေါင်းမော်မယ့် ရွက်နုတို့တွက် မဟုတ်။
 ငါ့ကို ရှိခိုးသူ၊ ငါ သင့် ရှိခိုးရဲ့။
 မေတ္တာနဲ့ အိမ်ဆီ ပျံတဲ့ ချိုးငှက်ပမာ
 မသိဖဲ တတ်နေတဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ နှလုံးသား။
 ဘာကြောင့် လူမှာ မြော်စရာ ရှိတယ်။ ဘယ်မှာ
 ဘဝ ဘီး ထိန်းကြတယ် သင့်မှာ ငါ တွေ့ပီ။
 မင်း ငြိမ်းချမ်းစေ၊ ဘဝ အလုံး ချမ်းမြေ့ စေသော။
 မင်းအောင်မြင်သလို ငါ အောင်ပါရစေ။ မင်းက
 နတ် ထင်သူက မင့်ကို ဆုတောင်းခိုင်းရဲ့။”

“အရှင်အောင်ပါစေ” သူက ဆိုကာ၊ သားကို
 ရှုမဝ ငုံ့ကြည့်ရာ၊ ခလေး လက်နှလေးများ
 ဗုဒ္ဓဆီ လှမ်းတယ် (တို့ ထင်တာထက်ပဲ
 ခလေးတွေ ပို သိမြဲအတိုင်းသိ၊ ရှိခိုးဟန်)။
 သူလဲ အစာမွန်ကြောင့် အားပြည့်လာကာ၊ ထ၊
 မဟာ သစ်ပင် ပေါက်ရာ ရှေးရှု လှမ်းကြွခဲ့၊
 ဗောဓိ ပင်ပ (ဒီ နောင် နှစ်အပေါင်းတို့မှာ
 မညှိုးတော့၊ ကမ္ဘာ အလေးအမြတ် ပြုရာ အဖြစ် ထာဝရ

ထားရှိခဲ့ကြတယ်။ သူ့ အရွက်တို့ အောက်မှာ
ဗုဒ္ဓဆီ သစ္စာ ရောက်လာမယ် ဖြစ်တယ်။
ဒါကို ခု သခင် သိပီ၊ ဒါကြောင့် ခြေလှမ်း
ညီညီ၊ မှန်မှန်၊ ခန့်ခန့်ငြားငြားနဲ့ သူ
ပညာ အပင်ဆီ သွားပေါ့။ အို အသင် ကမ္ဘာတို့၊
ဝမ်းမြောက်ကြ။ တို့သခင် အပင်ဆီ ကြွလေပီ။

တိုင်လုံးသဖွယ် အကိုင်းတွေ စုကျ၊ စိမ်းလက်လက်
အမိုးရုံးတွေနဲ့ မိုးလို့၊ အရိပ် သာတဲ့ဆီ
သူ လှမ်းကြွခဲ့ရာ၊ သိတတ်တဲ့ မြေက
သူ့ ခြေရင်းမှာ လှိုင်းလွန်မြက်တွေ၊ ရုတ်ခြည်း
ပန်းတွေနဲ့ ပူဇော်တယ်။ တော သစ်ကိုင်းတို့
ငုံ့ကိုင်း အရိပ်ပြကြတယ်။ ရေနုတ်တို့က
မှုတ်လွှင့်တဲ့ ကြာနဲ့သင်း လေအေးနုတွေ
မြစ်ဆီက ညည်းလာတယ်။ တောသတ္တာဝါတို့
(သစ်၊ တောဝက်၊ သမင်) ညနေမှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ
ရှိရာက မျက်လုံး ပြူးကျယ်ကာ၊ ဂူထဲ
ခြုံထဲက မျက်နှာညှံနုကို ကြည့်ကြ။
ကျင်းအေးစိမ့်က မြွေပြောက် ပါးပျဉ်းထောင် ကပီး
တို့ အရှင်ကို ဂုဏ်ပြုတယ်။ လိပ်ပြာဝင်းတို့
အပြာ၊ အစိမ်း၊ ရွှေ တောင်ပံတွေ တဖျပ်ဖျပ် သူ့ကို
ယပ်ခပ်ပေးကြတယ်။ ကြောက်ဖွယ်စွန် သားကောင်
လွတ်ချပီး အော်တယ်။ ထန်း ရှဉ့်ကျား တပင်က
တပင် ပြေးပီး ကြည့်တယ်။ စာ ဗူးတောင်း သူ့အသိုက်
တွဲလွဲက ညံ့နေတယ်။ ပုတ်သင်ပြေးတယ်။
ဥသြ တွန်သံချို။ ချိုးတို့ ဝိုင်ဖွဲကြ။

တွားသွားကောင်တွေတောင် သိပီး ဝမ်းမြောက်ကြ။
 မြေနဲ့လေ အသံတို့ တေးသံ တသံထဲ ပေါင်း၊
 ကြားတဲ့ နားတွေထဲမှာ-- “အရှင်နဲ့ မိတ်ဆွေ၊
 ချစ်သူ၊ ကယ်တင်သူ၊ အမျက်၊ မာန၊ ရမ္မက်၊
 အကြောက်၊ သံသယတို့ကို ချိုးနှိမ်ခဲ့သူ အသင်၊
 သူငါ အားလုံးအတွက် သင့်ဘဝ လူသူ အသင်၊
 အပင်ဆီ ကြွပါ၊ ဒုက္ခ ညှိမ်းမယ့် ဗုဒ္ဓ
 ဖြစ်သူ သင့်ကို လွမ်းကမ္ဘာ ကောင်းချီးပေးပေ။
 ဂုဏ်ပြုအပ်သူ၊ ကြွပါ၊ နောက်ဆုံး ကြီးပါ။
 မင်းမြတ်၊ အောင်နိုင်သူမြတ်၊ သင့်အချိန် ရောက်ပီ။
 ဒါ ခေတ်အဆက်ဆက် စောင့်ခဲ့ရတဲ့ ညပဲ။”

ဒီနောက် အပင်အောက်မှာ တို့သခင် ထိုင်စဉ်ပဲ
 ည ကျပေါ့။ ဒီတွင် ဒါ လူတွေက ကယ်မယ့်
 ဗုဒ္ဓ၊ အခုသစ္စာကို တွေ့ပီး ကမ္ဘာကို
 ကယ်မယ့် အချိန် ဖြစ်ကြောင်း အမှောင်ထုရဲ့ မင်းသား
 မာရက သိရှိသမို့ သူ့ရဲ့ ဒုစရိုက်
 အင်အားစု အားလုံးဆီ အမိန့်ပေးတော့တယ်။
 ဒါကြောင့် အနက်ရှိုင်းဆုံး တွင်းအသီးသီးကနေ
 ပညာနဲ့ အလင်းကို၊ စစ်ခင်းတဲ့ ဘီလူးတွေ၊
 အာရတ်၊ တဏှာ၊ ရာဂနဲ့ သူတို့ တပ်သား
 အလို၊ အကြောက်၊ မသိမှု၊ ရမက်တို့ ချီလာကြပေ။

အမှောင်နဲ့ ကြောက်ဖွယ်ရဲ့ သားတွေပ။ အားလုံး
 စိတ် ခါဖို့ ကြိုးသူ ဗုဒ္ဓကို မုန်းရဲ့။
 အဲဒီည ဗုဒ္ဓ အမှန် မရအောင် သရဲတွေ

တိုက်ကြပုံ ပညာအရှိဆုံးတောင် မသိဖူး။
ရံဖန် ပြိုကွဲဆဲ ကောင်းကင်က ခရမ်းရောင်
ဒေါသ လှံချွန်တွေနဲ့ လွှင့်တဲ့ စူးရှ
လျှပ်စစ်နဲ့၊ မိုးချုန်းသံနဲ့၊ လေတပြင်လုံး
တိမ်ဖုံးစေတဲ့ ဘီလူးတပ် မုန်တိုင်းတွေနဲ့၊

ကြောက်ဖွယ် လေရိုင်းနဲ့။ ရံဖန် စွဲမက်ဖွယ်
အလှသဏ္ဍာန်တွေက တိတ်ဆက် သစ်ရွက်၊ ညံ့နု
လေထဲမှာ မာယာတွေ၊ သံသာ စကားတွေနဲ့၊
တေးပလီတွေ ချစ်သံတိုးတွေနဲ့၊ ရံဖန်
မင်းအဖြစ် မြူဆွယ်ကာနဲ့၊ ရံဖန် အမှန်ကို
ပျက်အောင် ဒွိဟတွေနဲ့။ ဒါတွေ အပြင်မှာ
မြင်သာအောင် ကြိရသလား၊ သူ့အတွင်း နှလုံးထဲ
စိတ်ယုတ်တွေနဲ့ ဗုဒ္ဓ ရုန်းကန်ရသလား၊
ချင့်ကြတော့--ငါ ရှေးစာ အဆို ရေးတာပဲ။

ဒုစရိုက်ကြီး ဆယ်ပါး (မာရရဲ့ သူရဲ့
မိစ္ဆာနတ်များ) လာပေါ့။ အတ္တဝါဒီ
ပထမပဲ။ ငါ အယူ။ သူက မှန်မှာလို
စကြဝဠာမှာ ကိုယ့်မျက်နှာကို မြင်ကာ၊
“ငါ” လို့ အော် ကမ္ဘာလဲ “ငါ” ဆိုစေချင်တယ်။
သူတည်မြဲရင် အရာအားလုံး ပျက်စီးမြဲ။
သူက--“သင် ဗုဒ္ဓဖြစ်ရင်၊ တခြားသူများ
အလင်း ရှာပေစေ။ သင်ဟာ မပြောင်းလဲဖဲ သင်
ဖြစ်ရင် တော်ပီ။ မပြောင်း၊ မမှု၊ မကြိုးတဲ့ နတ်တို့

ချမ်းသာ ထ ခံစားလေ” တဲ့ ဗုဒ္ဓက—
 “နင့်ဆီက အမှန် ယုတ်ညံ့၊ အမှား ကျိန်စာပဲ။
 ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ချစ်သူတွေကို လှည့်စားချေ။”
 ဒီနောက် ယုံမှားမှု၊ ငြင်းတတ်၊ လှောင်တတ်တဲ့။
 သခင့် နားဝ ဆိုတယ်--“အားလုံး ပြရပ်တွေ။
 သူတို့ အချိုးနှီး ဖြစ်ပုံ သိမှု အချိုးနှီး။
 သင်ဟာ သင့်အရိပ်သင် လိုက်ဖမ်းနေတာပဲ။
 ထ၊ ပြန်တော့။ အသာ ရွံ့ရှာရုံထက် ကောင်းတဲ့
 လမ်း မရှိပီ။ လူကို ကယ်စရာလဲ မရှိပီ။
 သံသရာ ဘီးကို တန့်လို့လဲ မရပီ” တဲ့။
 တို့အရှင်က—“လူ့ ရန်သူတွေ အနက် အနုဆုံး
 ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မင်းနဲ့ ငါ မဆိုင်ဖူး” တဲ့။
 တတိယ၊ အယူမှောင်တွေကို အစွမ်းတန်ခိုးပေးသူ
 သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ ကဝေမ၊ လာပေါ့
 သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ ကဝေမ၊ လာပေါ့
 အပြည်ပြည်မှာ အယူနိမ့်အဖြစ် ဆင်ယင်ထားကာ၊
 ဝတ်တွေ၊ ပရိတ်တွေနဲ့ စိတ်ကို ဆော့ကစားရဲ့။
 ငရဲကို ပိတ်၊ နတ်ဘုံကို ဖွင့်တဲ့ သော့တွေ
 ထိန်းသူပေါ့။ သူက—“သင် ဝံ့ဝံ့ စားစား
 တို့ ကျမ်းမြတ်တွေ ပယ်၊ တို့ နတ်တွေ နန်းချ၊
 ဘုရားကျောင်းတွေ လူမဲ့စေကာ၊ ရဟန်းတွေ ကျွေး၊
 နိုင်ငံတွေ စောင့်တဲ့ တရားကို ခါမလို့လား။”
 ဗုဒ္ဓက ဖြေတယ်—“နင် အထိန်းခိုင်းတာက

မမြဲတဲ့ ရုပ်ပဲ။ အမှန်တရားဟာ တည်မြဲတယ်။
 နှင့် အမှောင်ထဲ ပြန်ဝင်။” နောက် ရဲရဲရင့်ရင့်
 ချဉ်းလာတဲ့ သတ္တိခဲ သွေးဆောင်သူက
 ကာမ တဲ့။ ရမ္မက်တို့ ဘုရင်။ နတ်တွေကိုပဲ
 စိုးပိုင်သူ၊ မေတ္တာအားလုံးရဲ့ အရှင်သခင်၊
 ပျော်မှု နိုင်ငံရဲ့မင်း။ ရယ်မောကာ သူ
 အပင်ဆီ လာပေါ့။ ပန်းနီတွေ မွန်းထားတဲ့
 ရွှေလေး၊ ထိမှန်ရာ နှလုံးသားကို အဆိပ်လူး
 အထစ်ထက် နာစေတဲ့လျှာ ငါးခွ မီးလျှံ
 အချွန်ပါ ဆန္ဒ မြားတို့ကို ဆောင်ထားရဲ့။
 သူ့ကို ဝိုင်းကာ ဆိတ်ငြိမ်အရပ်ဆီကို နတ်
 မျက်လုံး၊ နှုတ်ခမ်းနဲ့ သဏ္ဍာန်ဝင်းတွေ လာကြတယ်။
 မမြင်ရတဲ့ ကြိုးက ဂီတ သံနဲ့ အညီ
 စကားလုံးလှလှနဲ့ မေတ္တာဖွဲ့ သီကြ၊
 ညှို့စွမ်းသမို ညတောင် ငြိမ်ဆိတ်စွာ ရပ်ပီး
 နားဆင်၊ ကြယ်တွေနဲ့ လလဲ ဂြိုဟ်လမ်းမှာ
 ရပ် နားထောင်ဟန်ထင်။ သူတို့ ဗုဒ္ဓကို
 ကွယ်ခဲ့တဲ့ ပျော်မှုတွေအကြောင်း၊ လူသားအဖို့
 လှသူက ပေးအပ်တဲ့ သင်းပျံ ရင်မြွာ၊
 အချစ်ရဲ့ ပတ္တမြား နှင်းဆီ ရင်အုံ ပန်းထက်
 ချစ်ဖွယ်ကောင်းတာကို လောကသုံးပါးမှာ
 မတွေ့ရကြောင်း။ ဒါအကောင်းဆုံး၊ ဒါ လူသားတွေ
 နတ်လို၊ ဖန်ဆင်းသူလို၊ သခင်လို နေရာ
 ကောင်းကင်ဘုံ အစစ်၊ ဒါ အမြဲ သစ်သစ်နေပီး
 ဒုက္ခ အထောင် အသောင်း ထိုက်တဲ့ ဆုတက့ ဆု လို့

သိသမို့၊ ခုန်ကာ ဖမ်းယူသူ လိုရမ္မက်က
 ကိုးကွယ်တဲ့၊ တခုန်ခုန် သွေးသားက ပိုင်တဲ့၊
 ပြော မဖြစ်ပေမဲ့ စိတ်-စိတ်ချင်း ပြောတတ်တဲ့၊
 အလှ မျဉ်းတွေ-မက်စရာတွေမှာ မြင်ရတဲ့။
 ရုပ် သံစုံငြိမ်ထက် ထိတွေ့ဖွယ် မရှိကြောင်း။
 လက်နုတွေက သိုင်းဖက်ထား၊ ဘဝ တခုလုံး
 ပင့်သက်ထဲ ပျော်ဝင်ကာ၊ လောကတခုလုံး
 အနမ်းနွေး ဖြစ်သွားရာ၊ ဘသူ စိတ်ဆင်းရဲသလဲ။
 ဒီလို ငြိမ်ငြိမ်ငြောင်းငြောင်း လက်ယပ် သီကြွတယ်။
 ညှို့အပြုံးတွေ၊ အချစ်မီးလဲ့လဲ့ မျက်လုံးတွေ။
 အရောင် ပြပေမယ့် နှလုံး ဝှက်တဲ့ ပွင့်အာစ
 ဖူးငုံပမာ၊ အကနုနုမှာ ခြေလက်နဲ့
 ဘေးသားအိတွေက ဝှက်ကြ ဖော်ကြတယ်။
 သလောက် အတုမဲ့ ကြည်နူးဖွယ်မျိုး မမြင်ဖူးသေး၊
 သန်ကောင် ကချေသည်တို့ တသုတ်ပီး တသုတ် အပင်နား
 နီးသထက်နီး၊ တဦးထက် တဦး လှသထက် လှကာ၊
 “အို မဟာသိဒ္ဓတ္ထ၊ ငါ့ကို သင် ပိုင်တယ်၊
 နုပျိုမှု ချိုပါစ ငါ နှုတ်ခမ်း မြည်းပါ။”
 ဘာကမှ တို့သခင် စိတ်ကို မလှုပ်စေတဲ့အခါ
 ဘာကမှ တို့သခင် စိတ်ကို မလှုပ်စေတဲ့အခါ
 ဟော၊ ကာမ သူ့ နှုတ်လေးကို ဝှေ့ပေါ့၊ ဟော၊
 ကချေသည်စု ပွင့်သွား၊ အလှဆုံး အခန်းဆုံး
 သဏ္ဍာန်တခု ယသောရော့ အသွင် ဆောင်ကာ ထွက်လာပေါ့။
 မျက်ရည်စိုရွဲနဲ့ မျက်လုံးညှို့တွေရဲ့

ရမ္မက်ဇော နုပေရဲ့။ တောင့်တဟန် လက်တွေ
သူ့ဆီ ဆန့်တန်း၊ ဂီတကို ညည်းသံနဲ့
အရိပ်လှက သူ့နာမည်ကို ခေါ်လိုက်တယ်။

“မင်းသား၊ သင် မရှိလို့ ငါ သေရတော့မယ်။

ရောဟိနီ ကမ်းပါး စံနန်းတော်မှာ တို့

ရခဲ့တဲ့ ဘယ် နိဗ္ဗာန်မျိုး သင် တွေ့ပလဲ။

ဒီ နှစ်နှမ်းတွေအလုံး သင့်တွက် ငါ ငိုပီ။

ပြန်ခဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ၊ ပြန်ခဲ့။ ငါ့ နှုတ်ခမ်းတွေ

ထိပါဦး။ သင့် ရင်ထဲ တခါ ဝင်ရရင်၊

ဒီ အိပ်မက်ဆိုးတွေ ဆုံးလိမ့်။ အို၊ ကြည့်ပ၊

ငါ သင် ချစ်တဲ့ သူ မဟုတ်လား။” ဗုဒ္ဓက-

“သူ့ကိုယ်စား ခုလို နင် အရိပ်တု လှလှ

ကပြရာ၊ နင့် ကပြမှု အချိုးနှီးသာ။

ချစ်လှတဲ့ သဏ္ဍာန် ဆောင်သူ နင့် ငါ မကျိန်ဆဲ။

နင့်လိုပဲ၊ မြေသား အရိပ် အားလုံးဟာလဲ။

နင့် သူညွှတ် ပျော်ဝင်တော့”တဲ့။ ဒီတွင်

အသံတသံ တောထဲ စူးရှကာ၊ အလှ တပ်ဖွဲ့

မှိတ်တုတ် မီးလျှံလွင့်၊ အငွေအခိုး ကြိုးတန်းနဲ့

မှုံဝါးသွားပေါ့။

ဒီနောက် ကောင်းကင်မဲအောက်၊

မုန်တိုင်းသံထဲ၊ ဒုစရိုက်ရိုင်းတွေ လာပေါ့။

ဆယ်ပါးအနက် နောက်ဆုံးက ပဋိဿ-အမုန်းပ။

သူ့ ခါးမှာ မြွေတွေ ပတ်ထားပီး သူတို့

သူ့ နို့တွဲလွဲတွေက အဆိပ်နို့ စို့နေ၊

သူ့ ဆဲသံ၊ သူတို့ ဒေါသသံ ရောခဲ့။
 အရင်မြတ်ကိုတော့ သူ ဘာမှ မတတ်နိုင်ဖူး။
 မျက်လုံးငြိမ်တို့နဲ့ သူ့နှုတ်ဆိုး ပိတ်စေ၊
 မြွေနက်တွေ လိမ်တွန့်ကာ အစွယ် ဝှက်စေတယ်။
 ဒီနောက် ရူပရာဂ - ဘဝ တပ်မက်မှု။
 ဘဝကို မက်မောသမို့ ဘဝကို မေ့တတ်တဲ့
 ကာမ ဒုစရိုက်။ သူ့ နောက်မှာ ပိုမြတ်တဲ့
 အရူပရာဂ -- ကျော်ကြားလိုစိတ်။ သူ့
 တန်ခိုး ပညာရှိကို လှည့်စားရဲ့။ စစ်ပွဲ၊
 ရဲဝံ့တဲ့ အမှု၊ ကြိုးစားမှုတို့ မိခင်။
 ဘီလူးဆိုး မာန၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမှန်ယူမှု၊
 ဥဒ္ဓစ္စ။ ပီး၊ ဖားပြုတ်နှယ် လင်းနှိုနှယ်
 တွားကြ ပျံကြတဲ့ သဏ္ဍာန်မဲ့ အကောင်ယုတ်စု
 အများအပြားနဲ့-မသိမှု။ အကြောက်နဲ့ အမှားတို့ရဲ့။
 တောင်ငြိမ်တို့ လှုပ်ကြ၊ လေရိုင်းတို့ အော်ကြ။
 တိမ်ပြိုတွေက လျှပ်စစ်ဝင်း မိုးမြစ်တွေ
 ဂူထဲက ထုတ်၊ မိုးပေါ်က ကြယ်တွေ ကြေ၊
 သူ့ နာဝထဲ မီးလျှံ ထည့်ပေးလိုက်သလို
 မြေကြီး ရမ်းခါသွား။ စုတ်ပြတ်တဲ့ လေနက်
 တရွှီရွှီ ဘောင်ပံတွေ၊ အော်သံ ဟစ်သံတွေ၊
 ပြူးကြည့် မျက်နှာဆိုးတွေ၊ ကြောက်ဖွယ် ခန့်ညားတဲ့
 ရုပ်သွင်တွေ ပြည့်နေပေ။။ ငရဲ နတ်မင်းတွေ
 ငရဲဘုံ အထောင်ထောင်က တပ်တွေ ချီခဲ့ကာ
 သခင်ကို စမ်းကြရဲ့။။

ဗုဒ္ဓကတော့ မမှု၊
 တံခါးတွေ မြို့ရိုးတွေနဲ့ ခံတပ်မြို့ပမာ၊
 ပါရမီ တံတိုင်းကာလို့ တည်တည် ထိုင်နေရဲ့။
 မြင့်မြတ်တဲ့ သစ်ပင်၊ ဗောဓိပင်ဟာလဲ၊
 အုံးအုံးသဲသဲမှာ မလှုပ်ရှက်၊ လရောင်ခ
 ညချမ်းမှာ နှင်းရတနာလဲ့တို့လေကြောင့်
 မလှုပ်သလို သစ်ရွက်တိုင်း ငြိမ်သက် ဝင်းပရဲ့။
 ဆူညံသံ ထန်တာက အပင်စု ဖြန့်ရာ
 အရိပ်ရဲ့ ပြင်ပမှာသာ။

တတိယ ယံမှာ၊
 မြေငြိမ်ခိုက်၊ ငရဲတပ်တွေ ထွက်ပြေးကြပီ၊
 ကျဆင်းဆဲ လက လေန သွေးလာချိန်
 တို့အရှင် သမ္မာ သမ္မောဓိ ရတော့တယ်။
 လူ့ဉာဏ်ကို လွန်တဲ့ အလင်းနဲ့ အကမ္ဘာမှာ
 မိမိ ဘဝ တစဉ်တတန်းကို နောက်ပြန်တဲ့ကာ၊
 ဝေးစွာ၊ ပိုဝေးစွာ၊ အဝေးဆုံးထိ မြင်ပီ။
 ဘဝပေါင်း ငါးရာငါးဆယ်ပ။ တောင်ထိပ်မှာ
 နားနေသူ တဦး ချောက်ကမ်းပါးတွေ တောင်စောက်တွေ
 ကွေ့တက်လာတဲ့ သူ့လမ်းကို မြင်သလိုပ။
 အကွက်မျှ ငယ်နေတဲ့ တောအုပ် ဖြတ်၊ အစိမ်းတု
 လက်နေတဲ့ နွံအိုင်တွေ ကြား၊ အသက် မရှူနိုင်
 ပန်းခဲရတဲ့ ချိုင့်များ၊ ခြေမချော်ရုံ တမယ်
 မူချင်စရာ တောင်တန်း၊ နေရောင်ဖြာ မြက်ခင်း
 ဒါ လွန်တော့ ရေတံခွန်ရယ် ဂူရယ် အိုင်ရယ်

နောက်ဆီမတော့ မိုးပြာဆီ သူ ခရီး စ ရာ
 မြေပြန့်ပွဲဝါးဝါး။ ဒီလိုပဲ ဗုဒ္ဓ
 ဘဝဟောင်း ပျိုးခဲ့တာ ရိတ်ပုံ၊ ခရီး ပြတ်ရာ
 ခရီး စပုံ၊ အမြတ်ကို သိမ်း၊ အရှုံးကို ပေးဆပ်၊
 ဘဝတိုင်းမှာ အကောင်းက ပိုကောင်းတာ၊ အဆိုးက
 အဆိုးသစ် ရပုံ၊ သေမင်းက ပေးစရာနဲ့
 ရစရာ တွက်ချက်ကာ၊ မှန်ကုန် မျှတတဲ့
 သေချာတဲ့ ဂဏန်းသချာနဲ့ (တရွေးသားမလွဲ)
 ကုသိုလ် အကုသိုလ် စာရင်းချုပ် တခုကို
 အသစ်ပေါ်လာတဲ့ ဘဝတခုပေါ် ချပေးပုံ
 ဒီမှာ အတိတ် အတွေးနဲ့ အပြုများ၊ ကြိုးပမ်းမှု၊
 အောင်မှုများ၊ ရှေးဘဝ မှတ်တမ်း မှတ်ရာများ
 ပေါင်းစုထား - ရေးမှတ်ထားပုံတို့ကိုလဲ
 ဗုဒ္ဓ မြင်ရဲ့။

ညလယ် ယံမှာ တို့အရှင်
 အဘိညာ ရတယ် -- ဒီဘုံကနေ အမည်မဲ့
 ဘုံများ၊ စကြဝဠာ အဆင့်ဆင့်၊ ကွဲပေမဲ့
 တခုထဲ၊ ကွဲရက် ဆက်နေတဲ့ တဖွဲ့ပီး တဖွဲ့၊
 အတိုင်းအတာကြီးတွေနဲ့ ရွေ့နေတဲ့၊ မရေနိုင်
 ကမ္ဘာများနဲ့ နေများ၊ မရပ်မနား ပြောင်းလဲမှု
 ဒီရေမှာ လိမ့်နေတဲ့ လှိုင်းတို့၊ လှုပ်ရာ၊
 မတိုင်းနိုင်၊ မဆုံးနိုင်၊ ကမ်းမဲ့ နီလာပင်လယ်
 ငွေကျွန်းများတို့တိုင် ကျယ်ဝန်းတဲ့ ဉာဏ်ပ။
 မမြင်သာ နောင်ကြီးတွေနဲ့ ကမ္ဘာတွေ ထိန်းသူ
 အလင်းသခင်တို့ကို မြင်ရဲ့။ သူတို့ ကိုယ်တိုင်

ပိုကြီးတဲ့ အဝန်းတွေ ကျိုးနွံ ပတ်ကြရ၊
ဒါတွေက ပိုမြတ်တဲ့ အလင်းတွေ ခကြ၊
တကြယ်က တကြယ်၊ အမြတ်ဆုံးမဲ့ စက်ဝန်းများဆီ
ရွေ့နေတဲ့ ဗဟိုတို့ကနေ ဘဝ အလင်းကို
မနားတမ်း လင်းနေကြရဲ့။ ဒါတွေကို သူ
အကွယ်မဲ့ အမြင်နဲ့မြင်ပီ။ အဲဒီ ကမ္ဘာတွေ၊
တပတ်ပီး တပတ်၊ သူတို့ရဲ့ ဇာတ်လမ်းစုံတွေ၊
ကပ္ပ၊ မဟာကပ္ပတွေ (မြစ်ဖျားကနေ
ပင်လယ်တိုင် ဂင်္ဂါရဲ့ ရေစက်တွေကို
သိပေမဲ့၊ လူသား မငုံမိနိုင်၊ စကားနဲ့
မတိုင်းနိုင်တဲ့ အချိန်ပိုင်းတွေ၊) ဒီအတွင်း သူတို့
တက်ကြ ဆုတ်ကြ။ ဒီအတွင်း ဒီ ကြယ်စုတွေ
အလင်း ဘဝ ရကြ၊ မဲမှောင်မှောင် သေကြရ။
စက္ကဝါပီး စက္ကဝါ၊ အနက် အမြင့်တွေကို လွန်၊
အပြာရောင် အနန္တတွေထဲ သူ ပေါက်ရောက်ခဲ့၊
နောက်ပီး--သဏ္ဍာန်အားလုံး နောက်၊ ဘုံအားလုံး အထက်၊
အဝန်းတခုစီရဲ့ လောင်ကျွမ်းတဲ့ မြဲတဲ့အမိန့်က
အမှောင်ကို အလင်း၊ အသေကို အရှင်၊ သုညကို အပြည့်၊
မဖြစ်သေးကို အဖြစ်၊ အကောင်းကို ပိုကောင်း၊ ပိုဆောင်း
အကောင်းဆုံး၊ စကားမဲ့ တရားနဲ့ ဖန်တီးနေရဲ့။
ခိုင်းမယ့်သူ တဦးမှ မရှိ၊ တားမယ့်သူလဲ
တဦးမှမရှိ၊ ဒါ နတ်အားလုံးကို လွန်တယ်။
ပြောင်းလဲလို့ မရ၊ ပြောလို့ မဖြစ်၊ အမြင့်မြတ်ဆုံး။
ဆောက်လုပ်၊ ဖျက်ပစ်၊ ဆောက်လုပ်ပြန်တဲ့ တန်ခိုးတော်။
အလှ၊ အမှန်၊ အသုံးဆိုတဲ့ အရည်အချင်းကောင်း တရားနဲ့

ညီညွတ်စွာ အရာအားလုံးကို စိုးမိုးရဲ့။
 တန်ခိုးတော် ရိုကျိုးသူ ကောင်းကျိုး၊ ဟန့်တားသူ
 ဆိုကျိုး ဖြစ်ရ။ ကိုယ့်အမျိုး စောင့်တဲ့ ပိုးကောင်
 အကျိုးဖြစ်၊ သွေးရဲရဲ သားကောင်တွေကို သူ့
 ခလေးငယ်တွေဆီ သယ်တဲ့ စွန် အကျိုးဖြစ်ရဲ့။
 နှင်းစက်နဲ့ ကြယ် ညီမသဖွယ် ဝင်းပကာ၊
 ပုံလုပ်ငန်းမှာ အတူတူ ဝန်းဝိုင်းနေရဲ့။
 ဘဝလမ်းကို အပြစ်မဲ့မှုနဲ့ ညွှန်ပြကာ၊
 ကြီးငယ်မတူ ဘဝ ရှိတဲ့အရာ အားလုံးကို
 မဖျက်ဆီးဖဲ ကူညီဖို့ စိတ်သာ စောရင်၊
 သေဖို့ ရှင်တဲ့ လူ အရှင်ကောင်းဖို့ သေရဲ့။
 ဒါတွေကို တို့သခင် အလယ်ယံမှာ မြင်ပီ။

စတုတ္ထယံ ရောက်တဲ့ခါမတော့ ဒုက္ခရဲ့
 လျှို့ဝှက်ချက် လာပေါ့။ အစိုနဲ့ ချော် ပန်းပဲမီး
 ဖျက်သလို ဒါနဲ့ ဒုစရိုက်တရားကို ဖျက်ရဲ့။
 ဒီတွင် “မြတ်သစ္စာ” လေးပါးမှာ ပထမ
 ဒုက္ခသစ္စာ သူမှာ ပွင့်ပီ။ ဒုက္ခ
 ဘဝရဲ့ အရိပ်၊ ဘဝ ရွှေ့လေရာ လိုက်ရွှေ့တယ်။
 မွေးဖွားမှု၊ ကြီးထွားမှု၊ ပျက်မှု၊ အချစ်၊ အမုန်း
 ပျော်မှု၊ နာမှု ဖြစ်မှု၊ ပြုမှု ဆိုတဲ့
 ပြောင်းလဲမှု အဖုံဖုံနဲ့ ဘဝကို မဖယ်မချင်း
 ပယ်လို့မရဖူး။ ကျော့ကွင်းတွေ မသိတဲ့သူ
 ဘယ်သူမှ ဒီ ဆွေးဖွယ် ပျော်မှု၊ ပျော်ဖွယ်
 ဆွေးမှုတို့ကို မဖယ်ရှားနိုင်။ လှည့်စားမှု

အဝိဇ္ဇာက ဒီ ကျော့ကွင်းတွေ ထောင်ကြောင်းကို
သိသူ ဘဝကို မချစ်တော့၊ လွတ်ရေး လိုက်ပီ။
ဒီလို လူမျိုးရဲ့ မျက်လုံးတွေ ကျယ်ရဲ့။
အဝိဇ္ဇာက လမ်းလွဲလိုက်မှု သင်္ခါရ
ဖြစ်၊ လမ်းလွဲလိုက်မှုက စွမ်းအင် - ဝိညာဉ်၊
ဒီကမှ နာမရူပ လာ၊ ခုဘဝ
ရုပ်နဲ့ နာမ်နဲ့ ခန္ဓာစု၊ ခံစားစရာ
ခံစားမယ့် အာရုံတွေ လူ့ဆီယူလာ၊
နှလုံးသားမှာ ဖြတ်သန်းသမျှ ပြုရုပ်အပေါင်းရဲ့
သနားစရာ ကြေးမုံပ။ ဒီလိုနဲ့ ဝေဒနာ၊
“အာရုံဘဝ” -သူပျော်တာ မှား၊ ဆွေးတာ ကြမ်း၊
ဆွေးဆွေး-ပျော်ပျော်၊ တဏှာ ရမ္မက်ရဲ့ မိခင်သာ၊
တဏှာ အာသာက သက်ရှိအပေါင်းကို သူတို့
မျောရာ မမှန် လှိုင်းငန်တွေကို နက်သထက် နက်
သောက်စေတယ်-ပျော်မှု၊ လောဘဇော၊ ဥစ္စာဓန၊
ချီးကျူးစကား၊ ကျော်ကြားမှု၊ စိုမိုးရေးများ၊
အောင်ပွဲ၊ အချစ်၊ အစားကောင်း၊ အဝတ်ကောင်း၊
နေအိမ်ကောင်း၊
မျိုးရိုးမာန၊ ဘဝစည်းစိမ်၊ ဘဝတိုက်ပွဲ၊
တချို့၊ ချို့၊ တချို့ခါး၊ ဘဝတိုက်ပွဲက လာတဲ့
ဒုစရိုက်တွေ။ ဒီလိုနဲ့ ဘဝ အာသာဟာ
သောက်လေ နှစ်ဆတိုး ငတ်လေ။ ပညာရှိဟာ
ဒီ တဏှာကို ကိုယ့်စိတ်ကဖယ်၊ အာရုံကို
ပြုရုပ်မှားတွေ မကျွေးတော့ မြဲမြဲတဲ့ စိတ်
မရှာတော့၊ မကြိုးတော့၊ မမှားတော့။ အတိတ်ဒုစရိုက်က

စီးလာတဲ့ ဆင်းရဲအပေါင်းကို အသာ သည်းခံ၊
ရမက်တွေကို ချုပ်တည်းထားသမို့ အစာငတ်မွတ်
သေကုန်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အဆုံးဘဝ ရလဒ်၊

ကံ၊ သူ လုပ်ခဲ့သမျှ အရာ၊ ထားခဲ့သမျှ စိတ်
စုစုပေါင်း။ အမြင်မဲ့ အချိန်ရဲ့ အဖောက်ခြည်ကို
မမြင်ရတဲ့ ပြုမှု အတိုင်ပေါ် ရှက်သန်းကာ
ရက်လုပ်တဲ့ “အတ္တ”၊ စကြဝဠာပေါ်မှာ
သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးအကျိုးစက်ဟာ စင်ကြယ်လာ၊
ဒုစရိုက် ကင်းလာတယ်။ ကိုယ်နဲ့ နေရာကို
ရှာဖို့ မလိုတော့ဖဲ ရှိချင်လဲ ရှိမယ်။
ရုန်းကန်မှု အသစ်တွေ မရှိတော့သလောက် ပေါ့သထက်
ပေါ့ပါးနေမယ့် ဘဝသစ်မှာ ဘယ်လိုမျိုး
သဏ္ဍာန်သစ်ကို ယူမယ် အသိပေးကောင်း ပေးမယ်။
ဒါနဲ့ “လမ်း ပီးဆုံး၊” ကမ္ဘာ လှည့်စားမှု ကင်း၊
သွေးသားရဲ့ ခန္ဓာ အပေါင်းက လွတ်မြောက်ခဲ့၊
အနှောင် ဥပါဒါနက ပြတ်ထွက်၊ ဘီးပေါ်
လည်ရာက လွတ်လာ၊ အိပ်မက်ဆိုးတွေက
နိုးလာသူလို လှုပ်ရှား-အသိဝင်လာတယ်။
နောက်ဆုံး(ဘုရင်တို့ထက် မြတ်၊ နတ်တို့ထက် ပျော်)
ရှင်နေဖို့ တပ်မူဆိုး အဆုံးသတ်။ ဘဝဟာ-
ဘဝမဲ့မဲ့ - အမည်မဲ့ အငြိမ်၊ အမည်မဲ့ ချမ်းသာ၊
အပြစ်မဲ့၊ အလှုပ်မဲ့တဲ့ နားရာ - မြတ်နိဗ္ဗာန်၊
မပြောင်းတော့တဲ့ အပြောင်းဆီ စီးပေါ့။

ဟော၊ ဗုဒ္ဓရဲ့
 အောင်ပွဲနဲ့အတူ အာရုဏ်ကျင်းပီ။ အရှေ့မှာ
 ညဝတ်ရုံနက်ရဲ့ ပြေးဆဲ ခေါက်တွန့်တွေ
 ဖောက်ကာ နေ့အလှရဲ့ မီးဦး အလျှံညီးပီ။
 ကျယ်ပြန့်တဲ့ အပြာမြင့်ဆီမှာ ရှေ့ပြေးကြယ်
 ငွေရောင်မှိန်ပီ။ မွဲပြာပြင်မှာ တောက်သထက်
 တောက်ပတဲ့ နှင်းဆီရောင် အလင်းတန်းတွေက
 တက်လာပီးကိုး။ ဟိုအဝေး အရိပ်မှောင် တောင်တွေ
 ကမ္ဘာ မသိခင် မဟာနေကို မြင်ကြပီမို့
 နီတျာ သရဖူ ဆောင်းကြပီ။ ပန်းတပွင့်ပီး
 တပွင့် မနက် လေးတွေး ထိကာ မျက်ခွံနတွေ
 ဖွင့်ကြတော့တယ်။ ကြယ်ပွင့်ပြောက်တဲ့ မြက်ပေါ်
 ချစ်ဖွယ် အလင်းက ခြေလှမ်း သွက်သွယ် လှမ်းကာ၊
 ညရဲ့ မျက်ရည်တွေကို ကျောက်မျက်လှပြု။
 မြေကို တောက်ပမှု ဆင်ယင်၊ ကျဆင်းဆဲ
 မုန်တိုင်းတိမ်တို့ကို ရွှေအနားကွပ် ပေးနေ။
 ဦးညွတ်ဝှေ့ရမ်းတဲ့ ထမ်းလက်အတောင်တို့ကို
 ရွှေချပေး။ တောလမ်းတွေထဲ ရွှေခြည်တွေ
 ပစ်သွင်း။ ချောင်းကို မှော်တောင်ဝှေးနဲ့ တို့ကာ
 လှိုင်းပတ္တမြား ပြု၊ ချုံထဲမှာ ဒရယ်တို့ရဲ့
 နူးညံ့ညံ့ မျက်လုံးတို့ကို တွေ့တဲ့အခါ
 “နေ့ရောက်ပီ” လို့ ပြော။ သိုက်မြိုမှာ မှေးစက်၊
 တောင်ပံအများအောက်က ခေါင်းလေးတွေကို ထိ၊
 “ခလေးတို့၊ နေ့အလင်း ရှိခိုးကြ” တီးတိုးပြော၊
 ဒီတွင် ငှက်အပေါင်းရဲ့ တေးသံတွေ ထွက်လာ။

ဥဩရဲ့ ပြေတေး၊ ဗွတ်ကလုံရဲ့ သာချင်း၊
 ရောင်စုံ မြေလူးငှက်ရဲ့ “မနက်ခင်း၊ မနက်ခင်း။”
 ပျားတွေ မထွက်ကြခင် ပျားရည် ရှာရအောင်
 ထွက်လာတဲ့ ပန်းရည်စုတ်တို့ တတွတ်တွတ်သံ၊
 ကျီးညိုရဲ့ အ အ၊ ကျေးတို့ရဲ့ ဟစ်သံ၊
 ငှက်ပန်းတိမ်စိမ်းရဲ့ တူသံ၊ ဇရက် ညံစာစာ၊
 ချိုးတို့ရဲ့ မဆုံးတော့တဲ့ ချစ်တင်းနှောသံ၊
 အမ်၊ အောင်ပွဲနဲ့ အတူ ကျင်းတဲ့အာရုဏ်မြတ်
 ဩဇာ ညောင်းမှုဟာ မြင့်မြတ်လွန်းပေသမို့၊
 အဝေးအနီး၊ လူတို့ အိမ်များမှာ ထူးဆန်းတဲ့
 ငြိမ်းချမ်းမှု ပျံ့တယ်။ သူသတ် ဒါးကို ဝှက်၊
 ခိုးသူ ခိုးခဲ့တာ ပြန်ထား။ ငွေလဲသူ
 ဒင်္ဂါးတွေ စေ့အောင် ရေ၊ နှလုံးဆိုး အားလုံး
 သိမ်မွေ့၊ နှလုံးကောင်း ပိုသိမ်မွေ့လာ၊ အမြတ်ဆုံး
 မိုးသောက်ရဲ့ ဆေးကမ္ဘာကို လင်းစေပီကိုး။
 စစ်ပြင်းတိုက် မင်းတို့ စစ်ရပ်။ လူနာကို
 အနာ အိပ်ရာက ရယ်မော ခုန်၊ သေဆဲတို့
 ဒီ မနက်ဟာ အရှေ့ဖက် အကျဆုံးထက် ဝေးရာ
 စိမ့်စမ်းတွေက လာကြောင်းသိသလို ပြုံးကြ။
 သိဒ္ဓတ္ထရဲ့ အိပ်ရာမှာ ဆွေးလျလျ
 ထိုင်နေသူ ယသောဓရာ ခမျာရဲ့ နှလုံးသားထက်
 ရုတ်တရက် ပီတိ လာရဲ့။ မေတ္တာ မကုန်ခမ်း၊
 ဒီမျှ ဒုက္ခ သုခမှာ ဆုံးမှာ မလွဲ။
 ကမ္ဘာမြေ ပျော်နေရဲ့-ဘာကြောင့် မှန်းတော့ မသိ၊
 လူမနီး ကန္တာရ တျဉ်း မြူးကြွတေးတွေ

ပျံ့ပေါ့။ ဗုဒ္ဓ နိမိတ်မြင်တဲ့ ပြိတ္တာနဲ့
ဘုတ်တို့ အသံပ။ လေထဲက နတ်တွေက
အော်ကြ “ပီးပီ၊ ပီးပီ” တဲ့။ ပုရောဟိတ်တို့
လမ်းပေါ်မှာ တအံ့တဩ လူတွေနဲ့ ရပ်ကာ
မိုးပေါ်မှာ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်း လျှံတာ ကြည့်ရင်း-

“ဧရာမ အဖြစ် တခုတော့ ဖြစ်ခဲ့ပီ” တဲ့။
အဲဒီနေ့က တောထဲ မြိုင်ထဲမှာလဲ
သတ္တဝါတို့ ချစ်ကြည်ကြ။ ကျားမ သားတို့
နို့တိုက်ရာမှာ သမင်ပြောက် အကြောက်မဲ့ မြက်စား။
သမင်တို့ဘေးမှာပဲ ကျားသစ်တို့ အိုင် ရေသောက်။
လင်းယုန်ရဲ့ ကျောက်ဆောင်အောက် ယုံညိုတို့ ပြေး၊
ကြောက်ဖွယ် သူ့နှုတ်သီး အတော်ပဲ သနေ၊
မြွေ သူ့ ရတနာအားလုံး နေရောင် ပြရာ
အစွယ်တွေ ဖုံးထား။ ငှက်ဘီလူးက သိုက်မြိုဝပ်
ငှက်ပုတီးကို မသိကျိုးကျင်။ အောက်မှာ ငါးတို့
ဆော့စဉ် မြတိမ်ညင်းတို့ စိတ်ကူးယဉ်နေ။
ပျားထိုးငှက်တို့ မဖမ်း။ လိပ်ပြာတွေကတော့
နီတျာ၊ အပြာ၊ ပယင်းရောင်၊ သူ နားရာ တဝိုက်မှာ
လူးလာ မဆုံး။ တို့အရှင်ရဲ့ စိတ်ဓါတ်ဟာ
အားလုံးအတွက် ရတဲ့ အောင်ပွဲရဲ့ ဂုဏ်ပြောင်၊
နေ့အလင်းထက် ကြီးတဲ့ အလင်းနဲ့ ဝင်းပကာ
ဗောဓိပင်အောက် ဝင်စားနေခိုက်မှာပဲ
လူ၊ ငှက်၊ တိရစ္ဆာန်တို့အပေါ် ဩဇာ လွှမ်းပေါ့။

ဒီနောက် သူ၊ ဝင်းပ၊ ဝမ်းမြောက်၊ ခွန်အားနဲ့၊
အပင်အောက်မှာ ထ၊ အသံကို မြှင့်တင် လိုက်ပီး၊
ကာလ-လောက အားလုံး ကြားဖို့ မိန့်ပီ-

အနေကဇာတိ သံသာရုံ
သန္ဓေ ဝိသံ အနိဗ္ဗိသံ၊
ဂဟ ကာရကံဂ ဂဝေသန္တော
ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊
ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ၊
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ
ဂမာကုဋ် ဝိသင်္ခိတံ၊
ဝိသင်္ခါရ ဂတံစိတ္တံ
တဏှာနဲ့ ခယမဇ္ဈဂါ။

ဒုက္ခပြုမ်း ဒီ ကာမ
အကျဉ်းထောင်များ ဆောက်လုပ်သူကို ရှာဖွေရင်း၊
ဘဝ အိမ် အမြောက်အမြား ငါ့ကို နှောင်ဖွဲ့ဖိခြင်း၊
မနားတမ်း ငါ အပြင်း ကြိုးရ။
ခု ပင်၊
အသင်၊ ဒီ အဆောက်အအုံကို
ဆောက်လုပ်လေသူ-အသင်၊
သင့် ငါ သိပီ၊ ဒီ ဆင်းရဲ နံရံတွေ
ပြန် မဆောက်ရလေ။

လှည့်စားမှု ခေါင်ရိုး မထူရ၊ မြေပေါ်မှာ
ခိုင်း အသစ်တွေလဲ မတင်ရာ။
သင့် အိမ် ပျက်ပီ၊ ခေါင်တန်း အက်ကွဲခဲ့ပေါ့၊
ယောင်မှားမှု ဖန်းဆင်းသပေါ့။
လွတ်မြောက်မှု ရဖို့ ဘေးမဲ့ ငါ သွားပေ။

သတ္တမကျမ်း

စိတ်ဆင်းရဲကာ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန နေရ၊
ဒီ နှစ်ရှည်တွေ အတွင်း သကျအမတ်တို့အလယ်၊
သူ့သား မရှိ၊ သူ့စကားသံ မကြားရဖဲရယ်။
စိတ်ဆင်းရဲကာ ယသောဓရာအလှ စံပယ်ရ၊
ဒီ နှစ်ရှည်တွေအတွင်း၊ ဘဝ ချမ်းသာကို မသိ၊
သူ့ အရှင်၊ သူ့ မင်းသားနဲ့ ရှင်ရက် ကွဲခဲ့။
အမြတ်အစွန်းအတွက် လမ်းကောက် ရှောက်တဲ့ ကုန်သည်တွေ၊
ကုလားအုပ်ကျောင်းသမားတွေ အဝေးမှာ မြင်ခဲ့တဲ့
ရသေ့တပါးပါး သတင်းကြားရတိုင်း ကြားရတိုင်း၊
ဘုရင့်ဆီက တမန်တွေ သွားကြ လာကြကာ
တကိုယ်ထူး အိုးမဲ့ အိမ်မဲ့ ရသေ့ သူမြတ်အများ
သတင်းတွေ ယူလာကြတယ်။ သတင်း မရ သူက

မြို့ဖြူ ကပိလဝတ္ထု မင်းဆက် သရဖူ၊
ဘုရင်မင်းရဲ့ အသရေ၊ သူ့ရဲ့ မြော်လင့်ချက်၊
ယသောဓရာ အလှရဲ့ နှလုံးသား လိုအင်ဖြည့်သူ။
အဝေး လွင့်နေ၊ မေ့နေ၊ ပြောင်းနေ၊ သေနေရော။

ဒါပေမဲ့ ဝသန္တ ချိန် တနေ့ဆီမှာတော့၊
ငွေစက်တို့ သရက်ပင်တွေပေါ် ဟီးလေးခို၊
ကမ္ဘာမြေ တခုလုံး နွေဦး ဝတ်စုံ ဆင်စဉ်၊
မင်းသမီး ဥယျာဉ်ချောင်းလဲ့ဘေး ထိုင်နေတယ်။
ကြာခွက် အနားသတ်တဲ့ ချောင်းရေ မှန်သားဟာ
ရှေးပဝေ ပျော်စဉ်က သူ့ရဲ့ လက်ချင်းဆက်၊
နှုတ်ခမ်းချင်း ထိတာ ကြေးမုံသွင် ထင်ခဲ့သပေါ့။
မျက်ခွံတွေ မျက်ရည်နဲ့ ရော်၊ ပါးနု လျှာ
နှုတ်ခမ်းကွေး ချိုချိုတို့ အဆွေးတတ်ကြောင့် ကျုံ့နေ၊
ဝင်းလဲ့လဲ့ ဆံကေ ကျက်သရ ဖုံးကွယ်ထား၊
မုဆိုးမဟန် ပိပိ ထုံးထား၊ အလှ တန်ဆာ
မဆင်၊ (ကြမ်းထမ်း၊ ကျေကျင်မှုအရောင် ဖြူဖြူဖွေး)
ရင်လွှမ်း အတို့မှာ ဘာကျောက်မျက်မှ မတွယ်ထား။
အရင် နှစ်တွေက သူ့ မေတ္တာ အသံ ကြားရင်၊
သမင်မ ဟန်၊ နှင်းဆီရွက် ကြွေဟန် ရှိတဲ့
ခြေနုမလေးတို့ ပြေးနှေး ခဲခက် လှမ်းပေါ့။
အနက်ဆုံး အမှောင်ထဲက နေရောင်ထွက် လင်းကာ
ည ငြိမ်းမှုကို နေ့အလင်းနဲ့ ထွန်းသလိုသာ
ရှိခဲ့တဲ့၊ မေတ္တာဆီမီး မျက်လုံးတွေ
ခုတော့ မလင်းပီ၊ ရည်ရွက်ချက်မဲ့ လှည့်ရာ
နွေဦးရဲ့ နိမိတ် အစုကိုမှ မြင်ဟန် မတူ၊

ပိုးမျက်တောင်တွေ မျက်ဝန်းပေါ် ငိုက်ကျရဲ့။
 လက်တစ်ဖက်မှာ ပုလဲအပြည့် ခါးပတ်-သိဒ္ဓတ္တရဲ့
 ခါးပတ်-သူ ပြေးတဲ့ ညကတည်းက တမြတ်တနိုးပေ။
 (အို ခါးသီးတဲ့ည။ ငိုရက်တို့ မိခင်။
 အချစ်ဟာ အချစ်ကို ဘယ်ခါ အသနားမဲ့ခဲ့သလဲ၊
 အချစ်ကို ဘဝနဲ့ ကျဉ်းပစ်တာတော့ မုန်းရဲ့။)
 လက်တစ်ဖက်က သားလေး၊ နတ်လို လှပတဲ့
 သူငယ်လေး၊ သိဒ္ဓတ္တ ချန်ခဲ့တဲ့ ရင်နှစ်။
 ရာဟုလာတဲ့၊ ခု ခုနှစ်နှစ်သား။ မိခင်
 ဘေးမှာ မြူး ကိုက်လာ။ နွေဦးပန်းပွင့်တွေ
 ကမ္ဘာပေါ် ဝေလာတာ မြင်ပီး ရွှင်ပျလို့။

ဒါနဲ့ သူတို့ ကြာကန်ဘေး လေးတွဲကာ၊
 အသာ ရယ်ရင်း ရာဟုလာ ထမင်းတွေ ပစ်ပီး၊
 အပြာရောင် ခရမ်းရောင် ငါးတွေ အစာကျွေးခိုက်၊ သူ
 ပျံလာတဲ့ ကြိုးကြာတွေ ဆွေးလျ ကြည့်ရင်း၊
 'အို လှည့်လည်တဲ့ တောင်ပံရှင် သတ္တဝါတို့၊
 ငါ့ ချစ်သခင် ပုန်းရာ မင်းတို့ နားမိရင်၊
 သူ့နှုတ်စကားတခွန်း၊ သူ့အထိတခု တမ်းတရင်း
 ယသောဓရာ သေလုနီးပေါ့ ပြောလိုက်ပါ'တဲ့။
 ဒီလို သား-အမိ ဆော့ကာ ညည်းကာ နေခိုက်၊
 နန်းတွင်းသူ လုံမေတချို့ ရောက်လာကြကာ
 ဆိုတယ်- 'မဟာ မင်းသမီး၊ ဟတ္ထိပူရက
 ကုန်သည်တွေ တောင်ဖက် တံခါးမှာ ဝင်လာကြ၊
 တပုသနဲ့ ဘလ္လိကတဲ့၊ သူကောင်းတွေ။
 ပင်လယ်စွန်းက ခရီးဝေး လှည့်လာ၊ ရွှေရုပ်

ရေးတဲ့ အံ့ဖွယ် လှပတဲ့ အထည်တွေနဲ့၊
 ရွှေချ သံမဏိ ဓားတွေ၊ ကြေးဝါ ခွက်တွေ၊
 ဆင်စွယ်တွေ၊ ဟင်းမွှေး၊ ဆေး၊ ထူးဆန်း ငှက်တွေ
 ရုပ်ငြိမ်းတို့၊ ဘဏ္ဍာတွေ သယ်လာကြ။
 အထူးဆုံး သယ်လာဘာက - သူ့ကိုတွေ့ပီ။
 သင့် အရှင်၊ တို့အရှင်၊ တပြည်လုံးရဲ့ မြှော်လင့်ချက်။
 သိဒ္ဓတ္ထ။ သူတို့ ရင်ဆိုင် တွေ့ခဲ့ပီ။
 အိမ်း၊ သူတို့ သူ့ကို ခူးတုပ် ဦးခိုက်ခဲ့၊
 လှူဖွယ်တွေ လှူခဲ့ပီ၊ သူဟာ နိမိတ်အတိုင်း
 လောက ဦးညွတ်တဲ့၊ အံ့ဖွယ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့
 ပညာရှိတို့ရဲ့ ဆရာ၊ အချို့ဆုံး စကားနဲ့၊
 မိုးလို ကျယ်ပြောတဲ့ ကရုဏာနဲ့၊ လူနဲ့
 သတ္တဝါ အပေါင်းကို ဘယ်သူ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ပီ။
 ကဲ၊ သူ ဒီကြွလာပတဲ့၊ သူတို့ ဆိုရဲ့။'

ဒီတွင်-မြစ်ဖျားဆီမှာ တောင်နှင်းတို့ အရည်
 ပျော်ဦးစ ဂင်္ဂါ ခုန်သလို ပီတိသွေး
 အကြောထဲ ခုန်ကာ၊ ယသောဓရာ ထိုင်ရာ ထ၊
 လက်ခုပ် တီး၊ ရယ်ရှာသမို့၊ မျက်တောင်တွေမှာ
 မျက်ရည် ပုလဲသီရဲ့။ 'အို ဒီ ကုန်သည်တွေ
 ငါ့ တင်းတိမ်ဆီ အမြန်ခေါ်ပ။ ငါ့နားတွေ
 မင်္ဂလာသတင်းကို လည်ခြောက်နှယ် သောက်လိုပေါ့။
 သွားခေါ်ချေကြ-သူတို့ သတင်းမှန်ခဲ့ရင်၊
 ဘုရင်တွေ မနာလိုစရာ ကျောက်တွေ ရွှေတွေနဲ့
 သူတို့ ခါးပတ် ဖြည့်မယ် ပြော။ မင်းတို့လဲ လာ၊

လုံမတို့၊ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြဖို့ ဆုပေးရင်၊
မင်းကိုလဲ ဒီအတွက် ပေးရမယ်။’

ဒါနဲ့ ကုန်သည်တွေ စံနန်းဆီ သွားကြ၊
ပြုကြည့်နေတဲ့ လုံမတို့ အလယ်၊ ဖိနပ် မပါ၊
ရွှေလမ်းတွေထဲ ညင်သာသာ ခြေ နင်းကာ၊
နန်းရဲ့ ခမ်းနားမှုတွေ အလွန် အံ့ဩကြ။
တင်းတိမ်အပြင်ဖက် ရောက်တဲ့ခါ သူတို့ကို
တုံရီ ဂီတ ပြည့်လျှမ်း နှစ်လို ဖွယ်ရာ
ညွှန့် ထက်သန်တဲ့ အသံက- ‘အရှင် ကောင်းတို့၊
သင်တို့ အဝေးကလာခဲ့၊ ငါ့အရှင် တွေ့ခဲ့၊
အိမ်း၊ ရှိခိုးခဲ့တယ်-သူ လောက ထိပ်တင်း၊
မြင့်မြတ်တဲ့၊ လူတွေ ကယ်တင်တဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဖြစ်ပီ ဒီ ကြွလာပီ။ ပြောပါ၊ ဟုတ်ရင်၊
သင်တို့ ငါ့ နန်းရဲ့ အဆွေတွေ၊ ကြိုဆိုရဲ့’

ဒီတော့ တပုသ ဖြေတယ်- ‘မြတ်စွာ သခင်ကို
တို့ တွေ့ခဲ့တယ်၊ မင်းသမီး။ သူ့ ခြေရင်းမှာ
ဦးညွတ်ခဲ့တယ်။ မင်းသားအဖြစ် ပျောက်သွားသူ
ဘုရင်တကား ဘုရင်ထက် မြတ်သူအဖြစ် တွေ့ရပီ။
ဖာလ်ဂူရဲ့ ကမ်းပါး ဗောဓိပင်အောက်မှာ
ကမ္ဘာကို ကယ်မယ့်ဟာကို မကြာမီက သူ
ပြုပီ-အားလုံးအဆွေ၊ အားလုံးရဲ့ မင်းသား၊
သင် အပိုင်ဆုံးပ၊ ရှင်မ၊ သင့် မျက်ရည်ကြောင့်
သခင် စကားတော် နှစ်သိမ့်မှု လူတို့ ရပီ။
ရောဂါအပေါင်း ကင်းသူလို သူ ကျန်းမာရဲ့။

နတ်နယ် မြေကြီးရဲ့ ဒုက္ခတွေ လွန်မြောက်၊
 သစ္စာနဲ့ ထွန်းပ၊ ရွှေအဆင်း၊ ကြည်လင်ရဲ့။
 ဒါတွင် မက၊ တမြို့ပီး တမြို့ သူ ဝင်တဲ့ကာ၊
 ငြိမ်းချမ်းရေးသွား လမ်းမြတ်ကို ဟောကြားရာ၊
 လေနောက် သစ်ရွက်တို့ ပါလာသလို၊ စားကျက်သိတဲ့
 သိုးနောက် သိုးတို့ လိုက်သလို လူတို့နှလုံးသား
 သူ့လမ်း လိုက်ကြပေါ့။ ငါတို့ ကိုယ်တိုင်ပဲ
 ဂယာ အနီး စီရန်က တောအုပ်စိမ်းထဲမှာ
 ဒီအံ့ဖွယ် နှုတ်သံ ကြားကာ ရှိခိုးပီ။
 သူ မိုးဦး မကျခင် ဒီကို လာလိမ့်မယ်’

ဒီလို သူပြောရာ၊ ယသောဓရာ ဝမ်းသားလို့
 အသက်ရှူ မှားမတတ်၊ ဖြေရှာတယ်- ‘ဆွေစစ်တို့
 သတင်းကောင်း သယ်လာသူ သင်တို့ဟာ ခုရော
 အမြဲပါ ကျန်းမာကြပါစေ။ ဒီမဟာ အဖြစ်
 ဖြစ်ခဲ့ပုံ သိပါစ။’

ဘလ္လိက က -
 ချိုင့်ဝှမ်းက လူတွေ သိသလို ပြောပြတယ်၊
 အဲဟို ကြောက်ဖွယ်ည တိုက်ပွဲအကြောင်း။ ဘီလူးသရဲ
 အရိပ်တွေနဲ့ လေ မှောင်မဲလာပုံ။ မြေကြီး
 လှုပ်ပုံ။ ရေပြင် မာရ အမျက်နဲ့ ကြွပုံ။
 လူတို့ အဖို့ တက်လာတဲ့ မြော်လင့်ချက်နဲ့
 ဝင်းကာ မနက်ခင်း ဂုဏ်ပြောင်စွာ လင်းလာပုံ။
 အပင်အောက် အရှင် ဝမ်းမြောက်နေတာ တွေ့ရပုံ။
 ဒွိဟ မုန်တိုင်း အားလုံးကို လွန်မြောက်ကာ

သစ္စာရဲ့ ကမ်းပေါ်ဆိုက်ရေး၊ လွတ်မြောက်ရေး၊
 ဝန်ထုပ်ဟာ ရက်ပေါင်းများစွာ သူ့စိတ်ထဲ
 ရွှေဝန်ထုပ် ဖြစ်နေပုံ။ ဗုဒ္ဓ တွေးသတဲ့
 ဒုစရိုက်တွေ ချစ်၊ အာရုံ လှည့်စားမှု တွယ်၊
 စိမ့်စမ်းပေါင်း တထောင်က အမှားကို သောက်၊ မြင်လိုစိတ်လဲ
 မရှိ၊ နှောင်ထားတဲ့ သွေးသားကျော့ကွင်း
 ဖောက်ဖို့ အားလဲ မရှိတဲ့ လူတွေ ဘယ်လို
 လုပ်ပီး နိဒါန ဆယ့်နှစ်ပါး၊ အကျိုးထူးတဲ့
 အားလုံး လွတ်ရေး တရားတို့ကို လက်ခံမလဲ။
 လှောင်ချိုင့်စံ့ငှက် ပွင့်တဲ့ တံခါး ရှောင်သလိုသာ။
 ကိုးရာမဲ့ ဒီမြေမှာ လမ်းကို တွေ့သူ
 ဗုဒ္ဓက ဒီလမ်း ခက်သမို၊ လူတို့ခြေ
 မလိုက်နိုင် ယူကာ နောက်လိုက်မဲ့ လွန်ခဲ့ရင်၊
 ကယ်မယ့် အောင်ပွဲကို တို့ လွဲခဲ့မှာပဲ။
 တို့အရှင် ကရုနာတရားကတော့ ဆင်ခြင်ရဲ့။
 အဲဒီ အချန်မှာ သားဖွားမှု ဝေဒနာနဲ့
 ကမ္ဘာ ညည်းသလို၊ သားဖွားသံ နှယ် စူးရှတဲ့
 အော်သံ ပေါ်လာကယ် - 'နသျမိ အဟံ ဘူ
 နသျတိ လောက။' ငါ တကယ် ပျက်စီးပေါ့၊
 ငါ့ရော့ ငါ့သတ္တဝါများ။ ပီး၊ ခဏ နား၊ ပီး
 အနောက်လေမှာ ပါလာတဲ့ တောင်းပန်သံ ညည်း၊
 'ဩယတမ် ခရ်မ၊ ဘဂဝတ်။' အို၊ အမြတ်ဆုံး၊
 သင့် တရားမြတ်ကို မိန့်ကြားပတဲ့။ ဒီတွင်
 သခင် သတ္တဝါတို့အပေါ် မြင်ကွင်း ဖြန့်ကျက်ရာ၊
 ကြာကန်တို့ပေါ် ရွှေချယ်တဲ့ နေမင်းဟာ

ဘယ် ဖူးငုံ သူ့ ရောင်ခြည်မှာ ပွင့်လိမ့်မယ်၊
ဘယ်ဖူးငုံ အမြစ်က မထွက်သေးဖူး မြင်သလို၊
ဘသူ ကြားသင့်တယ်၊ ဘသူ ကြားဖို့ စောင့်ရမယ်
မြင်ကာ၊ နယ်နှယ်ပြုံးပီ- 'အိမ်း၊ ငါ ဟောမယ်။
နားထောင်သူ ဘသူမဆို၊ တရားကို သိစေ'တဲ့။

အဲဒီနောက် သူ တောင်တွေကို ဖြတ်ခဲ့ကာ
ဗာရာဏသီ သွား၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ သွန်သင်၊
မွေးခြင်းနဲ့ သေခြင်း ဘယ်ပုံ ဖျက်ရမယ်။
လူမှာ အတိတ်ကံက လွဲလို့ ကြမ္မာ မရှိကြောင်း၊
သူ လုပ်တာက လွဲလို့ ငရဲမရှိ။ တဏှာကို
ချိုးနှိမ်သူ မရောက်နိုင်တဲ့ ကောင်းကင် မရှိကြောင်း
ဟောပြတယ်။ ဒါ ဝေဿူ ဆယ့်ငါးရက်နေ့
နေ့လယ်ပ။ အဲဒီည လပြည့် ဖြစ်သတဲ့။

ရသေ့တွေထဲမှာ ပထမဆုံး ကောဏ္ဍည
သစ္စာလေးပါး ပိုင်၊ လမ်းပေါ် ဝင်ရောက်တယ်။
သူ့နောက်မှာတော့ ဘဒြက၊ အသွဇိတ်၊
ဗဿဝ်၊ မဟာနာမ၊ နောက်ပီး အဲဒီမှာ
သမင် တောအတွင်း ဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေတော်ရင်းမှာ
ယသဒ် မင်းသားနဲ့ အမတ် ငါးဆယ့်လေးဦး
တို့ သခင် ဟောတဲ့ မင်္ဂလာစကားကို ကြားပီး
ကိုးကွယ်၊ နောက်လိုက်ရဲ့။ ကြားသူ အားလုံးမှာ
လူတို့အတွက် ခေတ်သစ် အသိနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး
ပေါ်လာတယ်။ သဲ လွင်ပြင်ထက် ရေ လက်ရင်
ပန်းတွေ မြက်တွေ ပေါ်ပေါက်လာကြသလိုပ။

အကျင့်သီလ ပြည့်စုံ၊ ရာဂ ကင်းပီးတဲ့
 ဒီ ခြောက်ကျိပ်ကို လမ်းမြတ် သင်ဖို့ တို့သခင်
 လွတ်လိုက်သတဲ့။ လောက ဦးခိုက်သူကတော့
 သမင်တောနဲ့ ဣသိပတန်က တောင်ဖက် လှည့်၊
 ယသံတိနဲ့ ဘုရင် ဗိမ္မသာရ နိုင်ငံ ကြွ၊
 အဲဒီမှာ ရက် အများ ဟောကြားတယ်။ ဒီနောက်
 ဘုရင် ဗိမ္မသာရနဲ့ ပြည်သူတို့ ယုံကြည်၊
 မေတ္တာနဲ့ ဘဝကံ တရားကို သိသွားရဲ့။
 ပီးတော့လဲ သူ သခင်ကို ချောင်းတွေ၊ ဂူတွေ
 နှစ်လိုဖွယ် တောလမ်းတွေနဲ့ ဝေဠုဝန
 ခေါ် ဝါးဥယျာဉ်ကို ဗုဒ္ဓ လက်တော်ပေါ်
 ရေ သွန်းလောင်းပီးတော့ လှူဒါန်းလိုက်ပါသတဲ့။
 ဘုရင် ကျောက်တုံး စိုက်ထူ၊ ဒါကို ထွင်းထားသတဲ့-

ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ
 ယေသံ ဟေတုံ တထာဂတော
 အာဟ ယေသဉ္စ ယော နိရောဓေ
 ဧဝံ ဝါဒီ မဟာသမဏော။

‘ဘာ ဘဝရဲ့ လမ်းနဲ့အကြောင်း ဖြစ်
 ဒါတွေ တထာဂတ ရှင်းလစ်၊

ဘဝ ဒုက္ခက ဘာက ကယ်
 တို့ အရှင် တို့ကို သိစေတယ်။’

ပီး၊ အဲဒီ ဥယျာဉ်မှာ၊ အစည်းအဝေးကြီး တရပ်
 ကျင်းပရာမှာ ဆရာမြတ်က ပညာနဲ့

စွမ်းအင်အကြောင်း ဟောရာ ကြားသူတိုင်း စွဲသမို
ကိုးရာ (သခင် ဝတ်သလိုမျိုး) သင်္ကန်း ဝါဝါ
ဝတ်ဆင်ကြပီး သူ့ တရားကို ဖြန့်ကြသတဲ့။
ဟောဒါ သူ့ နိဂုံး ချုပ်ရာ ဂါထာပေါ့

သဗ္ဗ ပါပဿ အကရုဏံ၊
ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ၊
သ စိတ္တ ပရိယောဒါပနံ၊
ဧတံ ဗုဒ္ဓါနဿာသနံ။

‘မကောင်းမှု ကြွေးမြီ တိုးစေတယ်၊
ကောင်းမှု လွတ်စေ ကင်းစေတယ်၊
မကောင်း ရှောင်၊ အကောင်းလုပ်၊ ကိုယ့် စိတ်ဝယ်
ထိန်းချုပ်စေ။ ဒါ လမ်း ဖြစ်တယ်။’

ဒီလို သူတို့ သူ့အကြောင်း ပြောလိုဆုံးတော့၊
ဆုတွေ၊ ကျောက်မျက်ကို မှိန်စေတဲ့ ကျေးဇူး
စကားတွေနဲ့ မင်းသမီး ပေးဆပ်တယ်။ ‘ငါ့ သခင်
ဘယ်လမ်းက လာမလဲ’ မေးတယ်။ ကုန်သည်တို့-
‘မြို့ရိုးကနေ ရာဂြိုဟ်ထိ ယူနေပေါင်း
ခြောက်ဆယ် ဝေးတယ်။ အဲဒီကနေ ဒီကို
သောဏနဲ့ တောင်တွေ လမ်းကောင်း ဖြစ်လာတယ်။
တို့နွားတွေ တနေ့ ရှစ်ကောသ ပြေးပြေး လာ၊
တလနဲ့ ရောက်ရဲ့။’

ဒီနောက် ဘုရင် သတင်း ကြားရာ၊
မှူးမတ်တွေ (မြင်းသည်တော်ကောင်းတွေ) လွှတ်ပီ၊

သီးခြား တမန် ကိုးဦးပဲ။ သံ အသီးသီးကို
 မှာတော်မူပုံက- 'သေဖို့ရာ ခွဲရက်
 ခုနစ်နှစ် ပိုနီးလာသူ၊ ဒီအတွင်း သင့်ကို
 အရှာ မစဲခဲ့သူ သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးက၊
 သင့်မျက်နှာ မမြင်ဖဲ သေရမှာ စိုးလို့
 ထီးနန်းနဲ့ လွမ်းသူတိုင်းပြည်က ပြည်သူ၊
 ကိုယ့်ရပ် လာဖို့ သားတော်ကို ပန်ရဲ့'တဲ့။
 ယသောရောကလဲ မြင်းသည် ကိုးဦး စေကာ
 မှာလိုက်ပုံက- 'သင့် စံနန်းက မင်းသမီး၊
 ရာဟုလှာ့ မိခင်က၊ ညပွင့် လပန်း
 လကို မြော်သလို၊ အာသောက ဖူးပျော့တို့
 မိန်းမ ခြေကို စောင့်စားသလို၊ သင့် မျက်နှာ
 မြင်လိုလှပါတယ်။ ဆုံးရှုံးခဲ့တာထက်
 ပိုတာ ရထားရင်၊ ရာဟုလှာ့ ဝေစု၊
 သူဝေစု၊ အများဆုံး သင့်ကို၊ ရပရစေ။'
 ဒါနဲ့သကျ အမတ်တွေ အပြင်းနှင်ကြတယ်။
 ကြုံရပုံက အသီးသီး မှာစကား နှုတ်မှာ
 သယ်လို့ ဝါးဥယျာဉ် ဝင်တော့၊ အဲဒီ အချိန်
 ဗုဒ္ဓ တရား ဟောနေတယ်။ ဒါကို ကြားတော့
 ပြောဖို့ မေ့ကုန်၊ ဘုရင်နဲ့ လာခဲ့ရင်း အကြောင်း၊
 လွမ်း မင်းသမီးအကြောင်း သတိမရတော့၊ သခင်ကိုသာ
 မျက်စိ စူးစိုက် ငေးကြည့်၊ ဩဇာညောင်း၊ ပြည့်စုံ၊
 စင်ကြယ်၊ အားလုံး လင်းစေတဲ့ မိန့်သံသာ
 နှလုံးစွဲငြိနေပေါ့။ ဥပမာ - ပျားအုံဆီ
 ပျံတဲ့ ပျား ပြန့်နေတဲ့ မြတ်လေးတွေ မြင်၊

ကြိုင်မဆုံး ရနံ့ကို လေထက်က မွှေးမိရာ၊
 သူ ပျားရည်ပြည့်ရရင်၊ ဘာကမှ မမူတော့။
 ည နီးနီး၊ မိုး ရွာရွာ၊ သူ ဂရု မစိုက်တော့။
 ဒီ ချိုမြိန်တဲ့ ပန်းတွေပေါ် နားရမယ်၊
 ဝတ်ရည် စုတ်ရမယ်။ ဒီ တမန်တော်တွေလဲ
 တယောက် မကြွင်းမကျန်၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ စကားကို ကြားရာ၊
 နှင်ခဲ့ရင်း အကြောင်းကို သတိ လွတ်၊ ဘာကမှ မမူ၊
 သခင် ပရိသတ်ကြား ရောနှောသွားကြတော့တယ်။
 ဒါကြောင့် ဘုရင် ဥဒါယီကို စေရတယ်။
 နန်းတော်ထဲမှာ အချုပ်ဆုံး၊ သစ္စာ အရှိဆုံး၊
 ပျော်စဉ်က သိဒ္ဓတ္ထရဲ့ ကစားဖော်ပ။
 သူ့ ဥယျာဉ်နား ချဉ်းလာတော့ ပင်အုပ်က
 ပင်မွှေးနုတစု ဆွတ်ကာ ကြားမှု တံခါးကို
 ပိတ်ဆို့လိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ သူ ဒီ အရပ်ရဲ့
 မြင့်မားတဲ့ အန္တရာယ်က လွန်မြောက်ခဲ့ကာ
 ဘုရင်နဲ့၊ မင်းသမီးရဲ့ မှာစကား ပြောပြတယ်။
 ဒီတော့ အနူးအညွတ် ခေါင်းကို ညွတ်ကာ တို့အရှင်
 ပရိသတ်ရှေ့ မိန့်ပီ 'မှချ ငါ သွားမယ်။
 ငါ တာဝန်ဖြစ်သလို ငါ့အလိုလဲ ဖြစ်တယ်။
 ကိုယ့်ကို ဘဝ ပေးသူကို အရိုအသေ ပြုဖို့၊
 ဘသူမှ မပျက်ကွက်စေနဲ့။ ဘဝ ရလို့သာ
 တရားကိုကျင့်၊ အတိတ် အပြစ်တွေ ပယ်၊ နောက်ထပ်လဲ
 မဖြည့်လောင်း၊ မေတ္တာ ကရုဏာနဲ့ ပြည့်စုံရင်၊
 ရှင်ဖို့၊ မသေဖို့ လမ်းပေါ်ပေါက်လာ၊ နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရရှိမယ်။

မင်းကြီး သိစေတော့၊ မင်းသမီး ကြားစေတော့။
 ငါ ချက်ချင်း ခရီး စမယ်။' ဒါ ကြားသိရာ၊
 ကပိလဝတ္ထု မြို့နဲ့တော့ ပြည်သူတို့
 သူတို့ မင်းသား ဝင်လာဖို့ အသင့်ပြင်ပေါ့။
 တောင်တံခါးမှာ၊ ပန်းရစ်တဲ့ တိုင်တွေ၊ အနီနဲ့
 အစိမ်းပေါ်မှာ ရွှေခြည် ဖောက်ယက်တဲ့ ပိုးသား
 နံရံတွေနဲ့ မဏ္ဍာပုံဝင်းဝင်း ပေါ်လာ။
 လမ်းတွေမှာလဲ မွှေးနံ့သင်း တမာနဲ့ သရက်
 အကိုင်းများ ရံ၊ မြေပေါ်မှာ သားရေအိတ်တွေနဲ့
 စန္ဒကူးနဲ့ စံပယ် ရေများ ဖြန်းကာ၊ အလံတွေ
 တလူလူနဲ့။ သူ ရောက်လာမယ့် နေ့မှာလဲ
 ငွေကတွေ၊ ရွှေကွပ် အစွယ်တွေနဲ့ ဆင်က
 ဘယ်နှစ်ကောင် မြစ်တဖက်က စောင့်ရမယ်၊ ဘယ်မှာ
 စည်တွေ 'သိဒ္ဓတ္ထ လာပီ' တီးရမယ်။

ဘယ်မှာ အမတ်တွေ ဆင်းပီ ရှိခိုးရမယ်၊
 ကချေသည်တွေ ဘယ်မှာ အကအခုန်တွေနဲ့
 ပန်း ကျပ်စီး သူ စီးတဲ့ မြင်း နှင်းဆီနဲ့
 ဒန်းပွင့် ခူးနှစ်စေ၊ လမ်း လှစေရမယ်
 အမိန့် မှတ်လိုက်တယ်။ တမြို့လုံးမှာ တီးမှုတ်သံ

ရွှင်မြူးသံ ဆူညံနေတော့တယ်။ ဒီလို
 ခိုင်းထားသမို့ လူတွေ အားလုံး တအာရုဏ်က
 တအာရုဏ် ပထမစည်သံရဲ့ 'သူလာပီ'
 ကျေညာသံ နားစွင့်နေပေါ့။

ဖြစ်ပုံက

ဦးဦးဖျားဖျား ဖြစ်ချင်ဇောနဲ့ ယသောဓရာ
မဏ္ဍာပဝင်းဝင်း မိုးမတ်ရာ မြို့တံတိုင်းဆီ
ထမ်းစင်နဲ့ လာခဲ့တယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ

ဥယျာဉ်လှတခု ပြုံးနေ - နိဂြောဓတဲ့။

ဗဲပင်တွေ၊ ရွက်စိမ်း စွဲပလွဲပင်တွေနဲ့

ညှိဖြတ်ထားစ၊ တလွင်လွင်ပ။ ကွေ့ကောက်

လမ်းတွေ၊ အသီးအပွင့်တန်းတွေနဲ့။ မြက်ခင်းကို

တောင်ဖက်လမ်း ပတ်နေ။ ဒီဖက်မှာ အရွက်အပွင့်၊

ဟိုဖက်၊ တံခါးပြင်ပမှာ မြို့စွန် တဲတွေ၊

စိတ်ရှည် ဆင်းရဲဇာတ်နိမ့်တို့ နေကြတယ်။

သူတို့ ထိရင် ခတ္တိယ ဗြဟ္မဏတို့

မသန့်စင်တော့ဖူး။ ခမျာများလဲ မြော်လင့်စိတ်

ပြင်းပျပျနဲ့၊ အာရဏ် မကျင်းမီ ထကြ၊

လမ်းပေါ် ပြုကြည့်ကြ၊ အဝေးက ဆင်အော်သံ၊

ဘုရားကျောင်း ဗုံသံ ကြားရင် သစ်ပင်တွေပေါ်

တက်ကြည့်ကြနဲ့။ ဘယ်သူမှ မလာလေတော့၊

မင်းသား ကြည်အောင် တတ်အားသရွေ့ လုပ်ရှာကြ၊

တံခါးကျောက်တုံးကို တံမျက်လှည်းကြ။ အလံထူကြ၊

အသီးနဲ့တကွ သဖန်းရွက်တွေ ကုံးသီကြတယ်။

လိင်္ဂံကို အသစ် ပွတ်တိုက်ကြ၊ နွမ်းနေတဲ့

မနေ့က သစ်ကိုင်း ခုံးကို အသစ် ဆင်ကြတယ်။

ခရီးသွားတို့ကိုလဲ မဟာသိဒ္ဓတ္ထရဲ့

လမ်းမှာ ဘာသံ ကြားစ မေ့ကြတယ်။

ဒါတွေ မင်းသမီး ပန်းလျ မျက်လုံးနဲ့ကြည့်၊
သူတို့လို တောင်ဖက် လွင်ပြင်မျှော်၊ လမ်းသတင်း

ခရီးသွားတွေက ပေးမလား သူတို့လိုပဲ
နားစွင့်နေရဲ့။ ဒီတွင် ဦးပြည်သစ်နဲ့
ဖြေးဖြေး ချဉ်းလာသူတဦး သူ မြင်ရတယ်။
အဝတ်ဝါဝါ တထည်ကို ပုခုံးထက် ပစ်တင်ထား၊
ရသေ့ ရဟန်း တို့လို ဝတ်ဆင်ထား၊ လက်ထဲမှာ
ဖရဲသီးသဏ္ဍာန် မြေသပိတ်ကို ကိုင်ဆွဲထားပီး၊
တဲဝတိုင်းမှာ သိမ်မွေ့စွာ သပိတ်ကို ဟ၊
ပေးသမျှ ညင်သာတဲ့ ကျေးဇူးစကားနဲ့ ယူ၊
မပေးလဲ ညင်ညင်သာသာပဲ လွန်သွားတယ်။
သူ့နောက်က သင်္ကန်းဝါဝတ် နှစ်ဦးပါရဲ့။
သပိတ်စွဲသူဟာ ခန့်ငြား ထယ်ဝါလွမ်းလှ၊
ကြည်ညိုဖွယ်၊ လှမ်းကြွပုံ သပ္ပာယ်လှကာ၊
ဝန်းကျင်တခုလုံးကို လွမ်းမိုး၊ မြင့်မြတ်မှု
မျက်လုံးတွေနဲ့ အားလုံးကို ဖမ်းစားသမို့၊

ဆွမ်းလောင်းရင်းက သူ့မျက်နှာကို တအံ့တဩ
ငေးမိကြတော့တယ်။ တချို့လဲ ဦးညွတ်ကာ
ရှိခိုးကြ၊ တချို့ အသစ် လှူစရာ ပြေးယူကြ
ဆင်းရဲလို့ ပူဆွေး။ တဖြေးဖြေး တသုတ်ပီး တသုတ်
ခလေးတွေ၊ ယောက်ျားတွေ၊ မိန်းမတွေ သူ့နောက်
လိုက်လာ၊ နှုတ်ခမ်းကို ကွယ် တီးတိုး မေးကြတယ်။
‘သူ ဘသူလဲ။ ဒီလို ရသေ့မျိုး ကြံဖူးစ။’
ငြိမ်ဆိမ် ခြေလှမ်းနဲ့ သူ မဏ္ဍာပီဆီကို

နီးကပ်လာတဲ့အခါ။ ဟော၊ ပိုးသား တံခါးဟာ
မြောက်သွားပီး၊ မျက်နှာလွမ်းပုဝါမပါ၊ ယသောဓရာ
သူ့ လမ်းမှာ ရပ် အော်ရော- 'သိဒ္ဓတ္ထ။'
မျက်လုံးတွေ စို၍၊ လက်အစုံ ပူးရှက်လို့။
ပီး ရှို့က်ကာ သူ့ခြေပေါ် လဲကျတော့တယ်။

နှောင်အခါ၊ ဒီ ငိုသူ အမျိုးသမီး လမ်းမြတ်ထဲ
လွန်ပီးနောက်မှာ၊ ဗုဒ္ဓကို ဘာကြောင့်များ
လူသား ရမ္မက် အားလုံးနဲ့ ပန်းလို နကာ
အောင်တတ်တဲ့ မိန်းမသား လက် အထိအတွေ့ ကင်းဖို့
ထိန်းသူ ဖြစ်ရက်နဲ့ ခုလို ပွေ့ဖက်မှု
ခွင့်ပြုသလဲ မေးလျှောက်ရာ သခင်က ဖြေတယ်-
'ကြီးတဲ့ မေတ္တာက အငယ်ကို သည်းခံမှ
အမြင့်ဆီ လွယ်လွယ်နဲ့ မြှင့်တင်ပေးနိုင်မယ်။
အနှောင်က လွတ်ပီးသူ ဘသူမှ လွတ်ပီလို့
ကြွားကာ နှောင်ဆဲတို့ စိတ် မဆင်းရဲစေနဲ့။
သင်တို့ လွတ်မြောက်တာ စိတ်ရှည်ရှည်၊ ပညာသား ပါပါ
လွတ်မြောက်ရေး ဖြန့်ချိဖို့သာ။

ဒီ အမှောင်လောကကို လမ်းပြ ကူညီမယ့်
ဗောဓိသတ်တို့ လွတ်မြောက်ရေး ကြိုးပန်းရာ
ခေတ် သုံးခေတ် ရှိတယ်။ ပထမ ခေတ် အမည်က
'အဓိဋ္ဌာန်'တဲ့။ ဒုတိယက 'ကြိုပမ်းမှု'တဲ့။
တတိယက 'ချိန်းဆိုခြင်း'တဲ့။ အဲ၊ ငါဟာ
အဓိဋ္ဌာန် ခေတ်မှာ နေစဉ်၊ ကောင်းမှု လိုလား
ပညာ ရှာခဲ့ရဲ့၊ မျက်လုံး ပိတ်ဆဲသာ၊

ဟို ကြက်ဆူတောက အစေ့ညိုတွေ ရေကြည့်၊
 အဲသလောက် မိုးတွေ အရင်က ငါ ရာမ တဲ့။
 လင်္ကာနဲ့ ပုလဲတို့ ပုန်းရာ တောင်ဖက်ဆီ
 မျက်နှာမူတဲ့ ကမ်းပေါ်က ကုန်သည်ပ။
 အဲဒီ ဝေးလန်တဲ့ ခေတ်က ယသောဓရာလဲ
 ပင်လယ် ကမ်း ရွာမှာ ငါနဲ့ နေခဲ့တယ်။
 ခုလို နွဲ့နောင်း၊ နာမယ်က လက္ခမီ တဲ့။
 တို့ အိမ်ထောင် ဆင်းရဲ နိမ့်ကျလှသမို့ ငါ
 စီးပွား အရှာ ထွက်ခဲ့ပုံ သတိရမိတယ်။
 ခုထက် မနေတဲ့ မျက်ရည်တွေနဲ့ ငါ့ကို
 သူ မသွားဖို့၊ ကုန်းလမ်း ရေလမ်း အန္တရာယ်တွေ
 မရှာဖို့ တောင်းပန်တယ်။ 'အချစ်ဟာ ချစ်ရာကို
 ဘယ်လိုလုပ် ပစ်နိုင်မလဲ' လို့ ငိုရဲ့။ ငါ
 ရေလက်ကြားဆီ စွန့်ထွက်လာ၊ မုန်တိုင်းကြို
 ပင်ပန်း၊ ရေ သတ္တဝါတွေနဲ့ တိုင်ပွဲ ပြင်း၊
 သန်ကောင်ရော မွန်းတည့် ဒုက္ခတွေ တွေ့ပီးနောက်၊
 လှိုင်းထဲ ရှာရာ၊ ရွှေတိုက် သွန်ပီး ဘုရင်တွေ
 ဝတ်မယ့် လလို ဝင်းလက် ခန့်ငြားလှတဲ့

ပုလဲ တလုံး ရတယ်။ ဒီတွင် ငါ ဝမ်းမြောက်စွာ
 တောင်တွေဆီ ပြန်ခဲ့တယ်။ ဒီဒေသတဝုန်း
 အငတ်ဘေး ကြုံနေရာ၊ အိမ်အပြန် လမ်းမှာ ငါ
 အသက်ဆက်ရေး ခက်၊ အိမ်တံခါး ခဲယဉ်းစွာ ရောက်
 အစာ မဲ့လို့ နာ၊ ပင်လယ်ရဲ့ ဥစ္စာရဲ့ ဖြူ
 ခါးပတ်မှာ ချည်လို့။ အစာ ဒီမှာလဲ မရှိ။

တံခါးဝမှာတော့ သူ (ငါ့ဖို့ထက် သူ့ဖို့ အပန်းခံခဲ့တာ) စကားမဲ့တဲ့ နှုတ်ခမ်းနဲ့

ဆန်အနဲ မရလို့ သေ လုနီး လဲနေရဲ့။
ဒီတွင် ငါ'ဆန်ရှိသူများ ရှိခဲ့ရင်၊
ဟောဒီမှာ အသက်တချောင်းအတွက် ပြည်တန်တဲ့ဟာ။
လက္ခမီကို ထမင်း ပေး၊ လရောင် ပုလဲ ယူတော့'

အော်ရာ။ တဦးက သူစုထားသမျှ နောက်ဆုံး
လူးဆပ် - သုံးလမယ် - ယူလာ၊ ရတနာ ဆုပ်ပေါ့။
လက္ခမီ ရှင်ခဲ့ပီ၊ အားကလေး ဖျစ်ညှစ်ကာ
“သင် ငါ့ကို ချစ်သား” တဲ့။ အဲဒီ ဘဝက
တခြားနည်း ဖြေသိမ့် မရတဲ့ စိတ်နှလုံး ဖြေဖို့
ပုလဲကို ကောင်းစွာ သုံးခဲ့ပီ။ ပိုနက်တဲ့
လှိုင်းက ရတဲ့၊ ငါ့ နောက်ဆုံးဆု၊ ဟောဒီ
ပုလဲတွေ (နိဒါန ဆယ့်နှစ်ပါးနဲ့ မြတ်တရား)
ကတော့ဖြင့် သုံးလို့ မကုန်နိုင်၊ အရောင် မပြယ်နိုင်၊
အရက်ရောဆုံး ပေးရင် လှပမှု အပြဆုံး။
မြင့်မိုနဲ့ ခြကလေးတို့ စုပုံထားတဲ့
ဟို တောင်ပို့လို့၊ ခုန်ဆွဆွ သမင်မရဲ့
ခြေရာထဲ ကျတဲ့ နှင်းစက်ရဲ့ ကမ်းမဲ့
ပင်လယ်လို့၊ ဟိုစဉ် ပေးတာနဲ့ ခုဘဝ
ငါ ပေးတာ နှိုင်းအပ်တယ်။ အာရုံ တပ်မှု
ကင်းသမို့ ပိုကြီးမားတဲ့ မေတ္တာဟာလဲ
အားနဲ့ နှလုံးသား အလို လိုက်ရောရာ အသင့်ဆုံး။
ညင်သာစွာ လမ်းပြသမို့ ယသောဓရာ ခြေတို့
ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ သုခဆီ လှမ်းခဲ့ပီ။”

ဒါပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ ဦးပြည့်ကတုံးနဲ့၊
 သူတောင်းစားရဲ့ ကျေကွဲဖွယ်အရောင် အဝတ် ဝတ်ကာ။
 ဇာတ်နိမ့်တို့ စားကြွင်းစားကျန် သပိတ်ကမ်း ခံယူရင်း
 လာပုံ ဘုရင် ကြားရာ၊ ဝမ်းနဲ့ ဒေါသက
 မေတ္တာကို သူ့နှလုံးက နှင်ပေါ့။ သုံးကြိမ်
 မြေပေါ် တံတွေး ထွေး။ ငွေ မုတ်ဆိတ်ဆွဲ တန်းပီး
 ထွက်၊ တုံ့ရီရီ အမတ်တွေ လိုက်။ မျက်မှောင်ကုပ်
 စစ်မြင်းပေါ် တက်၊ ဖနောင့် ဆူးတို့၊ ဒေါသကြီး၊
 လမ်းတွေ လူတန်းတွေ ကြား ဒုန်းစိုင်းသွားပေါ့။
 “ဘုရင်ဟေ့၊ ဦးညွတ်” ပြောချိန်တောင် မရလိုက်ခင်
 မြင်းတပ် တခွပ်ခွပ် မြည်ဟိမ်း ဖြတ်သွားတော့တယ်။
 ဘုရားကျောင်း တံတိုင်းအနီး လမ်းကွေ့မှာ တောင်တံခါးကို
 မြင်ရရာ၊ ဧရာမ လူအုပ်ကြီးနဲ့
 တိုးတော့မယ်။ လူအုပ် အစွန်တိုင်းမှာ လူတွေ
 ဝင်လာမစဲ။ လမ်းတွေ ကွယ်ပျောက်ကုန်အောင်ပဲ
 လူတွေ စုရုံးလာ၊ ကြီးထွားလာ၊ သူ့နောက်
 ကပ်လိုက်လာကြတယ်။ သူ့ရဲ့ တည်ငြိမ် အကြည့်
 ဘုရင်အို အကြည့်နဲ့ ဆုံပေါ့။ ဖအေကြီး ဒေါသ
 မကြာလိုက်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ နူးညံ့ မျက်လုံးများ
 သူ့ ဒေါသ မျက်ခုံးပေါ် တလေးတမြတ် ရောက်သွား၊
 ဒီနောက် မာန်ဝင့် နှိမ့်ချစွာ မြေပေါ်ကို
 ဒူးထောက် ဆင်းခဲ့ပေါ့။ မင်းသားကို မြင်ရ၊
 ကျန်းကျန်းမာမာ တွေ့ရ၊ မြေဆန်တာထက်
 ကြီးမြတ်တဲ့ သူ့ ခေါင်းက အသရေ၊ လူအပေါင်းကို
 အံ့ဩ ဆိတ်ငြိမ် သူ့ လမ်းကို လိုက်စေတဲ့

ခန့်ညားမှုကို တွေ့ရ၊ မြတ်နိုးဖွယ်ပ။
ဒါပေမဲ့ ဘုရင် ပေါက်ကွဲရဲ့ - “ဒီလိုမျိုး
ဆုံးရသတဲ့လား။ မဟာ သိဒ္ဓတ္ထ ပြည်တော်
ဝင်တာက အဖာအထေး ဝတ်၊ ခေါင်းရိတ်၊ ညှပ်ဖိနပ်
စီး၊ ဇာတ်နိမ့်တို့ အစာ တောင်းသတဲ့။ နတ်ဘဝမျိုး
နေခဲ့သူ။ ငါ့သား။ ဒီပြည်ကြီး အမွေခံ၊
မြေကြီးပေးတာ ရဖို့၊ ခိုင်းချင်တာကို
စိတ်တိုင်း ကျဖို့ လက်ဖျောက်ပဲ တီးရတဲ့
ဘုရင်တို့ အမွေခံ။ သင့်အဆင့်နဲ့ ဝတ်စားပီး
လှံတဝင်းဝင်း ခွါသံ၊ ခြေသံ တခွပ်ခွပ်နဲ့
လာရောပ။ ကြည့်၊ ငါ့ စစ်သားတွေ လမ်းပေါ်
စခန်းချ၊ တမြို့လုံး တံခါးမှာ စောင့်နေကြပီ။
ဒီ နှစ်ဆိုးတွေ အတွင်း ဘယ်ဆီ လှည့်နေလဲ။
မင့် ခမည်းတော် ငိုကြွေးခဲ့ရ၊ သူ့ခမျာမလဲ
မှဆိုးမလို နေထိုင်၊ သုခ ကင်းခဲ့၊
တကြိမ် တခါမှ တေးသံ တီးသံ နားမဆင်ခဲ့။
ပွဲလမ်းအဝတ် တခါမှ မဆင်မြန်းခဲ့၊ ခုတော့
ရွှေအဝတ် ဝတ်လို့ သူ့ခမျာ အဝါရောင် အဝတ်စုတ်
ဝတ်တဲ့ သူတောင်းစား လင်ကို ကြိုနေရပေါ့။
သား၊ ဘာ့ကြောင့်လဲ။”

“ခမည်းတော်” တဲ့ အဖြေလာတယ်။

“ဒါ ငါ့ အမျိုးရဲ့ ဓလေ့ ဖြစ်တယ်။”

“သင့် အမျိုးဟာ”

ဘုရင်က ဖြေတယ်။ “မဟာ သမ္မတက ရေရင်
 မင်းဆက် တရာ ရှိပီ။ ဒါမျိုးတော့ မလုပ်စဖူး။”
 “လူသား မျိုးဆက်ကို ငါ ပြောတာ မဟုတ်” တဲ့
 သခင်က၊ “မမြင်သာတဲ့ မျိုးဆက်၊ ပွင့်ခဲ့ပီး
 ပွင့်မယ် ဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ အဆက်ကို ပြောတာ။
 ငါ သူတို့ အမျိုး၊ သူတို့ လုပ်တာ လုပ်တယ်။
 ခု ကြုံရတာ ရှေးကလဲ ကြုံရပီ။
 မြို့ တံခါးဝမှာ စစ်ချပ်ဝတ် ဘုရင် တပါးဟာ
 သူ့သား၊ မင်းသားကို ရသေ့ ရဟန်းအသွင်နဲ့ တွေ့၊
 မေတ္တာနဲ့ ချုပ်တည်းမှုကြောင့်၊ အကြီးမြတ်ဆုံး
 ဘုရင်တို့ထက် ဘုန်းတန်းခိုးအရာ သာလွန်သူမို့၊
 လောက အပေါင်းကို ကယ်တင်သူဟာ ခု ငါ
 ပြုသလို ဦးညွတ်၊ အကြွေကို တင်လေရာမှာ၊
 သူဆောင်းလာတဲ့ ဥစ္စာနဲ့ အသီးဦးကို
 နှိမ့်ချတဲ့ မေတ္တာနဲ့ ပေးဆပ်မြဲပဲ။
 ခု ငါ ပေးဆပ်မယ်။”

ဒီတော့ ဘုရင် တအံ့တကြဲ
 မေးတယ် - “ဘာ ဥစ္စာလဲ။” ဆရာမြတ် ဘုရင်ရဲ့
 လက်ကို ညင်သာ ကိုင်ယူ။ ရှိခိုးနေတဲ့
 လမ်းထဲကို၊ မင်းသမီးနဲ့ ဘုရင်က တဖက်တချက်၊
 လာကြစဉ်၊ ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ စင်ကြယ်မှု
 ရကြောင်း တရားများ၊ ကမ်းတို့ ပင်လယ် ပိုက်သလို
 ပညာကို ဆောင်တဲ့ မြတ် သစ္စာ လေးပါး၊

အဆင့် လေးဆင့် သီလ ရှစ်ပါး ပါဝင်တဲ့
 လမ်းမြတ်ပေါ် ရှောက်လိုသူ၊ ဘုရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်
 ဖြစ်ဖြစ်၊ ရှောက်နိုင်တဲ့၊ ကြီးမြတ်သူ၊ နိမ့်သူ၊
 ပညာရှိ၊ ပညာမဲ့၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကြီးငယ် မဟူ၊
 ကျင့်သူတိုင်း အနှေးနဲ့ အမြန် သံသရာစက်က
 လွတ်ထွက်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန် ရောက်စေမယ့် လမ်းမှန်
 ရှစ်ရပ်အကြောင်း ပြောပြတယ်။ သလိုနဲ့ သူတို့
 နန်းတော် မုတ် ရောက်လာကြရာ၊ သုဒ္ဓေါဒန
 မျက်မှောင် မကြုပ်ဖဲ မဟာစကားတို့ကို သောက်သုံး
 သူ့လက်နဲ့ပဲ ဗုဒ္ဓ သပိတ် ပိုက်လာရဲ့။
 အလင်းသစ်တခု ယသောဓရာအလှရဲ့ မြတ်နိုးဖွယ်
 မျက်လုံးတို့ လင်းစေ၊ မျက်ရည် ခြောက်စေပီ၊
 အဲဒီ ည သူတို့ ငြိမ်းမှု လမ်း ဝင်ပေါ့။

အဋ္ဌမကျမ်း

ကောဟာန မြစ်ကမ်းနဂရ မြက်ခင်းကျယ်
 ပြန့်နေတယ်။ ဗာရာဏသီဘု ရားကျောင်းတွေက
 ဒီကို နွားလှည်းနဲ့ အရှေ့နဲ့ မြောက် စူးစူး
 ခရီးနှင်ရင် ငါးရက်ကြာမယ်။ ဖြူဖွေးဖွေး
 ဟိမဝါရဲ့ ထိပ်ချွန်တို့ ငုံ့ကြည့်နေရဲ့။
 တနှစ်လုံးပန်းတွေနဲ့ မြူးကြွ၊ ချောင်းငယ်ရဲ့
 လှိုင်းဝင်းဝင်းကြောင့် အပင်အုပ်တို့ စိမ်းစိုစို၊
 တောင်ရှေ့တို့ ညင်သာ၊ မွှေးရိပ်တို့အေးမြ။
 ဝန်းကျင် တခုလုံးရဲ့ စိတ်ဓါတ်ဟာ ကနေထိ
 မြင့်မြတ်ဆဲ။ နွယ်သဖန်းရဲ့ အမြစ်၊ ပင်စည်တို့
 ခွဲအက်ရာ၊ အရွက်နဲ့ မြက် လှိုင်းတွန့် ပုဝါပါး
 ခြုံလွှမ်းရာ၊ ကျောင်အုတ်နီအပုံတို့အပေါ် ၊
 ချုံရှုပ်ထွေးတို့အပေါ် ၊ ညနေလေနလေး
 ငြိမ်ဆိတ် ညှင်းလာတယ်။ မြွေငြိမ် ဆီဒါနဲ့
 ချိပ် ယက်မအပြိုတို့က ဝင်းလက် ထွက်လာ၊
 ထွင်းထု ကျောက်ပြားတို့ပေါ် ခွေလာတော့တယ်။
 ဘုရင်တို့ လှမ်းခွဲရာရောင်စုံ ကြမ်းပြင်ထက်

ဖွတ် ခုန်ပေါက် နေထိုင်ပေ။ ပလ္လင်ပြိုတို့အောင်
 မြေခွေးညို သားမွေးနေပေ။ တောင်ထွတ်တွေ၊
 ချောင်း၊ နိမ့်ရှော မြက်ခင်းတွေ၊ လေညင်းတို့သာ
 မပြောင်းလဲဖူး၊ ဘဝအရိပ် အားလုံးလိုတခြားအရာ
 အားလုံးမရှိပီ။ -- ဒါ ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနရဲ့
 မြို့တော် တည်ခဲ့ရာပ။ ဒီကတောင်ပေါ်
 နေအစောင်း ရွှေရောင် အပြာရောင် ညနေချမ်းမှာ
 ဗုဒ္ဓ အရှင် ကိုယ်တော်မူပီးသူ့ အမျိုးအဆွေ
 အပေါင်းတို့ ကြားနာဖို့ တရားဟောခဲ့လေရဲ့။
 အိမ်း၊ ကျမ်းမြတ်တို့မှာ သင်တို့ ဖတ်ရမယ်၊
 ရှေးအခါက ရိပ်သာလမ်းတွေ၊ ရေပန်းတွေ၊
 ကန်တွေ၊ နှင်းဆီရံတဲ့ စင်္ကြံမြင့်တွေ၊
 ပတ်လည်မှာ မဏ္ဍာပ်တွေ ခန့်ထည်လှတဲ့
 နန်းဆောင်တွေ တသီတန်းနဲ့ ဥယျာဉ်၊ သာယာ
 ကြည်နူးဖွယ် စခန်းဘာမှာ၊ စည်းဝေးကြခိုက်၊
 ပူဇော်ခံလို့ သခင်ထူးကဲ ထိုင်နေတယ်။
 ပရိသတ်အပေါင်း သူ့နှုတ်အဟကို စောင့်စားကာ
 တို့အာရှကို ယဉ်စေတဲ့ ဉာဏ် ကြားကြ၊
 သက်ရှိ သတတ္တဝါ ကုဋေလေးရာ ဒီပွဲကို
 ကြိုကြိုက်ကြတယ်။ ဘုရင့် လက်ျာဖက်မှာသူ
 ထိုင်တယ်၊ ပတ်လည်မှာ သကျ မှူးမတ်တွေ၊
 အနန္တ၊ ဒေဝဒတ္တ၊ --- တန်းလုံးပဲ။
 နောက်မှာတော့ သင်ကန်းဝါဝယ် သံဃာထု၊
 သူတော်စင် အပေါင်းရဲ့ အကြီးအကဲ သာရိပုတ်၊
 မောဂ္ဂလာန်တို့ ရပ်နေရဲ့။ သူ့ ဒူးကြားမှာ၊

ကြည်ညိုဖွယ် မျက်နှာကို ခလေးရဲ့ အံ့ဩ
 မျက်စိနဲ့ စိုက်ကြည့် ရာဟုလား ပြုံးနေ။
 ခြေရင်းမှာ ယသောဓရာ၊ လွမ်းဆွေးမှု ကင်းပီ၊
 မမြဲတဲ့ အာရုံကိုမမှီဝဲတဲ့ မေတ္တာ၊
 အိုခြင်းကင်တဲ့ ဘဝ၊ သေခြင်းသေလွန်ရာ
 နောက်ဆုံးသေခြင်းမြတ်၊ သူတို့နှစ်ဦး အောင်ပွဲ
 ရှေ့ရှု သိမြင်ခဲ့ပီ။ ဒါကြောင့် လက်ကို
 သူ့လက်ပေါ် တင်ထား၊ မိမိငွေ တဘက်မှာ
 သူ့ သင်္ကန်းစဝါဝါကို ရစ်ထားရဲ့၊
 သုံးပါးလောက နားစွင့် နေရသူရဲ့၊
 အနီးဆုံးမှာပ။ ဗုဒ္ဓ နှုတ်တော်ဖျားက
 ထွက်လာတဲ့ တရားမြတ်ရဲ့ အနဲငယ်ကိုတောင်
 ငါမပြောနိုင်။ ငါက နှောင်းခေတ် စာရေးတဦးမျှ၊
 သခင်ကို၊ သူလူတွေ ချစ်တာကိုချစ်သူ၊
 ဉာဏ်တော် ယုံလို့၊ ဒီဇာတ်လမ်း ပြောသမျှ၊
 ဒါပေမဲ့ ကျမ်းတွေ ကျော်ပီးတော့ မပြောတတ်၊
 တချိန်က သစ်လွင် အားကောင်း လူအပေါင်း စွဲရာ
 ကျမ်းအရေးနဲ့ ရှေးအဓိပ္ပာယ် အချိန်ကြောင့် ဝါးပီ၊
 ဣန္ဒြိယ ည နေနေရာမှာ ဗုဒ္ဓ
 ဟောတဲ့ တရားကို နဲ့နဲ့တော့ ငါ သိရဲ့။
 နာသူတွေကလဲ မြင်ရတာထက်ကို
 ကုဋေကုဋာ ချီပီး ပိုကြောင်း ကျမ်းမှာ ဆိုတယ်။
 နတ်တွေ ဝိညာဉ်တွေ အကုန်လာစုကြသမို့
 ကောင်းကင် သတ္တမ ဘုံအထိ ပြောင်တလင်းခါကာ၊
 အမှောင်ဆုံး ငရဲတွေလဲ အတားအဆီး ပွင့်ကုန်သတဲ့။

နေ့အလင်းဟာ ငရဲတွေလဲ အတားအဆီး ပွင့်ကုန်သတဲ့။
 နေ့အလင်းဟာ အချိန်ကို လွန်ပီး ဖင့်နဲ့ခဲ့၊
 တောင်ထွတ်တို့ပေါ် နှင်းဆီရောင် ဝင်းပနေ၊
 ညက ရှိမြှောင်ထဲ၊ နေ့က တောင်ပေါ်က
 နားထောင်နေကြဟန်ပဲ။ သူတို့ နှစ်ဦးကြား
 ညနေခင်းဟာ ချစ်စိတ်မွန်၊ ဈာန်ဝင်စား
 နတ်ကညာဟန် ရပ်နေရဲ့။ ညင်သာ လိပ်တက်
 တိမ်တွေက သူ့ဆံကေ၊ ကြယ်ပွင့်တွေက
 သူ့သရဖူရဲ့ ပုလဲတွေ စိန်တွေ၊ လက်
 သူ့နဖူး ကျောက်မျက်၊ နက်ရှိုင်းလာတဲ့ အမှောင်က
 သူ့ဝတ်ရုံပ။ သူ့ပင့်သက်လေးတွေက
 သင့်ပြန်ပြန်နဲ့ မြက်ခင်းပေါ် ဖြတ်လာခိုက်
 တို့အရှင် တရားဟောတယ်။ သူ ဟောတုန်း ကြားသူ
 ဒီ ပြည်မှာ သူစိမ်း ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန် ဖြစ်ဖြစ်၊
 ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့်၊ အာရိယန် သွေးက လာလာ၊
 မိလက္ခူ တောတွင်းသားဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ့်ဆွေ
 ကိုယ့်မျိုးပြောတဲ့ ဘာသာစကားပဲ ကြားသတဲ့။
 ကြီးငယ်မတူ၊ မြစ်ကမ်းပါး စု သူတို့အပြင်၊
 ငှက်တွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ၊ တွားသွားကောင်တွေလဲ၊
 ဗုဒ္ဓရဲ့ မဟာ မေတ္တာ အဓိပ္ပါယ် သိကြ၊
 သူ့ ကရုနာ စကား ကတိကို ခံယူကြသတဲ့။
 မျောက်၊ ကျား၊ သမင်၊ အမွှေးထူ ဝက်ဝံ၊ ခွေးအနဲ့
 ဝံပုလွေ၊ အညစ်အကျေးစား စွန်၊ ပုလဲချိုး၊ ကျောက်စီ
 ဒေါင်း၊ ဆောင့်ကြောင့် ဖားပြုတ်၊ အစက်အပြောက် မြွေ၊
 ဖွတ်၊ လင်းနို့၊

အိမ်း၊ မြစ်လှိုင်းတဲ့ တဖျတ်ဖျတ် လူးလာတဲ့ ငါး
သဏ္ဍာန်တွေနဲ့ အကျဉ်းကျနေတဲ့ သူတို့ဘဝ၊
သူတို့လောက် အပြစ်ကင်းမှု မရှိတဲ့ လူနဲ့
ဘဝတူ အဖြစ်မှာ အနူးအညွတ် ဆုံမိကြကာ၊
အနှောင်အဖွဲ့ ပြတ်ပီ စကားမဲ့ ဝမ်းသာ သိပေ။
ဘုရင့်ရှေ့ ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတာတွေကတော့-

ဩဇာ၊ အမိတယ။ မတိုင်းတာနိုင်တဲ့ ဟာကို
စကားနဲ့ မတိုင်းနဲ့။ အတိုင်းအဆမဲ့ထဲကိုလဲ
အတွေးခြည်မြင် မချနဲ့။ မေးသူ မှားတယ်၊
ဖြေသူ မှားတယ်။ မပြောနဲ့။

ကျမ်းစာ အဆိုအရ ပထမဦးဆုံး အမှောင်ရယ်
အဲဒီည တကိုယ် တွေးနေတဲ့ ဗြဟ္မရယ်သာ။
ဗြဟ္မာနဲ့ အစတို အဲဒီမှာ မရှာလေနဲ့။
သူ့ကိုရော အလင်းကိုပါ

လူသား မျက်စေ့နဲ့ တွေ့ရမယ် မဟုတ်ဖူး။
ရှာသူ လူစိတ်နဲ့ သိမယ်တဲ့ မဟုတ်ဖူး။
ကန့်လန့်ကာ တခုပီး တခု ကွာမယ်၊ ဒါပေမဲ့
နောက်မှာလဲ တခုပီး တခု။

ကြယ်တွေ ပြန်ရဲ့၊ မမေးကြဖူး၊ ဘဝ၊ သေခြင်း၊
သုခ၊ ဒုက္ခ ရှိတယ်ဆို တော်ပီသာ။
အကြောင်းနဲ့အကျိုး အချိန်ရဲ့ လမ်းကြောင်း၊ ပီး ဘဝရဲ့
မစဲတော့တဲ့ ဒီရေဟာ
မပြောင်းမလဲ စီးသွား၊ မြစ်တစင်းလို အဆက်အစပ်နဲ့။

လှိုင်းတသုတ်နောက် လှိုင်းတသုတ်လိုက်၊ နှေးချည် မြန်ချည်၊
သူပဲ၊ သူတော့လဲ မဟုတ်-အဝေးမြစ်ဖျားက
ရေတွေ ပင်လယ်ထဲဆီ

စီးဆင်းသွားတယ်။ ဒါတွေ နေဆီ အငွေ့ပျံ၊
ကွယ်ခဲ့ လှိုင်းတို့ကို တိမ်အဖြစ် ပြန်ပေးကာ၊
တောင်တွေပေါ် စီးကျ၊ လျှောက်ဆင်းသွားပြန်တယ်၊
မရပ်နား၊ ငြိမ်းမှု မရှိပါ။

ဒါ သိရင် တော်ပီ၊ အရိပ် အယောင်တွေချည့်သာ-
မိုး၊ မြေ ကမ္ဘာတွေ၊ သူတို့ကို ပြောင်းစေတဲ့
ပြောင်းမှုတွေ၊ ရုန်းရ ကန်ရ မဟာ စက်ဝန်း၊
ဘသူမှ မရပ်နားနိုင်ခဲ့။

မတောင်းနဲ့၊ အမှောင် လင်းမလာဖူး၊ ဆိတ်ငြိမ်ဆီက
ဘာကံမှ တောင်းခံမနေနဲ့၊ စကား မပြောတတ်ဖူး။
နာကျင် အကျင့်တွေနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ မခံနဲ့။
ညီအကို အမတို့၊ နာဦး၊

ကူကယ်မဲ့ နတ်တွေဆီ ပသ မတောင်းနဲ့။
သွေး မပူဇော်နဲ့၊ သစ်သီးနဲ့ မုန့် မကျွေးနဲ့။
ကိုယ့်အတွင်းမှာသာ လွတ်မြောက်ရေး ရှာရမယ်၊
ကိုယ့်အကျဉ်းတောင် ကိုယ်ပြုရဲ့။

အမြင့်ဆုံး မင်းလို အာဏာ လူတိုင်းရှိတယ်။
ထက်အောက် ညာကျေ တန်ခိုးရှင်တွေမှာ လိုပဲ။

သက်ရှိတိုင်း သတ္တဝါမှန်သမျှတိုင်းမှာလဲ၊
ဆင်းရဲ ချမ်းသာ ကံပြုရဲ့။

ဆိုး၊ ကောင်း၊ နောက်ဆုံးကို ပထမ၊ ပထမ နောက်ဆုံး
ဖြစ်မှာ၊ ဖြစ်ဆဲကို ဖြစ်ပီးက ဆောင်တယ်။
သုခ ချမ်းသာ ဘုံတွေက နတ်တွေလဲ
အတိတ် အသီး အပွင့် ခံစားတယ်။

အောက် ကမ္ဘာက၊ နတ်ဆိုးတွေ အတိတ် ရှေးဆီက
မကောင်းမှုကံ ခံစားနေကြရတာပဲ။
ဘာမှ မမြဲ၊ ကောင်းမှု အချိန်ကြာတော့ ကုန်သွား၊
မကောင်းမှု ကြာတော့ ရပ်စဲ။

ကောင်းမှု ကုသိုလ် ပြုခဲ့မိတဲ့ အတွက်ကြောင့်
ကျွန်ခံနေရသူ မင်း အသစ် ဖြစ်လာနိုင်တယ်။
လုပ်မိ မလုပ်မိတာတွေကြောင့် မင်း စံသူ
စုတ်ပြတ် လှည့်လည်ရမယ်။

ဤထက် မြင့်တဲ့ ဘဝမျိုး တက်ချက် တက်၊
ပိုးလောက်ထက် နိမ့်နိမ့် ဆင်းချင်လဲ ဆင်းမယ်၊
ဘဝ အသင်္ချေချေတို့ရဲ့ အဆုံးက ဒီလို၊
အသင်္ချေ အဆုံးက ဒီနယ်။

မမြင်ရတဲ့ ဒီစက် လည်နေစဉ် အတွင်းမှာ
မရပ်နား၊ မငြိမ်းချမ်း၊ တန့်ရပ်ရာ မရှိနိုင်ဖူး။
တက်သူ ကျ၊ ကျသူ တက်နဲ့၊

ဘီးထောက်တွေ လည်တာ မရပ်နားတော့ဖူး။

ပြောင်းလဲမှု စက်မှာ တုပ်နှောင်ခံကြကာ၊
နှောင်ကြိုးကို ချိုးဖောက် ထွက်လမ်း မရှိခဲ့ရင်
အနန္တ ဗြဟ္မာရဲ့ နှလုံးသားဟာ ကျိန်စာမျှ၊
နာပေါ့ သတ္တဝါတို့ ဝိညာဉ်။

သင်တို့ ချည်နှောင်မထား။ သတ္တဝါတို့ ဝိညာဉ်လဲ
ချို့ရဲ့၊ ဗြဟ္မာရဲ့ နှလုံးသား ငြိမ်းချမ်းမှုပဲ။
ဒုက္ခထက် စေတနာ အားကြီး၊ ကောင်းတာက
ပိုကောင်း-အကောင်းဆုံး-ပြောင်းလဲ။

ငါ့ညီနောင်တို့ မျက်ရည်နဲ့ ငိုတဲ့ ငါ၊
ကမ္ဘာ ဒုက္ခကြောင့် အသဲကွဲသူ ငါ ဗုဒ္ဓ၊
ရယ်ရဲ့၊ ပျော်ရဲ့၊ လွတ်မြောက်ရေး ရှိနေတယ်၊
ဒုက္ခသားတို့၊ သိကြ

ကိုယ့်ကြောင့် ကိုယ် ခံစားရတာ။ ဘသူကမှ
ရှင်ဖို့ သေဖို့၊ စက်ဝန်းပေါ် လည်ပတ်ဖို့
ဒုက္ခ လှည်းထောက်တွေနဲ့ မျက်ရည် ဘီးခွေ၊
နတ္ထိ လှည်းပတောင်း နမ်းဖို့
ပွေဖက်ဖို့ အတင်း အဓမ္မ ခိုင်းနေတာ မဟုတ်။
ကြည့်ကြ၊ ငါ အမှန်ပြမယ်။ ငရဲထက် နိမ့်စွာ၊
မိုးထက် မြင့်စွာ၊ အဝေးဆုံး ကြယ်တို့ ပြင်ပ၊
ဗြဟ္မာ နေရာထက် ဝေးရာ။

အစ မတိုင်ခင်မှာ၊ အဆုံးရယ်လို့ မရှိဖဲနဲ့၊
ထာဝရ လေဟာပြင်လို သေချာ မုချ၊
ကောင်းရာ ရွေ့တဲ့ တန်ခိုးတော်တခု တည်ရှိတယ်။
သူ့ တရားတို့သာ မြဲသပ။

နှင်းဆီပွင့်ပေါ် သူ တို့ထိ ထားတာပေါ့၊
ကြာရွက်တို့ သူ့လက် ပုံဖော်ထားတာပဲ။
မြေမှောင်မှာ၊ အစေ့တို့ တိတ်ဆိတ်မှုထဲမှာ၊
နွေဝတ်ရုံ သူ ယက်တာပဲ။

ထိန်ညီးတဲ့ တိမ်တွေပေါ် သူ့ပန်းချီကားပေါ့။
ဒေါင်းမြီးပေါ်မှာ သူ့ရဲ့ မြတွေပဲပ။
ကြယ်တွေမှာ သူ့ကွန်း။ လျှပ်စီး၊ လေ၊ မိုးတို့
သူ့ရဲ့ ကျေးကျွန်တွေပ။

အမှောင်ထဲကနေ လူ့နှလုံး သူ ဖန်ဆင်းတယ်၊
အခွံညိုတွေနဲ့ ဘုတ်ရဲ့ ရောင်စုံ လည်တံ၊
အမြဲကြိုးပမ်းနေရာ ရှေးခေတ် အမျက်နဲ့ အပျက် ချစ်ဖွယ်မှု ပြုခဲ့ပြန်။

ရွှေ ပန်းရည် စုတ်ငှက် အသိုက်ထဲက ဥတွေ
သူ့ဘဏ္ဍာ၊ ပျားရဲ့ ခြောက်နားပါ အခန်းငယ်
သူ့ ပျားရည်အိုး။ ပရွက် သူ့နည်းတွေကို သိ၊
ချိုးဖြူ ကောင်းကောင်း သိတယ်။

အမဲကောင်း အိမ် သယ်ချိန် လင်းယုန် တောင်ပုံတွေ
ပျံ့ဖို့ ဖြန့်ပေးကာ၊ ဝံပုလွေမ ကိုလဲ

သားတို့ဆီ ပို့ပေးတယ်။ အချစ်မဲ့တို့ကို
အစာနဲ့ အဆွေ ရှာပေးရဲ့။

ဘယ်အသုံးမှာမှ ဖျက်တာ - တန့်တာ မခံရ၊
အားလုံးက ကြိုက်ရဲ့၊ နို့ရည်ချို ဖြူဖြူ၊
အမိတို့ရင် ယူပေး၊ မြွေငယ်တို့ ကိုက်ရာ
အဖြူစက်တို့ ဆောင်တာ သူ။

ချီတက်သူ ဂြိုဟ်တို့ရဲ့ တေးဂီတကို
အမြင်မဲ့ မိုးခွင်မှာ သူ ဖန်ဆင်းပေးတယ်။
မြေရဲ့ ကျင်းနက်မှာ ရွှေ မဟူရာ၊ နီလာ၊
ကျောက်ပြာတို့ သူ ဝှက်တယ်။

လျှို့ဝှက်ချက်တွေ အမြဲ ဖော်ထုတ်နေကျမို့
တောမြေ စိမ်းလဲ့လဲ့မှာ သူ ထိုင်တဲ့ကာ
ဆီဒါပင် ခြေရင်း အပင်ပေါက်တွေ ယုယ၊
အရွက်အပွင့် ပုံဖော်တော့တာ။

သတ်လဲ သတ်၊ ကယ်လဲ ကယ်တယ်။ လွတ်မြောက်ရေး
ကြိုးစားမှုက လွဲလို့ ဘာကြောင့်မှ မရွေ့ရှား။
သူ့ ခြည်မြှင် မေတ္တာနဲ့ ဘဝ။ သေခြင်းနဲ့
ဆင်းရဲခြင်း သူ့ လွန်းများ။

ပြုလဲ ပြု၊ ဖျက်လဲ ဖျက်၊ အားလုံး ပြုပြင်၊
သူ ပြုတာ ဖြစ်ခဲ့တာထက် ပို ကောင်းရဲ့၊
သူ့ လက်တို့ စီစဉ်အပ်တဲ့ လှပ သဏ္ဍာန်
တဖြေးဖြေး ပုံပေါ်လာခဲ့။

သင်တို့ မြင်သမျှမှာ သူ့ လက်ရာပဲပေါ့၊
မမြင်တာက ပိုရဲ့။ လူ့ နှလုံးတွေ၊ စိတ်တွေ၊
လူတို့ရဲ့ အတွေ့၊ အမူအကျင့်၊ စိတ်ဆန္ဒတွေ၊
မဟာ “တရား” ချည်နှောင်ထားပေ။

မမြင်ရဖဲ၊ သစ္စာရှိ လက်နဲ့ ကူညီ၊
မကြားရ၊ မှန်တိုင်းထက် ပြင်းပြင်းစကားဆိုရဲ့။
ကြာရှည် ဆင်းရဲ ဒြပ်ကန်းကို ပုံဖော်သမို့
မေတ္တာ ကရုဏာ လူ ရခဲ့။

ဘသူ့ကိုမှ သူ မထီမဲ့မြင် မပြုတတ်ဖူး။
သူ့ကို ပယ်သူ ရှုံး၊ လိုက်သူ မြတ်တာပဲ။
ကောင်းမှုကို ငြိမ်းမှု၊ ချမ်းသာမှု ပေးဆပ်၊
မကောင်းမှု ရရဲ့ ဆင်းရဲ။

နေရာတကာကို မြင်၊ အားလုံးကို သူ ပြု၊
အမှန်ပြု ဆုချလိမ့်မယ်။ မှားတာ ပြုလေ
ညီတူတဲ့ တုံ့ပြန်မှု ပြုလုပ်လိမ့်မယ်။
ဓမ္မဟာ ကြာတာ တခုပေ။

သူမှာ အမျက်ထွက်တာ၊ ခွင့်လွှတ်တာမရှိ၊ သူ့
အတိုင်းအတာ တိကျလှ။ သူ့ချိန်ခွင် အမှားကင်း။
အချိန် အရေးမကြီး။ နက်ဖြန် မဟုတ်ခဲ့ရင် နောက်နောင်
အခါများ ဆုံးဖြတ်မှာပင်။

ဒါကြောင့် သူသတ် ဒါး မိမိကိုယ် ပြန်ထိုး၊
မတရားတဲ့ တရားသူကြီး ကာကွယ်မဲ့ရ။

လျှာလိမ် မုသားကြောင့် ပျက်စီး၊ ခိုးသားဒါးမြ
ခိုးခဲ့တာ ပြန်ပေးရ။

ဒါ တရားမျှတမှုဆီ ရွေ့နေတဲ့ တရား၊
ဘယ်သူမှ မရှောင်ကွင်းနိုင်၊ ဆီးတားလို့ မရ၊
သူ့နှလုံးက မေတ္တာ၊ သူ့ အဆုံးသတ်ကတော့
ငြိမ်းချမ်းမှု၊ ပြီးပြည့်စုံမှု၊ လိုက်နာကြ။

ကျမ်းစာအဆိုမှန်ရဲ့၊ ညီအကိုတို့၊ လူ့ဘဝ
ရှေးအတိတ်ဘဝရဲ့ အကျိုးစက်မျှသာ ဖြစ်တယ်။
အတိတ် မကောင်းပြစ် ဒုက္ခ သောကကို ဆောင်ကျဉ်း၊
အတိတ်မှန် ချမ်းသာ ဆောင်တယ်။
စိုက်တာကို ရိတ်တာပဲ။ ဟို လယ်တွေ ကြည့်၊
နှမ်းဟာ နှမ်း ဖြစ်တယ်။ စပါးဟာ စပါး ဖြစ်တယ်။
ဆိတ်ငြိမ်မှုနဲ့ အမှောင်ထုတို့ သိကြသား။
လူကံ သလို ဖြစ်လာတယ်။

နှမ်း၊ စပါး၊ အတိတ် ဘဝက ကျချခဲ့လေသမျှ
ကိုယ် စိုက်ခဲ့တာကို ရိတ်သူ လာရတယ်။
သူနဲ့ မြေကြီးကို ဖျက်တဲ့ ပေါင်းပင်တွေ
အဆိပ်ပင်တွေလဲ ဒီနှယ့်။

နည်းမှန် ကြိုးစား၊ ဒါတွေကို နှုတ်ပစ်မယ်၊
ပျိုးပင်ကောင်းတွေ မြေမှာ စိုက်မယ် ဆိုရင်၊
မြေလဲ အောင်မြင်၊ လှပ၊ သန့်စင် လာမယ်၊
သီးထွက် ကောင်းမွန်မှာပင်။

ဒုက္ခ ဘယ်က ပေါက်ဖွားကြောင်း သိသူ တဦး၊
သည်းခံစိတ် မွေး၊ အတိတ်က မကောင်း ပြုခဲ့သမျှ
အကြွေးတွေ မေတ္တာ သစ္စာနဲ့ ပြန်ဆပ်ဖို့
ကြိုးပမ်း အားထုတ်ပါက

ဘသူမှ မလိုစေရ၊ အတ္တ တဏှာနဲ့ အမှား
သွေးထဲက လုံးလုံးလျားလျား ထုတ်ပစ်က၊
နိမ့်ကျစွာ ဆင်းရဲခံ၊ မကောင်း ပြုတာကို
အကောင်းနဲ့ တုံ့ပြန်ပါက၊
နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ကရုနာတရားနဲ့၊ မြင့်မြတ်၊
မျှတ၊ ကြင်နာ၊ မှန်ကန်စွာ နေထိုင်က၊
အလို ရမက်ကို သွေးရဲရဲ အမြစ်နဲ့ နှုတ်ပစ်၊
ဘဝ တဏှာ အဆုံးသတ်ပါက၊
သေတဲ့ခါ သူ မိမိ နောက်မှာ ဘဝဇာတ်
ပိတ်ထားခဲ့တယ်။ မကောင်းမှုတွေ သေပျက်ပီ၊
ကောင်းမှုတွေ မြန်ဆန်၊ ကြီးမား၊ ဝေးနီး ပြန်
အသီးအပွင့်တွေ လိုက်လာပီ။

သင်တို့ဘဝ ခေါ်တာ သူ နေဖို့ မလိုတော့၊
သူ စတင်စဉ်က စတင်ခဲ့တဲ့ အရာ
ပီးဆုံးပီ။ သူ့ကို လူ ဖြစ်စေခဲ့တဲ့
ဦးတည်ချက် ပီးပီသာ။

တောင်းတမှုတွေ မနှိပ်စက်တော့၊ ဒုစရိုက်တွေ
မပေစွန်း၊ မြေဆန်တဲ့ သုခ ဒုက္ခ ဒဏ်

သူ့ ထာဝရ ငြိမ်းမှုထဲ မကျူးဝင်၊ သေခြင်း၊
ရှင်ခြင်း မဖြစ်တော့။ နိဗ္ဗာန်

ရောက်သွားပေါ့။ သူဟာ ဘဝနဲ့ တသားထဲသာ။
ရှင်တော့ မရှင်။ ချမ်းသာရဲ့၊ ဖြစ်မှု မဖြစ်တော့
သြင်၊ မဏိ ပဒ်မေ၊ သြင်၊ နှင်းစက် ဝင်းပတဲ
ပင်လယ်ထဲ ကျဆင်းပေါ့။

ဒါ ကမ္မ တရားတော်ပဲ၊ လေ့လာကြကုန်။
ဒုစရိုက် ချေးညှော် အားလုံး ကုန်စင်မှသာ၊
ငြိမ်းသွားတဲ့ မီးလျှံလို ဘဝ သေမှသာ၊
သေခြင်းလဲ သေတော့တာ။

“ငါ ဖြစ်တယ်”၊ “ငါ ဖြစ်ခဲ့ပီ”၊ “ငါ ဖြစ်မယ်”
မဆိုနဲ့။ တည်းရာဆိုး၊ တည်းရာကောင်း၊ မေ့သူ
သတိရသူ ခရီးသည်တွေလို သွေးသား တအိမ်က
တအိမ် ကူးတယ် မထင်အပ်ဖူး။

ဘဝတွေရဲ့ နောက်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဒီ ရလဒ်
စကြဝဠာပေါ်မှာ ထွက်ပေါ်လို့ လာတာ။
ပိုးဟာ ပိုးခြည် ငင်သလို အိမ်ကို ပြုပီး
နေတာ ဖြစ်တယ်။ မြွေဟာ

ဥခွံက ပေါက်ပီး အကြွေးနဲ့ အစွယ် ရသလို
လှုပ်အားနဲ့ ခြပ် ရတယ်။ အမွေးပါ ကျူစေ
ကျောက်ဆောင်၊ မြေနု၊ သဲပေါ် ပျံဝဲခဲ့ကာ
နွံထဲ ရောက်၊ ပေါက်ပွားလေ့။

ကယ်ဖို့၊ ဝါ၊ နာစေဖို့လဲ ထွက်လာရဲ့။
သူသတ်ဆိုး သေမင်း ထိုးနှက်လာတဲ့ခါ၊
သူရဲ့ မသန့်သေးတဲ့ အပိုင်းဟာ အနာရောဂါ
တောင်ပံနဲ့ လှည့်လည်တာ။

နူးညံ့သူ တရားသူ သေရင်၊ လေချိုသွေး၊
ကမ္ဘာ ပိုလှလာ၊ ကန္တာရ စိမ့်စမ်း
နိမ့်ဆင်းသွားပီး ပိုသန့်၊ ပို ဝင်းပကာ
ပြန်ထွက်ပေါ် လာလေဟန်။

ကုသိုလ်ကြောင့် ချမ်းသာတဲ့ ဘဝ ရရှိတယ်။
အကုသိုလ်ကြောင့် သက်တမ်း တိုရပြန်တယ်။
ဒါပေမဲ့ ကပ်မဆုံးခင် ဒီ မေတ္တာ တရား
မင်းတကာ မင်း စိုးရမယ်။

ဘာက ဖြစ်စေသလဲ။ အချင်းတို့၊ အမှောင်ပဲပ။
အမှောင်က မသိမှု ဖြစ်စေ၊ မသိတော့ အရိပ်တွေ
တကယ်ထင်၊ ရချင်၊ ရတော့ တွယ်တာ၊ ဒါက
ဖြစ်စေပေ၊ ဒုက္ခတွေ။

ဆင်ခြင်တဲ့ တရားက ပြညွှန်၊ ငြိမ်းမှုက
အချောကိုင်တဲ့ အလယ်လမ်းကို လိုက်မယ့် အသင်း
မြတ်နိဗ္ဗာန်ရဲ့ လမ်းကို လိုက်မယ့် အသင်တို့၊
သစ္စာ လေးပါး နားဆင်။

ပထမ သစ္စာက ဒုက္ခ။ အလှည့် မခံနဲ့။
သင်တို့ အထင်ကြီးတဲ့ ဘဝ ဒုက္ခရှည်သာ၊

နာမူပဲ မြဲရဲ့။ ပျော်မှု ဆိုတာတွေ
နားဝီး ယုံ ငှက်တို့ ပမာ။
မွေးစဉ် ဒုက္ခ၊ ကူကယ်မဲ့ အရွယ် ဒုက္ခ၊
လူငယ်ရွယ် ဒုက္ခ၊ ဘဝ အထွတ်အထိပ် ဒုက္ခ။
အေးစက် ဆံဖြူအရွယ် ဒုက္ခ၊ သေရခြင်း၊
ဒါတွေ ပြည့်ရဲ့ သင့် ဘဝ။

အချစ် ချိုရဲ့။ ဒါပေမဲ့ မသာ မီးလျှံက
ခေါင်းအုံး ရင်မြွှာ၊ တွယ်ကပ် နှုတ်ခမ်း နမ်းလိမ့်။
စစ်မာန် စွမ်း ဝင့်ရဲ့၊ ဗိုလ်မှူးနဲ့ ဘုရင်ရဲ့
ရိုးဆစ် လင်းတ ဆိတ်လိမ့်။

ကမ္ဘာမြေ လှရဲ့။ တော သတ္တဝါတို့ကတော့
ရှင်ရေး ငတ်မွတ်သမို့၊ ချင်းချင်း သတ်နေကြ။
ကောင်းကင်တို့ နီလာရောင်။ လူတွေ ငတ်မွတ်
ငိုတော့၊ တစက်ကလေမှ မပေးကြ။

နာသူကို၊ ပူဆွေးသူကို မေး၊ တကိုယ်ရေ
ဖော်မဲ့ တောင်ဝှေးနဲ့ ဒယ်ဒယ်ိုင် သွားသူမေး။
“ဘဝ ချစ်လား” လို့။ မွေးလာတော့ ငိုတဲ့ ခလေး
မှန်တယ် သူတို့ အဖြေပေး။

ဒုတိယ သစ္စာက ဒုက္ခရဲ့ အကြောင်းရင်း။
ရမ္မက် မလာ၊ ဖာသာ ပေါ်တဲ့ ဒုက္ခ ဘယ်
ရှိမလဲ။ အာရုံသိနဲ့ အာရုံ နှောမိ၊
ရမ္မက် မီးပွား ကောက်လာတယ်။

ဒီလိုနဲ့ တပ်မက်မှု ရမ္မက် တဏှာ လောင်ကျွမ်း၊
အရိပ်တွေ တွယ်တာ၊ အိပ်မက်ကို စွဲလမ်းကြ။
အလယ်မှာ အတ္တများ စိုက်ထူ၊ ဝန်းကျင်မှာ
ထင်ရရုံ ကမ္ဘာပြုကြ။

ဟိုမှာဖက် အမြင့်ကို မမြင်၊ အဝေး ထူနှုရဲ့
မိုးခွင်က လွင့်တဲ့ တေးသံသာကို မကြား။
အမှားကို ပယ်သူအတွက် ထားတဲ့ ဘဝမှန်ရဲ့
ခေါ် သံကို နှုတ်အငြား။

ဒါနဲ့ မြေရဲ့ စစ်၊ ရန်တွေ ရမ္မက်တွေ ပွား။
ဒါနဲ့ အလှည့်ခံ နှလုံးတို့ ဆွေး၊ မျက်ရည်စီး
ဒါနဲ့ ရမ္မက်၊ မနာလို စိတ်၊ အမျက်၊ အမုန်းတို့ တိုး။
ဒါနဲ့ သွေးစွန် နှစ်အသီးသီး

ခြေရိုင်းနီတွေနဲ့ လိုက်ကြ။ ဒါနဲ့ စပါး
ပေါက်ရမယ့် နေရာ အမြစ်တွေ အပွင့်တွေနဲ့
အဆိပ်ပင် ပေါက်တော့တယ်။ မျိုးစေ့ကောင်းတို့မှာ
ကျ - ပေါက်စရာပင် မရှိခဲ့။

အဆိပ်ရည် မူးမေ့ကာ ဝိညာဉ် ထွက်ခွါလာ
သောက်လိုစိတ် ပြင်းပျ ကံ ပြန်လည်ရောက်ခဲ့
အာရုံ စွဲပြန်ကာ အတ္တ စတင်ရာ၊
လှည့်စားမှုသစ်တွေ ရခဲ့။

တတိယက ဒုက္ခရဲ့ အဆုံး။ ငြိမ်းချမ်းမှု
အတ္တ ချစ်မှု၊ ဘဝတပ်မှု အောင်နိုင်ရေး။

အမြစ်တွယ်တဲ့ တဏှာကို ရင်မှ နှုတ်ပစ်ရေး၊
အတွင်း ရန်ပွဲ ငြိမ်းအေးရေး။

မေတ္တာအတွက်၊ ထာဝရ အလှကို ဆုပ်ကိုင်ရေး၊
အသရေအထွက်၊ အတ္တ နိုင်ရေး ပျော်မှုအတွက်
နတ်တို့ ဟိုဖက် နေရေး၊ မရေးနိုင် ဓနအတွက်၊
အကောင်းမွန်ဆုံး ကူညီချက်

ပေးခြင်း၊ မေတ္တာနဲ့ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်း၊
စကားချိုသာ၊ အပြစ်မဲ့ ဘဝ၊ ထာဝရ ရတနာများ
သိုမှီးရေး၊ ဒီ ဓနတွေ ဘဝမှာ မမှေးပြယ်၊
သေလဲ အပြစ်မတင်ရာသား။

ဒါနဲ့ ဒုက္ခဆုံး၊ ဘဝနဲ့ သေခြင်း စဲ၊
ဆီ ခမ်းရင် ဆီမီး ဘယ်လို လင်းလက်မလဲ။
ဆွေးဖွယ် စာရင်းဟောင်း ရှင်းပီ၊ အသစ် စင်ကြယ်ရဲ့။
ဒါနဲ့ ကျေနပ်မှု ရခဲ့။

စတုတ္ထ သစ္စာက လမ်း။ ကျယ်ပြောပေရဲ့၊
ခြေ အားလုံး နင်းနိုင်အောင် ရှင်း၊ လွယ်၊ နီးသပ။
မြတ် ရှစ်ရပ် လမ်း။ ငြိမ်းမှုနဲ့ ခိုရာဆီ
တန်းတန်း ရောက်ရဲ့။ ကြားကြ။

ဟိုတောင်ထွတ်နှစ်ခုဆီ ခြေလမ်း အများ ရောက်တယ်၊
နှင်းတို့ ပတ်လည် ရွှေတိမ်လိပ်တို့ ဝန်းနေ။
လမ်းမတ် လမ်းပြ ကြိုက်ရာက တက်လာသူ
ကမ္ဘာခြား စရာ ရောက်မလေ။

ခြေသန်သူတို့ မြင့်မား ဘေးထူ၊ တောင်ရဲ့
ရင်ခွင် တိုက်ခိုက်တဲ့ လမ်း ကြမ်း လိုက်ကြ။
အားနွဲ့သူ ကုန်းနိမ့် တခုပီး တခု ကွေ့ဝိုက်
နားနားနေနေ တက်ကြ။

ဒီလိုပဲ ငြိမ်းမှု ပေးတဲ့ ရှစ်ရပ် လမ်း၊
လမ်းနိမ့် - လမ်းမြင့်တို့နဲ့ ပေါက်ရောက်နိုင်တယ်။
စိတ်ခိုင်သူ မြန်၊ ချိနဲ့သူ နှေး။ အားလုံး
နှင်းခ တောင်ထိပ် ရောက်မယ်။

ပထမ အဆင့်က အယူမှန်။ ဓမ္မကို ကြောက်စွာ
ရှောက်လေ။ ပြစ်မှုအားလုံးကို ပယ်ရှောင်လေ။
လူသား ကြမ္မာ စီရင်သူ ကံကို သတိထား။
အာရုံကို နိုင်နင်းစေ။

ဒုတိယက ရည်ရွယ်ချက်မှန်။ သက်ရှိအပေါင်း
မေတ္တာ ထားလေ။ ရက်စက်မှု၊ လောဘနဲ့
ဒေါသ ချုပ်စေ။ ကိုယ့်ဘဝကို ညင်းလာတဲ့
လေပြေပမာ ရှိစေကွဲ့။

တတိယကတော့ အပြောမှန်။ နှုတ်ခမ်းတို့ကို
အတွင်းက ဘုရင် ရှိရာ နန်းတံခါးကို ပမာလို
စောင့်ထိန်း။ ဘုရင် နှစ်ချိုက်အောင် စကားတို့ အေးဆေး၊
လှပ ယဉ်ကျေးစေလို။

စတုတ္ထ အမူအကျင့်မှန်။ ပြုသမျှ အမှုတိုင်းဟာ
အမှားကို တိုက်၊ ကောင်းမှုကို တိုးပွားနိုင်စေ။

သလင်း ပုတီးလုံးတို့ကြား ငွေခြည် မြင်ရသလို
ကောင်းမှုကြား မေတ္တာ ပြစေ။

ပိုမြင့်တဲ့ လမ်းလေးသွယ်။ လောကီ ကိစ္စ
လွန်ပီး သူတို့ဟာ နင်းရှောက်နိုင်ကြရဲ့။
စင်ကြယ်မှုမှန်၊ အတွေးမှန်၊ အထီးကျန်မှုမှန်၊
ဝင်စားမှုမှန်။ အမွေးမဲ့

အထောင်နဲ့ အသင်းနေဆီ ပျံဖို့ အတောင် မဖြန့်နဲ့။
အောက်ခြေလေ ချိုမြ၊ ဘေးကင်းရဲ့။ ကိုယ့်အရပ်
ရင်းနှီးရဲ့။ ခွန်အားကြီးသူတို့သာပဲ
ကိုယ့် သိုက်မြိုက ခွာတယ်။

သားမယားကို ချစ်စိတ် ကြီးစွ၊ ငါ သိရဲ့။
အဆွေတွေ၊ ဘဝရဲ့ ပျော်မှုတွေ ကြည်နူးစရာ။
ဘဝကောင်းရဲ့ မေတ္တာနုတွေ အကျိုးရှိရဲ့။
ကြောက်စိတ် ခိုင်ပေမဲ့ မမှန်ပါ။

ဒီလို ဘဝ နေရမယ့် အသင်တို့၊ နေကြ
ကိုယ့်အားနဲ့မှုကို ရွှေလှေခါး ပြုလေ။
ဒီ စိတ်ကူးယဉ်တွေနဲ့ နေ့စဉ် နေရင်း
ပိုလှတဲ့ အမှန်ဆီ တက်ကြ။

ဒါနဲ့ ပို ထင်ရှားတဲ့ အမြင့်တွေဆီ ရောက်၊
တက်ရ လွယ်၊ ဒုစရိုက် ဝန်ထုပ် ပေါ့လာမယ်၊
အာရုံ အနှောင်အဖွဲ့ ချိုးဖောက်လိုစိတ် ကြီးလာ၊
လမ်း ရောက်လာလိမ့်မယ်။

ဒီလို အစ စသူ ပထမ အဆင့် ရောက်ပေါ့။
မြတ်သစ္စာများ၊ ရှစ်ရပ်လမ်း၊ သူ သိတယ်။
ခြေလှမ်း အနဲ-အများ လိုက်ကာ ဒီလို လူမျိုး
နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာ ရမယ်။

ဒုတိယ အဆင့်မှာ ရပ်သူ ယုံမှားမှု ကင်း၊
လှည့်စားမှုတွေ ကင်း၊ အတွင်း တိုက်ပွဲ ငြိမ်းကာ၊
တဏှာကို နိုင်၊ ပုရောဟိတ်တွေ ကျမ်းတွေ စွန့်ပယ်။
နောက် တဘဝပဲ နေတော့မှာ။

ရှေ့မှာတော့ တတိယအဆင့်။ ခန့်ထယ်တဲ့ စိတ်
သန့်ရှင်း၊ စင်ကြယ်ခဲ့ပီ။ ငြိမ်းမှု အစစ်နဲ့
သက်ရှိ အားလုံးကို မေတ္တာ ပွားခဲ့ပီ။
ဘဝ ဆုံးပီမို့ ဘဝရဲ့

အကျဉ်းထောင် ပြုပီ။ အိမ်း၊ အသက်ရှိစဉ် မျက်မြင်
ဘဝမှာပဲ သူတော်စင်တွေ ဗုဒ္ဓတွေ၊
စွန်းစက်မဲ့ စိတ် ရှင်တွေ စတုတ္ထ အဆင့်နဲ့
ပန်းတိုင်မြတ် ရောက်ကြပေ။

စစ်သည် သတ်ထားတဲ့ ကြောက်ဖွယ် ရန်သူများပမာ
ဒီ အဆင့်တို့လမ်း အပြစ်ဆယ်ပါး လဲနေပါ။
အတ္တချစ် စတုတ္ထမှု၊ အယူမှား၊ ယုံမှား - သုံးခု၊
နောက် နှစ်ခု-အမုန်းနဲ့ တဏှာ။

ဒီ ငါးခုကို အောင်နိုင်သူ လေးဆင့်မှာ
သုံးဆင့် ရောက်ပီ။ ဒါပေမဲ့ ကျန်တာက၊

မြေပေါ် ဘဝ ချစ်မှု၊ နတ်ဘဝ လိုချင်မှု၊
ကြွားမှု၊ မှားမှု၊ မာန။

ဟို နှင်းဖွေး တောင်ထွတ်မှာ ရပ်နေတဲ့သူ
မိုးပြာက လွဲ ဘာမှ သူ့အထက် မရှိသလိုသာ။
ဒီ အပြစ်တွေကို သတ်ဖြတ်ပီးတဲ့ သူလဲ
နိဗ္ဗာန် အစွန်း ရောက်လို့လာ။

သူ့ကို နတ်ဗြဟ္မာတို့ အနိမ့်ကနေ အားကျ၊
သူ့ကို ပျက်ဆဲ သုံးလောက မလှုပ်နိုင်လေ။
သူ့ဘဝ နေပီးပီ၊ သေခြင်း သေခဲ့ပီ။
ကံတရားက အိမ်သစ်တွေ

မပြုတော့ဖူး။ ဘာကမှ မရှာဖဲ၊ အားလုံး ရ။
အတ္တ ပယ်ရာ၊ စကြဝဠာ “ငါ” ဖြစ်သွား။
နိဗ္ဗာန်ဟာ ပြတ်တာလို့ သင်သူ ရှိရင်၊
သူတို့ လိမ်ဘယ် ပြောပဲ။

နိဗ္ဗာန်ဟာ အသက်ရှင်တာတို့ သင်ပြရင်၊
သူတို့ မှားတယ် ပြောပဲ။ ဒါကိုလဲ မသိ၊
ဆီးမီးပျက်တို့ အလွန် ဘာအလင်း လင်းမှန်း မသိ၊
ဘဝမဲ့၊ အချိန်မဲ့ ချမ်းသာ မသိ။

လမ်းထဲ ဝင်ကြ။ ပြစ်မှု တခုကို ခြေနဲ့
နင်းချေသူ ခရီး ပေါက်လှပီ။
လမ်းထဲ ဝင်ကြ။ စိမ့်စမ်းတို့ စီးနေရာ
ရေငတ် ပြေစေလိမ့်။ မသေပန်းတို့ ပွင့်နေ၊

တလမ်းလုံး ကော်ဇောဝင်းဝင်း ခင်းရဲ့။ အလျှင်ဆုံး
အသာဆုံး အချိန်တို့ ပြည့်နေ။

ကျောက်မျက်စိတို့ထက် တရား ရတနာ ပိုကဲတယ်။
တရားအရသာ ပျားသလက်ထက် ချိုရဲ့။ တရားဓမ္မ
ချမ်းသာ နှိုင်းရာမဲ့တယ်။ တရားနဲ့ နေရေး
ငါးပါး သီလ နာကြ-

မသတ်နဲ့၊ ကရုနာ ထား၊ အနိမ့်ဆုံး သတ္တဝါကို
အထက်ဆီ တက်လှမ်းရှာစဉ် မသတ်မိစေလို။
ရက်ရောစွာ ပေးလေ၊ ယူလေ။ ဘသူ့ဆီကမှ
လောဘနဲ့၊ အဓမ္မနဲ့၊ အလိမ်နဲ့ မယူရ။

မမှန်သက်သေ မထွက်နဲ့၊ ဂုံးမချောနဲ့၊ မလိမ်နဲ့
သစ္စာဟာ အတွင်း စင်ကြယ်မှုရဲ့ စကားကွဲ့။

အသိဉာဏ် မှောက်မှားမယ့် ဆေးနဲ့ အရည် ရှောင်ရာ၊
စိတ်ကြည်၊ ကိုယ်သန့်ရှင်း၊ သောမရည် မလိုပါ။

အိမ်နီးချင်း ဇနီးကို မထိနဲ့။ တရားမဝင်တဲ့၊
မတော်ရော်တဲ့ သွေးသား ပြစ်မှု မကျူးလွန်နဲ့။

ဒီစကားတွေနဲ့ တို့သခင် အဖ၊ အမိ၊ သားသမီး၊
အဆွေခင်ပွန်းတို့ ဝတ္တရားအကြောင်း ဟောခဲ့တယ်။
ခြေ မသန်သေးသမို့ လမ်းမြင့်ကို မလိုက်နိုင်သေး၊
အာရုံနှောင်ကြိုး မဖြတ်တောက်နိုင်သေး သူတို့

ဒီ သွေးသား ဘဝကို နေထိုင်ရာမှာ၊
မေတ္တာ ကရုနာ ပွားများကာ၊ အင်ရှစ်ရပ်
လမ်းပေါ် ပထမ ခြေလှမ်းမှန် ချနိုင်ရေး
ဘယ်လို အပြစ်မဲ့မဲ့ နေရမယ် သင်တယ်။

စင်ကြယ်၊ လေးမြတ်၊ သည်းခံ ကြင်နာရမယ်။
 ကိုယ့်လို အသက်ရှင်သူ အားလုံး ချစ်ရမယ်။
 အကြောင်းက မကောင်း ကြုံရကာ အတိတ်က မကောင်းမှု
 ပြုတဲ့အကျိုး၊ ကောင်းတာ ကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးပဲ။
 အိမ်ရှင်ဟာ မိမိ ကိုယ်က အတ္တကို
 ပယ်ထုတ်ကာ လောကကို ကူညီလေသလောက်၊
 နောက်အဆင့်မှာ ချမ်းသာ သုခ ရရှိကာ၊
 ပိုမြတ်တဲ့ ဘဝ ရရှိမယ်။ ဒါကို သူ
 ဟို အရင်ကရော ရာဇဂြိုဟ်က ဝါးတောအတွင်း
 တို့အရှင် လမ်းရှောက်စဉ်ကပါ ဟောခဲ့တယ်။

တမိုးသောက်မှာ သူ အဲဒီ လမ်းရှောက်ခဲ့ရာ၊
 အိမ်ရှင် သိင်္ဂီလ ရေမိုးချိုး၊ မြေကို
 မိုးကို၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ဦးခိုက်၊
 ရှိခိုးနေ၊ ဆန်ဖြူဆန်နီ လက်နှစ်ဖက်နဲ့
 ကျနေတာ မြင်တော်မူတယ်။ “ဘာကြောင့်များ
 ဒီလို ရှိခိုးသလဲ၊ အဆွေ” သခင်က မေးရာ၊
 “အရှင်မြတ်၊ အာရုဏ်တက်၊ လုပ်ငန်း မစခင်မှာ၊
 အထက်ကောင်းကင်၊ အောက် မြေကြီး၊ တိုက်ခတ်လာသမျှ
 လေတို့က အမင်္ဂလာတွေ ဟန့်တားဖို့
 ဖိုးဖေးစဉ်ဆက် သင်ပြခဲ့တဲ့ အလေ့ပါ။”
 ဒီတော့ လောကထိပ်တင်က- “ဆန် မကျနဲ့၊
 အားလုံးကို မေတ္တာ အတွေး-အပြု ဝေလေ။
 မိဖတို့ကို အလင်းရောင် ထွက်ရာ၊ အရှေ့အဖြစ်၊
 ဆရာတို့ကို လာဘ်သပ်ပကာ ဝင်ရာ တောင်အဖြစ်။

သားနဲ့ မယားကို ချစ်မှု ငြိမ်းမှု အရောင်တို့
လင်းလက်ရာ၊ နေ့အားလုံး ဆုံးရာ အနောက်အဖြစ်၊
အဆွေ၊ ခင်ပွန်း၊ လူအားလုံးတို့ကို မြောက်အဖြစ်၊
အနိမ့်ဆုံး သက်ရှိတို့ကို အောက်၊ ရဟန္တာများ၊
နတ်ကောင်း နတ်မြတ်များတို့ကို အထက်ရပ် အဖြစ်။
ဒီလိုနည်း အမင်္ဂလာအပေါင်း တားနိုင်မယ်၊
ဒီလိုနည်း အရပ်ခြောက်မျက်နှာ လုံခြုံမယ်။”

သူ့တပည့်ရင်း သင်္ကန်းဝါဝတ်များကိုတော့၊
နိုးထ လင်းယုန်နယ်၊ ဘဝ ချိုင့်ဝှမ်းနိမ့်က ပျံတက်ကာ နေဆီ
ပျံသူများကိုတော့၊
သူတို့ကို စောင့်ထိန်းရာ ဆယ်ပါး၊ ဒသ
သီလ သင်ပြတယ်။ ရဟန်းသာမဏ တပါးဟာ
တံခါး သုံးပေါက်၊ အတွေးအခေါ် သုံးလီ၊
စိတ်အခြေနေ
ခြောက်ရစ်၊ တန်ခိုးအစွမ်းငါးပါး၊ စင်ကြယ်မှုရဲ့
တံခါးမြတ် ရှစ်ပါး၊ နားလယ်မှု နည်းလမ်းများ၊
ဣဒ္ဓိ၊ ဥပက္ခာ၊ သူတော်စင် စိတ်အဖို့
နတ်ဩဇာထက် ချိုတဲ့ အစားစာဖြစ်တဲ့
စီးဖြန်းမှုကြီး ငါးပါး၊ ဈာန်များ၊ ပီးတော့
ကိုးကွယ်ရာကြီး သုံးပါး သိရမယ်တဲ့။
တပည့်တို့ကို ဘယ်လို နေနည်းလဲ သင်တယ်။
အချစ်နဲ့ ဓန ညွတ်ကွင်းက ကင်းကင်း နေဖို့၊
ဘာကို စား၊ သောက်၊ သယ်ဆောင်-ပြောင်အထည် သုံးစ၊
အဝါရောင်၊ ချုပ်ပီးသား၊ ပုခုံးလွတ် ဆင်မြန်းရ၊

ခါးပတ်၊ သပိတ်၊ ရေစစ်။ ဒီလိုနဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့
သင်္ကန်းဝါ အဖွဲ့အစည်း၊ ငါတို့ သံဃာရဲ့
အခြေခံကြီးကို သူ ကောင်းစွာ ချခဲ့ရာ၊
ကနေ့ထိ ကမ္ဘာကို ကယ်ဖို့ ရပ်တည်နေရဲ့။

ဒါနဲ့ တညလုံး သူ တရား ဟောပြောခဲ့တယ်။
ဘယ်မျက်လုံးမှာမှ အိပ်ခြင်း မသက်၊ ကြားသူ
မမော မပန်း ပီတိနဲ့ ဝမ်းမြောက်ရဲ့။ ဘုရင်လဲ
တရား ဆုံးတော့၊ ရာဇပလ္လင်ပေါ်မှ ထကာ၊
ဖိနပ် ချွတ်ကာ၊ သူ့သား ရှေ့မှာ ဦးခိုက်ပီး
သင်္ကန်းစကို နမ်းကာ၊ “အို သား၊ ငါ့ကို
သင့် ပရိသတ်မှာ အနိမ့်ဆုံး အဖြစ် လက်ခံပါ။”
ချမ်းမြေ့နေပီ ဖြစ်တဲ့ ယသောဓရာအလှက-
“မြတ်စွာ ဘုရား၊ သင့် တရား နိုင်ငံ ဘဏ္ဍာကို
ရာဟုလာကို အမွေအဖြစ် ပေးပါလေ” လို့
ပြောပြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဒီသူ သုံးဦး
လမ်းပေါ် ရောက်ပေ။

ရူဠအဘိဓါန်

‘ဗမာစာဖတ် ပရိသတ်အဖို့ မရင်းနှီးသေးဖူး ထင်ရတဲ့ ဝေါဟာရများ ကိုသာ ပေးထားပါတယ်။ သစ္စာ၊ ဒုက္ခ၊ ဗုဒ္ဓ၊ နိဗ္ဗာန်စတဲ့ ဗမာတို့ နားယဉ်ပီး စကားလုံးတို့ကို မပေးတော့ပါ။’

ပုံနှိပ်စာလုံး အခက်အခဲကြောင့် သက္ကဋ္ဌ စကားလုံးတွေ ဗမာ ပညာရှင်များ သုံးနေကျ အက္ခရာများနဲ့ မဖော်ပြနိုင်ပါဖူး။ အလျဉ်းသင့် သလိုသာ အက္ခရာဖလှယ် ထားပါတယ်။’

အ

ဆင့်လေးဆင့် - သောတာပတ္တိ၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ၊ အရဟတ္တဆိုတဲ့၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်

အတ္တဝါဒ - မိမိကိုယ်မိမိ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်စိတ်၊ တနည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိ

အတွေးမှန် အထီးကျန်မှုမှန် - ဒီနှစ်ခုနဲ့ စင်ကြယ်မှုမှန်၊ ဝင်စားမှုမှန် စုပေါင်းပီး သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ တို့ကို ပြန်ဆိုထားတာ ဖြစ်တယ်။ ‘အတွေးမှန်က’ သမ္မာသတိ၊ ‘ဝင်စားမှုမှန်က’

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

သမ္မာသမာဓိကို ဆိုလိုကြောင်း ထင်ရှားပေမဲ့၊ ‘စင်ကြယ်မှုမှန်’ နှင့် ‘အထီးကျန်မှုမှန်’ ဘယ်ဟာက သမ္မာအာဇီဝ၊ ဘယ်ဟာက သမ္မာဝါယမကို ပြန်ထားမှန် ရိပ်ဖမ်း မရပါ။

အပြောမှန် - ‘ပါဠိ’ သမ္မာဝါစာ

အဘိညာ - မြင့်မားတဲ့ ဉာဏ်ပညာ၊ အဘိညာဉ်

အမိတယ ‘တည်း၊ အမိတ’ - မတိုင်းတာနိုင်

အမူအကျင့်မှန် - ‘ပါဠိ’ သမ္မာကမ္မန္တ။ တနည်း၊ အလှုပ်မှန်

အယူမှန် - ‘ပါဠိ’ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တနည်း၊ အမြင်မှန်

အရိယန် - ‘သက္ကဋ္ဌ အရိယန်၊ ပါဠိ အရိယ’ မြင့်မြတ်၊ စင်ကြယ်တယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်။ ဣန္ဒြေပေ လူမျိုးစုကြီးကိုလဲ ဒီလိုပဲ ခေါ်တယ်။ ဒီကျမ်း တနေရာမှာ အထက်တန်းလွှာ လူတန်းစားတို့ ညွှန်တယ်၊ မိလက္ခူ နဲ့ ယှဉ်ထားတယ်။

အရူပရာဂ - ရုပ်မဟုတ်တဲ့ အရာများကို (ကျော်ဇောမှု၊ ရဲရင့်မှု၊ ပညာစသည်) လိုချင်တပ်မက်စိတ်။ တနည်း၊ ရုပ်မဲ့ ဘုံက ဘဝကို တပ်မက် လိုချင်စိတ်

အဝိဇ္ဇာ - ‘သက္ကဋ္ဌ အဝိချာ’ မသိမှု

အသိတ - ရသေ့ အမည်၊ တချို့ကျမ်းများမှာ ကာလဒေဝီလ ရသေ့လို ဆိုတယ်။

အ

အာစရိယ - 'သက္ကဋ္ဌ အာစရိယ' ဆရာ
ဣန္ဒ - 'သက္ကဋ္ဌ ဣန္ဒြ' နတ်တို့ရဲ့ ဘုရင်၊ သိကြားမင်း
ဣသိပတန - ရသေ့တို့ နေထိုင်ရာ အရပ်၊ ရိပ်သာ

ဥ

ဥဒ္ဓစ္စ - ကိုယ့်ကိုယ်ကို မျှတတယ်ထင်မှု၊ ဟုတ်ပီထင်မှု။ တနည်း၊ ပျံ့လွင့်မှု၊
တွေဝေမှု
ဥပါဒါန - ဥပါဒါန်၊ စွဲလန်းမှု

ဩ

ဩနစ် - ကျောက်မျက်တမျိုး
ဩ၊ ဩင်၊ ဩမ် - ဘုရားရှိမခိုးခင်၊ တရားမထိုင်ခင် ရွတ်ရတဲ့ အက္ခရာမြတ်၊
ဗမာလို ဥုံ
ဩ မဏိ ပဒ်မေ ဟုမ် - 'သက္ကဋ္ဌ' ဥုံ ကြာပွင့်ပေါ်က ကျောက်မျက်၊
မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ရွတ်ဖတ်လေ့ရှိတဲ့ ဖော်ဖြူလာတခု

က

ကန္တ - ကျောက်မျက်တမျိုး

ကမ္မကဏ္ဍ - ‘သက္ကဋ - ကရ်မကဏ္ဍ’ ဝေဒကျမ်းတို့မှာ ပါတဲ့အပိုင်း တပိုင်း၊ ဝတ်ပြုပုံ ပြုနည်းများ အကြောင်း တင်ပြ သုံးသပ် ထားတယ်။

ကာမဓုက် - ‘သက္ကဋ’ နွားနို့၊ နွားတမျိုးက ရတယ်။

ကာရန္တ၊ ကရန္တ - ကျူပင်တမျိုး

ကုမ္ဘဏ္ဍ - ကုမ္ဘန်၊ နတ်တမျိုး လူမျိုးစု တမျိုးရဲ့ အမည်လို့လဲ အမှတ်အသား ရှိတယ်။

ကုသ - မြက်တမျိုး၊ သမန်းမြက်

ကိုးကွယ်ရာကြီးသုံးပါး - တိသရဏ၊ သရဏဂုံးသုံးပါး၊

ကဲကုလ - ‘အင်္ဂလိပ်’ သင်္ချာတမျိုး

ကောသ - နှစ်မိုင်ခန့်နဲ့ ညီမျှမယ်လို့ တချို့ဆိုရဲ့

ကျန်းမာစေပျား - မူရင်းမှာ ‘ငြိမ်းချမ်းပါစေ’လို့ ဖြစ်တယ်။ ရှေးခေတ် နှုတ်ဆက်နည်း တနည်းဖြစ်ပီး လူမျိုး အတော်များများမှာ တွေ့ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ (ပဉ္စမကျမ်း) ရသေ့တွေက ဘုရားလောင်းကို စကား ဆက်မငြင်းချင်တော့တဲ့ အတွက် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့ သွားပါတော့လို့ နှင်လွှတ် တာပါပဲ။

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ကျမ်းစာ - ဘုရားလောင်း (ဝါ) ဗုဒ္ဓက ပြောရာမှာ အဲဒီခေတ် ဣန္ဒိယမှာ တွင်ကျယ်နေတဲ့ ဝေဒစတဲ့ ရှေးကျမ်းတွေကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်ပီ။ စာရေးသူက ညွှန်းရာမှာတော့ ပိဋကတ် ကျမ်းများကို ဆိုလိုတယ်။

ခ

ခတ္တိယ - ရှေးခေတ် ဣန္ဒိယမှာ လူတန်းစား လေးရပ် ရှိတဲ့အနက် စစ်သည်တော်လူတန်းစား၊ မင်းမှူးမတ် လူတန်းစား

ခန္တိ - သည်းခံစိတ်

ခရိသျှန - ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရားတပါး

ခေတ်သုံးခေတ် - ဘုရားလောင်းကနေ ဘုရားဖြစ်တဲ့ထိ အပိုင်းအခြား သုံးခု။

(၁) ဣရေနိဒါန - အဝေးခေတ် (အဓိဋ္ဌာန်) ဘုရားဖြစ်ဖို့ အဓိဋ္ဌာန်တဲ့ ဘဝကစပီး တုသိတာ နတ်ပြည်မှာ ဖြစ်တဲ့အထိ (လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတသိန်း)။ (၂) အဝိဇ္ဇာရေနိဒါန - မဝေးတဲ့ခေတ် (ကြိုးပမ်းမှု)၊ တုသိတာ နတ်ပြည်က စုတေချိန်ကစပီး ဘုရားဖြစ်တဲ့ထိ။ (၃) သန္တိကေနိဒါန - နီးတဲ့ခေတ် (ချိန်းဆိုခြင်း) ဘုရားဖြစ်ချိန်ကနေ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်တဲ့ထိ။

ခရိသျှန - ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရားတပါး

ဂ

ဂင်္ဂါ - ဣန္ဒိယပြည်က နာမယ်ကျော် မြစ်ကြီးရဲ့ အမည် ဖြစ်တဲ့ အပြင်၊ ဒီ စာအုပ်မှာ အမျိုးသမီးရဲ့ အမည်လဲ ဖြစ်တယ်။ သိဒ္ဓတ္ထရဲ့ ကိုယ်လုပ်တော် တဦး

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ဂနေသျှ - ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရားတပါး

ဂါယတီ - ဝေဒကျမ်းများမှာ တွေ့ရတဲ့ အက္ခရာ နှစ်ဆယ့်လေးလုံးပါ ကဗျာ အဖွဲ့တမျိုး။ ဗြဟ္မဏ လူမျိုးတွေ ဝတ်ပြုတိုင်း ရွတ်တဲ့ ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတပုဒ်ကိုဘဲ “ဂါယတီ”ပဲ ခေါ်တယ်။

ဂုရု - ဆရာ၊ ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ဆရာမြတ်

ဂေါ်ဒ် - ‘အင်္ဂလိပ်’ ထာဝရဘုရား။ ဟိန္ဒူ ကျမ်းများက ဗြဟ္မာ၊ မဟာဗြဟ္မာ ဆိုတာနဲ့ အတူတူ ဖြစ်ပေမဲ့ ကဗျာဆရာက စကားလုံးအပေါ်မှာ ကစားထားတာကြောင့် ဘာသာမပြန်ဖဲ ခုလို အက္ခရာဖလှယ် ပီးတော့သာ ရေးလိုက်တယ်။ ဥပမာ - တနေရာမှာ “ဂေါ်ဒ်”ကို “ဂွဒ်” (ကောင်းတယ်) ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ ယှဉ်ပေးပီး ကစားထားတာ တွေ့ရမယ် (တတိယကျမ်း အဆုံးပုဒ် ရှုလေ။)

စက် - (ပါဠိ စက္က၊ သက္ကဋ္ဌစကြ) ဘီး၊ ဘီးဝန်း။ ရံဖန် သံသရာ စက်အစား သုံးထားတယ်

စက္ကဝါ - ‘ပါဠိ’ စက္ကဝါလ၊ ‘သက္ကဋ္ဌ’ စကြဝါဠ - စကြဝဠာ

စကြ - ‘ပါဠိ’ စက္ကဝတ္တိ၊ ‘သက္ကဋ္ဌ’ စကြဝါရ်တိန်

စကြာမင်း - လေးကျွန်းလုံးကို ပိုင်တဲ့ မင်း၊ တကမ္ဘာလုံးကို ပိုင်တဲ့မင်း

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

စကြာ - 'ပါဠိ' သောတ္ထိက၊ 'သက္ကဋ္ဌ' သွယ်တိက ဟိန္ဒူတို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ အမှတ်အသားတခု၊ ဟစ်တလာ နာဇီတို့က ယူပီး သုံးဖူးပီမို့ လူတိုင်း မြင်ဖူးကြမယ့် အမှတ်လက္ခဏာ

စင်ကြယ်မှုအမှန် - အတွေးမှန် ကြည့်

စန္ဒြ - 'ပါဠိ' စန္ဒ - ဟိန္ဒူ နတ်တပါးအမည်

စိတ်အခြေအနေ - 'ပါဠိ' ဣန္ဒြိယ - ဣန္ဒြ

စိတြ - ကြယ်အမည်၊ လုံမ တဦးရဲ့ အမည်

စိတြသုဒ္ဓ - နွေဦးရာသီ၊ မတ်ဧပြီ (တပေါင်း တန်ခူး) တို့နဲ့ ညီမျှတဲ့ ရာသီ

ဆ

ဆာဒ် - ကျောက်မျက်တမျိုး

ဆာရီ - ဣန္ဒြိယ အမျိုးသမီး အဝတ်

ဆီဒါ - (အင်္ဂလိပ်) သစ်ပင်တမျိုးအမည်

ဇ

ဇယ - အောင်ခြင်း၊ အောင်ပါစေ။ ဘုရင် စသူကိုကြွေးကြော် နှုတ်ဆက်နည်း (ခုခေတ် "ဇ" ဟာဒီကဆင်းသက် လာပုံရတယ်)

ည

ညဏကဏ္ဍ - ‘သက္ကဋ္ဌဇ်ညဏကဏ္ဍ’ ဝေဒကျမ်းများထဲက အသိပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အပိုင်း၊ အသိပညာနည်းလမ်းနဲ့သာ ၁၀လွတ်မြောက်ရေး၊ အတ္တစင်ကြယ်ရေးရနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှု

တ

တန်ခိုးအစွမ်းငါးပါး - ‘ပါဠိ’ ‘ပဉ္စဗလာနိ’ သဒ္ဒါဗလံ - ယုံကြည်မှု အစွမ်း၊ ဝီရိယဗလ - အားထုတ်မှုအစွမ်း၊ သတိဗလ - သတိအစွမ်း၊ သမာဓိဗလ - သမာဓိအစွမ်း၊ ပညာဗလ - ပညာအစွမ်း

တထာဂတ - ဗုဒ္ဓကို ခေါ်ဝေါ်ပုံတမျိုး၊ မြတ်စွာဘုရားက မိမိကိုယ် မိမိ “တထာဂတ”လို့ ပြောလေ့ရှိတယ်။ ရင်းမြစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပညာရှင်တွေ ကြံဆပုံ အမျိုးမျိုးရှိတယ်၊ တမျိုးကတော့ “ရှေးရှေးဘုရားရှင်များ လာသလို လာခဲ့သူ”လို့ ဖြစ်ပါသတဲ့

တပေါဝန် - တောင်အမည်

တိလ်က - ဟိန္ဒူ အမျိုးသမီးတွေ နဖူးမှာ၊ ဝါ၊ မျက်ခုံးနှစ်ခု ကြားမှာ အလှဆင်ယင် ရေးခြယ်တဲ့ အစက်ကလေး အပြောက်ကလေး

3

ဒသသီလ - ဆယ်ပါးသီလ

ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး - မူရင်းအင်္ဂလိပ်စာမှာ ရှိတဲ့အတိုင်း ပြန်ဆိုလိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ တကယ်က သံယောဇဉ် ဆယ်ပါးသာ ဖြစ်တယ် (ပါဠိ ဒသဝိဓံ သံယောဇနံ)၊ ဆယ်ပါးကတော့ ၁။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ (ဝါ၊ အတ္တဝါဒ) ငါ ရှိတယ် ယုံကြည်မှု၊ ၂။ ဝိစိကိစ္ဆာ - ယုံမှားမှု၊ ၃။ သီလဗ္ဗတပရာမာသ - ဝတ်ပြုခြင်း၊ ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲခြင်း စတာတွေနဲ့ စိတ်စင်ကြယ်မယ် ထင်တဲ့ အယူအဆ၊ ၄။ ကာမရာဂ - ကာမဂုဏ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ ရမ္မက်၊ ၅။ ဗျာပါဒ (ဝါ၊ ပဋိဃ) - အမျက်ဒေါသ၊ ၆။ ရူပရာဂ - ရုပ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ ရမ္မက်၊ ၇။ အရူပရာဂ - ရုပ်နဲ့ မယှဉ်တဲ့ ရမ္မက်၊ ၈။ မာန-ထောင်လွှားခြင်း၊ ၉။ ဥဒ္ဓစ္စ - ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ ၁၀။ အဝိဇ္ဇာ - မသိခြင်း။

ဒေဝ - နတ်၊ ဂေါ်ဒိ။ ရံဖန် နတ်ရိုးရိုးကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်ပီး၊ ရံဖန် ငရဲ ပြိတ္တာတို့ကိုပါ ညွှန်းတယ်၊ ရံဖန် ထာဝရဘုရားကို ညွှန်းတယ်။

ဒေဝရာဇာ - နတ်တို့ရဲ့ ဘုရင်

ဒြောပတိ - ဟိန္ဒူနတ် ပုံပြင်ထဲက ဇာတ်ကောင်တစ်ဦး

၆

ဓမ္မ - (ပါဠိ) တရား၊ ဟောကြားအပ်တဲ့ တရားကိုရော၊ မမြဲခြင်း စတဲ့ သဘာဝ တရား၊ ဓမ္မတာ တရားတို့ကိုရော၊ စိတ်စေတသိက် စတာတို့ကိုပါ

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ညွှန်းထားတယ်။ အဋ္ဌမကျမ်းလာ တန်ခိုးတော်ရှင် “ဓမ္မ”က သဘာဝ တရား၊ ဓမ္မတာ တရား၊ ကံတရားကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်။

ဓရ်မ - (သက္ကဋ) တရား၊ ဓမ္မ

န

နဗ်ကြော - ‘အင်္ဂလိပ် + ဗမာ’ ရှေးက အာရုံကြောလို့ ခေါ်ခဲ့ကြတဲ့ အကြော

နဿတိ - ‘သက္ကဋ’ = နဿတိ ‘ပါဠိ’ ပျက်စီးပေါ့ (နာမယောဂ - ဧကဝုဏ်)

နဿမိ - ‘သက္ကဋ’ = နဿမိ ‘ပါဠိ’ ပျက်စီးပေါ့ (အမှယောဂ - ဧကဝုဏ်)

နာဂ - နဂါး၊ နတ်တမျိုး

နားလည်မှု နည်းလမ်း - ‘ပါဠိ ဗောဇ္ဈင်’ ဗောဇ္ဈင်။ သတိ၊ ဝိရိယ၊ ဓမ္မဝိစယ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာ။

နိဒါန - အကြောင်းတရား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ ပါတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏတို့ တခုစီ တခုစီကို နိဒါနလို့ခေါ်တယ်။ ပေါင်း နိဒါန ၁၂ ပါး ရှိတယ်။

ပ

ပဋိဃ - အမုန်း၊ အမျက်ဒေါသ

ပဒိမ - ‘သက္ကဋ’ - ပဒုမ ‘ပါဠိ’ ကြာပန်း

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ပရဝတီ - ‘သက္ကဋ္ဌ ပရဝတီ၊ ပါဠိ ပဗ္ဗတီ’ ဟိမဝန္တာတောင်ရဲ့ သမီးပျိုအဖြစ် မွေးဖွားလာယူ ဒုရဂါရဲ့ အမည်။

ပုည - ကောင်းမှု၊ ကုသိုလ်

၇

ဖာလ်ဂူ - မြစ်အမည်

၈

ဗန်သုလီ - ဣန္ဒြိယ မြေတမျိုး

ဗာရသိင်္ဂီ - သမင်၊ ဒရယ်

ဗိမ္ဗသာရ - မင်းအမည်၊ တခြား ကျမ်းများမှာ “ဗိမ္ဗိသာရ” လို့ ရေးကြတယ်။

ဗေဘာရ - တောင်အမည်၊ တခြား ကျမ်းများမှာ “ဝေဘာရ” လို့ ရေးကြတယ်။

ဗောဓိ - အသိဉာဏ်

ဗောဓိသတ် - ‘ပါဠိ ဗောဓိသတ္တ၊ သက္ကဋ္ဌ ဗောဓိ သတ္တဝါ’ ဘုရားအလောင်း။

ဗြဟ္မ - ဗြဟ္မာ - ဂျေဒ်၊ မြင့်မြတ်မှု၊ တန်ခိုးတော်

ဗြဟ္မစာရီ - ရသေ့ရဟန်းတမျိုး၊ ဗြဟ္မာနဲ့ အတူ လမ်းရှောက်သူ၊ ဗြဟ္မရဲ့ လမ်းကို လိုက်သူ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သူ

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ဗြဟ္မဏ - ရှေးခေတ် ဣန္ဒိယ လူတန်းစား လေးရပ်အနက် ဘာသာရေး ကြီးကြရသူ လူတန်းစား၊ ဗမာ ကျမ်းများမှာ “ပုဏ္ဏား”လို့ ပြန်ဆိုလေ့ ရှိကြပေမဲ့ ခုခေတ် ဗမာပြည်က ပုဏ္ဏားများနဲ့ တခြားစီ၊ ခုခေတ်လဲ ဣန္ဒိယမှာ ဗြဟ္မဏတွေ ရှိလေရဲ့

ဘ

ဘဂဝတ် - ဘဂဝဒ် ‘ပါဠိ ဘဂဝါ’ အရှင်၊ သခင်၊ ဘုရား

ဘိက္ခု - ရသေ့ရဟန်း တမျိုး၊ ဘာသာရေး ကျင့်သူ (ဗုဒ္ဓ ဘာသာမှာမှ မဟုတ်၊ တခြား ဘာသာများမှာလဲ ဘိက္ခု ရှိတယ်)

ဘိရ် - ခြံပင်တမျိုး

မ

မင်းလေးပါး - စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးပါး၊ လောကပါလ နတ်မင်းကြီး လေးပါးလို့လဲ ခေါ်တယ်။ ကမ္ဘာ လောကကို စောင့်ရှောက် ကြသူများ ဖြစ်တယ်။ မြောက်ပိုင်းကို စောင့်သူ ဓတရဋ္ဌ၊ တောင်ပိုင်းကို စောင့်သူ ဝိရဋ္ဌ၊ အနောက်ပိုင်းကို စောင့်သူ ဝိရူပက္ခ၊ အရှေ့ပိုင်းကို စောင့်သူဝေဿဝဏ္ဏ (ခရေဂုသုတ်ကို ကြည့်လေ)

မဟာဗြဟ္မာ - ဣဿရ နိမ္မာန၊ ထာဝရဘုရား၊ ဂေါဒ်

မဟာရာဇ - အရှင်မင်းကြီး၊ ဘုရင်မင်းမြတ်

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

မာဂိယန် - နေကို ကိုးကိုယ်သူ၊ ရှေးခေတ် ပါသျှက ဘာသာရေး ဂိုဏ်းဝင်တမျိုး

မာရ - မကောင်းမှုသဘော (ကိလေသမာရ်၊ ခန္ဓမရှိ စသည်)။ မာရ်နတ်

မိလက္ခူ - ‘ပါဠိ မိလက္ခ၊ သက္ကဋ္ဌ မိလက္ခ’ နိုင်ငံခြားသား၊ အရိုင်း အစိုင်း၊ တောတွင်းသား၊ ဆင်းရဲသား

မိုး - ရှေးက “နှစ်”ကို ခေါ်ပုံတမျိုး။ “ဆယ်မိုး” ဆိုတာ ဆယ်နှစ်၊ “မိုးအသင်္ချေ” ဆိုတော့ နှစ်အသင်္ချေ

မောရ - ပန်းတမျိုး

မြတ်ရှစ်ရပ်လမ်း - ‘ပါဠိ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ၊ အရိယန် ရှစ်ရပ်လမ်း’ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ စသည်။

မြတ်သစ္စာ လေးပါး - ‘ပါဠိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယန် အမှန်တရား လေးပါး’ သစ္စာလေးပါး၊ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂ

ယ

ယက္ခ - ဘီလူး၊ နတ်တမျိုး

ယောဂ - ဟိန္ဒူ ကျင့်စဉ် တမျိုး။

ယောဂီ - ယောဂ အကျင့် ကျင့်သူ ရသေ့ရဟန်း

ယောဇန - ယူဇနာ၊ ၄ ဂါဝုတ်နဲ့ ညီမျှတယ်၊ ၁၂ မိုင် သာသာခန့်လို့ ခန့်မှန်းကြတယ်။

၇

ရတနာဂီရီ - ရတနာတောင်၊ တောင်အမည်။

ရာမ - ဟိန္ဒူနတ်ဘုရား အမည်၊ ရာမဇာတ်ထဲက အဓိက ဇာတ်ကောင်

ရူပရာဂ - ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရာဝတ္ထုများကို လိုချင်တပ်မက်ခြင်း

ရောဟိနီ - မြစ်အမည်

ရှဲလ် - (အင်္ဂလိပ်) ပန်းအမည်။

လ

လင်္ကာ - အခု သီရိလင်္ကာ၊ တချိန်က သီဟိုဠ်ကျွန်း

လမ်းမှန်ရှစ်ရပ် - မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး (မြတ် ရှစ်ရပ် လမ်းရှု)

လိင်္ - အင်္ဂါ သဏ္ဍာန် ကျောက်ကို ထွင်းထု ထားပီး ဟိန္ဒူတွေ ကိုးကွယ်ကြတဲ့ အရုပ်

ဝ

ဝင်စားမှုအမှန် - သမ္မာသမာဓိ၊ သမာဓိမှန်။

ဝသန္တ - မိုးရာသီ။

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ဝိညာဉ် - ‘ပါဠိ ဝိညာဏ’ သိခြင်း၊ အသိတရား။ ရံဖန် စိတ်အဓိပ္ပါယ်၊ ရံဖန် နတ်ဗြဟ္မာ အဓိပ္ပါယ်နဲ့ သုံးထားတယ်။ ‘ပထမကျမ်း အစပိုင်း ရှု’

ဝိဿမိတ္တ - နာမယ်ကျော် ရှေးခေတ် ကျောင်းဆရာတစ်ဦး။

ဝိဿရမ္မဝန် - သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ပျော်စံရာ နန်းဆောင် တဆောင်ရဲ့ အမည်။

ဝိစိကိစ္ဆာ - ယုံမှားခြင်း။

ဝိဏာ - ဣန္ဒြိယကြီးတပ် တူရိယာ တမျိုး၊ စောင်းတမျိုး။

ဝေပုလ္လ - တောင်အမည်။

ဝေဿျ - ‘ပါဠိ ဝသောမ’ ဝါဆိုလ

ဝေဠုဝနေ - ဝါးတော၊ ဝါးဥယျာဉ်။ ရိပ်သာရဲ့ အမည်။ ‘ကျောင်းအမည် မဟုတ်၊ ခြံကြီးထဲမှာ ကျောင်းသင်ခန်း အများအပြားနဲ့ ဖြစ်တယ်။’

သ

သကျ - ‘သာကီဟ၊ သာကျ အမျိုးမျိုး စာလုံးပေါင်းကြတယ်။’ မဂဓတိုင်း မြောက်ဖက် နယ်နိမိတ်နားမှာ နေတဲ့ လူမျိုးစုရဲ့ အမည်၊ အများစု လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကြတယ်။ အနဲစု မင်းမှူးမတ် ဖြစ်ကြတယ်၊ ဗုဒ္ဓဟာ ဒီလူမျိုးစုမှာ ပေါက်ဖွားခဲ့တာကြောင့် သူ့ကို “သကျ” (သကျရဲကသား၊ “သကျမုနိ” (သကျရဟန်း၊ “သကျသီဟ” (သကျခြင်္သေ့) စသဖြင့် ခေါ်ကြတယ်။ “သာကီဝင်” မင်းမျိုးလို့ အသိများကြတယ်။

သဂ္ဂ - ‘သက္ကဋ္ဌ သရိဂ်’ နတ်ပြည်၊ ကောင်းကင်ဘုံ

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

သတိ - ‘သက္ကဋ္ဌ သံမြိတိ’ ရှေးဟောင်း ဣန္ဒြိယ ဂန္ထဝင်ကျမ်း တကျမ်း အမည်၊
“မှတ်မိသမျှ” လို့ အဓိပ္ပါယ် ရတယ်။

သမ္မသမ္မောဓိ - အလုံးစုံကို ကောင်းကောင်းပြည့်ပြည့်ဝဝ သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်၊
ဘုရားဉာဏ်တော်၊ ဘုရားအဖြစ်

သံဃ - အဖွဲ့အစည်း၊ ရဟန်းအဖွဲ့ (ဗမာမှာ သုံးသလို ရဟန်းတပါးစီကို
ခေါ်တာ မဟုတ်ဖူး၊ ရဟန်းအဖွဲ့တင် မဟုတ်၊ ဘာအဖွဲ့အစည်းကို မဆို
သုံးလို့လဲရတယ်၊ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်း၊ အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်း
စသဖြင့်၊ ဣန္ဒြိယမှာ ကနေ့ထိ ဒီတိုင်း သုံးနေကြတယ်)

သံသာရ် - အပင် တမျိုး

သာသုတိ - မြစ်အမည်

သီတာ - ရာမရဲ့ ဇနီး၊ ရာမဇာတ်ထဲက ဇာတ်ကောင်

သီတာရ် - ဣန္ဒြိယ ကြိုးတပ် တူရိယာ တမျိုး။

သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ - ဝတ်ပြုခြင်း၊ ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ အစာရှောင်ခြင်း၊ ကိုယ်ကို
ညှဉ်းဆဲခြင်း စတာတွေ ပြုပီး စိတ်ရဲ့ စင်ကြယ်မှု ရမယ်လို့ ယုံကြည်မှု၊
အရိယာ ပယ်ရမယ့် သံယောဇန တရား ဆယ်ပါးမှာ တပါး (ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး
ရှု။)

သီဝ (သက္ကဋ္ဌ - ရှိဝ) ဟိန္ဒူ နတ်ဘုရား သုံးပါးအနက် တပါး၊ ဖျက်ဆီးခြင်း
အမှုကို ပြုလုပ်သူလို့ ဆိုတယ်၊ ရင်းမြစ် အဓိပ္ပါယ်က ချမ်းသာခြင်း၊
ဝပြောခြင်း။

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

သီဟဘာနု - တနည်း၊ သီဟဟနု (ခြင်္သေ့ရဲ့ မေးရိုးရှိသူ)၊ ရှေးခေတ်က အလွန် ခွန်အားတောင့်တင်းတယ်လို့ ထင်ရှား ကျော်စောခဲ့တဲ့ သူရဲကောင်း

သုတိ - (သက္ကဋ္ဌ ရှုရတိ) ဆရာစဉ်သားဆက် နှုတ်တိုက်ဆင့်ကမ်း လာခဲ့ကြတဲ့ ဝေဒကျမ်းအမည်။

သုဒ္ဓ - ရှေးခေတ် ဣန္ဒြိယ လူတန်းစား လေးရပ်အနက် အန်မ့်ဆုံး လူတန်းစား၊ အလုပ်သမား လူတန်းစား၊ ဆင်းရဲသား လူတန်းစား၊ ဇာတ်နိမ့်တွေ ရယ်လို့ အထက်တန်းလွှာတွေက နှိမ့်ချခံရသူများ။

သုဒ္ဓဒေဝ - စင်ကြယ်တဲ့နတ်၊ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်။

သုမေရု - မြင့်မိုတောင်

သေလာဂီရိ - တောင်ရဲ့အမည်။

သောဏ - ချောင်းအမည်။

သောမ - အပင်များ ဘုရင်လို့ ဆိုတဲ့ သောမအပင်က ရရှိအပ်တဲ့ အရည်၊ သောမရည်၊ နတ်သိကြားတို့ သောက်တဲ့ အရက်တမျိုး။

ဩယတာမ် - (သက္ကဋ္ဌ) ကြားစေတော့၊ ဟောပါတော့။

ဟ

ဟသံာ - မူရင်းကဗျာမှာ “တောငန်း” ဖြစ်တယ်၊ ဗမာကျမ်းများနဲ့ ညီအောင် “ဟသံာ” လို့ ပြင်ထားပါတယ်။

ဟတ္ထဂီရိ - တောင်အမည်

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ဟာနုမာန် - ရာမဇာတ်ထဲက မျောက်ဇာတ်ကောင်

ဟိမဝန်၊ ဟိမဝါ - ဟိမဝန္တာတောင်ကို အမျိုးမျိုးခေါ်ပုံများ

မှတ်စရာ

ပါဠိဂါထာတို့ရဲ့ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်များ

(၁) “အနေကဇာတိ သံသာရံ..” ချီ

များပြားလှတဲ့ ဘဝသံသရာမှာ၊
 အိမ်ဆောက်သူကို ရှာဖွေရင်း
 မတွေ့ဖဲ ကျင်လည်ခဲ့ရပီ၊
 ဘဝဆင်းရဲ ထပ်ခါထပ်ခါသာ။
 အိမ်ဆောက်သူ၊ မင့်ကို မြင်ပီ၊
 နောက်ထပ် အိမ်ကို မဆောက်ရတော့ဖူး။
 မင်းရဲ့ ထုတ်တွေ ကျိုးကုန်ပီ၊
 အိမ်အထွတ် ပြိုပျက်ပီ။
 ဖန်ဆန်းမှု မခံတော့တဲ့ စိတ်ဟာ
 တဏှာတို့ ကုန်ခမ်းခြင်းဆီ ရောက်ပီ။

(၂) “ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘာဝါ ..” ချီ

အကြင် တရားတို့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်။

အာရှတိုက်ရဲ့အလင်းရောင်

ယင်းတို့ရဲ့ အကြောင်းရင်းကို တထာဂတ ပြောပြခဲ့တယ်။ သင်းတို့ရဲ့
ချုပ်ငြိမ်းမှုကို ရောပ။ ဒီလို မဟာသမဏ ဟောကြားလေ့ ရှိရဲ့။

(၃) “သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ” ချီ
မကောင်းမှု အားလုံး မလုပ်တာ၊
ကုသိုလ်ကို ရယူဖြည့်တင်းတာ၊
ဒါ ဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ အဆုံးအမပဲ။

ပြီးပါပြီ။